

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్ పత్రిక

సినెమా

కథలు

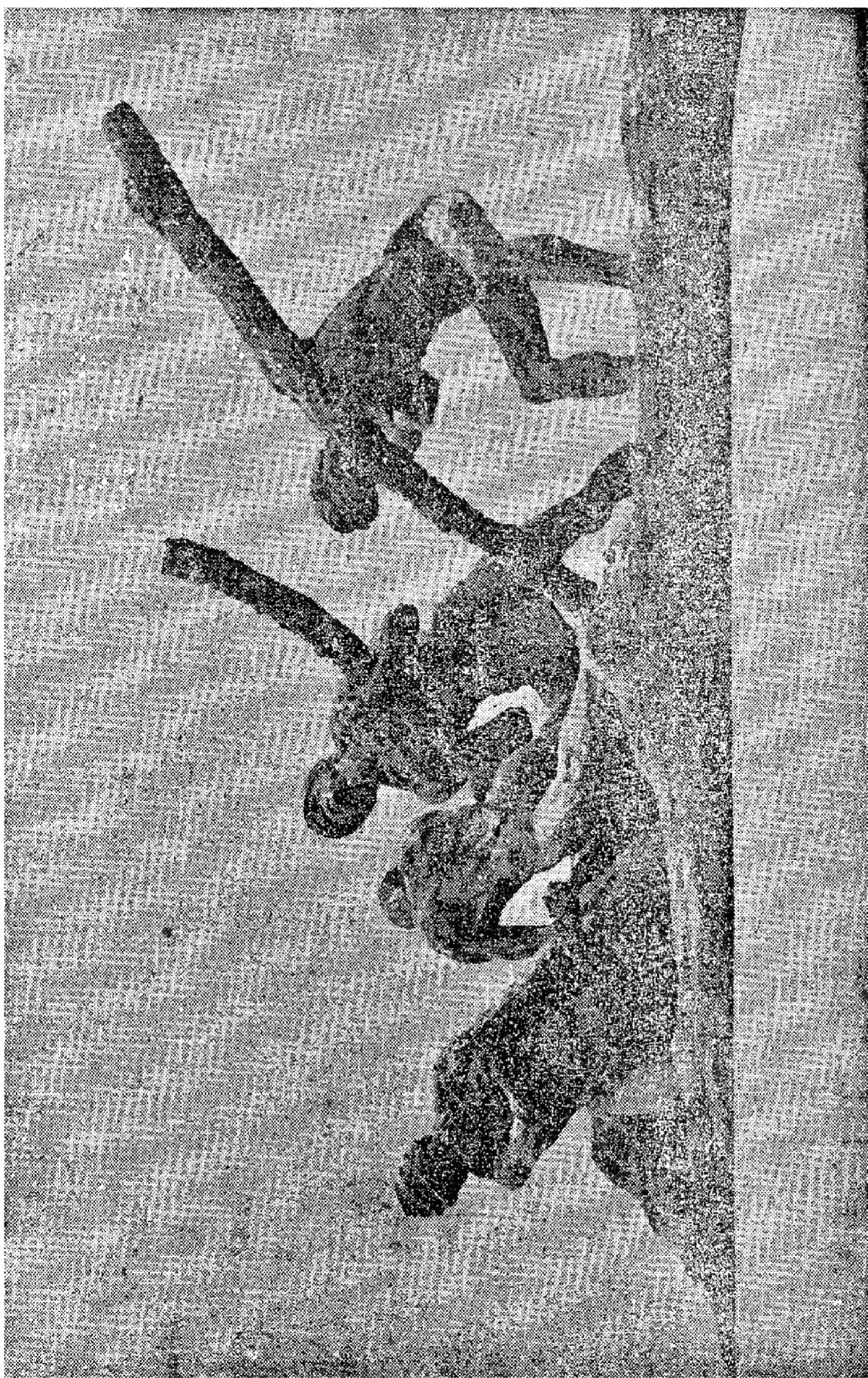
స్వరలిపి

25 వ.ప.
5-8-59

ANDHRA PATRIKA
ILLUSTRATED WEEKLY

“కార్మిక విజయం” [మద్రాసు లీడ్ లో ప్రతిపక్షం కల్పం]

శిల్పి: జె.వి.ఎస్. రెడ్ డిజైన్ డివిజన్ — బొంబే: సోషలిస్టు కలెక్షన్

విశాలాంధ్ర అంతటా
విజయ వంటవగా నడుస్తున్నది

బసంత్ పిక్చర్స్ వారి

వర్ష మృతాత్మక

వ త్స లా క జ్ఞానం

తెలుగు

మూలము, పాటలు • దర్శకత్వం • వింగేటి

శ్రీ శ్రీ బాబూభాయిమిస్ట్రీ చిత్రగుప్త

పూర్ణా రిలీజ్

నైజాం చిత్ర రిలీజ్

©MADLIGAT

వాడియా బ్రదర్స్ ప్రొడక్షన్స్ • తెలుగులోని భారతీయ సినిమా పరిశ్రమ

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

★
Founder
K. Nageswara Rao

స్థాపితము
1908

★
సంపాదకుడు:
శివలెంక శంభుప్రసాద్

★
సంపుటము 58
సంచిక 44

5-8-59

శ్రావణ శుద్ధ ప్రథమ

★
విడిపతి వెల 25 ప. పై.
సంవత్సర చందా 18-0-0

★
ఆంధ్రప్రతిక కార్యాలయము
7, శంభుచెట్టిపేథి
మదరాసు-1.

విషయాను క్రమణిక

ముఖ చిత్రం:	పెరిప్రయాణం	— 24
'సెబాష్టియన్' చిత్రంలో	అన్వేషణ	— 29
కుసుమకుమారి	సినిమా	— 32
-----	మానవుడి విజయం	— 40
రాజధాని కబుర్లు	నక్షత్రఫలితాలు	— 45
యూరప్ యాత్రానుభవము	బాలసాహితీ	— 48
అబలబలం	యాత్రలు తెలివి	— 51
మీరెనకో మీకు తెలుసా?	బాలసంఘం	— 52
చదరంగం	హాస్యనటులు	— 53
ముత్యానందలహరీ	వనితలోకం	— 55
తీరని కోర్కెలు	ఆంధ్రదగ్గరి మహాకవి	— 58
	పుస్తక సమీక్ష	— 64

ఉత్తరాలు

"యక్షప్రశ్నలు"

ఆర్యా, ఇటీవల ముగిసిన "యక్ష ప్రశ్నలు" హాస్యరచన చదువు చాలబాగుందంటే, నిజంగా బతుకాలాభాగుంటే, హాస్యపు మాటలను వేయటంలో "నుకు చూరే" గారి కలం బాగా పని చేసింది. ఒకచిత్రం తీయటంలో కలిగే కష్టస్థాయి, చిత్రపరిశ్రమలోని లోటు పొట్టు చక్కగా వివరించి వ్రాశారు. ఈ యక్షప్రశ్నలను ఇంకా సీరియల్ గా, ఇంకా చిత్రపరిశ్రమలోని లోటుపాటలను వివరిస్తూ వ్రాసే బాగుండేది. "నుకు చూరే" గార్ని కా ధన్యవాదాలు.

దేవులపల్లి చలపతిరావు కోరినాడే ప్రచురించబడేవిషయాలు, విజ్ఞానం, విశేషం ఇవ్వాలి. కోసే "యక్షప్రశ్నలు" వలే, విసుగు కించపరిచే యింట్లో కూడదని నా సలహా.

సి. మధుసూదనరావు మహాబూబాబాద్.

నెమళ్ళరాజ్యం

జి. భానుమతి దేవిగారు వ్రాసిన "నెమళ్ళరాజ్యం" కథ చాలబాగుందంటే, నిజంగా నెమళ్ళరాజ్యం అని, కోతుల రాజ్యం అని వున్నాయా అంటే, నిజంగా వున్నాయా మానెలెలుకూడా "నెమళ్ళ రాజ్యం" పెళ్ళాడూ" అంటే అంటే ఈ కథ చదివినప్పుడే నుండి. కనుక కాస్తపుంటే తెలియపరచమనండి. టి. రాజేంద్ర, బెంగళూరు.

ప్రశ్నోత్తరం

8-7-59 తేదీన ఆంధ్ర వారపత్రికలో మీరు ప్రచురించిన అభిప్రాయ సేకరణ ప్రశ్నావళి యత్యంత యుపయోగమును, అత్యంత యుపయోగమును, విజ్ఞానదాయకమును ప్రబోధాత్మకమునైయున్నది. కాన మీరు దయతో మానమున కొక్కమార్గ వన నిట్టి ప్రశ్నలను సాంఘిక, ఆర్థిక, నైతిక, విద్యాజేతలనుండి సంగ్రహించి ప్రకటింప

గోరుచున్నాడను.

జి. జే. కామయ్యర్
కాకినాడ.]

సలహా

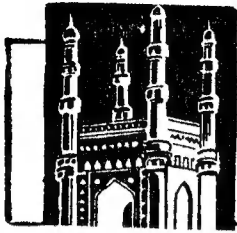
కథలూ, సీరియల్స్ కంటే కూడ, కబుర్లు, వ్యాసాలూ ఆఖరికి వార్తలుకూడ ఎన్నో రెట్టులుచికరంగా ఉండొచ్చునని మీ వారపత్రిక తిరుగులేకుండా ను జావు చేసింది. ఆ చదివించేక క్రింది అలానే పోషిస్తూ, మీరు కొంతసరకు ఉపయోగకరమైన ("నీతి దాయకమైన" అనడంలేదు) విషయాల్ని కూడ మీ ఆసంఖ్యాక పాఠకులకి అందజేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

చ. ధర్మారావు
హైదరాబాద్.]

సారకత

"దొంగలు" వ్యాసం ద్వారా దొంగతనం చేత కాని వారికి, దానియందు అభిలాష కలవారికి దొంగల గతచరిత్ర (58-వ పేజీ చూడండి)

రాజధాని కబుర్లు

ప్రవేశం

వర్షాలు, ఉపన్యాసాలు

*****

“కుంభ—” అనగానే ‘—కర్ణడు’ గుర్రకొస్తాడు రాజధాని పొగూడి సాధారణంగా! కాని ఈ వారం వరుణదేవుడి నయవల్ల, ‘కుంభ—’ అనగానే ‘—వృషి’ జ్వలికొస్తోంది—ఎని, సాగరాని ఆర్కిలు మోసుకు వచ్చాయో తెలియదు నేమట— కుండలకొద్ది నీళ్ళను గుమ్మరించి పోయాయి రాజధాని వాసులు.

మూగునోములు తెరిపిలేకుండా కురిశాయి వానలు. ఈ వానలకి గెంతు ఇల్లు కూలి పోయామని తెలుసుంది. గెంతు కంటే ఎక్కువ కూలిపోకపోవడం అశ్చర్యం. మూన్ బజార్ నోడుకి అటూ ఇటూ ఉన్న ‘స్ట్రీ స్క్రీప్సు’ ఇంకా ఇంకాగే నిబడి ఉన్నాయి. రాజధాని పొగూడు కొందరి ప్రాణాలు పోకుండా నిలిచాయి.

వానలకు గెంతు ఇల్లు కూలిపోయాయని ప్రకటించిన సానిక దినపత్రికలు అనే వారలో నగరపాలక సంఘాద్యోగులు, రక్షకధిట కాఫోనోగ్యులు అవాంతరాలను ఎగుగొనడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారని ప్రకటించాయి. కాని వాగు వీలైనాగా సిద్ధంగా ఉన్నారో తెలియదు. ఆ వార్త మనకు తెలుపలేదు. దెబ్బలు తిరిలిస్తే—అనుపతులకు కొలిపోవడానికా? కూలిపోయిన ఇల్లు బాళ్ళకి వేరే ఇల్లు చూపించడానికా? ఎంకుకు? వివిధంగా? ఏంచేయడానికి?

భూమ్యంతర్యామలో మురుగునీటి పొగుడల పొక గాగులు ఉన్న ప్రతి నగరంలో నోడ్లపక్కన ‘మేన్ హాల్స్’ అనబడే రంధ్రాలంటాయి నోగు మన్నగా ఉంటే, నీరు ఈ మేన్ హాల్స్ ద్వారా లోనికి పోవడం ఆచారం. రాజధానిలో నగరపాలక సంఘాద్యోగుల వ్యాపార నిర్వహణానుక్రమాలకు ఈ రంధ్రాలకు మూతలు కొరతదాయి. కతి అక్టోబరు నెలలో ఒక కుర్రవాణ్ణి ఇటు వంటి రంధ్రంలో పడి, ప్రాణాలు విడిచాడని ఉద్యోగులకు తెలియనివిషయం కాదు. పాప పరిహారంగా నగరపాలక సంఘం మూగువేల రూపాయలను చనిపోయిన కుర్రవాడి తల్లి తండ్రికి సమర్పించుకొంది. ఇంకా ఎన్ని ప్రాణాలు, మూడువేలూ పోవాలో తెలియదు. నగరంలో ఈ రంధ్రాలింకా చాల

వో! నోళ్ళు తెగ చుకొని చూస్తూనే ఉన్నాయి.

ఈ వానలకు ఒక్క లాభం మాత్రం వృష్టంగా కనపడింది. నోళ్ళు బారచేయడం అంటే నగరపాలక సంఘంవారికి కొద్దిగా మోహమాటం! నావనచ్చి. నోడ్లపై ఉన్న నత్తా నేరారాన్ని పక్కకి జేర్చింది. నోళ్ళు నీటగా కనపడడం ప్రారంభించాయి. సందులు, గొంగులు సంతకాగు ప్రాంతాల్లో చిన్నపు చూడో అంతారం వంశీయుల నెగ్గవినోగానికి మరింత పొకర్యంగా ఉన్నాయి అని.

ఉపన్యాస వర్షాలు

ఎండలు వివరీకంగాకాసి, నీటలు వారిన చేపవైన వర్షపు చినుకుపడితే ప్రాణం లేచి వస్తుంది. వర్షాలు ముమ్మరంగా పడితే— వరుణదేవుడికి వర్షలేకంగా రిట్ దరఖాస్తుపడేయా లన్నంత కోపంవస్తుంది. వర్షంకావా లన్నప్పుడు పడదు; మానేయా లన్నప్పుడు మానేయదు. పడిన వర్షం తీసుగా పడచ్చా? అడ్డదిడ్డంగా పడి మనల్ని పీడిస్తుంది.

ఒకవిధంగా ఆలోచిస్తే— నగరాలు, ఉప న్యాసాలు కనలపిలు. ఒక్కసారి నిలబడి ఆలోచించండి, పెస వర్షం విషయంలో చెప్పిన లక్షణాలన్నీ ఉపన్యాసాలలో కను పిస్తాయి. ఉపన్యాసాలు ఏదీ లేనన్న భావ కంటే, ఉపన్యాసాలు కుంభవృషిగా కురు స్తున్నాయన్న భావకంటే, సంకతీసందర్భం

లేకుండా ఉపన్యాసాలు సాగుతూంటే పడే భాగ ఎక్కువ.

మైకు చేతికన్న మైకు కమ్ముతుంది. ఉపన్యాసం ప్రారంభించడం ఎంతకష్టమో, ఆపేయడం అంతకష్టం. ‘ఇంకొక నిమిషం మాట్లాడి కూచుంటా; ఇంకొక నిమిషం!’ అనుకుంటూ, చేతిలోఉన్న మైకును నిము రుతూ, ఇష్టంవచ్చినట్లు మాట్లాడతాడు. పండిట్ సేప్రహాసుంచి, బాక్ డెటాప్ పెంట్ ఆఫీసర్ వరకు అందరూ ఇదేవరస. మనం వాళ్ళని చిమర్చించకూడదు; సాను భూతి చూపించాలి. కాని వాళ్ళకూడా మన పట్ల సానుభూతి చూపించాలిగా?

అన్నిటికంటే బాధను కలిగించే విషయం మనోటిఉంది. అది ఇష్టంవచ్చినట్లు చాలా సేపు మాట్లాడి కూచున్న ఉపన్యాసకుడు, మనో ఉపన్యాసకుడు చాలాసేపు ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడుతూంటే, వింటూ బాధ పడుతూ కూచోం. ఈ కూచున్న ఉప న్యాసకుడ్ని చూస్తే, హృదయం ద్రవించి పోతుంది.

* * *

ఈ మధ్య రాజధానినగరంలో ఎక్కడ చూసినా చర్చలు, పథిలు, ఉపన్యాసాలు. వాటిని ‘ఉప’న్యాసాలు అని ఎంగుకంటూ నో. అధికన్యాసాలు అనో అతిన్యాసాలు అనో ఎంగుకనకూడా తెలియదు. క్రిందటి వారం ఎగిలిననకట్ ఆవరణలో సర్వో దయ మండలి వారి ఆస్పత్రవాలకు ఆర్థిక విష యాలపై చర్చలు జరిగాయిగా? తిగవార ప్రజాళికా ప్రచారవారం ప్రారంభమైంది. వనమహాత్మిక కార్యక్రమాలన్నీ సత్ఫలి తాలే ఈ ప్రజాళికా ప్రచారవారం ఇస్తుం

వచ్చే వారం

ప్రత్యేక కర్తవ్యం

పెళ్ళయిన

వారికిమాత్రమే

కొని వచ్చి చదవాలని నిర్వాహకులు పట్టు బడితే గాని ప్రయోజనం లేదు.

వారకాంతల విషయం

ఆంధ్రప్రదేశ్ కంత్రికీ ఉన్నత న్యాయస్థానం మూసీనది ఒడ్డున ఉంది. రాజ్యాంగాన్ని, కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేసిన చట్టాలనే అనుసరించి తీర్పులు ఇస్తుంటారు న్యాయ మూర్తులు ఇక్కడ. ఈ న్యాయ మూర్తుల ముందు ఆరువందల మంది న్యాయవాదులు న్యాయాన్వేషణ చేస్తుంటారు.

న్యాయస్థానానికి అటుదిక్కు వందనూట విభేదజాలడూరంలో 'మెహబూబ్-ఉ-మెహిందీ' ఉంది. అక్కడ సమాజంలో స్థానం లేక, సమాజం నుండి బహిష్కరింపబడి, కిలాన్ని అమ్ముకుని జీవించే వారవనితల ఆగారాలున్నాయి. సమాజంలో తిరిగే పురుషులు చీకటిమాటున సమాజపు సరిహద్దుల వెలుపలికి వెళ్ళి తిరిగి రావడానికి అవకాశాలు కల్పించే ఆగారాలు.

న్యాయస్థానాలకు చెవులుంటాయి కాని కళ్లుండవటం. ఉన్నత న్యాయస్థానానికి పొరుగునే ఉన్న ఈ 'మెహిందీ' ప్రవాక్యంలోని సత్యానికి తార్కాణం.

వ్యభిచార నిర్మూలనకు వగర రక్షకభట కాఖ దగ్గరలు తీసుకొంటున్నదన్న వార్త రాజధాని పొరుగులందరికీ సంతోషం కల్పిస్తుంది. వ్యభిచార చట్టానికి ఈ వార్తను చార్జీవార్ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ శ్రీ కృష్ణకుమార్ ఈ మెహిందీ ప్రాంతంలో దాడి జరిపి ఇరవై మంది స్త్రీలను అరెస్టు చేశారు. ఇంతకు ముందు ఆరుగురు వారవనితలకు వచ్చుచెప్పి 'సంరక్షణ గృహాలలో రక్షకభటాధ్యక్షులు చేర్చించారన్నది పాతకులకు తెలిసినది.

ఈ సంవత్సరంలో జూలై 24 న తేదీ ఆంధ్ర దినపత్రిక ప్రకటించిన వార్త గమనార్హం. ఈ సంవత్సరం ప్రభుత్వంలో ఈ చట్టానికి ఆ ప్రాంతంలో 220 మంది స్త్రీలకు కిటాలు పడ్డాయి మెహిందీకి పీకొడుకి వచ్చే పద్ధతులుగురు పురుషులు కూడా కలకటాల వెనుక చేరుకున్నారు. ఈ ప్రాంతంలో ఎనిమిది ఇళ్ళలో ఉన్న 'జనానా' జనం పైకేసులు నడుస్తున్నాయి. మరో ఎనిమిది ఇళ్ళు భారీ యెండుదానికి అనుమతి నీయవలసిందని వగరపోలీసులు మేజిస్ట్రేటును అభ్యర్థించారు.

దనహంలా సందేహంలేదు. పబ్లిక్ గార్డ్స్ క్యూలో చిన్నతరహా పరిశ్రమలైన చర్మలు జరిగాయి. ఎటసెటరా.

ప్రజాశాంతి వార సందర్భంలో వగర పాలక సంఘ భవనంలో ఒకసభ జరిగింది. స్థానిక స్వపరిపాలన కాళామంత్రి శ్రీ దామోదరం సంతకయ్య ఆ సభలో ప్రసంగించారు. పండిట్ల శ్రీ సంతకయ్య తన ప్రసంగంలో ఎన్నో విషయాలు ప్రస్తావించారు. వగరపాలక సంఘానికి ప్రజలు పంపుకున్న అర్జీలలో ఎన్నిటిపై, ఎంత కాలంలో చర్య గైకొనబడుతుందో ప్రచార కాఖ ప్రచురించాలని ఒకమాటన చేశారు. ఈ మాటన మంత్రిగారి వద్దనుంచి వచ్చింది కనక బల్లక్రింది బుట్టలోకి చెరదనే ఆశిదాం. వగరాన్ని సుందరీకరించేయడం, ఇతర రాష్ట్రాల పారిశ్రామికమైన మన వగరానికి ఆహ్వానించిన టౌతుంది అన్నారు. ఈ మాటన వగరపాలకుల హృదయాలకు [?] దగ్గరగా ఉంటుందని సందేహంలేదు. సమాచారశాఖను గురించి, వగరపాలక సంఘ ఉన్నతోద్యోగి ఒకరు గురించిన చుట్టలను గురించి, శ్రీ సంతకయ్య చేసిన ప్రస్తా

వనకు ఏవిధం గా హర్షించాలో అర్థం కావడంలేదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన తర్వాత శ్రీ సంతకయ్య వగరంలోని మురికి పేటలను పర్యటించి మాతాని వినిపిస్తే, ఇప్పుడు వగరంలో మురికి పేటలంటూ వేరేలేవు. ఆయన అప్పుడు తీసుకున్న శ్రద్ధ స్థానిక స్వపరిపాలనా మంత్రిగా ఇప్పుడు తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

ప్రజాశాంతి విజయాన్ని గురించిన టాటి లలో కృతానులేన శ్రీ ఎ. శ్రీనివాసరావు (తెలుగు), శ్రీ సయ్యద్ జియాఉద్దీన్ ముబారక్ (హిందూస్థానీ), కుమారి పి. అన్నపూర్ణ (ఇంగ్లీషు)లకు శ్రీ సంతకయ్య బహుమతి ప్రదానం చేశారు. తరువాతి ప్రేక్షకులకు ప్రజాశాంతిలను గుర్తించు చలన చిత్రాలు ప్రదర్శించబడ్డాయి. ఈ చిత్రాలకు ముందు, వగరపాలక సంఘం వారసీ పండుగ సందర్భంలో కాసనభ్యుత్పలై, మంత్రులపై, గవర్నర్ కుటుంబ సభ్యులపై రంగులుచేసిన దృశ్యాలు మూచిత్రంగా చూపించారు. రంగులుచేసి ఉబ్బు వెచ్చించిన సందర్భం ఇక్కడలోనే చలన చిత్రం కున్నాను. అది మూచిత్రంగా తీసుకురావడానికి కూడా ఉబ్బు వెచ్చించారని విని ఆనందించండి.

భారతీయ రచయితల సమితి-భాగ్య వగరకాఖ ఆధ్వర్యం వహించిన 'మహర్షి వ్యాస జయంతి' 20 వ తేదీ సాయంత్రం సీకిందరా బాదు బూరుగు మహాదేవ్ హాల్ లో జరిగింది. సభకు దేవాదాయ కాళామంత్రి శ్రీ అనగాని భగవంతురావు అధ్యక్షత వహించారు. దాదాపు మాడుగుంటలకాలం జరిగిన ఈ సభలో శ్రీయుతులు సంతాపం గోపాలాచార్యులు, కప్పగంతుల లక్ష్మణశాస్త్రి, భిండాగు సదాశివరావు, డాక్టర్ పుట్టపర్తి శ్రీనివాసాచార్యులు పాల్గొన్నారు. సహాయ కార్యదర్శి శ్రీ దండమాణి వెంకటకృష్ణ సమితిలక్ష్యాలను వివరించి వందనసమర్పణ చేశారు.

మహర్షి వ్యాస జయంత్యుత్సవాలు ఏర్పాటు చేయడంలో, భారతీయ రచయితల సమితి హర్షింప తగ్గది. కాని ఆనాటి వక్రల ఉపన్యాసాలు అసంతృప్తికరంగా ఉన్నాయి. వ్యాసుని గురించి తెలుసుకోవచ్చిన ప్రేక్షకులు వక్రల పాండిత్యానికి, ప్రతిభకి, విజ్ఞానానికి అబ్బురపడి ఇళ్ళకు వెళ్ళిపోయారు. వ్యాసుని గురించి తెలుసుకున్నది తక్కువ. పాపితీ సభలో వక్రల వ్యాసాలు వ్రాసు

**మరచిపోయాకేమో !!
బుహ్ందమైన పుస్తక సమీక్ష
పోటీలో**

పాల్గొనడానికి ఇంకా వ్యవధి ఉంది
త్వరపడండి! తానుసందకండి!!
మొదటి బహుమతి రూ. 100/-
రెండవ బహుమతి రూ. 50/-
మూడవ బహుమతి రూ. 25/-
25 అదనపు బహుమతులు 25 కొక్కటి రూ. 5/-

మీరు చేయవలసిందలా ఇంతే -
దక్షిణభాషాపుస్తక సంస్థ సహకారంతో ఇంత వరకూ వెలువడిన 80 పుస్తకాలలో దీని నా ఒకదానిని గురించి నివృత్తిపాతంగా మీకు తోచిన అభిప్రాయం జంకు గొంతులు లేకుండా, క్లుప్తంగా వ్రాసి పంపండి.

పోటీ గడువు ఆఖరు తేదీ ఆగస్టు 14.
వివరాలుకావాలి సే జూలై నెల 22 వ తేదీ ఆంధ్ర వారపత్రిక చూడండి. లేదా సరాసరిని గూడు వ్రాయండి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ బుక్
డిస్ట్రిబ్యూటర్స్,
రాష్ట్రపతిరోడ్ : నికొడబాద్,

న్యాయస్థానోద్యోగులు

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వేతన నిర్ణాయక సంఘాన్ని వియమించి నప్పుడు, ఆ సంఘం యొక్క నివేదిక ఉద్యోగుల జీ(పి)క ప్రమాణాలను హాచ్చింపడానికి తోడ్పడుతుందని ఆశించబడింది. నివేదికపట్ల ఉద్యోగుల అసంతృప్తి కొత్తగా పేర్కొన వలసిన విషయంకాదు. కాని ఉన్నత న్యాయస్థానంలోని ఉద్యోగులకు జరిగిన అన్యాయం ఇక్కడ ప్రస్తావిస్తాను.

వ్యాయమూర్థల వద్ద పనిచేసి సెనో
గ్రాఫర్ల పని బాధ్యత యంతమేన పని.
ఒక్కొక్క వ్యాయమూర్తికి ఒక్కొక్క
సెనో గ్రాఫర్ ఉంటాడు. వ్యాయమూర్థులు
ఈ తర్జుమలు వారి చేసేవిప్రకారం, తీర్పులు
చేస్తున్నవన, నిలబడి రానుకోసం జగన
కుంఠ. సంతోష్ రిజిస్ట్రే తీసుకున్నది కైపు
చేయవలసి వస్తుంది. వ్యాయమూర్థల వల్ల
వెలపుల్లో కూడా సర్వీ పని చేయవలసి
వస్తుంది. వారు వారినాల్గు చేసే ప్రాజెక్టుల
ముప్పు బట్టి వరదీతు లుంటాయి.

పూర్వం కృష్ణా నదీ నెహ్రో తెలంగాణలో
నుండి 170-320 లు కృష్ణా ఉండేది.
నకండు నదీ నెహ్రో ముప్పై రూపాయల
ప్రత్యేక వేతనం కలపాటే నుండి 180-190
కృష్ణా ఉండేది. అంధ్రలో మర్చిహండ్
తెలంగాణ నదీ నుండి 110-10-250 గా ఉం
డేది. ఇది వివిధంగా పూరవాలు పడినా
నేకమిట్టి నిజాతలో నుండి 110-10-170 గా
పడింది. దీన్ని ఆధారంగా చేసుకొని
కాళీలు నేకమిట్టి నెహ్రోలందరికీ నుండి 90-1-
110-1 150-7¹/₂-180 గా నిర్ణయించింది.
ఇది తెలంగాణ ఉద్యోగులకు ఆంధ్రోద్యో
గులకు అందరికీ అన్యాయం చేసి నిర్ణయం.
ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్న వారి జీతాలలో
మాన్యులు చేయక పోవచ్చు. అందుకు
ఉన్నది న్యాయసాసన ఉద్యోగులకు అన్యాయం
జరగలేదంటారా?

శ్రీకృష్ణజన్మస్థానం చెప్పినకథలు :
రెండో కథ

కావధాని సగరంగా పిల్లల్ని
ఎత్తుకు పోయి, హరి వస్తువులను
దొంగిలించిన అబ్బుల రహస్య చరిత్ర

శ్రీకృష్ణ జన్మస్థానం చెబుతుంటే,
వృసింహ జన్మస్థానం కంపిం చి
పోయింది. “అతని పుట్టడక్క
డున్నాడు?” అని ప్రశ్నించింది
భయకంపిత కంఠంతో.

శ్రీ కృష్ణ జన్మస్థానం హాళి నగర వద్దంది. నవ్వి. అంగ: "భయపడకు. అరికు జన్మస్థాన మనదగ్గర ఉన్నాడు. అ కలకటాల గదిలో ఉన్నాడు. ఈ సంత త్వరం సెప్టెంబరు 15 వ రోజు విడుదల జ్ఞాతాడు."

“తప్పలు చేయుచు నులభిం. కాని తిప్పిం
చుకోవడం నులభిం కాదు. నేరం చేసినవాడు
ఈ నాడు కొరం లే. రిపేరా పల్లుచుతాడు.
ఒక నేరానికి పల్లుచుకోవోకే మరొక నేరా
నికి పల్లుచుతాడు. కాని-ఈలోగా ప్రజలు
జాగ్రత్తగా మొలగాలి.”

“అద్వైతం పాపాదో అనలు దేవసూక్తిః.
తెండి అక్కడ కేంద్ర కారాగారంలో
వార్డుగా పనిచేస్తూండేవాడు. అక్కడే
వేద్యకునుంటాడు వేరాలు. తెండి చివ్వు
పూజే పోయాడు. అతిథియవచ్చు ఇవ్వడం
84 సంవత్సరాలుంటుంది అనుకో. 25 సంవ
త్సరాల క్రిందటే దేవసూక్తిలో పిల్ల

అశవువ్రులాంటిది; పండు

కా. కు.

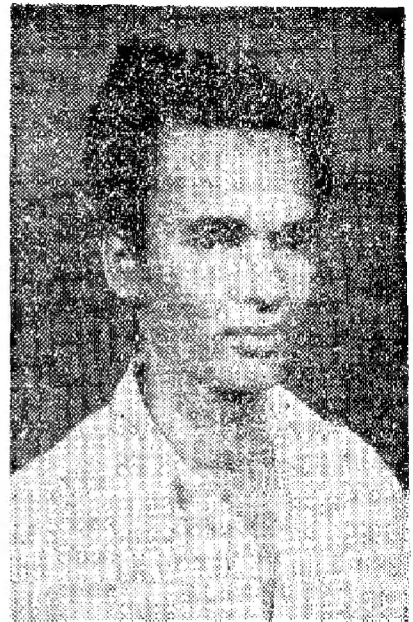
— ४५५ —

సామగ్రిలు దొంగిలించి పట్టుబడారు. అక్కడ
ప్రారంభమైనది అతని కృతి జీవితం.

“జెంతుకొక విడిచి నుదాహు నరం
చే 1949 వరకు వృత్తి సాగించాడు. పట్టు
బడాడు. 1949 లో ఇక్కడికి వచ్చాడు.
బోయెన్స్ లోని నివాసం ఏర్పరుచుకొని,
రామమూర్తిని పేరుతో వ్యవహరించాడు.
జాందిరిపల్లె అతని పేరు ‘వృద్ధ’ అతనికి ఇంకా
చాలా చాలా పేరున్నాయి. తాటిబాట,
మంగలు ఇచ్చేవాడు. కోళ్ళనుం పెట్టే
వాడు. కంచరు పాగీను అధికార్థికివాడే
కోసం పెట్టాడు!

“మార్క్సిస్ట్ డెంగ్ హుయి సప్తమం వ్యాఖ్యానం”
 మార్చి-1957 లో డెంగ్ హుయి తో కలుపుకొని
 నిడివిను సంవత్సరాల కఠిన పరిస్థితి విధించాడు.
 జైల్లో ఉండగా మంచిగానే ఉంటాడు. 1957 లో ఇక్కడకి వచ్చి
 మొదలు పెట్టాడు, ముగిసినది. కలెక్టర్ కేసులో
 ఉండటం వల్ల. పద్మావతి కేసులో ఇంకా
 నిందితుడిని బాధించాలి అనుమానం. 1957
 చివర్లో మన ఇంటికి వచ్చాడు. ఇంకా
 రెండేళ్ళు ఉంటాడు మనవం.

మూలపాఠముల దగుల కల్పింపబడినవిగాను

का. का. २०५०

అద్వైత రహస్యాత్

నాజులయిల్లో లేక నాజులే నీ దున్నులువయిల్లో
—మీ నాజులే తెచ్చుకొన్నాడు. పేరి చెయ్య
నాజులని పట్టుకురావడం అలవాటు. నగలు
త్రవ్వకొని నిద్రగా ఉన్న పైలికెక్కి పోతే
పోతాడు. తెలుగు, అరవం, కన్నడం, హిందీ,
కొంతవరకు ఇంగ్లీషువచ్చు.”

“ఏలా పడుకున్నా ఈ వీధికి... అనడి
గింది నృసింహజన్మస్థానం.

[illegible]

బిచ్చు వెంకయ్య

పండ్ల, బంగారు, పావులతోనూ
నూనెలతోనూ వ్యాపారములు.

‘ಪರಿವಾಕ್ಯ’ : ೨೫೬೨.

ಸಿದ್ಧಿ ಅಂಬರ್ ಭಟ್ಟರ್

హైదరాబాదు. (జిం. ప్ర.)

ఇటలీలో భూసంస్కరణల మరో గతి

[గత వారం తరువాయి]

దాహమీద కుటుంబానికి 5.5. హెక్టార్స్ వెళ్ళాలంటే గల భూవసతి ఇటలీలో ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసింది. సార్వీనియా ప్రాంతంలో అత్యధిక భూవసతి ప్రమాణం 14 హెక్టార్స్, ఫ్యూసిస్ ప్రాంతంలో కనిష్ట భూవసతి 1.5 హెక్టార్స్; ఇలా కేటాయింపులలో తేడాలు కూడా ఉన్నాయి.

భూవసతి కేటాయింపుకూడా కొన్ని మూలనూ త్రాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ఆయా ప్రాంతాలలోని పరిస్థితుల ప్రాబల్యంపై నిర్ణయంగా ప్రభుత్వం విధానాలు మార్పుచేసుకుంటుంది. మాట వరసకు చెప్పాలంటే చాలా ప్రాంతాలలో కుటుంబం స్వయం పోషకంగా ఉండే గర్బలంత భూవసతికూడా కేటాయించారు!

భూమి బాగా సారవంతంగా ఉండే పొడెల్లో వ్యవసాయకూలీలకు, పేదగుతులకు పొనుబడికిచ్చిన భూవసతి ప్రమాణం చాలా స్వల్పంగా ఉంది. ఒకే ఎజెన్సీలో కొన్ని పెద్ద, కొన్ని చిన్న కేటాయింపులు జరిపింది ప్రభుత్వం. నూత్రప్రామాణంగా ప్రభుత్వం కొన్ని పద్ధతులు నిర్దేశించుకున్న మాట వాస్తవం.

మర్మి మారెమా ప్రాంతంలో మాస్తే, అన్నీ కొండలు, అనేక పీఠభూమి ప్రాంతం. నీటివనరు సదుపాయాలు కూడా. అక్కడ కేటాయించిన భూవసతి ప్రమాణం చాలా ఎక్కువ. పెద్దకుటుంబాలకు అవి కేటాయించారు. సహజంగానే అవి స్వయంపోషకం కావడానికి పెద్ద భూఖండాలు కేటాయించక తప్పదు. కలుగనున్న నీటిపారుదల వనరుదృష్ట్యా ఆఫూలియా, లూకానియా ప్రాంతాలలో భూమి కేటాయింపులు జరిగాయి. ఇక్కడ వృక్షసంపద పెంపుకు అవకాశం కలిగించబడింది. ఇక ప్లూమెనీడోనా, కాలాబ్రియా కాంపేనియాలో నీటివనరు వసతుల విషయం అస్పష్టం. భూవసతి కేటాయింపులు అతికష్టం అదీ పరిస్థితి.

ఉన్న భూవసతి కుటుంబాలకు చాలి సంతోషానికి అవకాశం. భూజనం కలిగించలేని సందర్భాలలో అదనంగా ప్రభుత్వం కొన్ని 'కోటాలు' కేటాయించింది. నేటి వరకు కోటాల కేటాయింపుకింది 98,000 హెక్టార్స్ భూమి అదనంగా రైతులకు పంచిపెడింది. కాగా ఈ కోటాలలో కొన్ని రకాలున్నాయి.

“శ్రీ కృష్ణ”

(1) ఇదివరలో భూవసతి లేని వారికి పంచడం. కేవలం భూవసతి కలిగినందువల్ల ఈ తరగతి వజల హోదాలో వెంటనే మార్పు రాదు. కలిగించిన భూవసతి కొంత కుటుంబ ఖర్చుకు అచ్చివచ్చినా వారు కూలీలుగానే ఉంటారు.

ఇలా కేటాయించేవి బంజరుభూములు, ఇవి తీసుకుని భూస్వామికి ప్రభుత్వం యిచ్చే ప్రతిఫలం కొద్ది. నానక జరిగే అమృతంలో కూలీలు స్వయంమోక్షాలు యిచ్చి కొనుక్కుంటారు. దీనివల్ల ఆర్థిక స్థిరత్వం కొంత ఆ కూలీలకు కలుగుతుంది. వారి జీవిత కొంత బాగుపడుతుంది. అయితే వారి జీవితాలలో పెనవేసుకున్న మూలసమస్యలు దీనితో తీరవు, తీరలేకుండా. అయితే కూలీనాటి ఇదివరలో వారు పడిన యిబ్బందులు తరువాత లేకుండాపోయినవి. తేలికగా స్వయంకృషి చేసుకుంటూ పట్టాభిమానం కోడం తేలికయింది. దీనితో కూలీల నిరుద్యోగసమస్య కొన్ని సంవత్సరాలదాకా తీరి పోయింది.

కాలాబ్రియా, సిసిరీ, లూకానియా, మారెమా, ఫ్యూసిస్ మొదలయిన జనసాంద్రతగల ప్రదేశాలలో ఈ కోటాలు చాలా ప్రయోజనకరం అయినవి.

(2) కాగా ఈ కోటాలలో రెండవరకం ఉన్నాయి. మొదటిరకం కోటాకు దీనికి

ఉదక 'మండలం'

భక్తులతో ఒకస్వామి యిలా అన్నాడు!

‘ఉదక మండలం చేరితేగాని నాకు శాంతిలేదు.’ మొటనే ఒక

భక్తాగ్రగణ్యుడు లేచి లోప

ల్నించి నీళ్లతోనహా కమండలం

తెచ్చి దగ్గర పెట్టి - ‘ఇప్పుడు

శాంతిగా ఉండొస్తామి’ అని

ప్రశ్నించారు నమ్రతగా.

కొంత సామ్యం ఉండి కూడా, అయితే కుటుంబాలకు ఆర్థిక స్వార్థం (త్యం ఈ రెండోరకం కోటాలవల సాధ్యం అవుతున్నది. సమర్థమైన సాగుబడి అవకాశాల ద్వారా పూర్తిగా కొన్ని సంవత్సరాలలో ఆర్థిక ప్రతిపత్తి సాధ్యం కావడానికి దోహదం చేయడం ముఖ్యంగా ఏటి ఉద్దేశం. చిన్న పొలాలు కేటాయించి, బహుళ ప్రయోజనాల సాధనకు ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. వారింజ, నిమ్మ, ఇళ్లలరేలు (వైట్ హాంటింగ్) మున్నగు చెట్ల పెంపకం, పశుపోషణ కూడా జరిపడానికి ఈ కోటా భూవసతులు వినియోగిస్తున్నారు.

ఇటలీలో చాలాచోట్ల సారవంతమైన ప్రదేశాలలో రెండోరకం కోటాలతో ఈ బహుళార్థ సాధన జరుగుతోంది. మరియొక చిన్న పొలాలు పెట్టుకున్న రైతు కూలీ కుటుంబాలు స్వయం పోషకం కావడం లేదనే గొడవ ఉండనే ఉంది. అది మొదటి ఒకటి రెండేళ్ళూ ఎలాగూ తిప్పుదు.

రెండో తరగతి కోటాలు కూడా ఉన్నాయి. భూసంస్కరణోద్యమంలో కేటాయించబడిన భూవసతికి ఇంకా అదనంగా కొంత కలపడం, రైతును స్వతంత్రుణ్ణిగా పూర్తిగా మార్చేయడం ఏటి లక్షణం. కోటాలలో చాలాభాగం దీనిక్రిందికే వస్తాయి. ఇదివరలో గ్రామంలోవుండి చిన్న భూవసతిని చూసుకుంటూ పిల్లలకు కనురెక్కలమీద బ్రతికించుకోలేని కూలీలకు అదనం భూవసతి కలిగించి స్వయం సమృద్ధత కలిగించడం కోటాల కేటాయింపులోని ఉద్దేశ్యమని చెప్పడం చరిత్రకరణం. పశుపోషణ యాంత్రిక పరికరాలతో సాగుబడి దీని ఫలితాలు.

ముఖ్యంగా ఇటీవలి ఇటలీ చరిత్రలో ఈ కోటాలవల వ్యవసాయం, ఇతరవిధం అని చెప్పదగ్గ ప్రతిని సాధించింది. నిర్దిష్టమైన అభివృద్ధిని యజమానులు సాధిస్తున్నారు. కోటాలవల్ల మరింత వికాసమైన భూవసతి కలిగి వ్యవసాయదారులు ఇళ్ళు కట్టుకుని ప్రత్యేక పర్యవేక్షణతో పరిశ్రమిస్తున్నారు.

ఫలసాయం సమృద్ధిగా అనుభవించడం త్వరగా పణమో అదనంగా మిగిలితే అమ్ముకోవడం.

రైతుకు అధిక ప్రాముఖ్యత ఈ భూసంస్కరణలవల్ల కలిగింది.

ఆమె సౌందర్యవతి...

ఆమె పౌండ్స్ ను ఉపయోగిస్తుంది

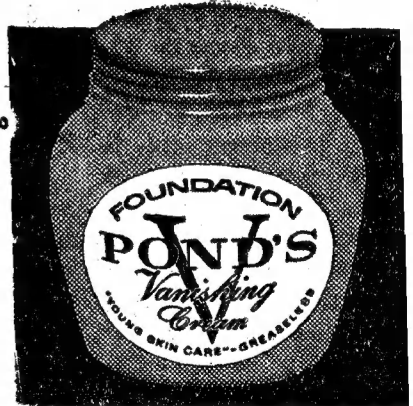

మీ ముఖమును మృదువుగా మరియు మనోహరముగా ఉంచుకొనుటకు

పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమును వాడండి

శేలికైవస మరియు మంచువలెనున్న పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీము చర్మమునకు రక్షణనిచ్చి దానిని బిక్కగా మరియు మనోహరముగా ఉంచుతుంది. అది తిగురుగా ఉండదు మరియు రాసుకొన్న మరుక్షణము లోనే కనపడకుండాపోతుంది. పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమును పొడరు అద్దుకొనే ముందు వాడితే పొడరును గంటలంతరబడి అంటుకొని ఉండేలా ఉంచుతుంది.

చర్మమును కుశ్రవరచే క్రీమ్ ప్రతి రాత్రి మీ ముఖమునకు పౌండ్స్ కోల్డ్ క్రీమును దుద్ది రాసుకోండి. అది చర్మమును కుశ్రవరుస్తుంది మరియు మీ లావణ్యమును కాపాడుతుంది.

చీస్ బ్రా-పౌండ్స్ ఇన్ కార్పొరేషన్ (పరిమితమైన బాధ్యత కో. యు.ఎస్.ఎ.లో స్థాపించబడినది)

అ బ ల బ ల

పెద్ద బజారులో 'సరవయ్య గి సన్న' వారి యనుపసామాను లమ్మే ముత్రు ఎంత ప్రాచీనమైనదో అంత సేరుపొందినది. ఆ ముత్రు రోజూ ఉదయం ఎనిమిది - తొమ్మిది గంటల మధ్య తెరువబడేది; అదినం ఏమి గంటలకే తీసుబడింది. సరవయ్యగారి పెద్ద బాయి సరవయ్య ఒక్కడే వచ్చి, కొట్టు తెరిచి గత రాత్రి మిగిల్చిపోయిన అరెండు వ శేడోవుంటే దాని వివరణం తేల్చుకుంటూ కూర్చున్నాడు.

ముత్రు తెరిచిన అయిదు నిమిషాలలో బాలమ్మ ప్రత్యక్షమైంది - నవ్వుకుంటూ. ఎప్పుడు కొట్టు తెరిగినాక, ఎక్కడుంటుందో విమిటగాని - పది నిమిషాలోగా ఉచ్చిపడుంది రోజూ. ఆ రోజునమాత్రం సరవయ్యకి ఆశ్చర్యం కలిగింది.

"ఏమిటి పోలీ, అసలు నువ్వెప్పుడు మీ యింటి దగ్గరుంచి బయలుదేరుతావంటి?" అన్నాడు.

"ఎదో కూరీ నారీ చేసుకు రికి మాకు మీలాగ జాను పాడక్కాక రే నే జరుగుతుందంటుండీ?" అంటూనే, చిరునవ్వులు చిందిస్తూనే, తన దినవర్య ప్రారంభించింది బాలమ్మ. మురుగునీటిని డెయిలీ ట్ కాబెండర్ లో ఒక కాగితం చింపి - నరికి క్రింద పడేసింది. ఆ గోడనే వున్న స్థాండ్ మీదికి ఒక బెన్ అందుకుని 'కి'యిచ్చి, సరవయ్యని 'ఓ మెంతయిందని అడిగింది. అతను తనరెన్ వాన్ చూచి-చెప్పగా, ఒక బెన్ లెం దిద్ది-భద్రంగా మర్చి దాన్ని స్థాండుమీద పెట్టేసింది. తిరుగుతూన్న పీరింగ్ ఫాన్ ని ఆపి, చీపురుకట్ట అందుకుని-"లేవండికాస్త" అంది.

అంతసేపూ సరవయ్య, టేబిల్ మీదతెరిచి వున్న ఎక్కంటువు ప్రకం చూడడం మానేసి, ఆమెనే పరికిరిస్తూ కూర్చుండిపోయాడు.

ఆ దినం బాలమ్మ తలంటుకున్నది. వేలం ముడివేసి, సిగలో రెండాకులతో వున్న ఓ జంటమలైపువ్వును తురుముకున్నది. ఎర్ర వాయిల్ జాకెట్, తెల నేత దీర్ఘగించింది. ఎడమచేతికి అయిదారు ఎర్రగాజులూ, కుడి చేతికి నాలుగుగు నీలంగాజులూ వేసుకుంది. చెవులకి పడోల్లంటి దుద్దులూ, ముక్కుకి నక్షత్రాలు పెట్టుకుంది. మెడలో నన్ను ని లాకెట్ గోలును, ఆమె ప్రతికదరికూ తిరుక్కి తిరుక్కునుంటోంది. అలాగే ఆమె కార్మికున్న అండు పట్టుల చిన్న గా 'గలగల' లాడుతున్నాయి. పచ్చని

ఆమె నుదురుమీద, వున్న నయాపెసంత చిలాయిబొట్టు కొట్టాచ్చినట్లు కనిపిస్తోంది... బాలమ్మకి నిండా పడనిమిదటంవేపు. పెల్లికానిపీల. హంఫి అంగహస్తం గలది. టైన్ ఇన్ని ఆలంకారాలు - కావంతో ఒక పటాన సరవయ్యదగ్గరే ఆమెపెనుండి నువలలేదు. కొన్ని సంవత్సరాలుగా నిత్యమూ మానున్న మనిశ్ ఆయినా, ఆ రోజు మరీ ఒంటరిగా కలవడం వల్లనో - మరింత ఆకర్షణీయంగా కనిపించినందు వల్లనో - మరెందువల్లనోగాని, అతను కొంచెం వలించాడు.

"ఏంటండీ, అట్లా మానూ కూర్చున్నారా - రెగమెంటుంటే! ఏం, నా ముఖంలో ఏమన్నా తోలు బొమ్మలాట జరుగుతోందా ఏమిటి?" అంది బాలమ్మ. తనని తను ఓసారి చూచుకుని నవ్వుతూ. సరవయ్య లేచుకున్నాడు. "అహ! అది కాణ్ణి, ఏమిటి వికేషం యివ్వాలి? తలంటావ; ముక్కుగా ముస్తావై మరీ బయల్దేరి

కె. పి. బాబు

వచ్చాన!" అన్నాడు కుర్చీలోంచి లేస్తూ.

"అంటుండీ, ఇవ్వాలి కుక్కరేం కాదా?" అన్నది బాలమ్మ.

తేలి కుక్కఫారం ఆమె తలంటుకు రావడం చూచులే అయినా ఆరోజు ఆమె ఆకర్షణలోపడి సరవయ్య అన్నీ మర్చి పోయాడు. కానీ, వెంటనే సరుకుని, "అవునేగాని, నే నొకటి అడుగుతా నిస్తావా?" అన్నాడు మెల్లగా.

ఉడుసున్నది వూడుసున్నట్లే వుండి, తలమూత్రం వెనక్కులిప్పి, "ఏంటండీ-మీ కిచ్చేది నాదగ రేముంటుందీ, అంతా వేరొకాళం కాకపోతే?" అన్నది చిరుకోపం నటిస్తూ.

ఆమె సిగలో నిటారుగా నిలచి, వయ్యరంగా వూగులాగుతున్న జంటమలైపువ్వు వంకే మానూ, "అదిగాదు పోలీ, నాకా వువ్వు యివ్వవూ?" అన్నాడు సరవయ్య.

"ఏంటి?" అంటూనే చేసున్న పనినాపి చటుక్కి నిలబడింది బాలమ్మ. "ఏంటండీయో, యివ్వాలింతా అదో కంప్లెక్స్ వుండే మీ వాలకం?" అన్నది బుంగమూతిపెట్టి.

"జేవుడి వహానికి పెట్టానిదూ!" అని నవ్విగాడతను.

"అవ్వవ్వు! ఎక్కడన్నా, ఎవరన్నా, తల్లీపూలు దేముడికి పెట్టారంటి?" అన్న వామె, అమాంతం గా నోరు నొక్కుకుంటూ.

"పోనీ, నే నుంచుకుంటా నివ్వు!" అన్నాడు వెంటనే సరవయ్య.

బాలమ్మ కళ్లు యింతింతయ్యాయి. "నిజంగా?" అన్నది మహాశ్చర్యం నటిస్తూ.

సరవయ్యకు కొంచెం ధైర్యం కలిగింది. "నిజంగానే పోలీ, నాకా వువ్వు యివ్వవూ?" అన్నాడు ప్రాణేయ పూర్వకంగా.

"ఇస్తే, ఏం చెప్తాను?" అని కొంటేగా అడిగింది బాలమ్మ.

"ఏం చేస్తానా?" అని బుర్ర గోక్కుంటూ, "భద్రంగా చేస్తే పట్టుకుని, కమ్మనివాసన చూస్తూ, హాయిగా పచార్లు చేస్తాను." అన్నాడు.

"ఎవరన్నా చూసే?"

"చూస్తే-ఏం?"

"ఏమిటి వాలకం, ఎక్కడిదీ వువ్వు? అని అడిగితే?"

"ఏం, భయమా నా కేమన్నా? మా పోలి పెట్టుకొచ్చింది, నే నడిగాను, యిచ్చింది! అనే చెప్తాను!" అన్నాడు సరవయ్య ధీమాగా.

"ఎన్నిసందే తెన్నీ సుండెలండి మీకు!" అని భకౌలన నవ్వేసింది బాలమ్మ. సరవయ్య నిక మాట్లాడనివ్వకుండా, చీపురు పట్టుకుని గబగబా స్టాగు రూమ్ లోకి వెళ్లి పోయింది.

ఏ నో అవాలని నోగుతెరిచి, అలాగే నిలబడిపోయాడు సరవయ్య. అలా చేస్తే గురు సుండెలరేని చూచి నిశమే-అయినా బాలమ్మ వెక్కిరింత అతనికి తల కొట్టేసి నటించింది. ఆమె మాటలు-చేష్టలూ అతనిలో కోర్కెల్ని మరింత రెచ్చకొట్టాయి.

బాలమ్మ ఓ అప్పలమ్మకూతురు ఆ అప్పలమ్మ యీ ముత్రలో తన చిన్నతనంనంచి పనిచేస్తోంది. ఈ పోలి ని తను చిన్నప్పు ణ్ణించి ఎరుగును. రోజూ తలితో కలసి వచ్చి, ఆమెకి కాస్త సాయపడ్డూ వుండేది. పెద్దనయ్యకొక కొన్నాళ్లుమాత్రం పోలి బయలు వెక్కడకూ రాలేదు. తరువాత మర్రి మామూలుగానే పనికి వచ్చినట్లేడం ప్రారంభించింది. తల్లి వయసుమర్రి, పని చేయలేని దైవావతం; తండ్రి కష్టపడి తెచ్చే కూలి డబ్బులు సంసారం గడవడానికి సరిపోక పోవడం; వారిలో ఆదా మగా-న్నా పెద్దా అంతా కష్టపడి జీవించడం మామూలు కావడంతో పోలే, క్రమేణా తల్లి పనిచేసే చోటన్నింటా పనిచేయసాగింది. ఆ బజారులో సగానికి సగం ముత్రమ్మే అప్పలమ్మే పనిచేసేది. పోలి పెద్దది - పనిచేయడం ప్రారంభించాక, మూడోంతులమైగా

మేపులు దాని చేతులో కొచ్చేకాయి. అప్ప
లమ్మయితే వత్తి దాసిదానిలాగే వుండేది
కానీ, బాలిలో కలికానిక నా ఆ బాలికలు
నిసిపించవు అది పనిచేస్తున్నప్పుడు దాసి
దినకోవాల్సిందే తప్ప - యితర వేళలో 'ఏ
గొప్పింటి అమ్మాయో!' అనిపించేటంత
అడంబరంగా వుంటుంది ఎప్పుడూ. అటు
వంటిది; పదిహేపులో పనిచేస్తున్నది; మాంధి
వయస్సులో వున్నది- పెళ్ళి పెడకులూ
కానీది- ఎంత నీతిమంతురాలి వుంటుందీ
అన్నదే గురవయ్యకు పట్టకున్న దుక్క.
పాపం- అది మంచిగా వుండాలనుకున్నా
యీ రోజుల్లో, యిటువంటి పగ్గితుల్లో
ఎలా స్వాగతమిస్తుంది? దీనికన్నా కొమ్మలు
మెలిచినవాళ్ళే ఎంతనుంది చెప్పలే
తిగడం చూడలేదు తనుకోజా. అందాకా
ఎందుకూ- యీ బోలి గురించే 'యిది వట్టి
మేడిపండే!' అని ఎందుగు చెప్పకొనడం
నినడంలేదు? 'యిది మాత్రం అగ్గిలాంటి
అడవి' అనుకునేవాళ్ళూ లేకపోలేదు- తన
తిండిలాంటి వారు. ఆయితే, వాళ్ళకేం
తెలుపాయి- వయసువాళ్ళ చాకచక్యం?
... 'ఏమైనా యీ బాలి సంగతేమిటో తెలుసు
కొనలేనదే' అనుకున్నాడు గురవయ్య.

అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ పోయి
దుమ్మలోకి వెళ్ళాడు. బోలమ్మ ఏదో కూని
రాగం తీస్తూ, అగది సుద్ధించేసోంది. ఆమె
తిలలోని ఆజంట మలే పూవు కనిపించి,
వెక్కిరిస్తున్నట్లు గుప్పించింది. అతనికి, అగది
గుమ్మంలో నిలబడి, "బాలీ!" అన్నాడు
మెలగా గురవయ్య.

ఉలిక్కిపడి చూచింది బోలమ్మ. అంత
లోనే మందహాసంచేసి, "ఏంటి?"
అన్నది.

"నేనొకటి అడుగుతాను."

"వాతల్లో వువ్వేనా?" అని, అతణ్ణి
మాట పూర్తిచేయనివ్వకుండానే నవ్వేసింది
తిమామగా.

"అదికొడే-వాకు తెలియక అడుగుతానూ,
ఇంతమందిదగ్గర పనిచేస్తున్నావు గదా-
అందరూ మాలాంటి వాళ్ళే వుంటారటే?"
అన్నాడు ఎంతో అమాయకునిలా.

అంటే-? మీరనేదమిటో నా కర్థం
కావటంలేదు."

"అదికాదే-నువ్వా, అడదానివి;
వయస్సులో వున్నదానివి; ఒంటరిగా పోయి
పనిచేస్తుంటావు. ఎక్కడన్నా, ఎవరన్నా
నిన్నేమన్నా చెప్పే" అని, ఆమె ముఖ
కవళికలుచూచి ఆగిపోయాడు గురవయ్య.

"అడదాన్నయితే ఒంటరిగా పని
చేసుంటే ఏమింటి, ఏవరెంచేయగలరు,
ఏమోతుందింటే? ఏమండోయ్-ఒకటికి
దబ్బు బలంవుంటే, యింకోకటి మాటబలం
వుంటుంది. ఒకటికి కిక్కివుంటే, యింకో
దియకివుంటుంది. అలాగే-మీ మామగా

"మీరనేదమిటో నా కర్థం కావటంలేదు.

కీకండబలం ఉంటే, మాకు యీ బలం
వుంటుంది- తెలుసాండీ?" అని తన బుర్ర
చూపింది.

"అలాగా, నిన్నిప్పుడిక్కడ నేను కావ
లించుకుని-మద్దెక్కుంటే ఏం చేయగలవే?"
అన్నాడు గురవయ్య చిన్నదా నవ్వి.

"అలాగా, ఏది-చేసి చూడండి

చూద్దాం!" అన్నది బోలమ్మ కూడా
నవ్వుతూ.

ఆమె నవ్వు - ఆ మాటలూ గురవయ్యలో
ఉక్కిరికొన్ని రెచ్చగొట్టాయి. ఆమె అలా
అవగానే "మాడు" అంటూ అతను ఒక్క
అంగలో అమెదగ్గరకు చేరి, కాగలించుకో
పోయాడు.

అలా జరుగుతుందని ముందే ఊహించిన దానిలా బోలమృతదలక మెదలక నిబ్బరంగా అలానే నిలబడింది. కాని, పిడుగులా అతను తనవీధి కొచ్చేసరికి, ఒక్క సారిగా—
“అమ్మ నాయనో! అయ్య బాబో!”
అని రెండేరెండు గావు కేకలు పెట్టింది. ఆ అదభులకు గురవయ్యి మత్తుకొనా విడిపోయింది. చట్టన ఆమె నేటివదిలి, ఒక్కడుగు వెనక్కిరిద్దాడు అప్రయత్నంగా.
అంతకుముందే కొట్టు తెరిచిన ఆ ప్రక్క

మోపాయనా, అప్పుడే మెపు తెరుసున్న యీ ప్రక్క కొట్టాయనా, యింకా ఒక్కరియూ, బోలమృత కేకలు విని— సరవయ్య గారి మెపులాకి పరుగెత్తుకొచ్చాడు.
ఆ మెపు స్టార్ రూమ్ లో ఎరెక్టర్ క రెటు వెలుగులో భయంభయంగా చూస్తున్న బోలమృత, నిలుపునా వణికిపోతున్న గువయ్య వాళ్ళకే కనిపించారు. “ఏమిటేమి” అని అందరూ ఆత్రంగా అడిగారు.
గురవయ్య మరింత కంగారుతో బోలమృ

వాడి చూడండి— చమత్కారమైన నిగనిగలాడే రంగు!

షాలిమార్ మాపర్లాక్ ఎంతటికీ ఎనామెల్—
లోకట్టు, ఇయిట, వేయటకు క్వరగా ఆరి, గట్టిగా
వట్టివుండే దీర్ఘకాలం చుమ్మ అందమైన
విగారింపు గం ఎవిష్. ఇంట్లోను, పాళ్ళకేరి
లోను ఎటువంటి ప్రదేశానికైనా
బ్రష్ తోను, వ్రేకోను లేక వత్త
వును మంచి వేయవచ్చును.

ఒకదానితో వాకడ కంటి వాడకొనుంతి
38 రంగులలో | పైలు, | గాంబు దిప్పలలో
మరియు 5 గ్రాండ్ల క్రమ్ములలో లభించును.

షాలిమార్
సూపర్లాక్
ఎంతటికీ ఎనామెల్

SHALIMAR PAINT, COLOUR & VARNISH CO., PRIVATE LTD.
Calcutta - Bombay - Madras - New Delhi - Kanpur

వంక చూస్తూ, నీళ్ళు నమిలాడు. బోలమృత అతనిని ఒకక్షణం అట్టే చూచింది. మరుక్షణాన్నే విచ్చివన రివేలు చూచి, “ఏం లేదండీ, రోజులాగే యివ్వాలిమాడా యీ గదిలోకి వచ్చి తుడుకున్నాను. ఆ మూల కెళ్లి చీపురుతో యీ అన్నానో లేదో, ఏదో చీపురున యీ మీదిమీది కొచ్చేసింది. అంతే—నాకింక ఒకటి తెలిలేదంటే నమ్మండి. ఆ వెన నే నేం చేశానో, ఏమయ్యానో నాకే తెలియ గాని, ఆ హోల్ మాధున్న తాఅయ్య గారు గభాలన ఇక్కడికి పరుగెత్తుకొచ్చి, — “ఏం పోలి, ఏమైంది? ఏమిటి?” అన్నాక స్పృహకొచ్చింది. చూస్తే, ఆ మూలగా గబ గదా పారిపోతూ కనిపించింది. ఈయనకీ, దాన్ని చూపించాను. మరి, అది జైరో— పామో సరిగ్గా తెలియలేదు గాని!” అని చెప్పింది గుక్క తిప్పుకొనుండా.

ఆ మాటలు వింటూనే వచ్చినవారందరూ ఆ జైరో—పామో ఎక్కడ తమ కళ్ళ క్రింద కొచ్చిందో నని తొక్కిసలాడారు కొన్ని క్షణాలపేపు. తరువాత, ఒకరు “అది పామో అయివుండాలని అన్నాడు. ‘ఏం? జైరి కామాడదా?’ అన్నా రింకొకడు. ‘ఏదేలే నేం గాక, అదేదో మా కొట్లోకి దూరలేదు గదా!’ అంటూ ఆ ప్రక్క మోపాయన కంగారుపడుతూ వెళ్ళిపోయాడు. ‘ఏమో, అట్టే వెళ్ళింనే నేమిటి? యీలా మా మెపులోనికి పోయింపమాడదా? అంటూ యీ ప్రక్క కొట్టాయన, వూడిపోతున్న పంచె సరిచేసుకుంటూ వెళాడు. కొన్ని నిమిషాల్లో సరవయ్య గారి మెపు నిశ్చయమైంది. గురవయ్య, బోలమృత తిప్పితే నిరసనగా అయిపోయింది. కొంత పేపు వాల్దేరిలో కూడా ఎవరూ నోరు మెసలేదు. తరువాత బోలమృత తలవంచుకు నిలబడిన గురవయ్యని తీక్షణంగా చూస్తూ, “మాచారా, ఒంటరి ఆడదాని బలం? నేను తల్చుకునుంటే ఏమిట్ట ర్నిందాక ఎంతైనా చెయించి వుండేదాన్ని కాని, మీ నాన్న గారి ముఖం చూచి వూరుకున్నాను. మీ శిశువుమందు పుట్టి, మీ చేతులలో పెరిగినదాన్ని గదా అని చమత్కార మనులుతూవచ్చాను తప్పు—దానికి గాను మీరిలా చేస్తారని కలలోకూడా తలవలేదు. ఇంకొక్కడ పనిచేయడానికి నామనసు విరిగి పోయింది. కాని, ఇప్పుడంతా గా మీదగ్గర పని మానేసినా, ఎందుకు మానేశాను— ఏమిటి సంగతి అని అంతా ఆరా వస్తుంది. అదీ మీకు ఏమన్నా కద్దం కలిగిస్తుండేమా! అయిందేదో అయిపోయింది గానీ—ముందయినా మర్యాదగా మనులుకోండి. మళ్ళీ ఎప్పుడన్నా ఇలా గాని చేశారా—తిప్పకుండా తిగిన ప్రాయశ్చిత్తం చేసి మరి మానేస్తాను. గురుంచుకోండి” అని గబగదా బయటకు వెళ్ళిపోయింది.

గురవయ్య అప్పటికే నోరు విప్పలేదు; తల కూడా ఎత్తిలేకపోయాడు.

మీ రెవరో మీకు తెలుసా?

ప్రశ్నల పలికాలు

రూ. 75 బహుమతి

“మీ గెవరో మీకు తెలుసా?” ప్రశ్నల పలికాలు ప్రకటించిన పోటీలో శ్రీ జె. రామనాథం (నెలటూరు, గంటూరుజిల్లా) సరియైన సమాధానం “అ” మార్కులు 8, “జె” మార్కులు 11—పంపి, రూ. 75/- బహుమతి గెలుచుకున్నారు. వీరికి మా అభినందనలు.

గ్రాఫ్ లో అక్షగీత అతివాదం, మితవాదం స్కేలును, నిలువుగీత కఠిన, కోమల స్వభావాల స్కేలును నూచిస్తాయి ఈ స్కేలులో వివిధ పక్షాలస్థానాలిలా ఉన్నాయి.

	అ	కో
వి పార్టీ లేని వాడు	8.9	15.2
కాంగ్రెస్ పార్టీ	7.2	14.7
కమ్యూనిస్టు	5.6	13.5
స్వతంత్ర	5.4	12.9
సోషలిస్టు	6.8	12.8
ప్రజాసోషలిస్టు	8.0	16.5
జనసంఘ	4.8	17.0

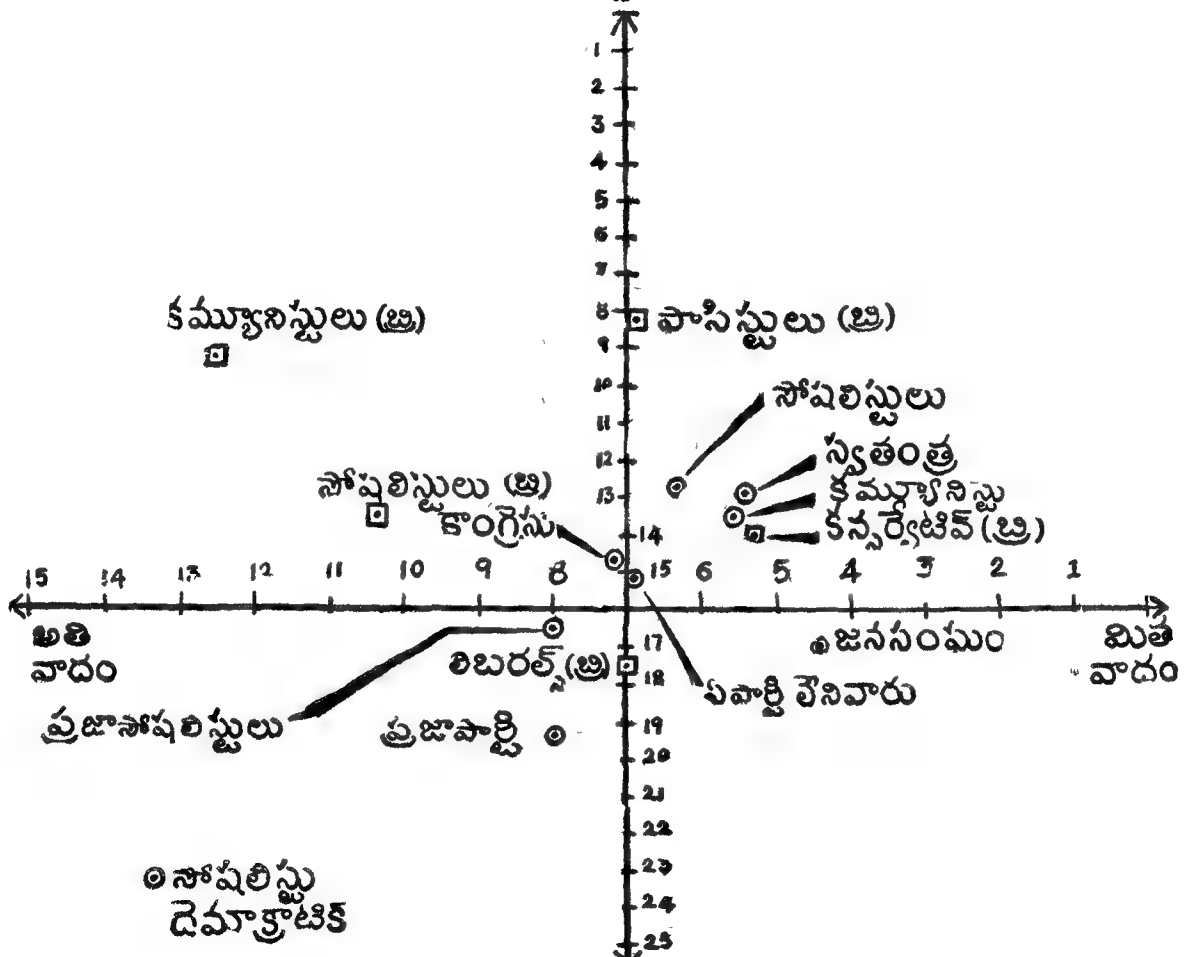
దేశంలోని రాజకీయపక్షాల దృక్పథ తారతమ్యాలను అంచనా వేయటానికి మేము 8-7-59 సంచికలో ప్రకటించిన ప్రశ్నల పలికాలు ఈ వారం ప్రకటిస్తున్నాము. కూపనలు పూర్తిచేసి పంపినవారిలో ఎక్కువ మంది వి పార్టీ లేనివారే కావటం గమనిస్తాం. వీరు నూటికి 47.72 మంది. కాంగ్రెసు అభిమానులు నూటికి 30.68, కమ్యూనిస్టుపార్టీ అభిమానులు 6.25, స్వతంత్రులే 5.67, సోషలిస్టుపార్టీ 8.12, ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీ 2.56, జనసంఘం 1.99, ప్రజాపార్టీ 1.28, సోషలిస్ట్ డెమోక్రాటిక్ పార్టీ 0.99 ఉన్నారు.

ప్రశ్నలపై ఆయా పార్టీల అభిమానులు పంపిన అభిప్రాయాల నన్నిటిని తీసుకుని ఆయా పార్టీల రాజకీయ / అతివాదం, మిత

వాదం) సాంఘిక (కోమల కఠిన స్వభావాలు) దృక్పథాల సగటును ఈ గ్రాఫ్ లో నూచించాము. ఈ గ్రాఫ్ నుబట్టి ప్రతివారూ తాము తమ అభిమానపాత్రమైన పార్టీ సగటునకే, (లేక మరే పార్టీ సగటునకు) ఎంత దూరంగా (లేక ఎంత దగ్గరగా) ఉన్నారో తెలుసుకోవచ్చు.

ప్రాధెసరీ బి సెంక ఫు స్తకంలోని గ్రాఫ్ ఆధారంగా చిటన్ లోని వివిధ రాజకీయపక్షాల సగటు దృక్పథాల స్థానాలను కూడా ఈ గ్రాఫ్ లో నూచిస్తున్నాము. వాటికి భారతీయ పార్టీ లకు గల తారతమ్యాలను తెలుసుకోవటానికి ఈ గ్రాఫ్ తోపాటు ఉంటుంది. భారతీయ పార్టీ లను 0 గుర్తుతో, బ్రిటిష్ పార్టీ లను 15 గుర్తుతో నూచిస్తున్నాము.

కఠిన స్వభావం

అంతర్జాతీయ పదతిలో ఎనిమిదోఇంటికీ చేరుకొన్న ఏ బంతైనా కావాలనుకుంటే మంత్రి అవుతుంది. మంత్రి బతికుంటేగా కూడా ఇంకోమంత్రిని పెట్టుకోవచ్చు. అంటే సిద్ధాంతరీత్యా తొమ్మిదిమంత్రిలను పొందడానికి అవకాశాలున్నాయి. గాని అలా జరగడం అరుదు. డాక్టరు అలెఖెను ఒకసారి అయిదు మంత్రిలను చేశాడు.

మంత్రిలను చేసినంత మాత్రాన లాభం లేదు. ఒక్కొక్క సమయంలో ఎన్ని మంత్రి లున్నా ఆట గెవడం కష్టం. ఎనిమిది బంటూ బతికుంటే అందులో మూడు గడి తేరిన బంటు (ఫాన్ డు పాన్స్) అయినా ఈ క్రింది ఆట సమానం అయింది. దానిని సమస్యల రచయిత వాడిమర్ అలెగ్జాండ్రో విన్ కోకోర్ కోవ్ సరదాగా రచించారు.

ఈ ఉదాహరణ పరిస్థితి ఇది :

తెలు 7/1 తెలుబబబ 8 తెలు/తెలు 4 నబ 2/1 తెలు తెలు తెలు 2 నగు 1/8 నగు 2 తెలు నరా/7 న బ/1 తెలు 5 తెరా/8.

ఆట ఈ స్థితిలో ఉంది. నలుపు ఎత్తు తేగూలి. ఆట ఈ విధంగా సాగించను క్కొంది.

1. ....,గు (5)-క 6 నా.

2. రా ఏ 1, గు-రా 6

8 ఏ బ-ను నా, రా-గు 6.

4. మ X ఏ బ నా.

నెంటునే తెలుపు నా చెప్పకపోతే నలుపు గు-క 7 లో వేసి రాజా చెప్పి తెలుపు ఆట కట్టిపోతుంది.

4. ....రా X మ.

5. మ-ఏ 8 నా, రా-గు 6.

6. మ-ఏ 2 నా, గు X మ.

7. బ-ను, గు-రా క 6.

8. మ X బ నా, రా-ఏ 6.

9. మ-ఏ 2 నా, గు X మ.

10. రా-గు 1. ....

ఇప్పుడు తెలుపు బంటుని తోయకూడదు.

చదరంగం నిర్వహణ : క్రిడీ

తోనీ మంత్రినిచేసేలోగా ఆటకట్టిపోతుంది. అందుచేత రాజాని ఒక గడి తప్పాలి.

10. ....,రా-గు 6.

ఈ ఎత్తు తరవాత నలుపు గు-మ 7 లో వేసి మూడో ఎత్తులో గు (ఏ 7)-క 6 లో వేసి రాజా చెప్పి గు (మ 7)-రా 6 వేసి మరొక ఎత్తులో ఆటకట్టే ప్రమాదముంది. అందుచేత తెలుపు జాగ్రత్తగా గుబ ఆడాలి.

11. బ-గు 6, గు-మ 7.

12. బ-గు 7, గు (ఏ 7)-క 6 నా.

13. రా-ఏ 1, గు-రా 5.

14. బ-ను నా, బ-ను 8.

15. మ X బ నా.

పొరపాటున 15 బ X బ అయితే నెంటునే వేసి రాజా ఆటకట్టు. కనుక ఈ ఎత్తు.

15. ....,రా-ఏ 6.

మంత్రి వస్తుందికదా అని గుర్రంతో కొట్టేస్తే ప్రమాదం. రాజానే తిప్పి తెలుపు ఆటకట్టబోతుందని బదిరించాలి.

16. మ-ఏ 2 నా, గు X మ.

17. రా-గు 1, రా-గు 6.

తెలు రాజాని బయటకు పోనివ్వకూడదు. అందుకే వేస చెప్పిన ఎత్తు.

18. బ-ఏ 7, గు-మ 7.

19. బ-ను, గు (ఏ 7)-క 6 నా.

20. రా-ఏ 1, గు-రా 5.

యధాప్రకారం మళ్ళా కట్టెత్తు బెదిరింపుకి తీసుకోవచ్చు.

21. మ-ను గు 8 నా, రా-ఏ 6.

22. మ-ఏ 8 నా, రా-గు 6.

23. మ-గు 8 నా, ...

ఇలాగ సమరాజాలు చెప్పకోవలసినదే గాని ఇప్పుడు మూడు గు తేరిన బంటూ, మంత్రి ఉన్నా తెలుపు గెవలేదు. ఈసారి

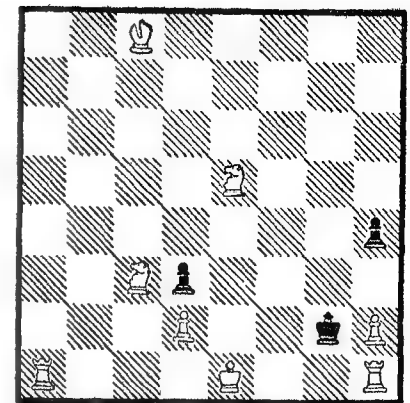
తెలుమంత్రిని పూర్వంగా బలిచేయడానికి వీలేగు. 5 వ వరసలోని తెలు బంటులో ఒక్కొక్కటైనా మంత్రయ్యేలోపున నలుపు ఆట కట్టేసుంది. ఈ ఉదాహరణలో ఈ సమానం పరిస్థితి ఏర్పడడానికి రెండు తెలు బంటు, ఒక నలు బంటు కీలక సానాలలో ఉండడమే కారణం. మును 2 లో ఉన్న తెలు బంటు ముఖ్య కారణం. ఆగడి భారీగా ఉండి తెలు మంత్రి దాన్ని ఆక్రమించుకొంటే ఆట కట్టు బెదిరింపు ఉండదు రాగు 4 లో ఉన్న తెలు బంటు నల్లరాజాని పశోక్షంగా రక్షిస్తోంది!

క 8 లో ఉన్న నలు బంటు ఆటలో ఏ కీలకసానం ఆక్రమించుకొందో పాగులు ఊహించేఉంటారు. మొత్తమీద రెండు గుర్రాలు ఇంత మంత్రిని బెదిరించాయి.

ఇక ఈవారం సమస్యకూడా రెండు గుర్రాలున్నదే ఇస్తాను. పరిస్థితి ఇది.

2 తెక 5/1¹/4 తెగుక 7/ నబ/2 తెగు నబ 4/8 తెలు 2 నరా తెలు/తెలు 11 తెరా 2 తె ఏ/ [రెండెత్తులు] రచన : డి. వి. డబ్ల్యు. డిల్లీ.

నలుపు (గ)

తెలుపు (క) (తెలుపుఆడి రెండెత్తుల్లో ఆటకట్టాలి)

మొర్రోరోమీకు తెలుసా

ప్రజా సోపలిసు డెమొక్రాటిక్ } 8.0 19.4 18.4 28.8
అన్ని పార్టీల "అ" మార్కులను తీసుకుని సగటు తీయగా వచ్చిన 7, "కొ" మార్కులను తీసుకుని సగటు తీయగా వచ్చిన 16 "అ, కొ" స్కోర్స్ కేంద్రాన్ని నిర్ణయిస్తున్నాయి.

"అ" స్కోరులో సున్నా నుంచి 15 వరకూ, "కొ" స్కోరులో సున్నా నుంచి 25 వరకూ సూచించవచ్చు. "అ" స్కోరులో ఎంత ఎక్కువగా ఉంటే అంత తీవ్రవాదం, లేదా అతి సాదాసాదానికీ నూచన ఎంత కుడి పక్షం ఉంటే అంత మితవాదానికి నూచన. అ గా "కొ" స్కోరులో ఎంతవైన ఉంటే అంత ఎక్కువ సరిహద్దును ఎంత దిగువన

ఉంటే అంత కోమల స్వభావమనే నూచన.

ప్రాఫెసర్ ఐ వెంకీ నిర్ణయించిన బ్రిటిష్ పార్టీల సానాలు కూడా ఉజ్జాయింపువే అయినా, అని చాల వరకు ఆనూ పార్టీలు నెలబుచ్చే ఆశయాలకు దగ్గర గానేఉన్నాయి. కాని మన దేశపు పార్టీలు ప్రకటించే ఆశయాలకు, వాటికి ఈ గ్రాఫ్లో వచ్చిన సానాలకు అంత పొందిక కుదిరే విధంగా ప్రశ్నావళి ఫలితాలు లేవనే అనుమానం కలుగుతున్నది. ఏ పార్టీ కి చెందనివాడు, కాంగ్రెసు అభిమానులు ఇంచుమించు "అ, కొ" స్కోర్స్ మధ్య భాగంలో ఉండటంలో అంత ఆశ్చర్యంలేదు.

కాని కమ్యూనిస్టు, సోపలిసుపార్టీల అభిమానులకు వే వారి అభిప్రాయాల మార్కు డెమొక్రాటిక్ పార్టీ అన్నిటి కంటే అతి లభు బట్టి ఆ పార్టీలు "అ" స్కోరుకుడివైపున

రావటం మానే, ఆ పార్టీల అభిమానులకు వేసే రికి ఆ పార్టీల సిద్ధాంతాలపై నమ్మకం లేదనైనా అనుకోవాలి, లేక ఆ సిద్ధాంతాలు ఆర్థం కాకపోయినా ఉండాలి అనిపిస్తుంది. వీరివల విప్లవం రాగు! జన సంఘ, స్వతంత్ర పార్టీల సానాలు వాటి సిద్ధాంతాలకు దాదాపు అనుగుణంగానే ఉన్నాయి. (స్వతంత్రపార్టీ అంటే పాములు చాల మంది ఎన్నికలలో స్వతంత్రులుగా నిలబడే వారని అనుకున్నట్లు అనుమానం.) సోపలిసు వాద పక్షం కావటం ఆశ్చర్యం. ఈ పార్టీ అభిమానులు కూడా తమ మార్కులు సరిగ్గా ఇన్వలేక పోయినట్లు అనుమానం.

మొత్తానికి పార్టీలపేరి పైన తిప్పు, సిద్ధాంతాలపైన అంత నమ్మకం ఉన్నట్లు కనిపించదు. బ్రిటిష్ లిబరల్ పార్టీకి మన వాగం దివూ ఇంచుమించు దగ్గర గా ఉన్నారేమో!

ముకానందలహరి

(గతి వారిం తిరవాయి)

స్వబున్న కథను కొనసాగించాడు. మర్నాడు సంతెవే మునసబుగారి వంశోద్ధాకుడు గుర్నాధం మర్నా తండ్రిద్దరికు నేర్చి వాన్నా ఇచ్చేద్దామే డబ్బు అన్నాడు. మునసబుగారు ఆ ముసకీ చీకట్లోనే స్వామెనంతి తెల్లతోయి, ఆ వైసం కొడుకు పసిగట్టి ఉండడని అనుమానించి, వాడిలు బంగారం గాను-అనఁబరి తీరికొ అప్పదొరకొ వాడింకొ అప్పు కొవాలంటు నాడురా నీ జతగాదూ అని ప్రకౌకింగా ఆశ్చర్యపడాడు.

మర్నీన్వేసేగు గ దే అన్నాడు అబ్బాయి.

నిన్నునిస్తే ఇనాళే మర్నీ సర్వేస్తానన్నా డనవుట్రా. ఆ ముక్కే రైతే ఇవారే ఇంకొ నిన్ను గాల్చిన పనిమిటి అన్నాడు మునసబు గారు. పిల్లడు నివ్వరబోయాడు. తనయుక్తి నూక్షిబుద్ధికి ముసలాయనకు నవ్వు పెట్టబికి రాబోయి దిగుగా తిగ్గమా అయిపోయింది.

బానే నాన్నా. నిజమే మరి. అతను ఇనాళే ఇస్తానన్నాడుగదా నిన్ను డిగినవుదూ. గమ్మత్తుగానే ఉండే అని తికమక పడ్డాడు గుర్నాధం.

నర్రినాగన్నా, ఈ తరం సజ్జా ఉట్టి కుర్ర నాగమ్మలు. అప్పు అడగడం కూడా చేతి గాగు. ఎండకు పనికొస్తారంటుమా కాలంలో ఇలాగేనా మరి. మన తాతబ్బాయి ఉన్నా డం లే ఎంత గట్టివాడూ...వాడు అప్పుజేసి ఇలాగే చేశాడా. ఇంత అవక తివకగానే అడిగాడా మరి. నీకు చెల్లూ వాడిపెల్లి సంగతీ. (తెలిదన్న భావానికి అభిననంగా అరుగుమీద కూలబడి సంతానికి జేరబడ్డాడు గుర్నాధం) నాన్నమ్మ కూతుగు కరాలమ్మకి మనువెలా అయిం దనీ. అదంతా ఒకథగాదూ మరి. తాత బ్బాయి, రావకిప్పుడూ ఇద్దరూలోడ బుట్టిన వాళేనాయె. ఏణ్ణర్ల అటూయటూగాళేనాయె పిల్లదాన్ని ఎవడికిచ్చి ఎవడిక్కొని నేటుటూ. ఓనాడు మధ్యానసేళి కుర్రగాలిద్దరూ జెమా జెట్టిలా, రావ లక్ష్మణులూ బోటాన బోటిలు పశుటూ వాకిట్లో చువపంది రేనూ ఉండగా నాన్నమ్మ కేవ్రూహ బోయింనో మరి - ఒక తాతిగా ఒక రాసుకిప్పుడూ అదలా ఒకేసి మీరిలారండ్ర్రా అంది. అప్పు గారంలే ఇద్దరికి చూడలే. పనిఉన్న పళింతా వదిలేసి చేతులు గట్టుకు నిలబడ్డాగు. ఆరుగు పక్కన నాన్నమ్మ, పిల్లదానికి మొగలజేస్తోంది. ఎవిరా రావకిప్పుడూ వరాల్సిచ్చి పెల్లి జేస్తాగాని కూడెట్ట గలవట్రా అంది. రావకిప్పుడు గర్వం గా చిన్నాడికేసి చూసి, కరాలి ఒరకంట చూసి చేసే పెల్లొనిక్కాడెట్టలేని వాడుంటాడెవ.

అంతగా యేంతేకాతే అడుక్కు తెచ్చన్నా పెట్టనా అన్నాడు.

ఒక నియంబలోడిగాల్నా, ఏంకూతికూకా వురా. కొంపకీ కులానికికూడా అపరిష్క మాటంటివిగదరా. మాటక్కినిచ్చి మనువుజేస్తే అడుక్కు తెచ్చి వణ్ణం పెతానంటావుట్రా అంది నానమ్మ సవిష్.

మరి తాతబ్బాయి నీ మాటేటిరా. నవ్వు పట్నంలో అడుక్కు దెస్తానంటావా అంది ఇంకోక్షణం ఆగి.

చెన్నేవ. అడుక్కొడ వేం గతి అప్పా. సంపాయిసా. అందాకొ అవసరమేలే ఎవడి తలో తాకటేసి అప్పుదెచ్చి బుస్సపెతా. ఆపాటి మొగాజొకానా. ఎవడూ యివ్వక తాతే నువ్వేఇవ్వావు అప్పా అన్నాడు తాత బ్బాయి ముసిమసివవులు నవ్వుతూ.

నీకడుపు చలగుండ. ఎంతమాటన్నా వురా కడుపులూ ఎంతోటి డోహలున్నాయి. అని ముక్కున చేలేసుకుని అలాగే విస్తుబోయింది నానమ్మ

ముల్లపూడి వెంకటరమణ

అమ్మ జెడియ్యవేవ. మెడ నెప్పేసి తాది అని మాలక్కి వరాలుగావు కేకేసి వరకూ తలి కేకకోనేలే.

సరే ఇద్దరిలోనూ తాతబ్బాయిఇంతప్రేమ జకుడుగదాఅని, ఇంటిల్లపాడి పెద్ద వాడు రావకిప్పుడువేసే మొగ్గినా, నానమ్మ పట్టు బట్టి పిల్లని లీడికే కట్టజెట్టింది. మరి తిరవాత వాడెంత ప్రవేజకుడైనాడనీ, అప్పులైయ్యడం కూడా ఏమంత గొప్పపనిగాదనుకో, అయి తేసేం అందులో తలకాయలు మార్చేరిద్దే. మాటసుకుతూ మునిషి సుకుపు తెలిపిం ఉన్నాయి. తాతబ్బాయి ఇల్లు గట్టాడు. గుర్రబుండి కొన్నాడు. పెదనాయెపనిపించు కున్నాడు. వాగు అప్పుచేశాడంటే చేసినట్లే ఉండేదికాదు. ఇచ్చినాడిక్కూడా తెలిసేది గాదనమాట. ఒక్కనాకాజే వాడిఅటూ పాగి రాలేగు. కేసీరీషయంగా కాలంత కుట్టిలే...ఎవనిడ ఆ వచ్చేది! నాన్నా చీక టడింది. కొడలు పిల్లని దీపందెచ్చి పెట్ట మనూ వాకిటా. ఎవరినీ సర్వయ్యా! రారా రావయ్యా అలాకూర్చి. అన్నాడు మున సబుగారు కథ ఆసి.

గుర్నాధం లోపలికెళ్ళి దీపం వెలిగించి తెచ్చేవంకూ మాటలు వినిపిస్తున్నాయి సావి ట్రోకి. సరసయ్య మహాఉత్సాహం గా, మాడావుడిగా మాటాడుతున్నాడు.

నాయుకుగారూ మీదాకొ వచ్చిందీ. ఘంటకరిం కరణంగారింట దస్తుదస్తంతా

క్రిస్టాన్యం అయిపో(ను)...ఎవడో నల్ల టాడు. కోరమీనాలూ జలపాలూ

వాడూ జీబూతింలా ఉన్నాడు..... కౌకపోయినా అంత యిదేలే ఎలాగండీ. ఎంత కరణవేనా ఇంట్లో త్రోలా వేలకి వేలు దను అటే పెట్టుకుంటే ఎలా? ఎప్పుడిదప్పుకు వెకే పంపి చేయ్యాల్సి గాని (ఎంతయ్యా బోయిందీ అంటున్నాగు మునసబుదారు) ఆ యిదంతా పరపతికోసంలే. పదిపరకా సర్ది మునపంత తాననిపించుకోవాలని తాప త్రియం...అది సరే గాని మాటవరసకగు సుతా. మీరూ ఇన్నాళ్లు మునసబు గిరిచేశారు మంచాయె చెడాయె. రొఖం అలా ఇంట్లో ఎక్కడ పెడితే అక్కడ పడేశారండీ... అనా తెలికడుగుతున్నా...ఎంతన్నాగు... రెండోదలా...చూకారామరి. ఆపాటి మగ సరిలేకనే మీరు అంతకొద్ది రొఖ్కం అటే పెట్టుకోడం? ఆపాటి పెగ్గెమీకు లేక బోయిందా అంట. ఏవిట్రా ఎవడిమటుకు వాడు ప్రవేజకుణ్ణుకుంటాడు వాడితోలే ఆవిద్య పుట్టిందని... ఇదిగో మావనవా ఉన్నాడు ప్రవేజకతానికి, తెలారి మెయిలు బండికి చెన్నపట్నంవెళ్ళి తీరాలివచ్చి తీరాలి అని ఏట్టబటి కూర్చున్నాడు వచ్చవాయ నాకేమో రెపు పున్న మెళ్ళిన తదియనాటి గాని ఆ కోవరటిపు వాళ్ళులోను తగలెయ్య సంటున్నారు...అవందా మీరిటు సర్ది నే అది రాగానే పిరాయిం చేదాం. ఎవోఆపాటి పదిరూపానులు చేతి బట్టుక్కువో గల మొగాజేడివూలో. ఎవడిమటుకు వాడికి భయ మేనాయె. ఏ సర్వయ్యవచ్చి అప్పు దెమ్మం టాడో...ఏ సర్వయ్యగచ్చి కన్నంపేస్తాడో నని...జవాబు చేస్తే సతాలేకనేగదా పెలి వాడూ రొఖ్కం దగ్గర పెట్టుకోంది. మన కాలం ఇలాటి జజ్జాతనం ఉండేదండీ... వందచాలు. పున్న మెళ్ళిన తదియనాడు చంద్రోదయం వేళకల్లా మర్నా సర్వయ్యనూ... పెద్దమనిషిలో మాటామరొటా... అబ్బాయావీటి...

అబ్బాయి గుర్నాధం దీపం పట్టుకు వచ్చాడు.

మునసబుగారు మీసాలను లాలించి, గుర్నాధం, ఆ సందుకు వెళ్ళో ఒకవంద దెచ్చి సర్వయ్య కిత్వా. పద్దు పుస్తకంకుడా పట్రా అన్నాడు గంభీరంగా.

* * * సర్వయ్య గాలిగుమారం వచ్చి వెలి బోయాడు.

ఆ. ఇందాక చెబుతున్న దేవిట్రా... అన్నాడు మునసబుగారు.

అప్పు లడిగేవాళ్ళిద్దరిగ నువ్వెంత గట్టి వాడవో చెబుతున్నావు అన్నాడు జగ గుర్నాధం సావిడివంక చూసి నవ్వుతూ. అట్టించి కూడా సన్నటి నవ్వు విసబడింది.

ప్రత్యేక

త్రిగుణచర్యతో

గూడియున్న **మెక్లీన్స్**

పెరాక్సైడ్

టూత్ పేస్టు

*** చాలా బాగుగా
కుత్రపరచును!**

ప్రత్యేకంగా మెక్లీన్స్ లోనున్న
'పెరాక్సైడ్' పారెంట్ మీ వల్ల
మీద యేర్పడు చుంటే - మురికిని
క్రిమిలను గరిగియింటే పాచి
పొరను నిర్మూలించును. ఈ
పొరను కరిగించుటవల్ల మెక్లీన్స్
మీ వల్లను బాగుగా కుత్రపరచును.

*** చాలా బాగుగా
తెలుపుజేయును!**

మెక్లీన్స్ లోనున్న ప్రసిద్ధమైన
"పెరాక్సైడ్" మీ వల్లకు
గల చిక్కతవల్ల దాగులను,
గారపట్టిన రంగును తొలగిం
చును - అందువల్ల వాటిని తెలిపే
దిట్ట తెల్లగా జేయును.

***
బాగుగా కాపాడును!**

మీరు మెక్లీన్స్ ను స్వయంమీద
వాడి దానియొక్క సుప్రసిద్ధ
మైన దురిది కావాదనమును కను
గొనండి. ఇది వసుధిగుళ్లను
ఉత్తేజ పరచి, దంతక్షయమును
కరిగింపే క్రిమిలను నిర్మూ
లించును.

బాగుగా పరికుత్రపరచును + బాగుగా తెలుపుజేయును +
బాగుగా కాపాడును

ఈ మూడు గుణముల సుప్రసిద్ధమైన. కూడిక మీకు త్రిగుణ
చర్యను గలిగించును, ఇది మెక్లీన్స్ లోమాత్రమే ఉన్నది.
అతి శుభ్రమైన, అతి తెల్లని, అత్యారోగ్యవంత
మైన పత్తకోసం... నేడే మెక్లీన్స్ కొనండి!

MTT-45

వింబుల్ డన్ సమీక్ష

ఈ సుదృఢ జరిగిన వింబుల్ డన్ పోటీలలో యెవ్వకోర్కె ఆటగాళ్ళు ఎవరూ పాల్గొనకపోయినా, మనదేశంలో అందరూ ఈ పోటీని ఆసక్తితో, ఉత్సాహంతో, మన వించారు దీనికి కారణం మనదేశ ప్రతినిధి రామనాథన్ కృష్ణన్ అంతకుముందు జరిగిన క్వీన్స్ క్లబ్ పోటీలలో సింగిల్స్ గెలవడమే క్వీన్స్ క్లబ్ పోటీలలో కృష్ణన్, విశేషమైన శ్రమలతో చూపించి వింబుల్ డన్ లో గెలుపొందే ఆటగాడుగా పరిగణింపబడిన అతనిని ఆరెజ్జోను సునాయాసంగా 6-6, 6-1 స్కోరుతో నెట్ వల్లనో ఓడించారు. ఫైనల్స్ లో వింబుల్ డన్ పోటీలలో రెండవ ఆటగాడుగా పరిగణింపబడిన అస్ట్రేలియా ప్రతినిధి ఫ్రేజర్ మ అవలీలగా 6-3, 6-0 స్కోరుతో ఓడించారు.

అరెజ్జో అరెజ్జో

కాని వింబుల్ డన్ పోటీలలో దురదృష్టవశాత్తు కృష్ణన్ అరెజ్జో ఆరెజ్జోతో మూడవ రౌండులో ఓడిపోయారు స్కోరు 6-4, 3-6, 6-4, 7-5 ఈ సాంపెయన్ షిప్ అంతటికి ఇదే చాలా బాగున్న మ్యాచ్ వీరిద్దరి ఆట చాలా ఉన్నతి మైనపోయిపో సాగినది

భారతదేశపు రెండవ ప్రతినిధి ప్రేమ జీ లాల్, జావియర్ ఫేథర్ ముఖర్జీ మొదటి రౌండులోనే ఓడిపోయారు

వింబుల్ డన్ చాంపియన్ షిప్ సింగిల్స్ పోటీలో వారియన్ గులాన్, సర్వీసులోను ఇతోధికమైన సామర్థ్యమును చూపించి ఆరెజ్జో 19 ఏళ్ళయిన వడు అస్ట్రేలియా ఆటగాడైన రాడ్ లెవర్ ను అవలీలగా 6-4, 6-3, 6-4 స్కోరుతో ఓడించారు. రాడ్ లెవర్ అయినవ ఆటగాడుగా పరిగణింపబడిన బారియెక్క్లని సమైక్యతలో అయిదు సెట్లూడి గెలిచారు.

స్కోరు 11-18, 11-9, 10-8, 7-9, 6-8. రెండవ ఆటగాడుగా పరిగణింపబడిన ఫ్రేజర్ మ బారియెక్క్ల క్వీన్స్ క్లబ్ పోటీలో ఓడించారు కీవర్ సింగిల్స్, డబుల్స్, మిక్స్డ్ డబుల్స్ మూడింటిలోను ఫైనల్స్ వచ్చారు కానీ వీరు మిక్స్డ్ డబుల్స్ మూడో రౌండు వరకు గెలిచారు. మార్ట్లో ఆడి గెలిచారు.

ప్రీల సింగిల్స్ పోటీలలో (ఫ్రేజర్ దేశ్మందేన వమారి మరెయ్యన్స్ బ్యూటీ అమెరికా ప్రతినిధియైన వమారి డారిన్ మార్ట్ ను 6-4, 6-8 స్కోరుతో ఓడించారు.

జావియర్ బారియర్ సింగిల్స్ లో పోయి యెట్ ప్రతినిధి డి. లెవర్ 6-2, 6-4 స్కోరుతో ఆర్. డబ్ల్యు బారియర్ ను, జావియర్ బారియర్ ఫైనల్స్ లో వమారి జోక్ (కాన్ 6-1 6-1 స్కోరుతో వమారి డి. న్యూసర్ ను ఓడించారు

ఈ పోటీల ఫలితాలు చూస్తే ఇండియా ఆటగాడైన కృష్ణన్ రాబోయే ఏడాది జరిగే వింబుల్ డన్ పోటీలలో సింగిల్స్ నెట్ గల డి నే నూచనలు కనపడుతున్నాయి ★

ఆర్. కృష్ణన్

వీరియా బ్యూటీ

బుల్ బుల్ నందలూ హరి
ఎవరక్కడా - మాసరిమాస్ విక్టూరీ వక్టోచ్చేనే రిల్లీ చూడంగా రేఖాద్వన్త నీ మునుడెంత సేవేజకర్త్యం చూచినాడో నాదెముంది అంత అయిపోయే మాత్రా మాత్రా మొనమాటలుంటాయి అదీకా ఈ సర్వయ్యగాడు మునుట్కరితే కనుకే ముంగు నా దగ్గర చేకాల్తుకీ రోక్కుం రెండోంద లుంటుందని చెప్పించుకున్నా డాయె. ఆనక మర్చి కొదవకుండా. పతివా ముగోటానువ్వే చెప్పే రిల్లీ అన్నాడు, మన సముగారు అంతకు మునుపే పారిపోయిన

కోడలు నిల్వన్న పోటుకేళుచూస్తూ, సర్వాధం నిష్కంధాడు వివిధవంగు. ఎలాగోనా సర్వయ్య మంచిముందావాడు. మర్యాదపడు అన్నాడు మనసముగారు ఓ నిమిషం నిశ్శబ్దమొదలైతేకాగా, అప్పున్నాన్నా దోలో ఆమనకి వీధివిధివా అప్పులే మర్యాదపడుకు కొబ్బలే అందరప్పు లిప్పుంటారు. మనకే అరుదవాల గింజ, దీంతో కలిపి వా లు గొంతులు రోక్కుం ఇవ్వాల పద్మబుక్కులో చూశాము. బానేనూ. అసలు వాడి మాటలేదాకీ, ఆ ఒడుట్లో దోరికేనే ఇవ్వచ్చు వందాను. దీన్ని

జానవా ఓ పాళం నేర్చుకో. వందతో తెలు లిన అప్పుకాస్తా, నెయ్యిదాకా వో లేదని పంతోపవడి లేవుడికో దుండుట్టుకో అప్పట్లా దేవుడంటే సర్వోచ్చే. శివా లయంకోడె మా స్నేహితుకు పాపం కూర్చు నుంటాడు నా కోసం. ఏం చెప్పనా? అన్నాడు సర్వాధం లేచి నిలబడి, మనసముగారు ఓ నిమిషం ఆలోచించి, పోటీ చేకం పట్టెగలావా. నీ అంతవాడిని సర్వవ్యతిఅన్నాడు కొదులేనాన్నా. లేవ టికే వాయిదావేదాం అన్నాడు సర్వాధం. (వై వారం దా! అప్పురావు కథ.)

19-8-59 సంచిక నుంచి మరో కొత్త ఆకర్షణ

చిత్రలేఖనంలో ఆసక్తిగలవారికి మహాదవకాశం

వ్యంగ్య చిత్రలేఖనాన్ని ప్రోత్సహించాలనే సంకల్పంతో ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ఆగస్టు 19 వ తేదీ సంచికనుంచి “కార్టూన్ పోటీ” శీర్షిక వర్గాలు చేస్తున్నాము. చిత్ర కారుల ఉత్సాహాన్ని బట్టి, వచ్చిన చిత్రాల స్థాయినిబట్టి ఈ శీర్షికను వారం వారం గాని, రెండువారాల కొకసారి గాని ప్రచురిస్తాము. ఈ శీర్షికను జయప్రదంగా నిర్వహించటంలో ఆంధ్ర చిత్ర కారులంతా సహకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

ఉత్తమ చిత్రానికి

రూ. 12 బహుమతి

బహుమతి పొందని చిత్రాలలో ప్రచురణార్హమైనవాటిని మామూలు పాఠాల్లో పేకంతో ప్రచురిస్తూ ఉంటాము.

కార్టూన్ పోటీ నిబంధనలు

1. కార్టూన్లను ఇండియన్ ఇంక్ తో మాత్రమే డ్రాయింగ్ చేపరుమిదనే పేషి పంపాలి.
2. చిత్రం 10" X 8" సైజుకి మించకూడదు.
3. ప్రతి చిత్రానికి వెమక భాగాన “కార్టూన్ పోటీ శీర్షికకు” అని వ్రాసి, చిత్రకారుని పూర్తి చిరునామా వ్రాయాలి.
4. కార్టూన్ లోని విషయము, లేఖనము స్వతంత్రమైనవి ఉండాలి.
5. సాధారణంగా తెలుగు జీవితానికి, వాతావరణానికి సంబంధించిన విషయమే తీసుకుని వ్యంగ్య చిత్రం చేయాలి.

“ఇవి నా సిద్ధాంతాలు. మీ కిష్టం లేకపోతే చెప్పండి. మార్పులుకంటాను.”

6. వ్యాఖ్యానం (కాప్షన్) లేని చిత్రాలయితే మంచి. వ్యాఖ్యానం అవసరమైతే ఒకటి, రెండు పంక్తులకుమించకూడదు.
7. ఈ శీర్షికపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు పంపవద్దు. నిరాకరించిన వాటిపై తిప్పిపంపగోరివారుతగిన స్థాంపులు పంపాలి.
8. ఒక్కొక్క చిత్రకారుడు ఎన్ని చిత్రాలయినా పంపవచ్చు. ప్రవేశములేదు. బహుమతుల నిర్ణయంలో సంపాదకునిదే తుది నిర్ణయం.

తీరని కోర్కెలు

తెల్ల వాగురూమున కోడికూడింది, సింహాద్రి పురికిల్ల వదిలి వ్రతలేచాడు. అంత కరుణామయుగ స్వప్నాలలో ఈ లోకాన్నే మరచిపోయి పోయినా విజృంభించి అతనికి, మర్రి లోకా కనపడే మనుషులూ, మరి కదలా కనిపించేవరికీ, వోక విన్నవించువరికీ కలిగింది. తన ప్రాణించుకున్న లోకానికీ, ఈ ప్రపంచానికీ యెంతటి కలగల్గింది!

కలలు యెంత మధురంగా వుంటాయి! కావేషమునా మానవుడు తన కష్టాలు విస్మరించేటట్లు చేస్తాయి.

సింహాద్రికి కలలో కనకం కనిపించింది. అతనిని గిరిగింతలు పెట్టింది. ఇదంత విలువైన దుస్తులతో యెహో మహానగరంలో పోయినా విజృంభించాడు.

ఆమె ఎంత అందంగా వుంది! ధూలోకంలావున్న తన దీయునికై, అందంగా అలంకరించుకున్న చీరలతో బాగుంది.

చీరలతో కనకం యెంతమంది రసికులకు చేరువో! వినుములే, తనకెందుకు?...

తనకు కలలో వ్రతా పాక్షాత్కరించింది. అదేలే చాలు!

కనకం మనస్సు చందలమైనదని తనకు తెలుసు! అయినా, ఆమెను విడిచిపెట్టి వుండలేదు.

కలలో కనకం యెంత కానంది! తీగ సంపెంగలా నిలాసంగా, నాటగావుంది. చతురతాడు సబ్బు మహానగరలో, పాడైన పూసుకుని అందంగా కనిపించింది.

ఒకపారి తన నువ్వులకి చూసుకున్నాడు. అబ్బ! ఎంత అనవ్యంగావున్నాయి. మంచి ఖరీదయిన బట్టలు కొనుక్కొని కాలని యెన్నోనంతో అనుకుంటున్నాడు. కానీ చేతిలో దబ్బు కనిపించడంలేదు. అయినా, తన ప్రాణకోరుతూ, పాస్ట్ర మొకతనరకూ, ఖర్చులు తగించుకుని, పాను పుగా ఖర్చు పెడుతూ, కొంత దబ్బు నకు మార్చుకున్నాడు.

తెల్ల వారింది. కానీ యెంతా నూకొగ్గ

ది. విద్యాపాగర్

దయం కాలేదు. సింహాద్రి నరానతి పాత్రుల కగరకు వెళ్ళాడు. తేజులోవున్న పంది బయటికితీసి, అంగులలో వున్న దబ్బు తెచ్చి పెట్టాడు. "ఇంకొక్క రూపాయి" అంటూ తనలో గొణుకున్నాడు. ఇంకా, వొక్క రూపాయివుంటే కానీ, మళ్ళీ దుస్తులు అభివృద్ధి. అది సంపాదించటం యెలా? ఈ చిరిగిన నువ్వులతో, తన యెన్నోనంతా కాలక్షేపం చేస్తాడుకీ!

"మంచిబట్టలు కొనుక్కొనాలి" అంటూ మనస్సులో అనుకున్నాడు.

సింహాద్రి ముందుకు నడిచాడు. నరానతి వోక ఇంటిముందు ఆగాడు. రోడ్డుమీదకు వ్యాపించివున్న కొమ్మనుండి పూలు కొన్ని రాలిపడివున్నాయి. వాటిని పిలుకుంచామనుకున్నాడు సింహాద్రి. ఈ పూలన్నీ తీసుకు వెళ్ళి ఇవే కనకం సంపాదించుంది. కాదు! అదంతా కత్తిధిమ! ఆమె ఈ పూలనుకొని తనపించుకవలెను. అమ్మగారింట్లోని వియ్యంలాన్నాడు. కనక ఈ పూలు తీసుకు వెళ్ళటం అనవసరం.

గజగజో అంతవరకూ ఏరీత పూలును మర్రి ఆతరల పారబోశాడు. ఇంతలోనే విధి గుమ్మం తలుపులు తెరచుకున్నాయి.

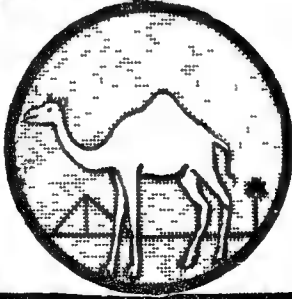
"ఎవర్రా! దొంగవెధవా! ఇక్కడి తిరుగుతున్నావు!" అంటున్నాడు తలుపు తెరచిన ఆనాడు.

సింహాద్రి అక్కడి వొక్కక్షణం వుండలేదు. గబగబా అడుగులు వేసుకుంటూ దిగిరాడు. కొంతదూరం అలానడిచి వెనక్కి తిరిగిచూచాడు. ఇందా తలుపు తెరచిన కన్యకీ తనకు వెంటదండం లేదు. ఇక ధయంలేదు.

నెమ్మదిగా యెవరూ చూడకుండా పూల కోటలోకి వెళ్ళాడు. తనకు కావలసిన పూలు తీసుకుని గబగబా నడిచగరకు వచ్చేవాడు. అక్కడ పూలు అమ్మగొనాలి వున్నాయి. వాళ్ళకు సింహాద్రి పూలు ఇచ్చి, తనకు

**మీకు
నమ్మకమైన
నీలగిరితైలం**
కావాలంటే

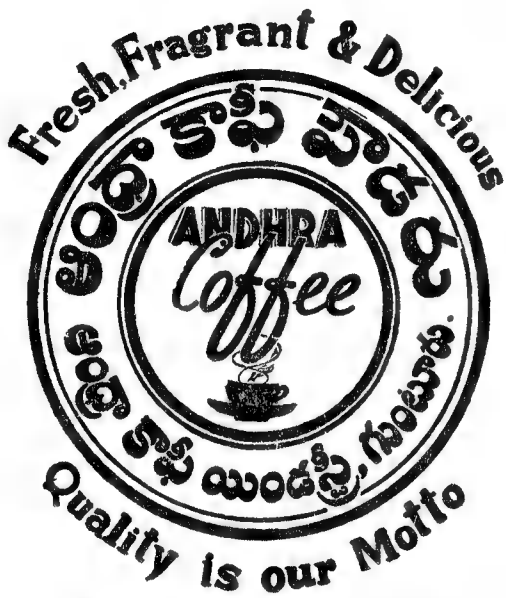
కేమిల్
బ్రాండ్
పొడండి

అది కల్పితానిది..

ప్రత్యక్షమైన కాఫీ పొడరు

వికల్పములు

వికల్పములు

(కాంచీలు:- బ్రాడీపేట, బాపట్ల, సత్తెనపల్లి, నర్సరావుపేట, నిడుకల్లోలు.

ఆంధ్రా కాఫీ యిండస్ట్రీ
H. O. పట్నం బజారు - గుంటూరు-1

తీరని కోర్కెలు

ఇచ్చిన డబ్బులు తీసుకున్నాడు.
“ఇంకొక అణాయివ్వండిబాబూ! పూలు
యొక్కదా దొరకడంలేదు” అన్నాడు.
‘అవునవును! నువ్వు నీస్వంత తొటలో
నుంచి కోసుకోసున్నావుకదా? చాలాచాలా
సింహాద్రి ఇంకేమీ మూటాడలేక
పోయాడు. పావలా సంచిలో పజేసుకుని
వడక సాగించాడు. ఇంకొక ముప్పాకలా
కొవారి. అదికూడా ఈరోజులో సంపాదిం
చాలి.

‘అనుష్టంపావు తెరిచారేమో!’ అను
కుంటూ చురుగ్గా నడిచాడు. అయినా
డబ్బులుచాలనిది అక్కడికి వెళ్ళిమూతంలాభి
మేమిటి?... ఏమో! ధరలు తగ్గకూడదూ?
దుకాణాలు ఇంకా తెరువలేదు ఒకపాత
గుడ్డలపావుమూతం తెరిచివుంది. అక్కడ
మంచిబట్టలు దొరకవు. అందుకుని ముందుకు
నడిచాడు.

ఎవరో ముసలమ్మ, నెత్తిమీద వొకమూట
చంకలో పిల్వాడు, చేతిలో వొక బరువైన
సంచి పుచ్చుకుని భారంగా అడుగులువేస్తూ
నడుస్తున్నది. ఆమెను చూస్తే సింహాద్రికి
జారిపోయింది. పైనున్న మూట విత్తిదానయినా
క్రిందపడేటట్లుంది. చేతిలోవున్న సంచి
జారిపోయేటట్లుంది.

“అవ్వా! నేను తీసుకొచ్చి పెడతాను”
అంటూ సింహాద్రి అడుగు ముందుకువేళాడు.

“అక్కరలేదు” అంటూ ముసలమ్మ
ముంగుకు సాగింది. సింహాద్రి ఆమెను చెంబ
దించాడు.

“నువ్వు మొయ్యరేవమ్మా! నేను తీసుకు
వచ్చి పెడతానుగా!”

“ఏమియివ్వమంటావు?”

“మీకంతవోస్తే అంత!”

సింహాద్రి మూట, సంచి మొత్తంనండి
తీసుకున్నాడు “ఎక్కడకు పోవాలమ్మా?”
అని అడిగాడు.

“బమ్మ సాంకుకు”

“అలాగే!” అంటూ ఆమెతోపాటు నడి
చాడు. బమ్మలో ఆమెను కూర్చోపెట్టి,
ఆమె యిచ్చిన పావలా తీసుకున్నాడు.

మళ్ళీ దుకాణాల వైపుకు నడిచాడు.
వంటన దాటి అవతలకు చేరుకునేటప్పటికి,
తన దగ్గర పూలు తీసుకున్న మనిషి కనిపిం
చాడు. ఎందుకో అతన్ని చూస్తే సింహాద్రికి
కళ్ళుమండింది.

గుడ్డల దుకాణం యింకా తెరువలేదు.
సింహాద్రి సరాసరి పెద్దవీధిలోకి వెళ్ళాడు.
అక్కడ తను రోజూ పండుకునే అరుగు
మీద ఎవరో విక్రమించటం చూచి

“లేవరా వెధవా!” అంటూ భుజం తట్టి లేపాడు. అతను పులిక్కి పడిలేచి సింహాద్రిని చూసి భయంతో పారి పోయాడు. సింహాద్రి విజయగర్వంతో వికటంగా నవ్వాడు.

కొడుకు వొక పక్క గాపడివున్న సిగరెట్ ముక్కలను ఎరి జేబులో పడేసుకున్నాడు. అక్కడనుంచి కొలువ వెళ్ళుకు వెళ్ళాడు. ఇంకా పడవలు తిరగటంలేదు. నీళ్ళు నిశ్చలంగా ప్రవహిస్తున్నాయి. కొలువకు వొక పక్క గా పడవలను వాడున వున్న గుంజుకు కట్టిపెళాడు సింహాద్రికి దూరాన వున్న కొండలు, అక్కడక్కడ యింక వినుకు వినుకు మంటన్న విగ్నాద్రిపాలు కనిపించాయి. ‘ప్రకృతి ఎంత రమణీయంగా వుంది’ అనుకుంటూ సడక సాగించాడు.

నూ రొగ్గినియ మయింగి. పడవ వాళ్ళు తిరుపనిలో నిమగ్నలయినారు. కూలి వాళ్ళు ఫ్యాల్టింగ్ కూత విని చాడావుడిగా పోతున్నారు.

బాగా తెలవరింది పొగమంచుపోయి, భవనాలపై నూర్చుకొంటాలు పగళున్నాయి. “గుడ్డోపాపు ఈ పాటికి తెరిచివుంటారు,” అనుకుంటూ సింహాద్రి మళ్ళీ సడక సాగించాడు.

పాపు తెరిచివుంది. అద్దాలలోపల మంచి గుడ్డలు వేళ్ళాడుతున్నాయి సింహాద్రి లోపలకు వెళ్ళి అడిగాడు.

“మొన్న చా సివెళ్ళాను. ఆ గుడ్డలఖరీదు యేమయినా తగ్గిందా!” అంటూ ఆదుర్దాగా అన్నాడు.

సింహాద్రిని చూడగానే, ఆ పాపు యజమాని గురుబట్టాడు. అందుకని

“తగ్గలేదబ్బాయి!” అన్నాడు.

సింహాద్రి నిరాశచెసుకుని, మళ్ళీ బయటికి వచ్చేశాడు. మిగతా డబ్బులుకూడా సంపాదిస్తేతప్ప, తనకు ఆ మంచిగుడ్డలు లభించవు.

సింహాద్రి కూర్చుంటువుకు నడిచాడు. కూరగాయలలారీ యింకొరాలేదు. దాని కోసం యెదుగుచూస్తూ నుంచున్నాడు. అది తన నే, కూరగాయలు దించినంగుకు, తనకు కూరగొట్టలు దొరుకుతాయి... ఇంతిలోనే లారీవచ్చి కూర్చుంటుదగ్గర ఆగింది.

గబగబా కూరగాయలుదించి, వంకాయలు బీరకాయలు, కబేజి, పేటికవి ఎరి కుప్పగాపోశాడు. వాటిన్నీటిని పేరుపేరు తలలలోకి నింపాడు. సింహాద్రిచేతిలో అర్ధరూపాయి పడేశాడు. డబ్బులు తీసుకుని వెళ్ళా, ఎవరూ చూడకుండా వొక సారింజ పండు సింహాద్రి లాగుజేబులో వేసుకున్నాడు.

అప్పటికి మధ్యాహ్నం పన్నెండుగంటలు కావస్తున్నది. ఇప్పుడు గబగబా హోటలుకు వెళ్ళే, ఇంచాలు, ప్లేట్లు అనే కడగవచ్చును.

అది కడిగితే, హోటలువాళ్ళు కొద్దిగా అన్నంపెడతారు. ఇలా అనుకుంటూ సింహాద్రి వేగంగా నడిచాడు.

హోటలుకువెళ్ళాడు. ఎవరో భోజనం చేస్తున్నాడు. వారిబలమీద పెరుగు కప్పలలో పెట్టివుంది. పెరుగుచూ నే సింహాద్రికి నోరుపూగింది. ఎన్నాళ్ళనుంచో అనుకుంటున్నాడు - ఒక్కసారైనా ఈహోటలులో పెరుగు వేసుకుని డిట్టంగా భోజనంచేయాలని కానీ వీలుకావడంలేదు. చివరికి ఆసబతుక్కి ఎంగిలి మెతుకులే ఆధారమయినాయి.

హోటలు వెనుకభాగంలోకి వెళ్ళాడు. ఎంగిలిపేట్లు, గ్లాసులు, టెంచాలు అనే పడేసి వున్నాయి. వాటినిన్నీటిని సింహాద్రి శుభ్రంగా కడిగాడు. హోటలువాళ్ళు పెట్టిన అన్నంతో కడుపునింపుకున్నాడు.

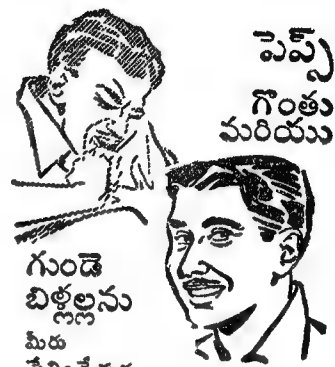
ఆకలిబాబాగా తిరగానే, సింహాద్రి పొక్కుకు వెళ్ళి ఒక చెట్టనీడన కూర్చున్నాడు. మొలొవున్న మూటతీసే డబ్బులు లెక్కపెట్టుకున్నాడు. సరిగ్గా పదిరూపాయలు వున్నాయి. ఇప్పుడు గుడ్డలు తీసుకోవడానికి డబ్బు సరిపోతుంది. కానీ ఈ వేళేప్పుడు కొట్టు తెరిచివుంటుందా! ఏమో! నమ్మకంలేదు. పాత గుడ్డలపాపు తప్పితే, మిగతా గుక్కా లన్నీ మిట్టమధ్యాహ్నం అప్పుడు మూసివుంటాయి.

కాసేపు చెట్లకింద విశ్రమించి, సింహాద్రి లేచాడు. పొక్కులో ఎవరో పిల్లలు గోలీలు ఆడుకుంటున్నాడు. అది కూడా పూరికే కాకు! డబ్బులు పందెంపేసుకుని ఆడుకుంటున్నాడు సింహాద్రి కాసేపు చింత చూద్దామని అక్కడకు వెళ్ళి నుంచున్నాడు. ఒక కుర్రవాడు అప్పుడే పాతలా గల్పుకున్నాడు. గమ్మతుగానే వుంది! తను కూడా కాసేపు గోలీలు ఆడదామా అనుకున్నాడు సింహాద్రి. ఇంతిలోనే వొక పిల్లవాడు “ఆడుతావా” అంటూ పిలిచాడు. సింహాద్రి తలపటాయించాడు.

“ఫరవాలేదు! ఒక్క కానీ పందెంపెట్టి ఆడు.” అన్నాడు వొక కుర్రవాడు. సింహాద్రి చలించాడు. గోలీలు ఆడి డబ్బు సంపాదించవచ్చునని అనుకున్నాడు.

గబగబా అణా సంపాదించాడు. సింహాద్రికి పుత్రావనం వచ్చింది ఇంకా కాసేపు ఆడాడు...అణా కాస్త శేడ అయింది. మిగతాపిల్లలు పందెం పెంచుదామన్నాడు. సింహాద్రి సరేనన్నాడు. అమితోత్సాహంతో యింకా ఆడాడు. కానీ, ఈ సారి సింహాద్రి వోడిపోయాడు. ఒక పాతలా పోగొట్టుకున్నాడు. ఆ పాతలాకోసం యింకా ఆడాడు. ఇంకా కొంతడబ్బు పోగొట్టుకున్నాడు. మొత్తం రూపాయి పోయేదాకా, సింహాద్రికి వొళ్ళు తెరిచులేదు.

“అబ్బా రూపాయి పోయిందే! ఎంత

గుండె చిట్టల్లను

మీరు

సేవించేయడం

మీ దగ్గు త్వరితంగా పోవును

ఒక పెప్పెను తప్పిరింది, అందరి కనుకత తడవు ఆరిపే అనిదంను అప్పొడిదండి అది వాపునిపోగొట్టి, గొంతువాపుని, రొమ్ము వడితెమును, దగ్గు లేక అలలును కరిగించే క్రిమిను దంపున పెప్పె తక్షణమనవచ్చును, శీఘ్ర విచారణను గరిగించును.

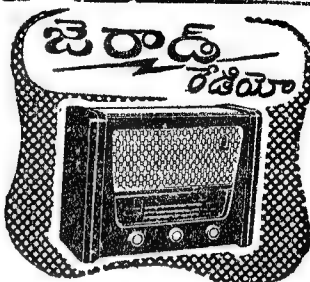

పెప్పె-విదేశీ హానికర ఉపద్రవ లేదు. పిల్లలకు నురకతంగా ఇవ్వవచ్చును. రొమ్ము పడితేములు, గొంతు నెప్పి, పడితేము, అదిత కవము జలుబులు, దగ్గులను క్వరికంగా విచారించును

మందం వ్యాపారందరివద్ద అమ్మగడుచున్నది. ఏ. ఇ. పుల్లెఫోర్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

FFPY-34 TEL

పాల్ విజెంటు: దాదా ౬ కంపెనీ, 86, వైనప్పనాయక్ వీధి, మద్రాసు-8.

తయారు చేయవారు

బెర్రాట్ ఎలక్ట్రానిక్ ఇండస్ట్రీస్, 88, మింట్ స్ట్రీట్, మద్రాసు-8.

నారసింహ లేహ్యం

ఇంగురుతో చేదినది మేవము క్షౌతి, విస్తృతమ మొదలగు వాటిని హరించి విషమును రక్త

పుంజి కలిగించును. 20 కు. తప్పదు. 8-8-0 పోషితిరు. 1-1-0

ఏ.వి.ఎ స్ట్రీక్ ఆయుర్వేద సమాజం. పెరిదేవి పోస్టు నెల్లూరు జిల్లా.

పియర్స్

సాగసైన

వనితా

సాంప్రదాయము!

పియర్స్ నవ్వు—సౌందర్యమును గరిగించే తల్లిపైవ,
 గిసరినతో గూడిన నవ్వు—మీ చర్మమునకు ఎంతో హిమ్యమైనది.
 మీ సౌందర్యమును కాపాడునట్టిది, మీ సౌందర్యముకోసం
 పరిచయమైన పియర్స్ నవ్వును వాడుట అంజాను చేసుకోండి!
 పియర్స్ పరిమళం లేక చర్మమునకు దివ్యమైనది!
 పియర్స్ టాలకమ్...ఎంతో పట్టువంటి—మెళుపిది, ఎంతో
 మనోహరంగా పరిచయ మొనర్చుచున్నట్టిది...రోజంతా మిమ్ములను
 హాయిగాను, హిగనుగాను, వుండును. అకరణీయమైన లేక పశువు,
 ఆకుపచ్చ—ఇంకాను రంగులతోనున్న చర్మీతో గల
 పియర్స్ టాలకమ్ ను అడగండి!

PSTP 1-XS2 T1

హిందుస్తాన్ లీమిటెడ్ లిమిటెడ్ వారి వాణిజ్యరేఖతో తయారు చేయబడినది.

★ తీరని కోర్కెలు ★

శ్రీమదే ఈ డబ్బు సంపాదించానో!" అనుకున్నాడు సింహాద్రి విచారంగా. ఒక్కరూపాయ! సరిగ్గా మళ్ళీ ఒక్కరూపాయ తక్కువయింది!—అరగంటక్రితం తృప్తిగా తినలో నవ్వుకున్నాడు. కాని యిప్పుడు రూపాయ పోయిందని విచారంలో మునిగి తేలుతున్నాడు. అర్థికంగా బాగున్నవారికి రూపాయ విలువ తెలియదు. అది వారి దృష్టిలో, అరగంటసేపు విసోదంసమకూర్చుకొనేందుకు వినియోగపడే అలవసువు వంటిది. కాని, ఔనుబోడ్చి, శాజిల్లాపనిచేసి సంపాదించుకున్న రూపాయ పోతే సింహాద్రిలాంటి వానికి విచారంకాక మరేమి కలుగుతుంది?

అదే విచారంతో మనస్సు వ్యాకులపడ్డూ ఉండగా, సింహాద్రి అక్కడనుంచి నడచి వెళ్ళిపోయాడు. ఒక ఇరుకయిన సంగులో నుంచి పోతూవుండగా, ఎక్కడోనుంచో ఆర్తనాదం వినిపించి ఉలిక్కిపడ్డాడు. దూరంగా వోక ఇంటి ఆరుగుమీద కూర్చుని ఒక చిన్నపిల్ల ఎడుస్తున్నది. గబగబా సింహాద్రి అక్కడకు చేరుకున్నాడు. మామూలుగా అలాంటి దృశ్యంమానే చిలించేవాడు కాదు. కాని యిట్టివల తను పడుతున్న బాగులు గురుకు తెచ్చుకున్నప్పుడు ఎదుటివారి కవం మానే జాలికలుగుతోంది.

"ఎందుకమ్మా! ఏడుస్తున్నావు" బుజ్జగింపుగా అసేగాడు సింహాద్రి. ఆ పిల్ల ఏడుపు మాని "ఆకలేస్తున్నా" అంది. సింహాద్రికి నవ్వునచ్చింది.

"ఆకలేస్తే మీ అమ్మను అన్నం పెట్టమని అడుగు"

"నాకు అమ్మా నాన్న ఎవరూ లేరు" "హానీ, ఆ తిగానీ మామగానీ వున్నారా—?"

"ఎవ్వరూ లేరు" అంటూ ఏడ్చింది. సింహాద్రి గుండె కరిగిపోయింది. అతనికి ఆకలిబాధ అంటేయేమిటో బాగా తెలుసును. ఇటీవల ఉపవాసాలు చేయడం వలన అది బాగా తెలిసే వచ్చింది.

జేబులావున్న వారింజుపండు సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది. చప్పున బానిసి బయటిటిసి సింహాద్రి, ఆ పిల్ల కిచ్చాడు. గబగబా వలుచుకుని ఆ పిల్ల తినేసింది. ఆ పిల్ల సితి మానేసింహాద్రికి అతని చిన్నతనం రోజులు జ్ఞాపకం వస్తున్నాయి. తిలిదండ్రులు లేని అతని యెవరో పుణ్యాత్ములు దగ్గరకుతీసికొన్నాల్సి పెంచారు. అప్పటినుంచి వికారిలాగా దేశాలన చేస్తున్నాడు. ఇప్పుడెవని తలుచుకుంటే గుండె చెరువవుతుంది.

"టీ తాగుతావా, అమ్మా!" అన్నాడు సింహాద్రి.

తాగుతానన్నట్లు ఆపిల తలవూపింది. ఇద్దరూ హోటలుకు వెళ్ళారు. హోటల్లో, సింహాద్రి అడిగాడు "నీ పేరేమిటమ్మా" అని.

"సుబ్బి" అని చెప్పింది ఆపిల. టీ తాగాడు ఇద్దరూ మళ్ళీ బయటకురాగానే సింహాద్రి నవ్వుతూ,

"నువ్వు పూరికే తిరిగితే లాభం లేదు. ఏదైనా పనిచేయాలి" అన్నాడు. సుబ్బికి అతని భావ అర్థంకాలేకు. ఏమిటో పెద్ద మాటలు ప్రయోగిస్తున్నాడు?

"పనిచేయకపోతే నేం," అంది అమాయకంగా.

"పని చేయకపోతే, అన్నంఎక్కడనుంచి వస్తుందే, పిచ్చి పిల్లా!" అన్నాడు సింహాద్రి. సుబ్బికి యిప్పుడు కొద్దిగా అర్థమైంది.

"అయితే నన్ను ఏమి చేయమంటావు" అంది. సింహాద్రి మాట్లాడలేదు. ఆపిలను ఏపని చేయమనడానికి తోచలేదు. అంత చిన్న పిల్ల ఏమి చేస్తుంది? మొగ పిల వాడయితే ఫరవాలేదు. ఇలా ఆలోచిస్తూ వుండగానే,

సుబ్బి గొంతెత్తి పాడటం మొదలుపెట్టింది. ఆమె కంఠం క్రాశ్యం కావుంది. జనం మూగారు. నాదస్వరం వూడుకుంటే, పాములు తలలాడించినట్లు వాగు మంత్ర ముగ్ధులుగా అచేతనంగా వుండేపోయారు. సుబ్బియింకా పాడుతూనేవుంది. కొందరు ఆమెచేతిలోడబ్బులు పడేస్తున్నాడు. సింహాద్రి ఆశ్చర్యపోయాడు. ఈ పిల్లకుడబ్బు సంపాదించటానికి ఎక్కువ తర్ఫీదు యివ్వ నక్కరలేదు.

నాయింతానికలా సుబ్బి రెండురూపాయలు సంపాదించింది. అయితే ఆపిలకు ఎంతడబ్బు వచ్చిందో సరిగా తెలియదు. వచ్చినంతా సింహాద్రి కిచ్చేసింది నిజానికి, అతనికంటే ఆపరిసేతులో ఆపులు ఎవరూ లేరు. సింహాద్రికూడా సంతోషించాడు.

ఐంజ చీకటిలోకొన్ని తిన వోలేలోకి యిముచ్చుకుంది. కాసేపటిలో బాగా చీకటిపడింది. వీధులలో విగృహ్నివాలు వెలుగుతున్నాయి. దీపాల కాంతిలో సింహాద్రి, సుబ్బి గుస్తునంక చూశాడు. అరి బాగా చిరిగిపోయి వున్నాయి.

వలిగాలి వీచింది. సుబ్బి హాకిపోతూ, సింహాద్రిని కొలింతుకుంది. ఆపిల దీనిని చూస్తే, సింహాద్రిగుండె తిగుక్కుపోతున్నది. దీపాల కాంతిలో సింహాద్రి డబ్బు మళ్ళీ లెక్కి పెట్టుకున్నాడు. గుడ్డలు కొనుక్కొనడానికి పుష్కలంగా సరిపోతుంది. పొగొట్టుకున్న రూపాయికి బదులు రెండు

ప్రతి ఆరోగ్య పోభాగ్యములకు

లోధ్ర

కేసరి కుటీరం
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14

అంధ్రప్రదేశ్ ఎంబ్లె
మెనర్లు ఏతామెజనంత్ పోడ్డు ఎజెప్సి
విజయవాడ, సికిందరాబాదు.

సమృద్ధి సమజ్జగూడు

బాబుకు నిత్యవశ్యకములు

కాసమసే కస్తూరిమాత్రలు.	జంజమే జ్వరమృగ్గి, పిత్తలాంబి
కడనె గోరొజనమాత్రలు.	జ్వరెన్ సకల జ్వరములకు
బాలకెన్ బిందనమాత్రలు.	కాలరెక్కు కాలి, అజీర్ణములకు

తదితర దుందులకై
మాకు త్రాయండి

సమజ్జగూడు పత్తపాదె

బాం - చి : విజయవాడ.

తెల్ల వెంట్రుక లుండవు

రంగునుచూచి మోసపోవద్దు, అది తాత్కాలికము మా సువాసన "విశ్వకళ్యాణ రేం" అనేక వనమూలికతో ఆయుర్వేదవధ్ధతిలో తయారైనది 50 సం॥ వయస్సువరకు వెండ్రుకను నల్లగా వుండును ఇది గాక మెదడుకు వల్లదనమునిచ్చును ఉన్నదము. తల వొప్ప వగైరా అమృల రాపిడుడు. "కావకక్తి"ని కంటిచూపును వృద్ధిచేయును. కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక పిసా డ. 5; 3 పిసా డ. 12. నగము నెరసివుంటే ఒక పిసా డ. 6; 4 పిసా డ. 15/- పూర్తిగా నెరసివుంటే ఒక పిసా డ. 1/- య 3 పిసా డ. 18/- అ పనిచేయడవి ఋణాపువర్పన పూర్తి పొమ్మ వాచమ చేయవడును. కొరినవారికి పూచి

INDRA AYURVED BHAVAN,
(A. P.) P O Rajdhanwar (H. Bagb),

మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియా

పెత్తనాశని విరూపనకారి

జ్వరము, కడుపుబిరుగు, కడుపునొప్పి, కడుపుబిరుగు, కడుపునొప్పి, కడుపుబిరుగు

పెత్తనాశని విరూపనకారి

➔

ఎమ్.ఆండ్.ఎఫ్.
ప్రైవేట్

ప్రత్యేకమైన మృగశిరస్ వలె
చూడబడు

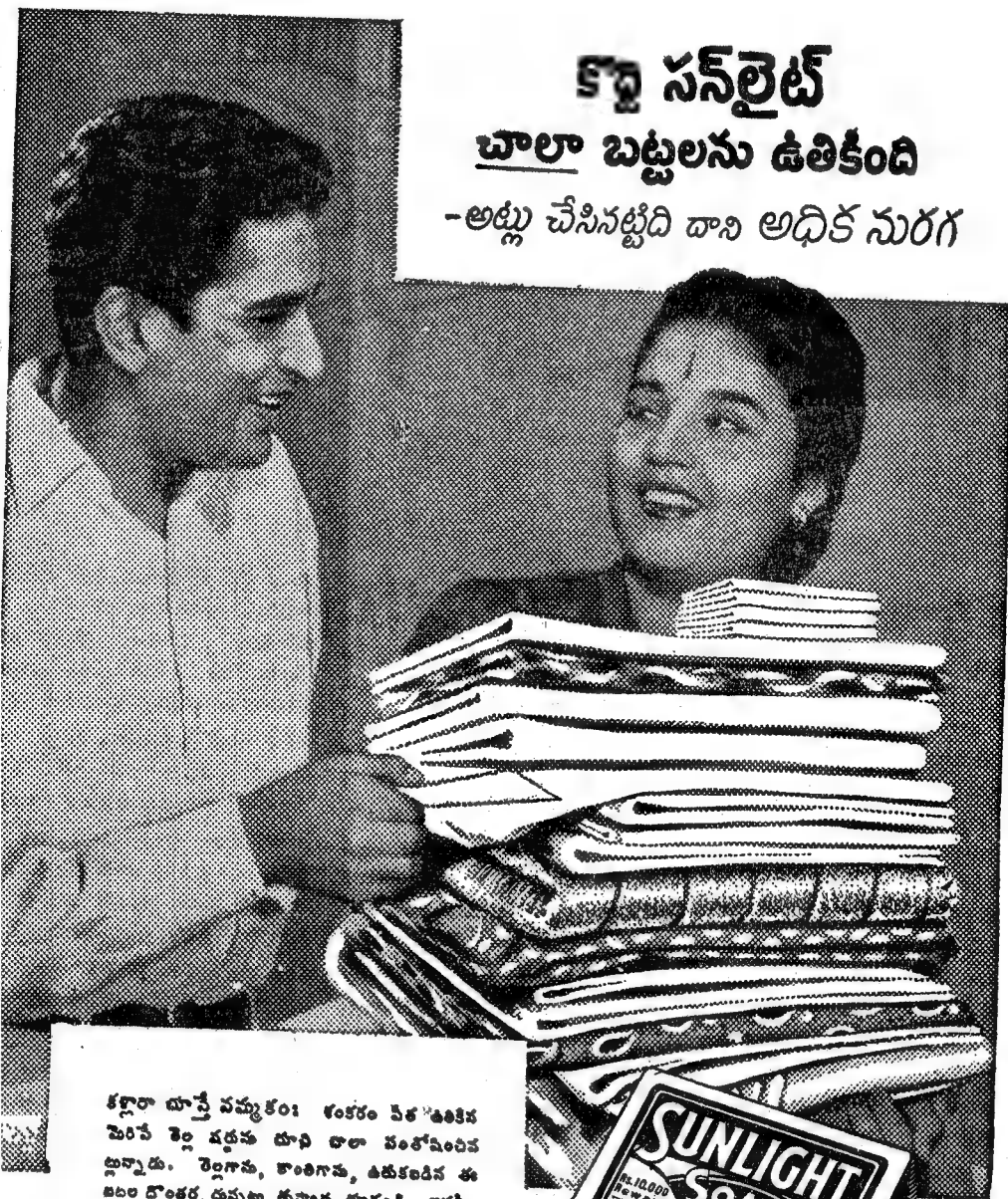
"మృగశిరస్ వలె" వలె
చూడబడు

MANUFACTURED IN INDIA BY

MARTIN & HARRIS (PRIVATE) LTD.

18 ASHUTOSH MUKHERJEE ROAD, CALCUTTA 20

కొన్ సన్లైట్ **చాలా బట్టలను ఉతికింది** **-అట్లు చేసినట్టిది దాని అధిక నురగ**

కొన్ని దాస్తే వచ్చుకం! కంకరం పెళ్ళి అతివ
 పెరిపే శిల్ప వర్తన దాని చాలా పంపించిన
 ధర్మాదు. శిల్పగాన, కాంతిగాన, ఉత్కలదిన ఈ
 బిల్లర దొంతర, దప్పలు, కుప్పలు, దుండీ—ఇవన్నీ
 అంక కొద్ది వనరైల్తో ఉత్కలదినవి !
 వనరైల్తోయొక్క గుణవంతమగు వచ్చుదయవ మరగ
 బిల్లరను చాలా క్షురమాగా ఉత్కలమ మరియో బాదక్క
 శ్రేకుండానే బిల్లరోగం ప్రసరి మురికి అణచునూ తొంగిరి
 పేయన! దీనిని మీరే స్వయంగా బాదన దుండీ!

‘సన్లైట్’ సబ్బు బట్టలను తెల్లగాను కాంతిగాను ఉత్కలము

ఆ. 267-X52 TL

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ బాంబే ఉత్పత్తి

మెళ్ళి ప్రయాణం

॥ వీయ మిత్రుడు శేఖరానికి -

దాడు నూర్వం చేయ వన్న పములు యేమనగా, మా వాన్న, అమ్మ, బంధువులు, స్నేహితులు అంత చూడవచ్చుడిగా కలిసి యానె. 14 వ తేదీలు కుక్రి వారం నాపెరి చేసు నిర్మించుకున్నాను. మన మిత్రబృందంచేసిన చట్టంలో వాల్లన కౌజా ప్రకారం నేను అందరికీ (అంటే రాజీ గాడు, చంద్రాదాడు వగైరా) పది రోజులు మంగుగానే తెలియబడునూ, కికు నూడాయీ వుత్తరం వ్రాసున్నాను. కాన తాము గుటుంబ బంధుమిత్ర పరివారంగా వివాహ మునకు విచ్చేయ ప్రార్థన.

ఆఫీసగు నెలవు యిక్కలేదని యేడు ప్ర మహం పెట్టి తప్పకుండా రా! లేకపోతే వా పూర్వ సమాధానంకెప్పేవా కుండగు. వంటరివాడి నయిపోతాను. పెళ్లికూతురికి పాతికమంది పైగా ప్రాణస్నేహితులున్నా రని, వారి ప్రభావం చాలచాల వుంటుందని పారామామరంటూ వార్తలు వచ్చాయి. అన్నట్లు ప్రవాదరావు నీకు తెలుసుగా. బాగా సరిచయం లేకపోయినా కొంచెంగా నేనా గుర్తుండి వుంటాడు. వాడి నీతిండ్రి క్షుణ్ణుకే! మరి యెప్పుడో పావో! నీమీద ప్రాణాలు నిలుపుకుని వున్నాను.

ఇట్లు,

❖ డిరోజులో వగాయివాడు
కొబోతున్న నీవా...
నూర్వం. ॥

ప్రాణమిత్రుడు సరియం ఆవోతున్నా డం చే శేఖరానికి సంతోషంతోపాటు

విచారంనూ ముంచుకొచ్చింది. న రి గ్గా యిన్ స్పెక్టర్ వ రోజులు! ఒకరోజు! రెండు రోజులా? పదిరోజులు! ప్రాణం పోతోం దన్నా నెలవుయివ్వగు. నెలవు అంటూ వజ్రే వింటూనే మండి వతాడు ఆయన! అన్నలు చేరే మానుమతిరవు. యేం చేయ్య టం. పదిగా విడి పెరిగూడె యి వ్వుడే రావాలి! పోనీ యే ప్రాణంపోయే జబ్బో వచ్చిందని వంక పెడే! అ త్తే! దాక్కర్ని తీసుకుని యింటికి రాడూ? దొర్లక్క దొర్లక్క దొర్లిన వుద్యోగం! అనుక మండా వచ్చింది. అందనూ అదృష్ట వంతుడివి అంటూ యెటా పోగిదాగు! అయినా తను పోతాడుకుడా గాదియ్యె, చేరి ఆగునెలయ నిందాయ. అం తే గా! మరేం చేయ్యటం! రెండుచేతులు జాటులో! పోనీ మృకుని ఆలోచిస్తూ కూర్చుండి పోయాడు శేఖరం. రాజా యెవరో చెప్పా పెట్టకుండా వాళ్ళ వాన్న కిష్టంలే! అమ్మ యిని రహస్యంగా రిజిమర్ న్యూరేజ్ చేసు కున్నాడు చంద్రం పెళ్లిపొట్టాల్లో కొట్టాల్లో అసలు ఆవుగానుంచి బతుట వజ్రేచాలురా భగవంతుడా అన్నట్లు అంతరి తి మాత్రంగా అయింది. ప్రభాకరం పెళ్లివాళ్ళ కామ్యు చచ్చిపోతోంది. అంటే ఆదరా బాదరా అయింది. ఇక యెటాచ్చి నూర్వం పెళ్ళేగా కాస్త నిదానంగా అవుతోంది! నూర్వం పెళ్లిగూడె అయితే యివా తను మిగులాడు. అయినా తన పెళ్లికి తనకేం సందా వుంటుంది? ఉన్నా ఆసరదా నేను. ప్రతిసారి అంతకలిసి, యెంతో సరదాగా పెళ్లికొడుకు స్నేహితులం అంటూ యెంతో

మాడావుడి చేయాలని, తను చిలిపి చేష్టలతో ాడపెరి వారిని అట్టుడికించుట వుడికించా లని యెన్నో పానులు వేసుకోవటం, అవి మొదట్లోనే బెడిసికొట్టడం జరిగిపోతోంది. ఈసారి అలాగయ్యే మాచనలు కన్పించం లేదని సంతోషిస్తుంటే, మగ్గు తనకీ బెనెద యేమిటి? ప్రభాకరం తెచ్చగర్. కావో సినిమ్మ నెలవులు! చంద్రం ఆఫీసగు యెంతో మంచి వాడు. ఇకా రాజాసంగరి చెప్పిన ఆక్క లేగు. ఆంపెనీకి వాడే మే నెజను. అందరికీ బాగానే వుంది. అంత ముందోస్తారు. ఈ తిప్పలన్నీ తనకీ యేమయినాసరే, ఆడగా రి. వ;వ వుద్యోగం పోవేమాకుండి ఇలాటివి ఎవాలకు! కాని నూర్వం పెళ్ళి చే. సింలూ ఒక్కపాతగా వచ్చేసి ద్విధ నిశ్చయం చేసు కున్నాడు శేఖరం

మర్నాడు ఆఫీసులో ఆ గు గంటలు దాటివా, అంతా పెళ్లిపోయినా, యెవో కాగితాలు చూసున్న నెపంతో శుండి పోయాడు శేఖరం అంత వూరిగా నెల్లి పోయారని తెలుసుకున్న తిరాగ్రి కాగితాలు ద్రామగు సాగుగులోకి తోసివేచినిట్టాడు. కాలర్ సవరించుకుని ఆయనముగు యెలా నిలబడాలో, యేవిసంగా తను వచ్చిసరిని చెప్పాల్సి యిన్ స్పెక్టర్ శోజులో నెల వేమిటయ్య అని తిట్టుంటే హించి, మొహం యెంతి ప్రకాశంగా పెట్టాలో, అన్నీ మళ్ళి ఒకసారి నీరియల్ వారిగా రివోల్వర్ చెసుకుని నెమ్మదిగా షఫీగుగారి గదితిలువునకాడు. కివళినా! ఈ మంజులతా దివిగూడె యిక్కడేవుండా! అడుగులా నే హంసపాదా. అయినా అడుగుచుండుకునేసిం

యద్వనశ్రుండి సులభచనరాంజలి

తర్వాత వెనక్కు తీసుకుపోయి భీమకవి
తగ్గు. తిరిగి నెలలోపలకు వడిచా. శేఖరం
నాకుండుం పూట ఆపవచ్చును అటు
వైపుగా పిలిచుకున్నా, వచ్చినప్పుడు
కెళ్ళు తిరిగి వెళ్ళుకున్నాను పోవడం ముందా
రికి అలవాటు. ఆ విషయం దిగి వచ్చి
పోవడం అనుకున్నాను శేఖరం. ఆది
వుండుగా చెప్పటానికి యేంధరుంలేరుగాని,
తను చెప్పించింది ఆయన ముంకిపడి మొహం
నాచేయి తిట్టుంటే, ఆవిడ పక్కకు తిరిగి
మసిమసి పువ్వులు పువ్వులుంటుందేమో! పోనీ
వుండటమే మంచికేమో! ఎంతయినా ఆప
వలసింది ఆయన తిట్టాడు! కానీమాదాం.
చెప్పటాని కుప్పకెమిస్తున్నట్లుగా శేఖరం
గొంతు సగంబిడుకున్నాడు. ముఖ్యమైన
కాగితాల్లో ముగిసి లేలుకున్న నానుమంతి
రావుగారు కళ్ళు పగంబులుకే యెత్తి సగం
పటావిన్నట్లు పూడించి మరొకరించేసు
కున్నాడు. వచ్చినవాడు మేనలకుండా
వుండుకోవలం మాచి,

“యేమిటాయ్!” అన్నాడు.

ఉలిక్కిపడ్డ శేఖరం మరోసారి గట్టిగా
గొంతు ఎగరించుకున్నాడు. వధవది! సమ
యానికి పచ్చికలక్కాడు అన్నట్లు తీర
పోవాలా గొంతుకు!

“నీన్నే!” త్వరగా చెప్ప నాకు చాలా
కనుకండి అన్నట్లుండి ఆయన స్వరం.

“సురండి! యేంలేదు. అహ—పి పది
కోజులూ, నెలవు. పెళ్ళిందీ! లేకపోతే
అసలు అడగకేపోదును—” ఎంతయినా
అలా కన్నార్పకుండామానే అమ్మాయిల
ముంగి అంగులో నానుమంతిరావుగారి
బోటి నారిలో మాట్లాడటం, చాలా కష్టం,

అనుకున్నాను శేఖరం.

“పెళ్ళా! యెప్పుడోయ్! మాటమాత్రం
చెప్పలేనేం? యెప్పుడు?”

మానుష్య కాగితాలు వదిలేసి ఆఖ్య
యంగా తిలలేరు నానుమంతిరావుగారు.
శేఖరానికి యేం జవాబు చెప్పాలో తోచ
లేదు.

“మరి కుభిలేఖలేనీ?” మళ్ళా పనిలోకి
నానూ అన్నా గాయన.

“ఇకేమిటి, నెలవువేగి వినగానే తిట్టి
పోస్తాను అనుకుంటే, కుభిలేఖలు అంటూ
డెంగుకు? అయినా తన పేరేమిటా? కిక్కి
నీళ్ళకి కుభిలేఖ లేమిటి సుంద్ర!” అయో
నానుండుగా మానున్నాడు.

“ఊ! అయితే నువ్వనవ్వకు కాకుండా
చేసుకు వూగుకుండామానే బలేవాడివి.
ఇంతకీ పెళ్ళిప్పుడో చెప్పలేనేదు.”

నిలవుండ్లనుకుని మానున్న శేఖరం
గొంతుగా తెప్పరిల్లి “పెళ్ళిందీ. 14 వ
తారీఖు” అన్నాడు.

“అయితే పది రోజులు నెలవు కావా
ంటావు ఇన్ స్పెక్ట్ న్ గో కాల గ దా!
ఇప్పుడేం పెళ్ళియో! నెలవు యివ్వంటా
ననుకో అప్పుడు ఎప్పుడూ ఎంత తిట్టారు?
‘మాను కర్కొంటును! పెళ్ళి చేసుకుం
టున్నాను అంటే నెలవు యివ్వలేను’
అంటాడు. అయినా యెంత నీ పెళ్ళి అయితే
మాత్రం పదిరోజులెంగుకూ”

“అదేమిటి నారీ! పెళ్ళి...” నాదికొదిలి
చెప్పబోతున్నాను శేఖరం.

“అదేవయ్య! పెళ్ళి నీదే! నాదికాదులే!
కాని పదిరోజులెంగుకూ అంటాను. ఆ
వేళకు వెళ్ళే సరిపోయే! పెళ్ళికొడుక్కయే

నుంక పనుండి! మానునుకు చేతుల
మీగా! యే మంటావు. ఆ మన్నిపోయాను.
ఇంతకీ కట్టుం యెంతి—నంజూ! ఆ
కూజాలో కాసిని మంచినిగ్గు యిలా అందు
కోమూ!” ఆయన తీరే అంతి! కాగితాలు
మానునే మాట్లాడేస్తాడు. గంటలు తరబడి
మాట్లాడుకునే లెఖలు నె నుట్టటం
ఆయనకు అభ్యాసం.

“నీన్నే మాట్లాడవేం? యెన్ని వేలు?”
తాగేసిన మంచినిగ్గుగాను చేబిల్ మాడ
పెట్టా అడిగాడు.

“కట్టుం యేంలేందీ!” బుట్టగొక్కుంటూ
జవాబయిచ్చాడు శేఖరం.

“అదేం. లేకపోవడం యేమిటికి ఇంత
చిరువుకున్న వాడివి. ఇంతమంచి వుద్యోగం
చేసుకుంటూ అన్నింటికీ మించి అడవాణ్ణి
అలా నిలబడిపోయిమానే అందంగావాడివి.”

అంతివరకూ చెప్పలేనుకుండా శేఖరం
మొహంలో మానున్న మంజుగబుక్కున
మాపు మరలుకుని కిక్కినవు తిరిగింది.

యేం లేదండీ! నాకయితే తీసుకోవాలనే
వుంది కాని...”

“కాని...”

ఈమధ్య ఆదిల్ హాసుండి “దండీ!”
నిగ్గుపగుతున్నట్లు చెప్పాడు శేఖరం. దిగ్గ
రిగాన వ్యక్తిగా నానుమంతిరావుగారు. వచ్చి
నవ్వు వెలకొంగులో దాచేసుకుంది మంజు
లతి.

“మరి ఆఫీసులో యింతివరకు యెవరికీ
చెప్పలేదన్న మాట. చెప్పకపోతే యెలానూ!
మిప్పుడదికోజులు నెలవు కావాలంటున్నావు
మరి ఆపవంతా వాళ్ళందరికీ పంచి చేయిం
చాలి. నామాటవిని కుభిలేఖలు యివ్వక

**మగువలకు
ఒక మాట!**

అయిదుయేండ్ల యినా అరువది యేండ్ల యినా మీ పెండ్లి కు నల గా, ఒక శతాబ్దం నిగనిగలాడుచుండగలవు. ఏవయసులో నైనా పెండ్లి కు లాభం కలుగుటకు, సరియగుండుటకు ఒకే ఒక సాధనం - కేశవర్ధని, అందుచేత సేటినుంజే "కేశవర్ధని" వాడుటకు మొదలుపెట్టండి.

కేశవర్ధని పాంపు

పెండ్లి కు లాభం కలుగుటకు, సువాసనగా ఉంచును.

అంజన్ (కాటుక)

కంటికి కాంతి, చలువ, అందము యిచ్చును.

కేశవర్ధని ప్రాడక్టుస్

క్రాస్ కట్ రోడ్

::

కోయంబత్తూరు

పెళ్లి ప్రయాణం

బాతే బానిగాని వాళ్ళందరి ముహూర్త కాసిని కాఫీనీకు పోయించి మరీ వెళ్ళి, యేం, విని పిస్తాందా. దానికి లాభి నే నువ్వసల పెళ్లి ప్రయాణమే మానుకోవాల్సి వస్తుంది.

కేశవర్ధని వ్యాధియం యెగిరి గంటేసింది. అనంతం ఒక్కసారి మానుమంతరావు గారిని గట్టిగా కావలిం చేసుకుందానున్నంతి ఆనం నంకల్లింది. మర్నాడు సాయంత్రం తోటి వారంతా కేశవర్ధనియొక్క యీగల్లా ముసి రారు.

"అదేమిటోయ్! మాట మాత్రం చెప్ప లేదు." ఒకరు.

"పిలి నే పరు గేత్తుకోస్తామని భయపడ్డా జేమా!" మరొకరు.

"యెంత సెటివాడివి. నువ్వుపిలు నే మటుకు రమ్మనమని మాయెత్తునం బోస్తేమటుకు- మాకు సెలవు దొరుకుతుందా, మేంక నా! ఈ ఆఫీసులో యీగోజుల్లో యిద్దరికీ సెల వలు దొరికేది. ఒకటి పెళ్లి చేసుకోబోతున్న నీలాటివాడికి, రెండు పరమేశ్వరిగ యీ లోకంమీద విసిగి వైకుంఠయాత్ర కట్టిన వాళ్ళకి."

"అయినా-దాచుకుంటే యిదేమయినా దాగేది కనుకనా! రెండు భార్యలు ను తెచ్చు కుంటే యిటుకోసం అయినా చెప్పవూ? పల్లెలుపుజే చెప్పవూ?"

అయితే మనసునకు హోటల్ కి ఒక భారత తగ్గిపోతోందన్న మాట."

"ఇంతకి పెళ్లి నెప్పను తెచ్చుకుంటావు బాబూ!"

ఇలాటి ప్రశ్నలతో పుక్కిరిబిక్కిరి యిన కేశవర్ధనికి సమాధానాలు చెప్పలేక నానాఅవనా అయింది.

ఎంతలేదన్నా టిపారీ పెగమీద పాతి కకి పెచిలుకే వదిలాయీ కేశవర్ధనికి. ఏం చేస్తాడు. ఆపదసమయంలో ఆపద్వాంఛ పు డిలో దొరికినవారం! కాంటే అసలు ప్రయాణమే మానుకోవాల్సి వస్తుంది. బాతే బోయింది వెళ్ళవచ్చు. అవసరానికి కావాలని తీసుకుని యెంతమంది యెగ్గొట్టలేను. అందు లో యిదొకటి. ముగ్గురు సలుగురుమాత్రం పూర్తికవ నే బాగుండుదని యెవోచివ బహుమానాలు పట్టుకోవచ్చు.

"అయ్యే! యిప్పుడెందుకూ అవన్నీ! యీగోజుల్లో పిలులమీద పెళ్ళిళ్ళు యెన్నో తిప్పిపోతున్నాయి. మూడు ముళ్ళిలో రెండుముకుపడినా నమ్మకంలేదు. అతిసు భార్య నే మే తం గావచ్చి గృహ ప్రవేశం అవుతాడుగా! అప్పుడుగాని" అన్నాడోమాటకారి, పుష్పాచాలాబాగుంది అని మరోసారి పేటింపుకుంటూ.

"పిలులమీద పెళ్ళిళ్ళు జరిగేదా కా నమ్మకంలేదన్న మానసభావుడిని మరీ పార్టీకి

సుఖజీవిత సేవ

భారత "సిద్ధ వైద్య మహిమ" మన శరీర సిద్ధుల పాటిలేని క్రికి ఒక తార్కాణము.

"మేల్ మాయల్ మందు"

(ప్రపంచములో ప్రఖ్యాతి గాంచిన మేహ, కుష్ఠరోగనివారిడి)

ధియోకరమైన మేహ వ్యాధివల్ల కష్టపడువారలకు పునరన్వేషము అద్భుత సంతోష మేహరోగ నివారణ మనె, లేనట్లము.

డా. కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచారి & సన్యు,

5/22, మేల్ మాయల్. (P. O.) (N. A. Dt.) S. India.

రావటం నా నెయ్యకపోయావ్! అప్పుడే పుచ్చుకునేవాడివిగా! పెగా బాగుందంటూ అడిగి నురి తింటున్నావే! అన్నాడు యెప్పుడూ మాటకొరి మాటల్ని శుండుంచే అలవాటుగల వ్యతిరేకవాడి.

“అయినా అతను శుభమా అని పెళ్ళి కడ్డూ మనకు ఫలహారాలు పెట్టిస్తుంటే యేమిటా మాటలు!” యెవరో కోపంగా అన్నాడు.

“ఫర్వాలేనిండీ!” యెలానూ తన పెళ్ళి కాకుండా కాబట్టి సర్దుకున్నట్లు అన్నాడు శేఖరం.

ఒకటి రెండురోజులు నెలపుదొరకటం బ్రహ్మాండం అనుకున్న శేఖరానికి అనుకోకుండా మానుమంతరావుగారి ధర్మమా అని పదిరోజులు దొరికింది నడుస్తుంటే కాళ్ళు సంగోమంతో తేలిపోతున్నాయి నూగ్యం వుత్తరం అందినరౌతే జవాబువాతాడు. అంగులో, తనకి యిన్ స్పెక్షన్ రోజులని, రెండురోజులముంగు వచ్చినా చెప్పకోక లిప్త సంగతేనని వ్రాతాడు. పాపం, నూగ్యం తనువచ్చున్నానని అనుకోడు. అనుకోకుండా తనను ఇవ్వడేసరికి వాడెంత ంతోపిస్తాడో.

ఆగ త్రింజికి కయలుకేరుతున్న శేఖరం పుల్లసంగా యాలపాట పాగుకుంటూ టెడంగ్ నర్దుకుంటున్నాడు. పచ్చి శిల్ప! నిజంగా తన పెళ్ళి నే నమ్మేస్తున్నాడు. అమామయల కొకపోతే నిజంగా తనపెళ్ళి అయితే తను శుభలేఖ లివ్వడూ! ఏమిటో అనుకున్నాడుగాని ఈమానుమంతరావుగారు కూడా అమామయలగానే వున్నారు. ఇంకా పచ్చివాళ్ళు తనపెళ్ళికి బహుమానాలుగాడా తెచ్చారు. పోనీ అదీ ఒకం దుకుంచిక! నూగ్యంకి ప్రత్యేకం తను బహుమతులు కొక్కలేగు. ఇవి చదివించేస్తే సరిపోతుంది. అంగులో ఆ ఆగ రోజులు గుచ్చుకునే వెంశిపూలగు తి యెంతమధుగా వుంది. అది మాన నూగ్యంభార్య తిప్పకుండా. ముచ్చట పడుంది. నూగ్యంకూడ సంగోపిస్తాడు. ఇంతకీ తిరిగివచ్చిన తిర్యాతి వీళ్ళందరికీ యేమని జవాబు చెప్పడం? ఆ! సింగి నాదం! వాడెవడో ముంగుగానే మారం చూపించాడు. పెళ్ళి తిప్పబోయిందని నేపే సరి! పాపం. తేవారికి పూరికే వచ్చిన వాళ్ళకి ఫర్వాలేగాని, బహుమానాలు తెచ్చినవాళ్ళుమటుకు యేడుపు మేవోలు పెట్టకెమో! విడియనాగాని మేతానికి యీ పెళ్ళిప్రయాణం చాలా వింతగా, మామయగావుంది. ఈసారి నిజంగా పెళ్ళియి నెలవగితే! అంతగా అయితే అప్పుడు అసలుసంగతి ఏమిటయ్యింది అయినా యిప్పుడు మనకోసం కాచుకొన్నామన్న వధూమణి యెక్కడుంది గనుక! నవ్వుకుంటున్న శేఖరం గజయ్య కంఠం విప్పించ

టంతో పులిక్కిపడి యీ లోకంలోకి వచ్చాడు.

“బాబూ! అయ్యగారు తమర్ని అంటుగా ఒక్కసారి వచ్చి వెళ్ళమంటున్నాడు. మీరు గతం ఆలస్యచేసే అర్హురంట!” చెప్తూనే రాజయ్య పెళ్ళి పోయాడు. అయింది! అంతా అయిపోయింది! మాను మంతరావుగారు అసలుసంగతి తెలుసుకున్నారూవుంది. ఇప్పుడేం చెయ్యటం.

చలబడ కాళ్ళతో శేఖరం టెడింగ్ మీద చలికిపడాడు. తనకసలు బుద్ధిలేదు! పొద్దున బండీ కొంగుకుపోలేగు. వెళ్ళవబలు... ఆ పూర్వో కొనగూడదా! లేకపోతే పుత డబ్బు చదివి నేపాగు! యిప్పుడు మొదటికే పోయి వచ్చింది. ఆయనెంత మండిపడు న్నాడో! మండిపడే పడాడు. తనసలు తిట్లు తనటానికి యెప్పుట్టుంచో సిద్ధంగా వున్నాడుగా! ఇప్పుడు ఆ నెలపు కాధ రద్దుచేసే! పొద్దున వెళ్ళివాసాగుకు తనని తను తిట్టుకుంటూ. బట్టు చేసుకుని, తప్పని సరిగా మానుమంతరావుగారి యింటికి బయలుదేరాడు. ఎన్ని చిందులు తోక్కుకున్నాడో! చేతిరుమాలతో చెమట తుడుచుకుంటూ హోలో అడుగుపెట్టాడు. మానుమంతరావుగారు పింహంలా గరిష్టా, హోలో అటు యిటూ సచార చేయించలేగు, సరిగదా, మెత్తిటి పోఫోఫో కూర్చుని శేఖరాన్ని

జాతకాలక్షేపం

రామూ, సోమూ ఒక జోన్యడి దగ్గర కెళ్ళారు. వాళ్ళు కడుబీదలు. నిగద్యోగంతో బాధ పడుతున్నాడు. ఇద్దరి జాతకాలూ చూసి జోన్యడిలా అన్నాడు.

“మీ యిద్దరిలో ఒకరికి వాహనయోగం, మరొకరికి మహారాజుల నైనా నిలువమని చెప్పే మహాయోగం ఉంది. మీరు నిరుపేదలై కూడా ఈ మహాయోగాలు అనుభవిస్తారు.

అందుకు అనుగుణంగా కొద్ది కాలంలో రామూకు కాదుడై) వరు ఉద్యోగం, సోమూకు బ్రాఫిక్ పోలిసు ఉద్యోగం దొరికినయ్యే.

మాడగానే మానున్న పేపరు పక్కకు పెట్టి సాదరంగా చిగునవ్వుతో ‘రావోయ్! రా! నవ్వీరాత్రి బండీకి వెళ్ళున్నావుగదా!’ అన్నాడు. మామయ్య! ఒక్కసారి గుండెల నిండా గాలి పీల్చుకున్నాడు శేఖరం.

“ఇనుగో యెవరక్కడ? రాజయ్య! శింభుని రెండుకప్పుకాఫీ పంపించమని చెప్ప. ఆ! యెంతేగు నీ ప్రయాణం యీ రాత్రికేగదా?” అడిగాడు.

“ఉబ్! యేమిటి విశేషం అన్నట్లు మాతాకు శేఖరం.

“ఆ! యెంతేగు- అమ్మాయేమో బందరు వెళ్ళాలని ప్రయాణం అవుతోంది. ఇవాళ బతులుదేగదా ముకుని పీట్లగూగు రిజగ్య చేయించాను. నేను వెళ్ళటానికి తీరుబడిలేగు. నవ్వు మాస్తూనే వున్నావుగా. కాగితాలు యింటిక్కుడా తెచ్చి రాత్రి పన్నెండు దాకా కూర్చుని చూసి నా అవలంలేగు. అమ్మాయేమో తప్పనిసరిగా వెళ్ళాలని పట్టు పడ్డోంది.”

శేఖరం కోడునీసి పెళ్ళి తరీయంతో కుడుసు అన్నారాయన. ఆ సలు సంగతేమిటో తెలగగా తేలితే బాగుండు ననుకుంటున్నాడు శేఖరం.

“ఇక్కడనుంచి త్రూగా ఒకే ట్రెయిన్ అయితే బాధలేదు మగ్గ్య బెజవాడలో కూరాలి. మంజుకి లైకో అసలు తెలియనే తెలియదు. మా వాళ్ళంతా సాధారణంగా పెద్దవాడిని కాబట్టి వాదగ్గరకే వస్తుంటారు. నేను వెళ్ళటం తక్కువ. అయినా గంజా మాట అటుంచి, ముందు ఆ బెజవాడ పాల్ ఫారాలుమా నే వాకేభయం. ఏ దక్కడో, మేలెనువిదకే యేబండీ వస్తుందో, యేది యేటుపోతుందో అయోమయం. ఎవర్న యినా అడిగితే చెప్పారనకో: అయినా ఆ మహాసముదంలో యేవరికీయెవరు? అంగు లో రాత్రిపూట-ఇంతకీ చెప్పాచ్చేదేమంటే. అసలు అమ్మాయోబాటు- రాజయ్యని గూడ పంపిగా మని రెండుపీట్లు రిజగ్య చేశాను. రాజయ్య కూతురికేమో జ్వరం గా వుందట. ఏం బాగాలేదని తీరా బతులుదేర బోకుంటే యివాళి చెప్పాడు. అమ్మాయి ఫర్వాలేగు ఒక్కదాన్నీ వెళ్ళానంటోంది. ఎంతయినా రాత్రిపూట అడపిల నొక్క దాన్ని. అంగులో మొదటితరగతిలో నా కిప్టంలేదు....”

వింటున్న శేఖరం జేబురుమాలతో చిగురుకుంటూ హోలోవున్న ఫోటోలవంక చూస్తున్నాడు. అడవాళ్ళతో ప్రయాణం అతనికి అంతగా ఆలవాటు లేదు. రెండుసార్లు గాబోలు పెత్తిండి తనపెళ్ళికోడల్ని తీసుకు రమ్మంటే కాదనలేక వెళ్ళాడు. అబ్బ! అప్పుడువడ్డ అవస్థ అంతా యింతగానూ- ఆని తెచ్చినసామానులు సరిగావున్నాయో లేదో గైలుఅగిన ప్రతివోటా లెక్క మాడ

★ పెళ్లి ప్రయాణం ★

మనది. అదేమయినా కానా మానా! ఇద్దరు కూలివాళ్ళు మోయగా, తన ఆ చేతుల యీ చేతుల మోయగలిగినన్నీ, పట్టినన్నీ పుచ్చుకోగా యింకా మిగిలేవి. పెగా మూడు రైలు మార్గం, బోలెడంత రద్దీ, మూడో తరగతి. వద్దరాబాబూ, భగవంతుడా! ఆ అవసర పగవార్షికుడా వద్దు. ప్రతి స్టేషన్ సామాను లెక్క పెట్టవలసిందీ! అవును మరి దిగుతూ యెక్కుతూ యెవడిన్నా ఒకటి చంకన పెట్టుకుపోయినా కనుక్కోలేం. ప్రతిసారి తన సామాను లెక్క పెట్టుకోటంచూచి ఆ పెట్టెలో వాళ్ళు ఒకటే నవ్వు. అయినా మంజు చదువుకున్న పిల్! రైల్వేలో యెలా కుప్పంగా ప్రయాణం చేయాలో నేర్చుకోవడా వుంటుందా!

యేమిటి? అటా ఆలోచిస్తున్నావు. పెగా మరొకటి నవ్వు చేకటికట్ కోసం వచ్చింది. నీకు ఒక ఖర్చు కలిపి వచ్చినట్లు అవుతుంది."

"అచ్చే! లేదండీ! నేను కొనుక్కుంటాను." ఇలాటి మోహమాటాలి చాలా మారంలో వుండాలని శేఖరం అనుభవంతో నేర్చుకున్నాడు.

"అబ్బ! నువ్వు కొనుక్కోలేవని గానాయ్. ఎంత పెళ్ళికోడుకువేలే మాత్రం—ఖర్చుండదు! మరొకటి! నువ్వు అమ్మాయిని బందరు ట్రెయిన్ యొక్క సీచాలు—అక్కడ సీచన్ కి మావాళ్ళు వస్తారు. అదుగో! కాఫీ తెచ్చాడు తీసుకో!"

ఇప్పుడే లేచిపోయినా మంజులతో తప్పని ఘరిగా ప్రయాణం చేయవలసి నచ్చినందుకు విసుక్కుంటూ, ఉదయం వెలివోసందుకు తిన్న తన తిట్టుకుంటూ శేఖరం కాఫీ కప్పు చేతిలో తీసుకున్నాడు.

* * *

"మేరీ థ్యాంక్స్!" అంది మంజు కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా శేఖర్ కళ్ళలోకి చూస్తూ. తేజవాడలో యిద్దరూ దిగారు. మంజులతిని బందరు పోయే బండి ఎక్కించాడు శేఖరం. ఎంతో విసుగ్గా, చిరాకుగా వుంటుందనుకున్న ప్రయాణం ఆనందంగా, మధురంగా యిట్టే గడిచిపోయిందనిపించింది.

"ఈ జనం, యీ గోల చూసుంటే నిజంగానే భయం వేస్తోంది" అంది మంజు స్టేషన్ లో సందడి గమనిస్తూ.

పెన్ పెద్ద కళ్ళతో ప్రతివార్ల వైపు నిస్సంతోషంగా చూసే మంజులత దూరం నుంచి చూస్తే అమాయకురాలిగా, ముద్దరా లిలా కనిపిస్తుంది, కాని యింత మాటకొరి అనిపించదు అనుకున్నాడు శేఖరం.

"చక్కటివాడేగాదు, నుంచివాడు గూడాను. ఎవరో ఆ కాబోయే అద్భుత వంతురాలు," అనుకుంది మంజు కిటికీలో నుంచి పరధ్యాసగా బైటకు మానున్న శేఖరాన్ని గమనిస్తూ. రైల్వే బల్బులో, మెడ చుట్టూ నల్లటి ముగ్గురతో నడిచినట్లుతో ప్రయాణపు బహుళికవలన అలసిన శక్తి వున్న శేఖరాన్ని రెప్పవేయకుండా చూడాలనిపిస్తోంది.

రైలు కదలటానికి మూడవగా గంట విన్పించింది. ఉరిక్కిపడ్డ శేఖరం కంపార్ట్ మెంట్ లో నుంచి గబగబా దిగబోతున్నాడు. ఇంతలో మంజు గబగబా పెట్టె తెరిచి పెనున్న ఒక కెండి పావ్ కాక్స్ తీసియిస్తూ "ఇదుగో, యిది తీసుకోండి. మిక్సింగుడు నాదగ్గర యేం లేదు. ఇది మీ త్రమతికి. తిప్పనిసరిగా యిటువెళ్ళాల్సి వచ్చింది కాని, లేకపోతే పిల్ల వక పోయినా వద్దన్నా. మీ పెళ్ళికి వచ్చేదాన్ని." తెల్లబోయి చూస్తున్న శేఖరంచేతిలో పావ్ కాక్స్ పెట్టెస్తూ "రైలు కదలబోతోందల్లేవుంది. ఇక మీరు దిగండి," అంది. "నా పెళ్ళంటూ జరిగితే పిల్లవడంగాదు, బలవంతంగా వెంట పెట్టుకుని లాక్కుపోతాను" వారిక చివర దాకా వచ్చినమాటని బలవంతం మింగి

నిమంటువు

ఒక పండితుణ్ణి ఒక సామాన్యుడు 'ఇంత మహత్తరమైన నిఘంటువును ఎలా కూర్చగలిగా'రని అడిగాడు.

"పెళ్లం సాధింపులు తినే ప్రతివాడు, నిఘంటువు ఘంటా పథంగా వ్రాయగలడు. అందులో రానిమాటలేదు," అని పండితుడు చెప్పాడు.

* * *

ప్రయాణికుడు గార్డుతో, "ఏమండీ ఈ రైలు టైం తప్ప నడుస్తోందా?"

గార్డు: "ముందనలు పట్టాలు తప్ప నడవకుండా వుంటే..."

కదులుతున్న రైల్వే నుంచి చేతిలో పావ్ కాక్సుతో దిగేశాడు.

"జీరితం లో జరిగే సంఘటనల్లో అతి జాగ్రత్తగా జూరకం పెట్టుకోవలసి న వాటిలో యీ ప్రయాణం ఒకటి—" అనుకుంటూ మంజు దూరమైపోతున్న శేఖరాన్ని చూస్తూ.

ఇదేమిటి! నాతాత్తుగా అనుకోకుండా యిలాచేసిందే, మంజులత! ఎంతిదిక్కిటి పేరు! ప్రతిరోజూ వుదయం లేచగానే అంతిగక్కటికల్లు చూసుకునే అద్భుతం యెవరికో!"

వెళ్ళబోతున్న రైలులో దూరంగా అన్నట్లు మైపోతున్న మంజుని చూసి నిట్టూర్పు విడిచాడు శేఖరం.

శేఖరం రావటానికి వీలవుతుందో కాదో, అసలు పెళ్ళిగాటికే నా వినాడో రాడో అని దిగులుపడున్న మిత్రబృందం నాతాత్తుగా శేఖరం వచ్చేసరికి అమితానందం పొంది సంభ్రమాశ్చర్యాలతో చుట్టూ మూగారు.

"యేరా! వుత్తిరంలో అటా అసూరించావే? అయితే అంతా నలసన్నమాట" యెముకలు విరిగేలా శేఖరాన్ని కాపులించు కున్నాడు మార్గం.

"అందరూ వచ్చారు. నువ్వొక్కడివే లేవని దిగులెటుకుని మేం మూడు రోజులుంచి కాఫీ ఫలహారాలు మానేశామంటే నమ్మకం." పేకముక్కలు కలుపుకుంటున్న గింద్రం లేచినట్లు అన్నాడు.

"విజంగానే నాకు యిన్ స్పెక్ట్ కో రోజులు - మా ఆఫీసులో యెవరికీ చిచ్చే తీగబడిగూడా లేదంటే నమ్మండి. కాని నేనోపాన్ వేసి, మోసంచేసి పారిపోయి వచ్చాను." తీవిగా అన్నాడు శేఖరం.

"యేమిటేమిటి?" అంతా చుట్టూ మూగారు. శేఖరం జరిగిందంతా చెప్పి 'కావాలంటే చూడండి' అంటూ పెట్టించి బహుమానాలు తీసిదూపాడు.

"యెలాగయినా మెరికలాంటివాడివి నుమా!" అన్నాడు భాస్కరం.

"రేపునిజంగా పెళ్ళి అవాలి. అబ్బాయి గారి గోగం కుగుతుంది," నవ్వుతూ అన్నాడు మార్గం.

శేఖరం కన విన్న బామ్మగారిబోటివాళ్ళు మనిషిని నవ్వులు నవ్వుకున్నారు.

"మార్గం పెళ్ళికొడుగోయ్, శేఖరం పెళ్ళి—" స్నేహితులు వేళాకోళం పట్టించారు

"జౌరా! పిదపకాలం, పిదపబుద్ధులూనూ!" కొంతియింది ముక్కుమీద వేళ్ళించుకున్నాడు.

"వ్వ! కాలం బాగాలేదు. పిల్లలు మరి (44-వేటి చూడండి)

గోతులు పడేన మటిఅగుమిదినుంచి ఎత్తుపలాల ఎగుడుదిగుడుల మేలమీద కంగారుగా దాటుతున్న కమల జారి అనుగు తనబడి గభేలున క్రిందకిదొరి పోయింది. వీధి తలుపులు వేసుకుంటున్న ముసలిస్త్రీ యీ సంఘటన చూసి వీధిలోకి వచ్చింది. అరుగు నిమ్మన్న తా. తో కొనలులేలిన రాళ్లు కమల ముఖాన్ని ఒంటిని రాసుకుని గాయాలు కలి గించాయి. కౌలుబెణికి నడిమిద గట్టిదెబ్బ తగిలి మెట్లక్రింద చిక్కిలబడిపోయింది. గంపదొరి దూరిం గాపడిపోయింది. వీధిలో నడిచే జనం ఆమెవైపు విద్వూరం గా చూశారు. ముసలిస్త్రీ నికరంతో మెట్టుదిగి కమలను లేవనెత్తింది. మెలిగా చెయిపట్టు కుని మెట్టుఎక్కించి గదిలోకి తీసుకు వెళ్ళింది. కిరింమిది గాయాలు రక్తం ప్రవహిస్తున్నాయి కమలకు కళ్ళుతిరిగాయి. పగలంతా సరిగా భోజనం లేక నీరసీతి మళ్ళీ నేలమీద వారిపోయింది. ముసలిస్త్రీ నిశ్చయ తేచ్చి గాయలకడిగి నూనెగాసి ఒకమంచం మీద కమలను పరుండబెట్టింది. కమల భాగంగా నీరసంగా మూర్తి నిద్రలో మునిగిపోయింది. రాత్రి పదిగంటకు ఒకసారి మెలకువ వచ్చింది కమలకు. ముసలిస్త్రీ మరొక యావన స్త్రీ ఎదురుగా కుర్చీల్లో కూర్చుని ఏనో మాటాడుకుంటున్నారు.

“ఎలాఉంది అమ్మాయి...కాస్త లేచి కొంచెం భోంచేస్తావా?” ముసలిస్త్రీ కమల దగ్గరకు వచ్చి బుజంమీద నిమిరింది. నులకమంచంమీద పరుపు నలు గామాసి పోయి ఉన్నా, దానిమీద తెల్ల గుప్పటి పరుపు పాతదనాన్ని కప్పిపుచ్చుతోంది. ఎదురుగా చిన్న గుండ్రని తెబిలుమీద ఏను క్రీస్తు బొమ్మ చిన్న బైబిలు పుస్తకము, శేబిలుమీద పులాలు అలిసిన నల్లని నీల్గునడక పెన్ను రెండు కాగితాలు కనిపించాయి. బహుశా అది క్రైస్తవకుటుంబ మనుకుంది కమల లోలోపల.

కమల లేచికూర్చుని నీరసంగా నవ్వింది. యావనస్త్రీ కమలదగ్గర గావచ్చి జాలిగా చూపింది.

“నీపేరు” ముసలిది ప్రశ్నించింది యధాలాపంగా.

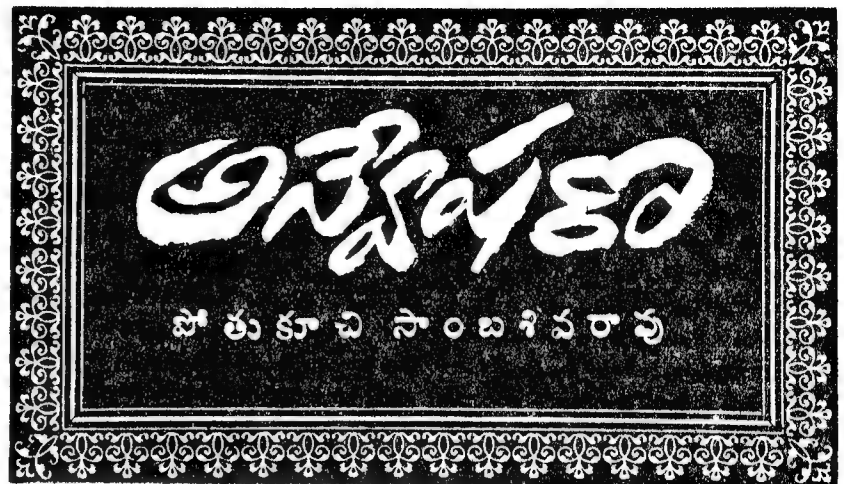
కమల ఒక్కసారి ఆలోచించింది ఏం చెప్పాలా అని మరుక్షణంలో నాళ్ళకి అనుమానం తగిలకుండా చెప్పేసింది.

“మరియమ్మ?”

“క్రైస్తవులన్న మాట.”

“ఊ” ముఖంగా ఆ స్త్రీ లవై పు చూసింది. వారి ముఖభంగిములు ఎంతోమీద.

ముసలిస్త్రీ ఒకక్షణం ఆలోచించి ఏదో తిగుకు మెరిసినట్లు నవ్వింది.

“ఏ పూగు యావనస్త్రీ అడిగింది.

“అదంతా ఒక కన!” నిట్టూర్చింది కమల.

“ముందు భోంచేయి!” ముసలిస్త్రీ బలవంతంగా లేవదీసి క్రిందకు దింపింది కమలను.

మొదట మొహమాటపడినా, చివరకు ఒప్పుకుంది, కమల భోంచేయడానికి. ఆమె చరిత్ర వివిటని ముసలిస్త్రీ పరిశోధన చేసింది. నిజం కప్పి నగం కల్పనచేసి, మద రాసులో పెత్తలి పెట్టే బాగాలు భరించలేక న్యతార్థతజీవనం గడుపుకుండుకు యీ వగం వచ్చేకానని వస్తుకం కలిగించేలా దీనంగా చెప్పింది కమల.

ముసలిస్త్రీ జాలి ప్రశ్నించింది.

“అమ్మా!...మరియమ్మను కూడా మన యింట్లోనే వుండనీయ్! ఏనో ఉన్యోగం చూసుకుని మన తో పే బ్రతుకుతుంది!” యావనస్త్రీ ముసలిస్త్రీవైపు తిగి కమల వైపు నవ్వుతూ మాసింది.

కమల కృతజ్ఞతాభావంతో తలదించుకుంది.

“మరియమ్మా!...నీ కిష్టమేలే నాకు అభ్యంతరంలేదు!” ముసలిస్త్రీ నవ్వింది.

రక్షణలేని యీ మహానగరంలో ఏనో గృహంలో కాస్త ఆదరణ లభిస్తే భావి గురించి క్రమంగా ఆలోచించుకోవచ్చని తాత్కాలికంగా సంతోషించింది కమల.

“నా పేరు విజయ.. మా అమ్మపేరు నీ పేరు ఒకటే!” యావనస్త్రీ సరిదాగా నవ్వింది.

“మీ మేలు గంచిపోలేను!” కమల సమతిగా చెతులు జోడించి వాగ్దారికి నమస్కారం చేసింది.

ఆ యింట్లో ఆ యిద్దరు స్త్రీలుకప్పు మరెవ్వరూ కనిపించలేదు. బహుశా ఆ కుటుంబంతో తాను కలిసిపోవడం కొంత బాధం కలిగించనవ్వు అని ఆశించింది కమల.

మరొక పట్టెమంచం వాల్చుకుని, తల్లి కూతుళ్ళు యిద్దరూ ఏనో సుసగులబాడు కుంటూ రాత్రి నిద్రపోయారు.

తెల్లవారగనే కమలకు మరొక క్రొత్త జీవితం ప్రారంభమయినట్లు తోచింది.

“నాగంప విడికి?” కమల విజయనడిగింది.

“నీ సంపూర్ణా చూ సగసారంలో కలిసి పోయింది అంగులో బొగ్గులు పోకాను. నవ్వింది విజయ.

కమలకు తనపై చూపించింది విజయ. అందులో ఒక అరిపజను నీల్గుచీరలు, జాకెటుమాత్రం ఉన్నాయి.

“ఈ బట్టెన్నీ ఎవరివి?” ప్రశ్నించింది విజయ.

“నీవి?”

“కాదు...మనిషిరివీ!...నీకు కావాలని నన్ను ఈ దుస్తులు తీసి పోడుక్కోవాలి అంటే.”

పసుపుపచ్చని ఒక నీల్గుచీరతీసి కమలకు చుట్టబెట్టింది విజయ. ఆ నీల్గుచీరలో కమల అందం ఇతరుడించింది.

“ఇంత అందమైన మనిషిని...నీ కీపేరు బాగులేదు...మార్చేసుకో!” విజయ నాలోచనగా తన పన్నుటికీరం ఏటవాలు గడక కర్రలా నిగిచ్చి చిలుక్కున ఏదోదోహతిట్టి చప్పట్లుకొట్టింది.

తనపై ట్రోలో మూలగా మడిచిన కవరుతీసి అంగులోంచి ఒక కాగితం తీసింది విజయ.

“రాణి...హెచ్ యల్. నీ సర్టిఫికేటు” కమల ఆపక్షితో చూసింది ఆ కాగితంపై పు. విజయ కమలను ఒయ్యారంగా నడిపించి కుర్చీలో కూర్చోపెట్టింది.

“సంహాసనంగా కూర్చున్న రాణిలా ఉన్నావు. ఈ పళ్ళనుంచి నీపేరు మార్చేనే పత్తిం నీకందిస్తున్నా!” రాజులా తీవ్రగా కుర్చీనిగ్గరకువచ్చి చేతిలో సర్టిఫికేటుపెట్టి కమల చుబుకం ఎత్తింది విజయ.

“నారాణి!” విజయ ప్రేమగామాసింది కమలపైపు.

ఆహార్యస సన్నివేశంలో యిద్దరూ పకపక నవ్వుకున్నారు.

“అమ్మా!...మనయింట్లో రెండవ సురియమ్మ రాణిగామారిపోయింది!” పెద్దకేక

★ అన్యే పణ ★

పెట్టింది విజయ.

నిగిరినమ్మ నవ్వుతూ వంటయింటోంచి వచ్చి జాలిగామసి, కన్నీరుతుడుముకుంది కొంగుతో. కమలకొంచెం ఆశ్చర్యపోయింది. “నాకోక చెల్లెలు ఉండేది...దాని పేరు రాణి—ఇంటగలచవుతూ హారాళుగా చని పోయింది ఒక ఏడాదిక్రితం” విజయ బాధగా తలవంచుకుని కుర్చీలో కూర్చుంది. వారిద్దరినీ తరమార్చుచేసి, ఉపశమన వాక్యాలపరికే బాధ్యత తనమీద ఉంచిన కమల గ్రహించింది. కమల విజయ ప్రక్కకు వెళ్ళి భుజం మీద ఆప్యాయంగా చెయి వేసి నిమిషం.

“నువ్వు యింటో ములుతుంటావేమారాణి ఉన్నావేమిటి!” మరియు మృగద్గద స్వరం ప్రకటించింది.

“నేను మీరాణిలాగే పిల్లలంతవరకు మీకు ఆనందం కలిగించటానికి ప్రయత్నిస్తాను!” రాణి నిశ్చలంగా దైవప్రార్థన చేస్తున్నట్లు పలికింది.

మరియు ముఖం చేటులెత్తాయి, సంతోషంతో వెలివిరిసింది.

విజయ హుమారుగా ఎగిరి గంజేసింది.

విజయతో రాణికి సాన్నిహిత్యం పెరిగింది. రెండురోజులు ఇద్దరూ విచ్చలవిడిగా హుమారుగా నగరంలో తిరిగారు. విజయ ప్రభుత్వ ఆనుపతిలో నర్సుగా పని చేస్తోంది. తన స్నేహితు లందరినీ విజయ పరిచయం చేసింది రాణికి. తెల్లగొను తెల్లసాకు తోడుకున్న తెలని వల్లెవాటులో ఆస్పత్రి రోగాల మంచాలవద్ద పచారు చేస్తూ మంగులు అందిస్తున్నారు. వాళ్ళంతా రాణి తన దూరపు బంధువని, నగరానికి క్రొత్తగా వచ్చిందని, వీడినా ఉద్యోగం అంతా కలిసి యిప్పించే బాధ్యత మనది అంటూ విజయ స్నేహితు లందరికీ నచ్చచెప్పింది. రాణి సౌందర్యం చూచి తమకు మరొక మంచి స్నేహితు కాలు దొరికిందని నర్సులంతా అనుకున్నారు.

నెంకటరావు, రెడ్డి, చాదరి, మూర్తి, కర్క వచ్చి కాస్తేపు విజయతో మాట్లాడి వెళ్ళిపోతున్నారు. విజయ మాటల సందర్భంలో రాణిని పరిచయం చేస్తోంది. ఉద్యోగము చెబున్న విజయకు వివిధరకాల స్నేహితులు ఉండడం అసమంజసమనిపించలేదు రాణికి.

ఒక రోజు సాయంత్రం విజయ ఏదో ముఖ్యమైన పని ఉందని ఒంటరిగా వెళ్ళి పోయింది నగరంలోకి. రాణికి ఏమి తోచలేదు. పిధి అరుగుమీద వచ్చే వెళ్ళే జనాన్ని తరికిస్తూ మరియు మృతో కలుపు తెలుతూ

కూర్చుంది. పరిసరాలలోని గృహాలు పాతబడి శిథిలావస్థలో ఉన్నాయి. పెంకులు ఎగిరి పోయిన కప్పులు, పెళ్ళిలు ఉడచాయి వెలలేక నల్లబడిపోయిన గోడలు, సన్నటి దారులు, చిన్న కోమటి గుకాణం, మసలు తున్న బీదరికపు ప్రజలు, ఆ వాతావరణ మంతా మధ్యతరగతి జీవితానికి ప్రాకులాడుతున్న మనుష్యుల పేటలా కనిపించింది.

మరియు మృక్తిను గొప్పతనం, మళ్ళీ ఆయన జన్మించి హాపుల వృద్ధులు ప్రత్యక్షమైన పవిత్రు, చెయ్యి గల పడిన విశ్వాసం గురించి, గంభీరంగా నొక్కి వక్కాణిస్తోంది.

పిధిలో ఒక రిక్షా ఆగింది. నల్లటి పంటాం లోకి చారల చొక్కా బిగించి, చెదిరి పోయిన క్రాపుతో ముప్పయ్యేళ్ళి మనిషి ఇంట్లోకి వచ్చాడు. చీత్తో లేదో లేకే పట్టుకుని.

“రండి!...ఇదేనా రావడం గుంటూరు నుంచి!” మరియు మృలేచి మర్యాదగా లోపలికి తీసుకువెళ్ళింది ఆ ఆగంతకుని. రాణి విచిత్రంగా చూస్తూ పిధిలో పేనిలబడి పోయింది.

మరియు మృ పిలిచింది రాణిని.

రాణి కూడా యింట్లోకి వెళ్ళింది.

“ఈ అమ్మాయిని చూశాగా?” మరియు రాణిని దగ్గరకు పిలిచి కాగిట చూపుకుంది.

“ఎవరీ అమ్మాయి? కోపంగా చూశాడు ఆయన. “రాణి!” ముసిముసిగా నవ్వింది మరియు మృ.

“ఈయన విజయభర్త నరిసింగంగారు” రాణికి పరిచయం చేసింది ఆ క్రొత్తమనిషిని.

“ఈ అమ్మాయి సంగతికేం...విజయ ఏదీ?”

ఒక వ్రహస్పానకుడు ఒకానొక సభలో మాట్లాడుతూ “స్వార్థపరులైన రాజకీయ వేత్తలందరినీ పట్టుకుని ఏదో ఒక ద్వీపంలో పెట్టి బంధించాలి” అని, ఇంతలో విచారంగా ఇలా అన్నాడు; “ఖర్చు వీళ్లు లేని దెక్కడ! వైగా చంద్రగోళం చేరాలని చూస్తుంటే!”

విసువుగా కుర్చీలో మేనువాల్చి లేదరేలేగ్ క్రింద గిరవాటేశాను నరసింగం.

“స్నేహితుగాలితో బయటికి వెళ్ళింది. ఇప్పుడే వస్తుంది!...మీరు యింకా ఒక వారం దాకా రాలేమో అనుకున్నాం!” మరియు మృ సాగడిసుకుంది.

“నువ్వు నీ కూతురు వేసేవేమిట ఎవరికి అర్థంకావు?” అరిచాడు నరసింగం బూటు విప్పకుంటూ. కోటుతీసి మంచంమీదకు గిరవాటేశాడు.

రాణికి యీ దృశ్యం వింతగాలిసింది. ఇంత వరకు తనకోక భర్త ఉన్నాడని విజయ చెప్పనేలేదు. మరియు మృ కూడా మానం వహించడంలో యీ కుటుంబంలో ఏదో రహస్యాలు ఉన్నాయని అనుమాన పడింది రాణి.

వరండాగది తలుపు తెరుచుకుని, వెనకే మెట్లు ఎక్కి మేడమీదకు పోయాడు నరిసింగం. వచ్చిన రెండుగంటలనుంచి క్రింద ఉన్న వరండా గది, ప్రక్కనున్న వంటిల్లు, వంటిల్లకవతల కుకాయికన్న దోడ్ మాత్రమే రాణి చూసింది.

వెనకాల మేడగది కూడా ఒంటుందని తెలుసుకుని, ఇంతవరకు తనకు తెలియకుండా ఆ విషయం దాచడం గ్రహించి రాణి దిగ్గాంతి పొందింది. అయినా తన ఆశ్చర్యం మరియు మృకు తెలియని నకుండా మానంగా అమాయకంగా నిశ్చలంగా మసల మొదలిడింది రాణి.

నరసింగం మేడమీదకు వెళ్ళి దుస్తులు విడిచి ఒకలుంగి బనీను తోడుకున్న క్రిందకు వచ్చేడు. మరియు మృ కూడా ప్రత్యక్షమవు నిశ్చల యిచ్చింది. మానంగా వంటయింటో ప్రవేశించి భోంచేసి మళ్ళీ మేడమీదకు వెళ్ళి పోయాడు నరసింగం.

“ఉత్తకోశి!” నరసింగం వెళ్ళిపోయాక మరియు మృ వెళ్ళి విరుచుకుంది అతని వెపు.

“మేడమీదగది కూడా మనదేనా?” అడిగింది రాణి అమాయకంగా.

“ఆగదిలో ఆయన ఒక్కరే ఉంటారు. మే మెవ్వరంబోము. ఉత్తకోశి” నవ్వేసింది మరియు మృ.

భోజనం పూర్తిచేసి రాణి యధాప్రకారం నులకమంచంమీద ఒరిగి, కథల ప్రతిక ఒకటి చదివడం మొదలుపెట్టింది. రసవత్తరమైన కథలవంతో గంటలు గలగల నడిచాయి. పాశ్చాత్య నాగరిక ప్రభావంతో, కృత్రిమ భావాలతో, యుక్తాయుక్త విచక్షణాభావం ననింపజేసుకుని, అహంభావగర్వాల్తో, ప్రవరిస్తున్న ఆధునిక యువతీయువకుల జీవిత చిత్రాలు కథలో ప్రతిబింబించాయి. కథలు చదివి ఆనందించి గడియారం చూసింది రాణి. పన్నెండుగంటలయింది. విజయ యింకా రాలేదమని విసువోయింది.

ఇంతలో తలుపు చప్పుడయింది. మరి యమ్మ కూతురుగురించి వింభయం, చెడద, చెంగలేనట్లు గురువటి నిద్ర బోతోంది. విజయగుంతు వినిపించింది. తేలిపోయిన స్వరంలో.

రాణి తలుపుతీసింది. మేలిముసుగువేసుకుని చేతిలోని వేనిటిచేక్ గొప్పకుంటూ, తూలుతూ గుమ్మంలో ఆడు పెట్టింది విజయ. ఇంట్లో రాగానే మేలిముసుగు తొలగిపోయింది. తిక్కలు చెదిరి ఉన్నాయి. చీర నలిగిపోయింది. నిమిత్త శత్రులతో తూలుతూ చీర కుర్చీలో కూర్చుంది.

“ఎవరు?...రాణి!” పకపక నవ్వింది విజయ. ఆ మాట తీరుమాసి ఆమె త్రాగి వచ్చిందని నిర్ణయించుకుంది రాణి.

“అమ్మ... ఏదీ?...నిద్రబోతోంది... అమ్మ...బామ్మ! నిజంగా నాకు దొరికిన ఒక బామ్మ...కన్నెడుపెత్తె యిలా దిమ్మచెక్కలా నిద్రబోతుంది...రాణి...భోజనం పెట్టు...మజ్జిగ ఉంచా?...!”

విజయ తూలుతూ రెండుసార్లు ఎక్కి శ్మితో వెకిలిగా నవ్వింది.

రాణి విజయను పట్టుకుని వంటింట్లోకి నడిపించింది. “బ్రతుకు... ఏంచేస్తా... సంపాదించాలి... యీ ముసలిపిస్తాకోసం!...నల్లమందుకే చాలదు నాడబ్బు!” నీలింది విజయ నకునూ.

మరియమ్మ ముసుగులోంచి గురక వినిపిస్తోంది. విజయ పిలిచింది మెల్లిగా... “అమ్మా” అని ప్రశంథింగా...

మరియమ్మ లేవలేదు.

విజయ బిగ్గరగా అరిచింది పెంకులు ఎగిరి పోయేట్లు కోపంగా.

మరియమ్మలో చలనం కలగలేదు.

“లేస్తావా!...లేవరా?” మంచాన్ని తన్నింది విజయ బిగ్గరగా స్పృహతప్పి అరుస్తూ.

మరియమ్మ లేచి కూర్చుంది కంగారుగా ఆ తాళంలో.

మేడమెట్టుదిగి గదిగుమ్మంలో నిలుచున్నాడు నరిసింగం. కళ్ళు నింతనిప్పుల్లా ఎర్రబడ్డాయి. కోపంతో ముఖం చిటికి చాడు.

“ఏయ్...విజయా...!” అతిని అరుపు ప్రసంగించింది.

లేడీలా విజయమీదకు ఉరికాడు. జడ పుచ్చుకునిలాగి దవడమీద విరామంలేకుండా నిద్రియగా కిక్కిరించి పోయాడు. త్రాగి కిక్కిరేక తూలుతున్న విజయ దెబ్బలతో కోవ వచ్చి నేలమీద కూలిపోయింది.

మరియమ్మ తల లబలబ బాగుకుంది.

“ఏంగుకురా నాకూతుర్ని యిలా చంకేస్తావు! నీపేద విరగడపోయినా బాగుండేది! నీకొనిగాలుతీసి వేద్దాంది మరియమ్మ

“నీకూతురు!..... హేళనగా పకపక నవ్వాడు. నరిసింగం మరుక్షణంలో పళ్ళు పటపట కొరికాడు.

“మాయెరికి త్వరలో తగనకాసి చేస్తా! ఇలంతా కొలగొట్టేక... విశ్వాసం కూడా లేకుండా విచ్చలవిడిగా సంచరించే దాన్ని ఏంచేస్తే బాగుంటుంది?... కనాయివాడిలా తిక్కో పనపపాట్లులా ముక్కులు ముక్కులు చేస్తే! నరిసింగం గర్జించాడు.

“చంపుచూద్దా!” మరియమ్మ దెయ్యంలా బాట్టుపిక్కుని నరిసింగం మీదకు వెళ్ళిచేతులు తిప్పకుంటూ గయ్యలిలా అరిగింది.

“ఒకవో!... ముసలి పిస్తా రక్షిస్తుంది కాబోలు!”

వ్యంగ్యంగా క్రూరంగా రాడీలానవ్వాడు నరిసింగం.

అతని మాటలు వినిపించుకోకుండా మరియమ్మ విజయను నేమిదామంచి బలనం తంగా లేవదీసి పట్టుకుందమీద పకపకా చెడింది. చిన్నపప్పు తెచ్చి ముఖమీద చల్లింది. విజయ మూర్చింది.

రాణి ఈ దృశ్యమంతా చూస్తూ చకితురాలై మానంగా, భయంతో, మరియమ్మ దగ్గరకుపోయి కూర్చుంది.

“ఏమిటి గొడవ?” మెల్లిగా నసిగింది రాణి మరియమ్మ చెవిలో.

“రాక్షసుడమ్మా... వెళ్ళిచేసుకున్నప్పటి నుంచి ఇంతే!...అందుకే మనిషిగా పాడయి పోయింది!” మరియమ్మ తెలకనుబొమలు గిలక నూతి చేతాడులా అల్లుకున్నాయి. ఆమె కళ్ళలో ఎవో అగాధాలు ఉన్నట్లు గుర్తించాయి రాణికి.

నేను నైతం

“ఒరే గోపీ, ఓసిగ రెట్టు ఇలా యివ్వు”, అన్నాడు రాము “ఏరా లేనిపోని అలవాటు చేసుకుంటావా? మేం ఆహుతి అవుతున్నాం చాలు,” అన్నాడు గోపి.

“కాదురా. ఆ మహాకవిలాగానే నేను నైతం ప్రవం చాగ్నికి నమిధ నొక్కటి ఆహుతిచాచును. అని చెప్పకోనైనా చెప్పకోవాలి కదా! అని. మరి నన్నూ ఒక నమిధ ఆహుతి యివ్వని! అంటూ రాము సిగరెట్టు తగలేశాడు.

కాస్తేపు మూర్తి, నీరసం గాలేచి, కాస్త మజ్జిగ అన్నంతిని, తూలుతూ, విలాసంగా వచ్చుతూ, నిద్ర తీయంగా, నిశ్చింతగా మంచం మీద ఒరిగింది విజయ.

వంటింట్లో పిలులు కుమ్మకుని గిట్టలు పడగొట్టాయి. గోడమీది బల్బి విద్యుద్దీపం చుట్టూ ఎగిరేపురుగులను పట్టుకుని భ్రమిస్తోంది. కిటికీలోంచి కనిపించే రాత్రి చీకటితో దట్టమయి భయంకరంగా ఉంది.

తన జీవితంలో ప్రతిదినం ఒక పరీక్ష అయిపోయిందనుకుని, నిట్టూర్చింది రాణి. మరియమ్మ విద్యుద్దీపం ఆర్పింది.

ఆ చీకటిలో మనుష్యుల నిశ్వాసాల రోదలు కాస్తేపు వినిపించాయి. ఆవేశించిన సుఖ పిలో, అలముకున్న చీకటితో ప్రపంచమే మరిచిపోయింది రాణి.

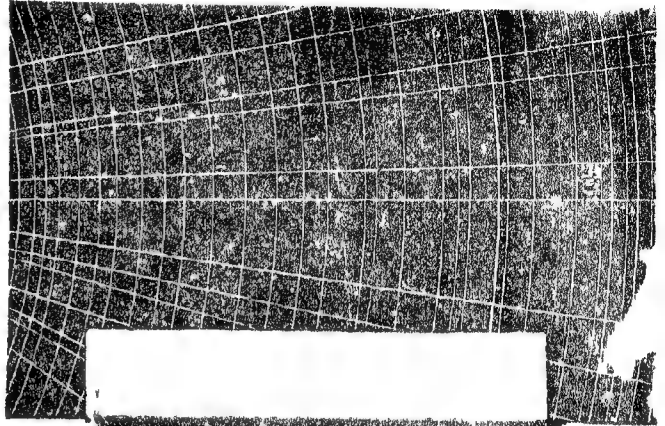
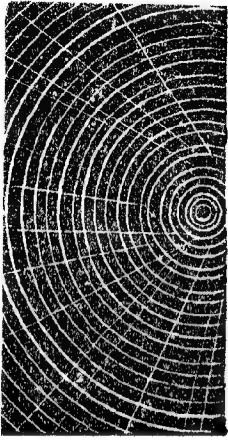
మర్నాడు నరిసింగం మధ్యాహ్నం తన రెడర్ లేగ తీసుకుని విజయవాడ వెళుతున్నానని కెండు దినాలదాకా రాసని మరియమ్మతో చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు. వెళ్ళే ముందు విజయవైపు చూశాడు. గతరాత్రి సన్నివేశానికి కుసితయే విజయనరిసింగంతో మాట్లాడలేదు “వెళ్ళిదానా! ఇటువంటి పోట్లాటలు మనకు మామూలే కదూ!” నవ్వుతూ వెళ్ళిపోయాడు నరిసింగం.

అతిను ఇలువిడిచి వెళ్ళిపోయాక, మరియమ్మ విజయవంటింట్లో కూర్చుని ఎవో గుసగుస లాడుకున్నారు అరిగంటివైపు. మానాన్ని భేదించి, భేదాన్ని త్యజించి, విజయ యధాప్రకారం రాణిపో కలుగు చెప్పింది. సాయంత్రం ఆరుగంటల దాకానే తనకోసం పనిఉందని విజయ అందంగా ఆలంకరించుకుని పీథిలోకి వెళ్ళి పోయింది.

రాణి తనకార్యక్రమం నిర్ణయించుకోవలసిన ఆవశ్యకత ఏర్పడినట్లు గుర్తించింది. ఇంట్లో ఎవరిముటుకు నాడు తమకార్యాలలో నిమగ్నులైనప్పుడు తానుకూడ ఒక నిర్ణీతపద్ధతిని జీవితయాత్ర గడపడం ముఖ్యమనిపించింది. మరియమ్మ కుటుంబంలో ఎవో దాగని రహస్యాలున్నాయని అని ఎప్పటికో బట్టబయలేలే మళ్ళీ తన జీవితం ఏ విధంగా నడిపనుద్రంలోని నాకలా ఉసులాడుతుందో అని భయం పొందింది. అటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడక ముందే ఇంట్లో దొరికిన స్కూలుపైసల సర్టిఫికేటుతో త్వరలో ఉద్యోగం సంపాదించుకోవాలని నిర్ణయించుకుంది రాణి.

సాయంత్రం విజయ వెళ్ళిపోయాక, రాణి రావు వచ్చారు. విజయ లేకపోవడంవల్ల రాణివాళ్ళతో మాట్లాడక తప్పలేదు. సంభోషణల మధ్యలో తానొక ఉద్యోగం చూసుకుందామనే ప్రయత్నంలో, ఉన్నానని

(రీ-వ పేజీ చూడండి)

స్వతంత్రత

ఆధునిక భారతీయ చలనచిత్ర సంగీతచరిత్రలో దాదాపు ప్రతిఅధ్యాయానికి మొదటివాక్యంలో ఉండతగ్గపేరు నాపద్ అనడం అతిశయోక్తి కాదు.

నాపద్ చేసినపాట, అచ్చు నాపద్ చేసినపాటలాగే నిండుగా తీవిగా, లోతుగా ఉంటుంది. అందులో మధుర శిల్పాల నైపుణ్యం, నైగనిగ్యం ఉంటాయి. మహాకవివాక్యంలా అర్థపుష్టి ఉంటుంది. ప్రబంధనాయక అంగసౌష్ఠ్యం ఉంటుంది. త్రికాలాలలో త్రిలోకాలలో విహరించినచ్చే ఖాన్ సాహెబ్ కంఠస్వరవిన్యాసాల తీవి, సాగను, తా నృశించగల స్వరదిగంతా: దూరం, సైగల్ పాట మార్దవం నాపద్ సంగీత రచనాశిల్పంలో స్ఫురిస్తాయి.

గానకుల పరిభాష ప్రకారం షానింగ్ కమిషన్ వారికి పదింతలైనా "షానింగ్" ఉంటుంది.

ఈనాటి సంగీత రచనా రీతులలో, స్వర కల్పనా శిల్పంలో, వాద్య సమ్మేళనంలో, ప్రయోగంలో నాపద్ చేసిన వాటిలో ఏదో ఒకటి ఎక్కడో అక్కడ కనబడితే కనబడ వచ్చుగాని, అయిన చెయ్యిది కనబడదు. ఒక చిత్రంలో అన్ని పాటలూ జవరంజకంగా కనటం అయినవో నే ఆరంభమైంది, పూటూ కాగినట్లే కలిపి, కితార్ మాండలిన్లు కలిపి అంది మన బహుళీ సమానాలు సృష్టించి నది ఆయినే. అక్కర్తయిన, వీన్ మొదలైన పాశ్చాత్య వాద్యాలను వీనిమాలో ప్రచేశే పోటిన వాడాయినే. సింఘనీ సంగీతాన్ని భారతీయ సంగీత భాషలోకి గొప్పగా, అంగిరికి అర్థమై హాయి గొలిపేటంత నిండుగా అను తిరిగిస్తే వాడు ఆయినే. ఎవ్వడూ మార్పులుచేసే వాడు ఆయినే, కాస్త్రీయ రాగాలను క రీతేకుండా నిర్ద వ్యరాలలోనే సులభ శైలిలో విరచించి మధుర స్వర సరోవరంనిర్మించినాడు ఆయినే. అందులో ఇంగ్లీషు కేరటాలు లేవిన వాడూ ఆయినే ఇన్ని సమలుచేసిన నాపద్ సీమ బాణీలను అనుసరించడంలో కూడా వెనకబడ లేదు. అయితే ఈ దృ లో రాసుచంద్రాలు నయ్యర్లు మొదలైన వారిలో పోటీచేసి ప్రథమ బహుమతిని అందుకోలేదు.

(తరువాయి 37 పేజీ)

నా ప ద్

నివార

మనీధనించిన సౌందర్యం అనిపించుకున పథేర పాంచాలి, అపరాజిత చిత్ర నష్ట చలనచిత్ర విక్రయేంద్రుడు సత్యజిత్ రాయ్, ఇప్పుడు గవీంద్రుడి కథ నొకదాని చలనచిత్రంగా అనువదిస్తున్నాడు. చిత్ర పేరు "రానారీ కథామాల". తన అభిరుచి గ్రంథంలో నాయకుడు జీవితంలో అనే రించబోయిన ఒక చిన్నదాని కథ, వస్తుక రచన పూర్తికాంక్షే షానింగ్ ఆరంభం కూడదనే వాదనలలో ఒకడైన దర్శ నిర్మాతరాయ్, స్క్రిప్టు రచనకొకా, పూరినో ఉండి, రెండు వాగాలలో చుగించాడు. నిర్మాణం అట్టేబాలో ఆరంభిస్తారట.

అమెరికాలో 'అపరాజిత

రాయ్ తొలి చిత్రం 'పథేర పాంచాలి' కాలే 2 వరకూ న్యూయార్కులోని ఫిలిం ఫెస్ట్యూ సినీమాలో ఆడి, ఆ తోా (అన్నాకు అక్కడ ఏ విడిచి చిత్ర

కే యా మో నం
'మీ అంద ది కర్నల్' చిత్రంలో
'మీ' వేషంవేసిన దాకేయ్యాక మీనం
కావలసివచ్చింది. అతికిన మీనం
కృత్రమంగా ఉంటుందని కేయ్యా తనే
మీనంపెంచాడు. కాని అదే అతికిన
మీనంలా అవహజంగా కనిపించి
ంది. చివరకి అంటించిన మీనమే
పెంచినదాన్ని మీంచి వదిలించి
కేయ్యా పెదిమలమీద

వీరమతోత్కచ

స్థితిహయానుయోగం బాబూభాయ్ మిస్త్రి
 మాయాభాయ్ గ్రహణ శిల్పం ప్రధానా
 కర్తృ గణాం "వీరమతోత్కచ" అనుమానా
 బహు, లేక కళిరళిపరిణయం అను కథల
 కల్పాంతం చిత్రం గత వారం ఆంధ్రలో విడు
 వల అయింది. ఇది తెలంగాణలో లోగడ రెండు
 సార్లు, హిందీలో ఒక సారి వినీ బహు లో
 చిట్టి అందిరినీ సంతోష పెట్టే పెళ్ళింది భార
 తంలో కథల, వాటిలో సామల, అనా
 ముల తరచులే అంత వారిని సాధారణంగా,
 ఎవరెంత బాధించి కిందకి పించివాసహించి,
 నవ్వుకుని అలా ఎత్తుగా తీవిగా నిలబడగలరు,
 నిలబడి ఎక్కడెక్కడి కాళ్ళకి పిలవమా
 గలరు

వర్తకవిస్తాత బాబూభాయ్ మిస్త్రి దీనిని
 అనితా సుహ, ఉల్లాస, కృష్ణ సుహాతి
 (హిందీ), రాకేష్ సుహ, మహి పాల్
 కసంతోరావ్ సుహాల్వాన్ మొదలగువారితో
 తిరిగి నిర్మించారు. కొన్ని వ్యత్యాసాల రంగు
 లలో చిత్రించారు. కొన్నిటిని సినిమాయతో,
 ఆ దృశ్య తాలతో వీరి పాడు. కథ కను
 పాలనతో ఆరంభమై, కృష్ణలీలలన్నీ గుర్తు

సారథీవారి 'భాగ్యదేవత'లో రాజమలలోచన, బాలయ్య.

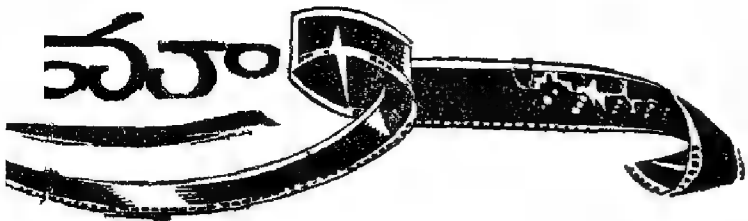
చేసి, మయిస్థానట్ మిద దుర్భేదమడి థంగ
 పాటు, ధర్మరాజు జూదం ఆడి పడడం,
 ద్రావడి వస్త్రోపహారణం, కాలెంసర్
 కృష్ణకు ఖటావ్ వాయిల్స్ నరళు కా
 చేయడం మొదలైన ఘట్టాలమీదుగా (ఈ
 వాక్యంలో ఉన్నట్టి ఆ వ్యభాషాపదా

లతో) కళిరళి పరిణయం కథలో! ప్రవేశ
 కించారు. మిగతా కథ మీ రెరిగినట్లే
 ఇంతకుముందు కథ మీ రెరగరిన తాత్పర్యం
 కాదు. (నిజానికి వీరి పురాణాలలో ఎవరూ
 ఎరగనివికూడా ఉంటూనే ఉంటాయి) కళి
 రళిపరిణయంగా అంతా యధాప్రకారంగా
 మాయాబహురి సినికథ ప్రకారం అందంగా
 అనూదకరంగా పాగిపోయింది. కొన్నిచోట్ల
 శ్రీ శ్రీ గారు సంభాషణలు వ్రాశారు.
 కె.వి.ఎస్. కర్ప, రాజాజ్, కొటూరి
 అన్నపూర్ణ కన్యకాభం, అల్లరాజు
 లింగయ్య, వసంతకుమార్ మొదలగు అను
 కాన చిత్రకళాధారులు, సుందరానీడెలాను
 లకు సాధ్యమైనంత బాగ్రతగా ఉచ్చరిం
 చారు. మొత్తంమీద టిక్ థర్విన్ బాగుంది.
 చిత్రకథ సంగీతంలో అద్భుత మైనవాణీ
 జా అతి ఉంటే గుర్తుగా ఉండేఉండాలి.

ఇవతలకి తొంగిచూసి మనది వలకరించి
 అమోఘంగా వోలేడు అనిరించటం లేదు.
 భూమవని చాలా సంగోష పెట్టి వంటేది
 భారతీయా, బలరాముడు క ముట్టి ది
 'స్వప్నయాత్ర' అని పిలవడం, సుశీల, క్రిమివాన్
 పోడిన ఒక పాటాను. కృష్ణలీలల ఘట్టంలో
 వసుదేవుడికి యమునానది దారి ఇవ్వడం
 (దాదాపుగా టెన్ కమాండ్
 మొట్టొక్కటి ఎర్రసముద్రం చీలివావడం
 అంత కట్టుదిట్టంగానూ ఉంది), ఘటోత్క
 యుడి మాయబా, మాయాబహురిలో గార
 డీబా అద్భుతంగా ఉన్నాయి. పాత్ర
 ధారుల సురించి, వలనసురించి చెప్పకునే
 బ్రతుకు 'అద్భుతం' ఉత్తమంవంటి మాటలు
 గుర్తుకురావు

గత వారం ఆంధ్రలో కథా రి
 "పావనయితే చెక్"లో సంగీత దర్శకులు
 సురేష్, లక్ష్మణ్ లు కొత్తగాయకులు
 జేమన్, వక్రమతి అనే ఇద్దరితో చిత్ర
 పాట పాడించి రికార్డుచేశారు.

ఆడలేదు) పక్కపాటును జరిగింది ఇంకా
 చాలామంది చూడకవస్తూ ఉన్నవల సుతి
 కొన్నాళ్ళు ఉంచుతారట. ఇప్పుడు ఫిల్మ్
 ఎడమ్యు సినిమాలో, రెండవచిత్రం 'అవరా
 తతి' ప్రదర్శనం ఆరంభమైంది ఇది ఈ
 సంతర్పితాంతంవరకూ ఆకుతుందనీ, దేవెం
 బరు సెలాబులు లో జనన తరి తొలి
 వారంలోనో రాయ్ కృతీయచిత్రం,
 "అపూర్వ సన్యాసి" ఆరంభిస్తారనీ, దిస్ట్రి
 బ్యూటర్ ఎవ్వర్డ్ హరిసన్ ప్రకటించారు.

కథకు లక్షణాలు.

కథల కథలలో ఆణి మత్యాలు వ్వా
 అజన్నీ సినిమాకి పనికిరాకపోవచ్చు, కొన్ని
 పనికిర వని నిర్ధారణలు దుర్భిప్రాయపడ
 వచ్చు. కొన్ని సినిమా నిర్మాతలను చూస్తే
 భయపడి, పనికిరాని కథలూ ఆభియంత
 వచ్చు. ఈ ప్రశ్నలతో నిద్రాంతం లేకుండా,
 ధాన్య సానిమాకి పనికొచ్చే వాటి కొన
 తోంది - అవరాధ పరిశోధన, పాశాప

యాత్రలూ వర్గ రాలు వసువుగా గలకథలు.
 గతమాసంలో ఇర్విన్ ఆలెన్ అనే హాతి
 వుడే నిర్మాత పరి ఆర్థి కానన్ దాయిల్
 నకు ఒకటి సినిమాకై కొన్నాడు. కానన్
 దాయిల్, సినిమాలో రాకొసిన స్టూర్
 గైబర్ల బాదితలో ఉంటే అసామి. చదువు
 వుండిగాని, సినిమా తీస్తే చూసేందుకు గాని
 ఆయన కథలు ఎవ్వడూ బాగుంటాయి
 'షెగోక్ హోమ్స్' చిత్రాలలో (జేసిక
 కాత్ బోన్ కేసినవి) అన్నీ పాట్లు
 అయినవే.

ఇప్పుడు కొన్ని నవల 'దిలాన్ వర్ధా'కు
 లక్షణాలను చెల్లించాను లాస్వర్థ లోగడ
 ఒకసారి (1934 లో) చలనచిత్రంగా
 వచ్చింది, అందులో నాలెన్ వియర్, గిల్బర్ట్
 కోలండ్, జెస్సీలవ్ నటించారు. నిర్మాత
 ఆలెన్ ఇప్పుడే చిత్రాన్ని బాడ్-
 ఎవో, పావనలో గాని, కుక్కరామా
 వైడి స్క్రీన్తో గాని పునర్నిర్మిస్తారు

అతిశయోక్తులు

దిరిక్ కుమార్ ఒక చిత్రానికి పన్నెండు లక్షల (రూపాయలే) ఖర్చుకుంటా వాడు.

రాజ్ కపూర్ లేటు ఎనిమిది లక్షలు.

దేవానంద్ ఆరు పలుకుతోంది.

పాపం శోకర్ శోనీవాకర్ కు నాలుగే లక్ష లిస్తున్నారు. హీరోయిను లందరు రెండు మూడు లక్షల దగ్గర ఉన్నారు.

ఈ దునుములు క్రీ. శి. 1984 లోనో, 2078 లోనో కావుట. నామమాత్రా ఈ రోజు కుసుములేనన, రేపు పెరుగవనడానికి సదు పాయం లేదనీ ఒక ఉత్తరాది ప్రతిక ఈ మ్యూ ప్రకటించింది. ఈ అంశాలు భయం కరంగా ఉన్నమాట నిజమే అయినా అవి

నిజమన్నమాట నిజమని యాభిగా తెలిసినట్లు అవ సరం .

ఆ ప్రతిక వ్రాస్తోంది.

నీటిని చాలవరకు 'ఎడిట్' చేయవచ్చు ననడానికి సందేహంలేదు. ఎంతచేసినా వడ బోసిన నిజాలుకూడా ఇంత భయకరం గానూ ఉంటాయనడానికీ సందేహంలేదు. దీనికీ ఎవరు బాధ్యులు అని వాకి పట్టుకుని వాళ్లకి

కోప్పడబోవడం, ఈ క్యవస్త స్వరూప స్వభావాలనుబట్టి అర్థంలేని పని. లక్షలతో వ్యాపారం బోటానీ బోటిగా జరిగేవోట ఇవి పరిపాటే. అయితే, ఇంగుకు కార జాలు ఆలోచించుకొని వాటికి దోహదం చేసే సరిస్థితులను నివారించడానికి నిర్మాత లంతా సమష్టిగా ఒక నిర్ణయానికి రావడం

“సెబాప్ పిల్లా” చిత్రంలో శివాజిగణేశన్, కుసుమకుమారి.

హాలివుడ్ లోకూడా ఇదే సమస్య దర్శకు వచ్చినప్పుడు (అక్కడ లక్షల దునుముతో పాటు, లాభాలలో వాటాలుకూడా పెడ తారు తారలకు). దర్శక నిర్మాత ఆటో ప్రీమింజర్ అన్నమాట: “కావాలని చేతు లారా మనం ఇస్తున్నాం. ఫలానా వాడికి పదిలక్షలీస్తే పాతికలక్షలు వస్తాయన్న ఆశికొద్దీ ఇస్తున్నాం. అలా వస్తున్నమాట నిజమే. కావట్టి ఖర్చుకుంటున్న వాళ్లని తిట్టడం అర్థంలేనిపని. ఇష్టం కాకపోలే ఇవ్వడం మానేస్తే సరి.”

ఇంతకీ ఇది ఎటుల నిర్మాతల సమస్య.

కాని దీనివల్ల, తెలుగు పరిశ్రమలో ఒక చిన్న ఇబ్బంది రాబోతోందని కొందరు భావపడుతున్నారు. ఇప్పుడున్న పెద్ద నటీ నటులంతా తిమిళి పరిశ్రమ వేపు మొగు చూపుతున్నారు. తిమిళి చిత్రాల మార్కెట్ తెలుగు మార్కెట్ కన్న నాలుగు రెట్లెక్కువ (బహుశా) అందువల్ల అందులో తారలకు తెలుగునిర్మాత లిచ్చేదానికన్న రెట్టింపు ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు తెలుగు తారలు కొందరికి తిమిళి నాడులో మంచి పేరు ఉంది. తెలుగుచిత్రానికి 80 రోజులు పనిచేస్తే వచ్చేది ఒకరూపాయ అయితే, ఆ 80 రోజులపనికి తిమిళి చిత్రంవల రెండు రూపాయలు వసోందిట. అందువల్ల వీరంతా రెండు రూపాయలూ ఇచ్చి తెలుగు తిమిళి చిత్రాలు రెండూ తీయాలనీ, లేదా తెలుగు లోనే అయేపక్షంలో రేటు పెంచడమా మానుకోవడమా చేయాలనీ అభిప్రాయ వదుతున్నాంట.

ఈ రెక్కవ, నిర్మాతలు ఆటో ధైర్య నాహసాలు బోధార్థ్యం గూర్చి వివరం లేకుండాదానీ, 1962 నాటికి తెలుగులో కొంతారలబృందం తియారయి వాళ్లు కార్ పీట్ లకి ఇబ్బంది పెడుతున్నారని విసుక్కోవడం పరిపాటి అయేలా ఉందని ఒకనిర్మాత ఛలోక్తి విసిరారు.

* * *

“భట్టి! ఇవా నక్కడ మాకాలో లేనా గాని ఇదిగో ఈ పేలు చివర్నించి ఈ గణువుదాకా ఒకా డాక్టరుంటాడా. అంతే ఆ గణువవరకు కొంప ముణిగిపోతున్నా మరీ వాడి కెస్టి తెలియదు. అక్కణ్ణించి ఇలాకా మరొక డాక్టరుదన్నమాట, అక్కణ్ణించి మణిగట్టుదాకా మరొకాడూ” అన్నారా చెన్నపట్నం జనరల్ హాస్పిటల్ చూసి వచ్చిన ఒక పెద్దాయన సాటివాళ్ళకి వికే హలు చెబుతూ.

ఇది అతిశయోక్తి అయితే కావచ్చునని

రాజ్యంపిచ్చర్ నవారి 'కృష్ణలీలలు' చిత్రంలో శ్రీరాజ్యం, బేబీ ఉమ

సినిమాలలో కొన్ని కొన్ని పాత్రలు ఈ పద్ధతిలో జరుగుతాయని ఆ రెండేసి కాళ్ళ లలో—కొండొ—లో ఒక కాళ్ళలోనే ఇద్దరు చెసిన పనులు కలవటంలేదని అనుకోవడం పెద్ద సెజ్ అతిశయోక్తి కాదు. వీటిలో, తిరిచిపొయ్యిగా చాటుకంటే అది ఎత్తుట్టుగా కనబడేవాటిలో మేకప్ ఒకటి మనకి ఉన్న మేకప్ ఆర్టిస్టులు ఎవరికీ తీసిపోతారని కాదు. గాని, ఇండాక థియేటర్ కథలో డాక్టర్ లా వ్యవహారం జరుగుతూ ఉన్నప్పుడు మేకప్ ఆర్టిస్టులు పెద్ద ఆర్టిస్టులతో రంగులు వేస్తారట అదే నా సాధారణంగా ముఖానికే. కాన్స్ట్యూయట్ అరు డైరెక్టర్ డైరెక్టర్లు, ప్రొడ్యూసర్లు మామమనోబో అంచేత ఒక హీరో ముఖానికి చెవులకూ, గడ్డానికి చక్కగా నే మార్క్ ఫార్మర్ కోటలు పూయిస్తారు. ■ పూర్తి కొండవర్గి ఆగిపోయింది డైరెన్స్ డిజైన్ చేసేవారు, హీరో వాళ్ళకీ బాతృములు లేకుండా ఉంటే అప్పిలు ఎక్కువని నిర్ణయిస్తారు చివరకి, తెలియద హీరోకి కంకం దాకా తెలుగూ పిండి కొట్టివట్టు రంగు కాయదగ్గర్నీంచి ఇంకో భాయాడు ఇది

మాట్లాడి ఎత్తుట్టుగా కనిపించి, గిట్టి వాళ్ళచేత 'పాటివేషం' అనిపిస్తాయి దీనికి మేకప్ ఆర్టిస్ట్ ని మూత్రం విమర్శించటం న్యాయం కాదు. అలాగే విగ్గా ఏర్పాటు. ఇక హాయిర్ స్టయిల్ కూర్పు అనేది దాదాపు అసంభవం కావాలి అనిపిస్తుంది ప్రస్తుతం ఇన్ని నటులంతా (తెలుగుతమిళం హిందీకూడా) మేకప్ కి ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కరి ఎన్నుకుంటున్నారని ఇప్పుడది ఫాషన్. అంగుళుల ఒక చిత్రంలో హీరో, హీరోయిన్, విలన్లు, బాంపు, హాస్య నటుడూ ఉంటే వాళ్ళు బిగుసురూ విరుగురు మేకప్ ఆర్టిస్టులను ఎన్నుకునే ప్రమాదం (కనీసం ముగ్గురి) ఏర్పడుతుంది. అందువల్ల నిర్మాతకి మూడువేల రూపాయలతో అయి పది పన్నెండువేల రూపాయల ఖర్చును వెనకేసుకోవాలి. వెనకడబ్బు పోతే పోయింది. ప్రొడ్యూసరుడిగదా అని ఎదుకోవచ్చు మనకి కళ ముఖ్యం కావట్టింది. అయితే మనం కళనుకూడా మరి కృష్ణకవరాయల మలే గౌరవాభిమానాలతో సరి తప్పుక లోనాకు మూడుకొత్త షీట్ల ఆరాధిస్తున్నట్టు

దాఖలాలు ఆ లే రేపు. ఆ వై నాలు పబ్లి కువ చెప్పమందికి కూడా ఆ మో ఘం గా ఉండవని ఈ విషయాలమీద బాగా మాట్లాడిన ఒక నిర్మాత అంటున్నారు ముప్పై వాడి వేషం వేసినా గాబరినకు తక్కువ రకం లాగు పనికిరాదని, దానికి కాటిస్టో మాసికలు వెయ్యాలనీ, అప్పులమ్మ వేసాని! నైలాన్ కారీ తప్ప మరొకటివచ్చదనీ హాయిర్ స్టయిల్ తో సెఫ్ ఫేస్ చేసి తీరాలనీ, కార్మికుడు, (వేషం వేసింది హీరో కా బట్టి) లేట్ నైట్ ఫాషన్ లో సాబ్ షెడ్యూని ఫేట్ మాట్లాడి పట్టుకోవడమే సహజమనీ, వాడించే నటులు మేకప్ కు ఫలానావారి ఉండాలని వట్టుపట్టడం తిగదని ఆ నిర్మాత అన్నాడు. దక్షిణ భారత నటి నటసంఘం వారు రెండు మూడు వారాలలో ఒక ప్రెంచి మేకప్ నిపుణుడిని ఆహ్వానించి ఉపన్యాసాలు ఇవ్వగోరుతున్నారన్న వార్త వల్ల నిర్మాతల వర్గాలలో ఇంతటి ధర్మ విచ్ఛింది. అది విన్న తరవాతనీ, ప్రాంసునించి మేకప్ వాళ్ళని తెమ్మంటారమోనని నిరంతరం ఉటిలో కొటు తొడుక్కొని వాళ్ళలా గజ గజ మణికిపోతున్నారు. ★

'మీ అండ్ ది కర్నల్'

ఫ్రెంచ్ సా సముద్రం లో చావుబతుకులు పరిగెగానానాళాలతో సన్నివేశానికి ఆహారమైన రూపచిత్రం 'మీ అండ్ ది కర్నల్' గత వారం ప్రదానమై ఓడియన్ సినిమాలో విడుదల అయింది.

ది కర్నల్

"గారన ప్రప మైన జీవితానికి కూడా అవకాశం ఉందిగా! మార్గాంతరాలు ఎప్పుడూ రెండేసి ఉంటాయని మా అమ్మ అనేది" అంటాడు కార్నల్ కౌండ్ కిక్కుడు సమూయేల్ జాకబ్స్. అమాయకంగా కళ్ళు చికిలిస్తూ.

"నన్ను దిగితే నీవైతూ నా ఎత్తుంచి చూసినా, ఒకటే తరజోపాయం ఉందంటాను.... గారన ప్రప మైన మరణం" అంటాడు పారిష్ కర్నల్ (జాకబ్స్ - మృత్యు ద్వారబంధంపై నిలచి.)

'మీ'

ఇద్దరి మృత్యునా ఒక ప్రాంతానికి దేశ వాటి అమ్మడు, పక్కని సోదరు అక్విమ్ బామి రాఫ్, వెనక్, సెల్టియాదా నాజీ సేనలూను. ఈస్టిలో కర్నల్, కౌండికికుడూ కలిసి ప్రాప్తమవుతుంటే ఇంగ్లండు పారిపోవడం మీ అండ్ ది కర్నల్ (పారి మోంట్ బిక్సర్స్) ఇతివృత్తం.

జర్మని పోలెండ్ ను పట్టుకుంది. ప్రాప్తమవుతున్న మనుష్యుల సమయంలో జనం అంతా ఉన్న కోర్చేసి పోతున్నారు. కౌండికికుడు జాకబ్స్ ఉపాయకారి. అపాయం పెద్దకెరటంలా విరుచుకు పడుతున్నప్పుడు దానికి ఎదురొడ్డక నేర్పుగా దానిమీద కెక్కి సవారి చేయడం అతని జీవం కల్పం.

చావు ఒకటే దారి అని నమ్మి ఎప్పుడూ యుద్ధం చేయబోయే అపాయకారి కర్నల్ కూ, బతుకు అనే గెండ్లోదారి ఒకటి ఉంటుందని నమ్మి ఎప్పుడూ పారిపోబోయే కౌండికికుడు జాకబ్స్ జంట కట్టల్సిన మగ్గిలివస్తుంది. జాకబ్స్, పారిపోవడానికి ఒక కోర్చే రాయనీ కొడు సంపాదించాడు కాని తొల దం రాదు. కర్నల్ కి కాగ చాలా అవసరం. కాని, లేకుండా అంగునల ఈ యుద్ధం రాజీపడి ఆ కొడుమీద ఒకరినూ ఒకంటూ

లాగుతూ, చావుబతుకుల సరిహద్దు రేఖ మిగుగా ఇంగ్లీషు చానెల్ రేవు దగ్గరకు చేరుకోబోతారు. జాకబ్స్ యూను అని వితగించుకుంటున్న కర్నల్, అతని కేదాంతం తమాషగా నందనుకున్న కర్నలు ప్రయురాలూ, చిరకరి మనం అందరమూ కూడా ఒక్కసారిగా అడంగి చేరే వేళకు జాకబ్స్ మనసారా ప్రేమించడం జరుగుతుంది. చుట్టూ ఉన్న వాళ్ళందరికీ చిరాకు కలిగించిన తిక్కనుపి కర్నల్ మీద కూడా మనశ్శాంతి వలకులు గుతుంది. కర్నల్ ని అంత మనోహరంగా ధరించిన కర్నల్ కెన్ న్స్ కూ, జాకబ్స్ ని అంత రమణీయంగా తోడుకున్న దానీకేయూ, వాళ్ళిద్దరి మృత్యు మన తిరుపున నిలబడ్డ ప్రైవేట్ (కర్నలు నాకరు) అక్విమ్ బామి రాఫ్ కూ ఇంతకన్న కావలసిన జేముంటుంది. దానీకేయూ మామూలు ప్రకారం ఇండులో చిలిపి చేపలూ దాన్సులూ మిమ్మల్ని చేస్తాడనుకుని వళ్ళికండి. ఈవారి ఆ పనులన్నీ అతని బదులు అతని మాటలు చేసాయి. మాటలు ఆట పాటలు కేయూకన్న హుమారుగా ఉంటాయి. అతను వాటితో పోటీగా నటించాలని ప్రయత్నించకపోతే ఇంకా బాగుండేవి.

'కర్నల్' జర్నల్స్ కు ఇంగులో నలువకు అకౌడమీ అవార్డు వచ్చింది. అతని ప్రయురాలూ నవించిన ప్రాంతానికి వనిత నికోల్ మారే కేరు గుర్తించుకో తగ్గది.

సంగీత వార్తలు

దానీకేయూకి దేశవాళీయ నుమా అని అభిమానులు అంటూ వచ్చిన కిక్కోర కుమార్ రెండు చిత్రాలకు సంగీతరచన, దర్శకత్వాలను నిర్వహిస్తున్నాడన్న విషయం విదితమే. రెండూ అతను స్వయంగా నిర్మిస్తున్నవే. ఒకటి 'సుహానీ గీత్'. మరొకటి 'నీలూ ఆస్మాన్'. తొలి చిత్రానికి పాటలరికార్డింగు పూర్తయింది. ఘాటంగ్ ఆరంభిస్తున్నాడు.

సంగీత విద్వాంసరి లతామంగేష్కర్ ఆరాధించే సంగీత విద్వాంసులలో పండిట్ గవి శింకర్ ఒకరు. గతివారం, తొలిసారిగా, ఆమెకు ఆయన చేసిన పాట వాడే అవకాశం వచ్చింది. జెల్లెఫీలిన్ వారు ప్రేమించే నవల ఆధారంగా తీసున్న 'గోదానా'కు ఈయన సంగీతం సమకూర్చుతున్నారు. 15 విశ్లేషణ 'పర్వీలాల్'కు సంగీతం కూర్చిన రవిశంకర్ తిరిగి ఇన్నాళ్ళకు తొలిసారిగా ఒక హిందీ చిత్రానికి పనిచేస్తున్నాడు. రవి శింకర్ తాను స్వయంగా సృష్టించిన 'మచ్ ఖుమాచ్' రాగంలో చేసిన పాటను లతా పాడింది.

నిముసాలతో పోటీ చేసి పరిగెడుతూ పాటలు పాడే లతా కోహా ఎందరికీ కృతులూ వింటూ అంటూ ఉంటుంది. ఎప్పుడూ ఆమెకు వ్యక్తిగతంగా కూడా చాలానచ్చిన పాటలు తిలపపడతాయి చాలాకాలం క్రితం ఆమె, 'దాబ్రిమా జమీన్ లో' సలీల్ చౌదరి చేసిన పాట "నిందియా ఆజాదే"ను ప్రత్యేకమెచ్చుకొని

'మీర పాండ్య కట్ట బహ్మన్' లో శివాజి గణేశన్.

★ స్వ ర ల హ రి ★

(32 వ పేజీ తరువాయి)

కాని సినిమా సంగీతానికి ఒకసామి గౌరవస్థానాన్ని కల్పించడానికి కృషిచేసిన పెద్దలలో నావద్దకు సర్వదా గౌరవనీయమైన ప్రముఖస్థానం ఉండలేదు.

నావద్ద కళానికీ పూర్వము ఉజ్వలంగా కలిగి నేటికీ పూజనీయమైన స్థానంలో నిలిచివారిలో ఘులాం హైదర్, ఖైయూమ్ దిన్ (ప్రకాష్, కృష్ణమసుందర్ లను చెప్పకపోవాలి) ఉన్నారు. వీరు గురూనవంజి చిత్రాలలో ఘులాం హైదర్ చేసిన పాటలు ఇప్పుడు ఎప్పుడూ కూడా బాగుంటున్నాయి. ఉంటాయి. సినిమా సంగీతంలో, (ఇటీవల బాగా ప్రచారంలోకి వచ్చిన) పంజాబీ జానపద గీత రీతులను ప్రవేశపెడిన వాడు ఈ ముగ్గురులో ఒకరు కాదు.

నావద్ద ఈయనదగ్గర సుఖాన చేశాడు. చేసి గురువంజి కిప్పుడే సినిమా సంగీతాన్ని నవగాన తాళాలతో అలంకరించాడు.

చేరిజాలు వేస్తే, నిజానికి, నావద్ద పనిచేసిన చిత్రాలు మితావారికన్న తక్కువ ఉంటాయి. ఘులాం హైదర్, ఖైయూమ్ దిన్, రామనంద్రులు పదిముసాలలో ఒక పాటకీ వరసకడితే, నావద్ద పదిహేనుగజాలు తీసుకుంటాడు. అంగుళే అందరూ పాలుకు పదిచిత్రాలు పనిచేస్తే నావద్ద ఒకటి రెండంటికిమాత్రం చేస్తాడు. అలా చప్పన పనిచేయడం చాలా తక్కువ అనడంలేదు కాని, ఇలా స్థిమితంగా, ప్రతి స్వరాన్నీ ప్రతి స్వరం ముందూ వెనకూ ఉంచి పరిశీలించి నిర్ణయిస్తే, బాగ్యురిగా కాశ్మీరీకల్పిలా సగిషీలు చెప్పడం ఒక ప్రత్యేకత అంగుళే, ఉపనానాటా వెతికితేవం కషమెనాటిలో నావద్ద పాట చేయడం దరిపించుకుంది.

“నావద్ద కల్ప, ఆయన పాటలన్నీగల్యం నిరుపమానమైంది” అని ఒక సంవత్సరంలో లతామంగేష్కర్ జోషులు అర్పించింది.

త్యాగేష్వికి సహవాసం విమిలని గణిత కొత్తజ్ఞానం అడిగితే స్క్రీన్ యాం ఆఫ్ మైన్ వన్ అంటాడు నావద్దను అడిగితే నవ స్వరానూ అడగడంలేదు అని ఆయన తిప్పణ్ణి.

కష్టపడి చిత్త కుదితో చేసిన పని నిప్పులం కొదన్న నివాదానికి బలం చేకూర్చింది. నావద్ద కథ అంతవరకూ సినిమాలలో ఒకటి అర పాటలు ఇంకా చివరకే నావద్ద, ‘రత్న’ చిత్రంతో భాగీతీయ ప్రేమకుల ప్రోత్సహనాలను సంగీతంతో

వింపివేశాడు. నాటినుండి ఒక చిత్రంలోని పాటలన్నీ ప్రకాశింపజేసి చిత్రవిజయానికి కూడా దోహదం చేయడం అరంభమైంది. అదే చిత్రాలలో సంగీతం ప్రాముఖ్యాన్ని పెంచించి రత్నలో పాటలు, పాట రానివాళ్ళ కి కూడా పాడాలని పించేటంత సులభంగాను సుఖంగానూ, పాట సచ్చివవాళ్ళు మెచ్చుకునేటంత అందంగానూ కూడా ఉంటాయి. ఆ పద్ధతిలో కొంతకాలం పాటలుచేశాక నావద్ద మళ్ళీ కొత్తపద్ధతి, కొత్తరకవడి దిద్దుకున్నాడు. పద్ధతి మార్చడం నావద్ద పద్ధతులలో ముఖ్యమైనదని ఆయనను ఎరిగినవారంతా కూడా అంటారు. అయినా సంగీతాన్ని బట్టి ఆయనను అదించేసుకునేవారికి కాలాన్ని ప్రోత్సహించింది. నావద్ద కొత్త పద్ధతులు అరంభిస్తాడా, ఆయన కొత్తపద్ధతి అరంభించడం ప్రోత్సహించాలి, కొత్త అభిరుచి అరంభమవుతాయో అన్నది సమస్య.

ఈ మామూలు క్రమంగా సినిమాలో ఫేడింగ్ మోడ్ లలో, ఒకదానిలో ఒకటి కలిగి పోతాయి. వీణమీద స్వరాలలా పాతపద్ధతి కొత్తదానిమీదకి, నాగిభాతుండి శారద ‘ప్రేమనీమస్తర’ చిత్రాలనుండి ‘రత్న’ నాకూ మూలంగా ఒక ఘట్టం ఆ తరువాత కొద్దిగా మార్పులు వచ్చాయి. అసోఫ్ ఆదా తరువాత పద్ధతి పూర్తిగా మారిపోయింది.

రత్నలో పాటలయాపం అప్పటికీ చాలా కొత్తది. పల్లవి, దానికి సరిపడే బరువుతో ఆర్కెస్ట్రా, ఆ తరువాత చరణం, మళ్ళీ అంత పొడుగునా ఆర్కెస్ట్రా తిరిగి పాట వసమారి (పాటవరస అంతే) చరణం ఇలా వచ్చేవి. ఈ పాటలు సందలనం కలిగించాయి. మితావారు చాలామంది నావద్ద పద్ధతిని హతాశులైపోయారు. పల్లవి నావద్ద పెట్టడంతో గుగా పెట్టేవాళ్ళు అయ్యారు. అసోఫ్ ఘడ్డిలో సురయా పాడిన పాజాకాస్, దిలగిలో క్యాష్ సత్తయాల కలసిపాడిన ‘తూ మెరిచాంద్ మె తిరిచాందసి’, మజహాన్ లో మెహరంగ్ లో వినిపించిన ‘గమగియే ము నీలో’ నడింఆ కర్ పాడిన ‘ఆగ్ గో’ ఈ కోరికి చెంగనది ఈ పాటలు ఎంటున్నప్పుడు ఉన్నప్పుడే లేచిన కెంటంబాది మార్పు అది ఎక్కడ ఆడతోంగా కూడా తెలియకండా నల్లబాతున్నట్లునీసుంది. ‘గమగియే’ లో కొద్దిపాటి మందస్వరాలతో వసమకటి వినిపించాడు నావద్ద ‘ఆన్’ లో పాటల రీవాళ్ళం ప్రత్యేకించి చెప్పకోవలసింది. రెండుమాడు స్వరాలనే కలిపి వాడే విసుగ్ క్రిమండా వరసకటి దాదాపు

‘కృష్ణలీలలు’లో ‘కృష్ణుడుగా’ ఉను.

భాస్కర్ ప్రొడక్షన్స్ వారి కొత్తచిత్రంలో రమణారెడ్డి.

★ స్వరలహరి ★

కూటబాలమీద పొడుగుపాటి పల్లవులు బట్టాడాయన.

స్వర విశ్వాపాని కి చెప్పకొన నీనది అందాజ్ చిత్రంలో ముఖేష్ పాడిన 'తోడే దియా దిల్ మెరా' ఇంగుల స్వరాలూ అనుస్వరాలూ మొత్తం పూర్వ రీతిని రచయిత సృష్టించాడు. కేవలం ముట్టుకుని చక్కెర తడిపేకాక, వాటిలో ప్రతిస్వరాన్నీ సార్థికంగా ప్రయోగించాడు అన్నివిధాలా ఉత్తమ అనదృష్టపాట ఇది (ఆల్ రౌండ్ మాస్టర్ షీప్) అని లతా దీనిని ఆభివర్ణించి మెచ్చుకుంది. ఇదీ ఇలాటివి వింటూన్న కొద్దీ కొత్త అందాలు కనిపిస్తాయి. కొత్తరంగులు కనిపిస్తాయి. ఈ పాటలోనే ముఖేష్ ఒక్కసారిగా తారాపథాన్ని అంగుకున్నాడు.

అశోక్ ఆదావరమా - నాటక, దిలగీ, దానాన్, అందాజ్, దగ్గరంట చిత్రాలలో అనేకంకాల ప్రయోగాలు చేస్తూ త్రిస్తాయీగా మెంపనీ, ముఖేష్, రఫీ, లతాల కింఛలతో వివారిమా నివిమాసంగీత వికీ అపూర్వమైన ప్రసాదరణను సంపాదించి పేటాడు.

దీదార్ లో రఫీపాట మేరీకహనీ, గులారీలో రఫీ, లతాపాడిన మహనీ రాత్, జాదూలోని హ్యాగ్ క సాగర్ నే (రఫీ), అనోఖి ఆదాలో భూత్ గయా సావరియా (లతా) ఎవరూ మరచిపోలేదు సంగీత ప్రేయులకు ఈ పాటలలో వాద్యాల ఉపక్రమం కూడా కంఠతాగమ్య అసలు ఏ సంగీత దర్శకుడికైనా, ఆర్కెస్ట్రాలో అపారమైన ప్రతిభనూ పే అవకాశం ఉంటుంది పాటకీ దుతులు, ప్రతులు, ఉపక్రమాలు, 'సమానాంతరాలంకారాలు', రూపకాలు, విశేష నాలు, అరవికరిలూ, కౌరీకలూ అన్నీ ఈ వాద్యాలలో పొందుతరచుచున్న పాటలో సాహిత్యాన్ని, అంగులూని భావాన్ని రాగరేఖలలో చిత్రీకరించుచున్న చిత్రాలు సృష్టింపజేయుచున్న ఇవి, ఇంకా మరెన్నో ఇలా చేయవచ్చునని నావద్దే కాంపోజిషన్ ల విన్నవీదట నే బాగా తెలియవచ్చింది. ఆయన ఆర్కెస్ట్రాలో 80 వాద్యాలనుంచి (కోత్ చిత్రం 'మొగలి అహమ్' కోసం) 250 వాద్యాల వరకూ ఉంటూ ఉంటాయి ఇంకెవరూ వినలు చెప్పగలసరిగిరి ఆరు వయోలిన్లతో చెప్పించడం ఆయనకు గిట్టదు 19 తో సరి పెట్టరచ్చు నేమా అని అనిమానించెందుకూ కూడా పిలుచేసరికగా ఆయన వాటిని ప్రయోగిస్తాడు. పాశ్చాత్య వాద్యాలన్నీటి గురించి నావద్దే తెలుసుకున్నాడు.

వీంభనీ చాలా సువర్ణంగా కల్పించి

నవపదం అధ్యసించాడు 'వాటక్' చిత్రంలో ఉమాదేవి (ఇప్పటి హాస్యనటికునకున్) పాడిన 'దిల్ వాలే' ఆంగ్లము విధానంలో చేసిన పాటలో చాలా మంచిది

కేవలవాద్య సంగీతం (పాటలేకాకుండా) కూడా నావద్దే నాజక్ వంటి లోంచి కస్తీ కోతలను మంత్రముస్థుల్ని చేయుగలగు దులారిచిత్రంలో కైటర్ మ్యూజిక్ రికార్డు ఆంకం వాటి అమృతంలో రికార్డులన్నీ చితిగ్గాలేని కొత్తరికార్డు చేపెంది అలాగే దానాన్, మేలా చిత్రాలలో కథాసమవును ఉద్దేశించే వాద్య సంగీతం రికార్డులు విశేష ప్రసాదరణ పొందాయి. మేలాలో 'పర్వే ఆకాష్ ప్రకాశ్' అన్న వాక్యాన్ని 'యన వాద్య సంగీతంగా కి అనువదించినపుడు అంతి పని జగదుండనిపించి నుండే ర్షులమం టుంది ఏపాటచేసినా మంపర అదంతే వివి అంగులూని ఈ పాటవచ్చే సన్నివేశం అక్కనే పాత్రల స్థితిగతులూ మృదుంగా

'లన్ మూరేజ్' చిత్రంలో సావిత్రీ తెలుసుకుని, ఆపైననే ఆయన రచనకి ఉపక్రమిస్తారు అందువలనే ఆలస్యం, అమృతమైన సంగీతం సంభరిస్తాయి అంగులల్లనే ఆయన పాటలు కొన్ని ఆ పాత్రమధురాలు కాకపోయినా, అన్నీ విధిగా 'అలాగేనా మృతం' అనిపిస్తాయి. ఆయనే ఇంత ఆలోచించి పనిచేసే, ఆ సందర్భం పాటకు యోగ్యమని తనకు అనిపిస్తేనే పాటనుకార్చే స్వాతంత్ర్యం సంపాదించి, ఇంత ఆలోచించి పనిచేసే నావద్దే, 'మదరింకియా' చిత్రంలో 'సగర సగరీ ద్యారే ద్యారే' అనే పాటను సందర్భమధిని కయ్యుక్తితో పరికిరించి మరీ పెట్టారని అనుకోము ఇది చిన్న అవకాశం. ముడతల దియాలో పాటలన్నీ

నిండుగా, అర్థించేసుకొన్న కొద్దీ చవులూ లేనిగా ఉన్నాయి ఆర్కెస్ట్రాలో కేవల హాస్య, చెప్పకొననిన చిత్రం ఎరొకటి ఉంది. ఉరన్ కళోలా 'నదియాధరీ బహు' అనే పాటలో స్వరకల్పన, నది ఎంతమెల్లిగా నిండుగా ప్రవహిస్తోందో తర్జించింది దానికీ 'శేష్యం'లో వాద్యాలగా మానవ కంఠ స్వరాలనే ఉపయోగించి ఒక మంచి ప్రయోగం చేశారు ఈ చిత్రంలోనే, కైటర్ మ్యూజిక్ కు అనువదేసిన ఆర్కెస్ట్రేషన్ (ఇం నావద్దే స్వంతంగా నిర్మించి చిత్రం) ఆయన ఆదేశమలకు కూడా బాధ కలిగించింది

ఇది సన్మానప్రతాలలో శేర్కొనవలసిన అంశం ఎంతమాత్రం కాదు.

ఈ ఉరన్ కళోలా చిత్రంలోనే కాస్త్రీయమైన సంగీతం కూడా వినిపించారు. మొహాల్ కెరాహో మే (రఫీ) అనే ఆపాట నావద్దే రచనలలో చాలా గొప్పది నీనిమా సంగీత రచయితలు సాధారణం గంజేసి మూడేసి రాగా ను కలిపి పాటలు చేస్తాను కొందరు ప్రజావిధులు ఒక రాగం అనుకుని చెనుఉంటే, వాళ్ళకి తెలికుండానే అది ఇంకోదాంట్లోకి జారిపావనం వేరేంగితి. రాగాలను మేళవించి ఎన్నో పాటలు చేసిన నావద్దే, కొన్ని చిత్రాలలో కుద్దమైన రాగాలను యధాధింకగా వేవాడి, ప్రయోగం తెలిసే దెనికెనా ప్రజలదరిస్తారన్న మాటను ముగ్ధులచేతరు బైజాబావలో పాటలన్నీ అలాటికే (అందులో 'హరివో'ను మొదట ఖాన్ సాహెబ్ బడేలూమాలీఖాన్ చేతి పాడించాలనుకున్నారు) లతా రఫీ పాడిన 'రూలేమే పవనకీ ఆయా బహార్' మరొకటి ఇది పిలూరాగంలో చేసినది సాధారణంగా ఈ రాగాన్ని బాధపడక దానికి ఉపయోగిస్తారు నావద్దే దీనిని 'పేరుగీతానికి మనోహరంగా తొడిగాడు చభాజ్ లో రఫీ పాడిన 'అయేనా బాలమ్' జయజయంతి రాగానికి లలితమనాదం చభాజ్ లో పాటలన్నీ ఈ శ్రేణిలోనినే లతా పాడిన 'మరీ వా తెరీ గలీమే' ముపురాని పాట. ఇటీవలి 'నానీ మహివాలీ' చిత్రంలో కూడా అన్ని కాస్త్రీయమైన వరసరీ చేశారు. ఇందులో మహేంద్రకపూరి అనే కొత్త గాయకుడిని నావద్దే పరిచయంచేశారు.

నావద్దే పృథ్వీనాథ్ క ప్రతిభగల విద్యాం ముడు కళి పరిణామలమైన గురించి, వ్యాపారపు కత్తిడిబట్టి కృతకవారించకుండా ఉండగల విశేష సంగీతం ఆయనకి సర్వమూ అని నమ్మి అందులోంచి తీసి ఇవ్వతగ్గ సర్వ హాస్యాన్ని తీసుకొడానికి నిరంతరం కృషిచేసే కళారాధకుడు ఈ ప్రయత్నంలో ఆయన భారతీయ చానచిత్రసంగీతాన్ని ఎన్నో కొత్తమార్గాలలో నడిపారు. ఎన్నో వరకులు పెట్టారు అందుచేతనే ఆధునిక చానచిత్ర సంగీత తరీకలో ప్రతిఆధార్యానికి మొదటి కాళ్ళంకో నావద్దే కేవల కనబడుతుంది. ★

ప్రేమలో పడ్డ సింహం

అనగా అనగా ఒకప్పుడు....

కట్టెలు కొట్టేవాని అందమైన కూతురిని ఒక సింహం ప్రేమించింది. ఆ అమ్మాయికి సింహం రోజూ పూలు తెచ్చిస్తూ ప్రణయం సాగించింది. కట్టెలవాడు ముందునలి, జిత్తులమారి. అతడు ఒకనాడు సింహంతో "ఓ మృగరాజా! అంత పాడుగైన గొళ్ళూ, కోరలూ ఉన్న భర్తతో నా కూతురు కావరం చేయదు" అని చెప్పాడు.

సింహం ఆ అమ్మాయిని బాగా ప్రేమించింది. అందువల్ల తన గొళ్ళూ, కోరలూ కట్టెలవాడి చేత పికించుకుంది.

తరువాత కట్టెలవాడు ఒక పెద్ద దుడ్డు క్లర తినుకొని సింహాన్ని తరిమివేశాడు.

"తెలివి తక్కువ సింహం!" ఆ అమ్మాయి నట్టూర్చింది. "ఆ సింహం నాకు ప్యారిస్ మిరాయిలే గనక తెచ్చిఉంటే, గొళ్ళు ఉండనీ, కోరలు ఉండనీ, నంకో చింపకుండా, పెండ్లి చేసుకోవేద్దాన్ని" అని అనుకుంది.

సీత:

మీకు సైయమైనవారిలో ఎవరో ఒకరికి ప్యారిస్ మిరాయిలంటే ప్రాణం

ప్యారిస్ మిరాయిలు ఎంతో రుచిగా ఉంటాయి. వరిశుద్ధమైనవి, పుష్టికరం కూడ. అవి, విడిగాగాని, రు 1-75 నుంచి రు 5/- ల వరకు అందమైన నగిషి డబ్బాలలో గాని లభిస్తాయి.

తయారీ : ప్యారిస్ కన్ ఫెక్షన్స్ లిమిటెడ్, మద్రాసు.

మా న వు డి వి జ యం

పిల్ల మధ్యాహ్నం గదిలో వదుకుని ఏదో పుస్తకం చదువుకుంటున్నాను. మొదట విధి తెలుపు తెలిచిన సవ్యడి, వెను వెంటనే గొంతు సవరించుకున్న కబ్బిమోరినించాయి. ఆ సకిలింపు నాకు బాగా నుదు! వచ్చేడి వాడు అదిశేషయ్య!

“ఏం శేషయ్య మామ! నా, మామో! ఈమధ్య నున కొద్దకలూటాలు వారిగా ప్రంభించిపోయినట్లున్నాయి! ఏంచేస్తున్నావు? లేదా ఏం చేయదలచుకుంటున్నావు?” అంటూ పరామర్శించాను.

“ఏమీ చేయడంలేదు. ఊరికి గోకు గిల్లుకుంటూ యింటిదగర వడివున్నాను, చాప పై నూర్చుని గోడయ్య చేరిగిలబడిపోతూ అన్నాడు అదిశేషయ్య.

ధరతల్లు నామృతారక అన్నవాడాన్ని బట్టి చూస్తే ఏమీ చేయకపోవడం ఏదో నా చేయదానికే! వార విడువపోతున్న పాములా నిద్రముఖంలో జోగుతూ ఆలోచన అన్నింటినీ అంతిర్యుఖంగా సారించి ఈయన ఆ చేయబోతున్న పనికి బ్రహ్మాండమైన పునాదులే వేస్తున్నట్లున్నాడు. పోగా గోకు గిల్లుకుంటున్న గూడా చెబుతున్నాడనే కోండి! ఆమాట నిజమే! గోకు గిల్లుతూ నూర్చుంటే గానీ ఈ మనిషికి ప్రాణమైందే ఉపాయాలు నుర్చించవు!

మానీ ములు గొట్టుకపోయిన ఆకొకంటా బిరు నిమిషాల కదలకుండా మెదలకుండా నూర్చున్న తర్వాత పున్నట్టుండి నోగు తెరచి “ఒకే బాబూ! ఒక కౌగిలం చేతికి తీసుకో” అన్నాడు అదిశేషయ్య.

తెలవోతూ ఆయన ముఖంలో జూచాను. కొంభదీసి ఈయన అనుకంధిత్వం చెప్పడుగదా! కాళికాదేవి ప్రసన్నురాలి నాలుకపైన భిక్షాక్షరాలే నా ప్రాణివుండాలి. కాక ఏనుటింగుడైనా దయదలచి తారక మంత్రమే నా పుష్పదేవించివుండాలి. లేకుంటే అంతిరని జరగను. ఒకవేళ బ్రాహ్మణేమో! ఊహ, అయివుండదు. అది శేషయ్య బ్రాహ్మణులకుంకం కట్టుకోవానికి తప్పితే మరెండుకూ పనికిరాదని ఈ ప్రాంతంలో అందరికీ తెలుసు!

తనవోతూ దయదగడ మెండుకని పెట్టె తెరిచి కౌగిలం పైకి తీశాను.

“మొన్న నున పూళ్ళో హరికథ జరిగింది గదా! కథ ప్రారంభంలో హరిదాసు మంచి మంచి పసందిన మాటలు కొన్ని చెప్పాడు. వాటి నలాగే కౌగిలం పైకి దించేయాలి...”

అర్ధంకాక మరికొంత వివరణ కోరుతూ ఆయన పెళ్ళి మాడనాగాను.

“అంటే, ఈ ప్రపంచకం అంతా వట్టి మాయ! సంసారమంటే అదో పూర్తి! ఎందరు రాజులు రాజ్యాలేలలేనో వాళ్ళేం మాట గట్టుకపోయాడు? పోయే నాకు పూర్తి పుణ్యమే! ఇంట వస్తుండేమన్నా నా! కొవట్టి దీపమున్నప్పుడే యిల్లు దిద్దుకోడం నుంచుంది... అలా అలా వ్రాసుకుంటూ ఇంకా మరీ! ముఖ్యమైన విషయం తరువాత చెబుతాను...”

బతే యిది ఉపదేశమన్నమాట! ఇంతకూ అసలు విషయ మేమిటో?

ముఖకలికలనుబట్టి యంగి తాన్ని తెలుసుకోవచ్చుననే నున సత్యకావ్యక్షాల ధీమాపాలిటికి అది శేషయ్య ముఖం ఒక

అదిశేషయ్య అదోకరకం నునిషి. అతనికి ఎంతోకొంత భూవనతికడు. కానీ నేను బోడ్డు పెరిక్కించి ఆ ఫల సాయం పైన ఆధాభవడి చేరించడం అతడికెందుకో వట్టి నామాషీపనిగా పోయింది. నాకు బుద్ధి తెలిసే నప్పటినుంచీ అతడుచేస్తున్న పని ఒక్కటే ఒక్కటి—అర్ధసముపార్జనకు అడ్డుకోవడం అన్వేషించడం!

మధరాంతకం రాజురాల

అదిశేషయ్య తనకంటూ ప్రత్యేకంగా ఒకటికొన్ని ఏర్పరచుకున్నాడు, బుద్ధిగా నేర్వడం చేసుకుంటూ గుట్టుగా ప్రతిఘటించి హితబోధ చేసినవాళ్ళను, యిది నీకు బుద్ధిగాదని గట్టిగా గడ్డిపెట్టిన వాళ్ళను ఆలోచించుచి బహిష్కరించాడు. పెదవికదవదానికి నాహాసంలేక, అతడి నడవడిపై నెముఖ్యాన్ని మనసులో నేదాచుకున్న నాలోంటి వాళ్ళను అప్పకవప్పడూ తనలోకంలోకి రానిచ్చినా అప్పటికప్పుడే వెళ్ళి గొడ్డూ తచ్చాడు. ముప్పాతి కొ ముప్పిసావంతు జనాభా ఈవిధంగా బహిష్కరింపబడగా అతడిలోకంలో—జాతికంలో మృకమహారక తొంగిమానున్నదని న మృ బలి కే జ్యోతి ష్టులు, యినుముపైన విన్న తంత్రాలజరిపి బంగారం గా మార్చడం సాగ్యమేనని గొప్పలు చెప్పకునే బైరాలు, భూమిలోని పాతరలనుయిత్రే పెకలించగలమని కోరిలు కోసే మార్పిడిమలు, యిలాంటివాళ్ళు కొందరు మాత్రమే మిగిలారు!

వెక్కిరింపు. మనిషి జన్మచలచగావుంటాడు. తల బట్టకట్టిపోయి యి తడిసికెల్లా వుంటుంది. బలంగా గాలిపీ నేతరుసగా అయిదు వలటీలు నేనాడేమో ననిపిస్తుంది. కానీ అతడి ముఖంమాత్రం ఉమ్మ కోట. ఆకోట గోడలలో ఎల ఎలాటిసన్నాహం జగురు తోందో ఎంతటి సందంభం చేలరెవతోందో పూహించడం కష్టం!

తనంతలతా నె తనపుడైకే మేమిటో బయట పైటేదాకా నేనతడి పథక మేమిటో తెలుసుకోలేక పూర్తూను.

అసలు సంగతేమిటంటే ధర్మకంనుంచి రాయలపేటకు వెళ్ళేరోజులోనలు, పన్నెండో మెలురాలివగర, గుక్కెళ్ళా మంచుగిరి దొరక కాలపారులు తలదీలి బోతున్నారట! అందుకువోడూ ఆ ప్రాంతంలో తల చాటుకోక, చెబుయినా కనిపించదట! అక్కడ చేదబాని ఒకటి తిర్చి ఒప్ప తాన్ని నిర్మించాలని అది శేషయ్య పుడైకం. అందుకోసం ఉదారమృదయులైన సజ్జనులు నిరివిగా చందాల, వి రాళ్ళ లు యిచ్చి తోప్పడవలసిందిగా అభ్యర్థించడం ఈ విజ్ఞప్తిలోని సారాంశం!

ఉన్న సంతానం పున్నా మనరకంనుంచి వుద్ధరించగా, సప్తదంతానాలో ఒక టైన సత్ప్రతిష్ఠ అది శేషయ్యకు స్వర్గం లో

కాశ్యపస్థానం ఏర్పరచవచ్చు! కాశీ నాసం హం పేరు. ఈయన గారికి ధర్మవరం, రాయపేట బాటపారులైన పున్నట్టుండి ఎందుకీలా అనుతాపం కలిగిపట్టు? నీతి తండ్రికలో ఒడ్డిపి దర్శి చెప్పినట్లు—మాకలు నిర్దేశకంగా చల్ల బడవుగదా!

2

అది శేషయ్య అదోకరకం నునిషి. అతనికి ఎంతోకొంత భూవనతికడు. కానీ నేను బోడ్డు పెరిక్కించి ఆ ఫల సాయం పైన ఆధాభవడి చేరించడం అతడికెందుకో వట్టి నామాషీపనిగా పోయింది. నాకు బుద్ధి తెలిసే నప్పటినుంచీ అతడుచేస్తున్న పని ఒక్కటే ఒక్కటి—అర్ధసముపార్జనకు అడ్డుకోవడం అన్వేషించడం!

అది శేషయ్య తనకంటూ ప్రత్యేకంగా ఒకటికొన్ని ఏర్పరచుకున్నాడు, బుద్ధిగా నేర్వడం చేసుకుంటూ గుట్టుగా ప్రతిఘటించి హితబోధ చేసినవాళ్ళను, యిది నీకు బుద్ధిగాదని గట్టిగా గడ్డిపెట్టిన వాళ్ళను ఆలోచించుచి బహిష్కరించాడు. పెదవికదవదానికి నాహాసంలేక, అతడి నడవడిపై నెముఖ్యాన్ని మనసులో నేదాచుకున్న నాలోంటి వాళ్ళను అప్పకవప్పడూ తనలోకంలోకి రానిచ్చినా అప్పటికప్పుడే వెళ్ళి గొడ్డూ తచ్చాడు. ముప్పాతి కొ ముప్పిసావంతు జనాభా ఈవిధంగా బహిష్కరింపబడగా అతడిలోకంలో—జాతికంలో మృకమహారక తొంగిమానున్నదని న మృ బలి కే జ్యోతి ష్టులు, యినుముపైన విన్న తంత్రాలజరిపి బంగారం గా మార్చడం సాగ్యమేనని గొప్పలు చెప్పకునే బైరాలు, భూమిలోని పాతరలనుయిత్రే పెకలించగలమని కోరిలు కోసే మార్పిడిమలు, యిలాంటివాళ్ళు కొందరు మాత్రమే మిగిలారు!

గిరిగిసుకుని నూర్చున్న అ చిన్నలోకం నుంచి అది శేషయ్య మిగిలిన ప్రపంచాన్ని అదిరించాలనీ, బెరించాలనీ ప్రయత్నించాడు. అందుకోసం, పున్నారా, అసలు లేరా అని మనం కంకించే తొందరపాటు ఉపాసించాడు. గాయ గాయ కిరీతే అర్ధ రాత్రివేళ కృకానాలచంబడి తిరిగాను. ముంచుసోపలు కొండలు కొండలుగా దూకే పండుచలికాలపు రాత్రిలో గొంతుకుదాకా పచ్చి మంచుటిలోమనిగి ముత్రాలు జపించాడు. నాకు తెలిసినంతలో ఆ తిరుగుళ్ళు మాకాటిసోప్పర్చి, నామట్ల జలుబుల్చి

జ్వరాల్ని ప్రసాదించాయి. మనిషి 'తీవ్రత' పట్టిపోయాడు. తన ముంత్రాలపట్ల నమ్మకమున్న వాళ్ళు అతనికి ఒక అపాయకరమైన వ్యక్తిగా గుర్తించి, సంఘ బాహ్యుడై కింద లెక్క గట్టేశారు!

తన తొందరపరితల మూలబలాన్ని నమ్ముతుని ఆదిశేషయ్య ఒకసారి పెంకుటింటి పోతరాజును జగదానికి రాదీకాడు. ఈ పోతరాజుభిదానుడు తిండికి తిమ్మరావునో కానో గానీ పనికిమాత్రం పోతరాజునా! ఆ పని తిట్టడానికి, కొట్టడానికి సంబంధించిన ద్వితీయ మరీ మంచిది! అతను నడివీధిలో ఆదిశేషయ్యకు ఛెళ్ళుచెళ్ళున చెంప కుద్దిచేసి 'ఒక్క జాగ్రత్త! అని హెచ్చరించి తన చారిని తాను—బోయాడు. ఆదిశేషయ్య మీసం మెరిచేశాడు. జబ్బు చరిచాడు. 'ఈ భూమిమీద నీకు నూకలులేవు పోన్ముని పంతం పట్టాడు.

కోజాలు గడచిపోతున్నాయి. పోతరాజు మాత్రం పోతిపోసిన విగ్రహంలా వుండి పోతూ వచ్చాడు. కొందరు సంకేతాత్ములు 'ఆదివారం అమావ' రావాలిగదా అనుకున్నారు. ఆ ఆదివారం అమావాస్యగూడా రానూవచ్చింది. పోనూ పోయింది. పోతరాజు చెక్కు చెదరలేదు!

ఇతరుల సంగతిలావుండగా అంతటితీ ఆదిశేషయ్యకే తన మంత్రకీర్తిపట్ల నమ్మకం సజీవిపోయింది!

అప్పుడతడనుకున్నాడు—మంత్రాలూ లేవు, మట్టిలేదు. ఉన్నా మంత్రాలకు మామిడికాయలు గాలవు మామిడికాయలు రాల్యారీగదీ, మామిడిలను వోలబొమ్మలను చేసి ఆడించేదీ, కొండపాది కొలిచి క్రిందికి తీసుకొచ్చేదీ డబ్బు! అలాకం ఒక పాలిచ్చే బ్రగలాంటిదీ తేలికే దానికి వగం! ఈ వగంతో ఆ బ్రగలను యింటిముంగిట కట్టి పడేయవచ్చు!

ఈ రహస్యం ఆకలింపుకు రాగానే ఆదిశేషయ్య ఆకోర్కూ వ్యాఖ్యలలా అలాకంపె కాగబడగా కొంతకాలంపాటు బోనులో నిలబడి ఒకడు చెప్పకున్నట్టు సాక్ష్యం చెప్పడం ఆరంభించి కృత్రిగా పరిణమించింది. కానీ ఏమాట కామాటే చెప్పకోవాలి. నయ్యి క్రొను పరీక్షాపై తిట్టకుని చివరివరకు అపదాన్నే అంటి పెట్టకోగల అతడి నిజాయితీ మెచ్చుకోదగ్గది! కొంత తే ఆదిశేషయ్య సాక్ష్యం అపదృష్ట సాక్ష్యానికి వర్తాయపడం కావడంతో మొదట మొదట లాభసాటిగా ప్రారంభమైన ఈ వ్యాపారం వానాటికి తీసికెయిపోయింది.

ఈసారి ఆదిశేషయ్య ఒకా్ తెలిసుకుండా ఒకరిగద్దర పెసినన్ని అప్పులు చేసేశాడు. ఆ అప్పులు వడ్డీలతో కలిసి ఒక నాలుగంకల పెద్ద సంఖ్యగా రూపొందేసరికి

“విధి అనే చిత్రకారుడు వేసిన కావూను బామ్మలా కనిపించాడు...”

ఒ చిన్న సత్యం బతుకపడింది. భూసితిలో ఒక్క పెంటుగూడా ఆదిశేషయ్యది కాదు! ముందు జాగ్రత్త అతిదేవాడో అనిని భార్యపేరిట వ్రాసి రిజప్టు చేసేశాడు!

కానీ ఎప్పుడులేనివా రాళ్ళు, క దగ్గరే తెల్లవారిపట్టు, ఆదిశేషయ్య ఎంత సంపాదించినా, అందులో కొంత షేకాడకు, మరి కొంత కోడిపందాలకు, మిగిలింది విజవార మతోదరపోదలకు సరిపోయింది. పోగా జవసత్వాలడికి వృత్తాప్యం దగ్గరించేసరికి అతనికి ఎర్రని ఏగానీ లభించని గుర్తక ప్రాప్తించింది!

సరిగా ఈ పరిస్థితిలోనే ఆదిశేషయ్య విజ్ఞప్తి వ్రాయించుకుని శకంపెకి బయటే రాడు. ఎక్కడెక్కడ తిరిగాడో ఏమిటో రెండుమూడు మాసాలవరకూ అలా పజారేకుండా పోయాడు. ఒకపడి విజయమనీ, వీడికెడు వుప్పనీ, ఏమెదు మిరపకాయలనీ తులసమ్మతీ వ్రాళ్ళో ప్రతియింటా బాకీలు చేసిపెట్టింది. చిరికలు వారికలెన చింపిరి గుసులతో గంగజాలరలో బయటేరైన వేపాలూ అతివీధిలూ వీధులో తిరుగుతూ వ్రాళ్ళో ఎక్కడెక్కడో అక్కడ కనిపించారు.

ఒకోజా వుదయం పళ్ళు దొడుకుంటూ

చెరువుకట్టడికి వ్రాళ్ళోకి వస్తున్నాను. రచ్చపైన ఆదిశేషయ్య మాతాత్తుగా ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

మనిషి మనుషటికన్నా చిక్కిపోయాడు. గడ్డం గుబురుగా పెరిగింది. పెనవుల మధ్య కోలుతున్న చుట్టలో గుప్పగుప్పన పోగ వసులుతూ, నల్లగా మాసిపోయిన దుసుల్లో బొగ్గులో మునిగిలేచిన యింజనులా కనిపించాడు.

“ఎంకేవయ్య మామా! ఎప్పుడొచ్చావు?” అన్నాను.

“ఎప్పుడోనే నీమిగానీ ఈ గడ్డంతో పెప్పి పీకేగావుందిరా పాదూ! మంగలికోసం మానున్నాను” అన్నాడు ఆదిశేషయ్య.

ఏమాత్రం వసులయిందని వాకబు చేయా లనుకున్నాను. కానీ ఎప్పుడొచ్చా వన్న మామూలుప్రశ్నకే సదుత్తరం లేక పోగా యింక ఈ విశేషంకాన్పి సురించి ప్రస్తావించే వొగత నాకు లేకపోయింది.

ఆదిశేషయ్య కలిమిలేముతో తనకేమీ సంబంధం లేనట్లు మళ్ళీ కాలచక్రం దొరి పోసాగింది. ఒకటి రెండు మాసాలు గడచి పోయాయి. ఈ వ్యవధిలో ఆదిశేషయ్య యింటిల్లుపాదీ వరుసగా కొత్త బట్టలు

కొన్నాడనీ, పదిమూటలవడుతనీ మిషనులో దంపించాడనీ రోజుకొకటి రెండు చొప్పున కొత్తకొత్త కబుర్లు నాచెవిలో పడుతూ వచ్చాయి. అయితాడు నేల పొడుగునా అరగడుపు పరగడుపుగా పసులుమాడిన మటుంబానికి ఈ మాత్రం వెసులుబాటు కలగడం నా మట్టుకు నాకు కొన్నా సంక్లిప్తి చేశారు. కానీ ఈ సంక్లిప్తికి వెనుక చాలా ధర్మవరం - రాయలపేట బాటసారుల వట్ట సానుభూతి లేకపోలేదు! పాపం, వాళ్ళని, భగవంతుడు నాటికి నేటికి చిన్నమామే చూచాడు! ... తెట్ట లేరకు భగవంతుడిపై నింద వేయకుండా వేరొక విధంగా భావించడం మరీ మంచి! వాళ్ళిదిగవచ్చిన రాత చిన్నది! ఎండలో తిలమాడి పోవాలి, కాళ్ళు కొలిపోవాలి, నాలుక పిడచగట్టుక పోవాలి అని అడిగినప్పుడు వాళ్ళకు సతలూ, చెద బావులూ ఎక్కడి నుంచి లభిస్తాయి?

3

ఒకసారి మానగం క్రాంతికి మరిగినతర్వాత పెద్దపులిని ఆ వ్యామోహం ఒక పటాన వదిలి వెలుదని చెబుతారు. ఆదిశేషయ్య రెండో సారి విజ్ఞప్తి వ్రాయించుక పోవడానికి వచ్చినప్పుడు నా కాపాలిక జ్ఞప్తికి వచ్చి నిర్విణ్ణుడినై పోయాను.

రెండోసారి ఆదిశేషయ్య తన పథకాన్ని కొంచెం సవరించుకున్నాడు. నిరంకుశుడైన నియంతలాకాకుండా మంచి 'మూడీ' లోవున్న మంత్రిసత్రిమడిలా అంగుడు కార

బాలుకూడా విడిచిపెట్టాడు. "సత్రమా చావడీ, నుడీ, గోవునూ అంటే ఈరోజుల్లో మనషులు కదిలి మెదలడంలేదు! ఉన్న సత్రాలే పాడుబడి పోతుండగా కొత్తవి కొవలసి వచ్చాయా అంటూ దులపరించుకుని వెళ్ళాడు. ఇంకా వాళ్ళే నయం! మరీ కొందరే 'రోడ్డులో బస్సులు పరుగిడుతుండగా వీళ్ళ సేవకు నడిచి చావమన్నాడు' అంటూ మడత వేచికి నిద్ర మయ్యారు! ఎంగుకొచ్చిన గొడవగానీ నువ్వీ దహ నేను చెప్పినట్టు వ్రాయరా బాబూ!"

ఎలా వ్రాయమంటాడో చెప్పమన్నాను. ఆదిశేషయ్య చెప్పాడు.

■ మాటలు చెబుతుండగా అతిడి ఆకారాన్ని చూస్తూ నోట మాటరాక సంభించి పోయాను. పరమేశ్వరుణ్ణి కరుణా మయ్యవని పేర్కొంటారు. ఆ పేర్కొనడం లోని పరమారం నాకొక్కడైన తేటతెల్లమైనట్టు మరెన్నడూ కాలేదు. రత్నగర్భ అయిన వసుంధరను, నిండుగా ప్రవహించే జీవనగులను, అంబుదాలను నిలవేసే మహా పర్వతాలనూ ఆయన భూలోకవాసులకు ప్రసాదించాడు. ఇదంతా ఒక ఎత్తయితే, పులుగానే నిప్పుతో అవసరింలేకుండా లోకాన్ని కాలి వేయగల విపరీతమైన తెలివితేటలతో పుట్టినవారికి విద్య, డబ్బు, అధికారంలాంటివి ప్రసాదించకపోవడం ఒక ఎత్తు. ఇది సాధారణంగా కంటికి కనిపించని భగవంతుని కరుణామయత్వం.

ఆదిశేషయ్య ఈ దఫా ఊరు వూరంత

పరశురాముక్తి అయిపోయినట్టు వ్రాసేయమన్నాడు.

ఆ వ్రాయడంగాడా చదివినవాడి గుండె అలాగే కరిగి కన్నీర పోయేలా వ్రాయమన్నాడు. ఛాడీలో ఛాడీలో మని వెదుక్కు ఎలా చిటిచిటి, గాలి విసుగులో మంటలెలా నాలుకలు సాచిందీ, ఆడామగా, పిన్నా పెద్దా, పిల్లా జెల్లా ఎలా దీనంగా ఆక్రోశింపిందీ ఊళ్ళంగా వర్ణించమన్నాడు. ఇలాంటి గుణవస్త్రంలో యిల్లా వాకలి, తిండి గుడ్డ లేకుండా తిలడిలి పోతున్న గ్రామములకు యధోచితంగా ధనరూపంగానో, ధాన్య రూపంగానో సాయపడడం తోడి మానవుల కనీసపు ధర్మమని నొక్కి వక్కాణించమన్నాడు.

"ఆ మాత్రం రాయక పోలే నాలుగు కానులు రావురా బాబూ! నీకు మరేం భయంలేదులే! నేనీసారి రొంపిచెర్చి దగ్గర నుంచి మెదలుపెట్టి గోటిగిల్లు బాకరాపేట నెరబయలుదాకా వెళ్ళున్నాను అయిలాకా వాళ్ళకు ఆసనీపేగతో ఒక పూరువున్నదీ, లేనిదీ తెలియదు! వట్టి బోళాభాయిలనుకో! చిటికెలో నమ్మించగమ్మ వాళ్ళని! నా అవసరం నేను పడతానుగానీ నువ్వు నేను చెప్పినట్టు వ్రాసివు! తొందరపడుతున్నా ననుకోకు! బాగా ఆలోచించి నిదానంగా రాయి..."

మరునాటి వుదయం మనక మనక చికటిలో పిధిమెట్టు దిగుతున్నాను. ఆరుగు పెన సడకున్న ఆదిశేషయ్య తటాలునలేచి మా గ్గుంటూ "రానేశానా వాయనా" అన్నాడు.

"లేదు శేషయ్యమామా! వ్రాయాలనుకో లేదు. నిజానికి నేనావిధంగా వ్రాయలేను" అన్నాను.

"ఎం, ఎం గుకు వ్రాయవు?" జీవితంలో గొప్ప ఆకాశం గంపాందినవాడిలా అడిగాడు ఆదిశేషయ్య.

"చూచి చూచి అలాటి అబద్ధం వ్రాయడానికి నాకు మనస్కరించదు" అన్నాను.

"పోనీలే, వూరి నం గలి నాకొద్దుగానీ నాయిలుమాత్రం కొలిపోయినట్టు రాయి! ఇంకొకటే నీకు మనస్కరింపండిగదా! ఒక అబ్బీ కథలూ కారణాలూ వ్రాసి నీకొక మాదిరిగా చేయి తిరిగిందని యిలా ప్రాధేయ పడుతున్నాను. అ నేదో గొప్ప పనే నట్టు నువ్వు బిర్ర బిగుసుకుంటున్నావు. ఆ మాట కొనే నేనొక టడుగుతాను, కథలో నువ్వు వ్రాసేదంతా నిజమే నేమిటి?"

నాకు ఒళ్ళు మండింది. గబగబా యింటి లోపలికివెళ్ళి వెనుకొముందూ చూచుకుండా పదిగీతలు గిరికి ఆ కౌగితాన్ని తెచ్చి అగురు పెన పడవేసి "నీకు పదివేల నమస్కారాలు శేషయ్యమామా! ఇకమిడట యిలాటి విజ్ఞ

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదన్నీ, మీ సరియైన కర్మనుసరించిన్న మీరు తెలుసుకోవగోరినట్లయితే ఒక పోసుకారు పెన మీకు యివ్వమని ఒక పుష్పము పేరున్నూ, మీరు వ్రాయలేదీ, వేళి వివరములున్నూ, మీ సరియైన చిగునామా యున్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపండి.

శాస్త్రాలను అధ్యయనములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, మీరు కొద్దివ్రాసిన తేదిలగాయతుల 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, ఏ వ్యక్తివారములో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశిగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, ఆకస్మాద్యవ్యధిభయములను వానినిసరించి స్పష్టముగా చూపవారిగా వ్రాసి రు. 1-40 లకు మాత్రము వి. 1. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్ప్రచారము లేనయినా పున్న యెడల కొంతచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు ఈ పూచీపై పై పంపబడును. మేము పంపిన భోగటా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల వెకము వాపును చేయుదును. ఒక సారి సరియైన చూడుడు. మీ అప్రమ ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. Devdutt Shastri, Rai Iyotishi (WP-13) Jullundur City.

ప్రలు వ్రాసి పెట్టమని నన్ను బలవంత పెట్టకు" అన్నాను.

ఎగుటి వాడు నొచ్చుకోడంతోగానీ, నొచ్చుకోడంతోగానీ ప్రమేయం పెట్టుకోని మనిషి అదికేషన్య! కారితం చెతిలో వడగానే గబాలున పైకిలేచి తిరిగి చూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

4

ఎవరోగానీ ఒక లోకజ్ఞుడు వంచనా శిల్పాన్ని నురించి నాలుగు పంచి మాటలు చెప్పాడు. కొందరిని ఎల్ కాలమూ ఏమరించ వచ్చు. అందరినీ కొంతకాలం ఎరించ వచ్చు. అందరినీ ఎల్ కాలమూ ఏమరించడం అసాధ్యం."

అదిశేషయ్య కొంతకాలంపాటు అందరినీ మోసగించాడు. ఎలా బయటపడిందోగానీ అతడి కుతంజితం బయటపడింది. ఇలాటి వాడు కమ్యూలకు బయటవుండడం లోకానికి ఉద్దేశకరమని భావించి పోలీసులు అది శేషయ్యను తమ 'కేసు'లో తీసుకున్నాడు. ఒకటిరెండు నెలల్లో ప్రాథమిక చర్యలన్నీ ముగించి, లోకుల్ని దగా చేశాడన్న పేరం క్రింద ఎక్కడా ఓటుగానీ బీటగానీ లేకుండా అతిడిచిన శేసును రూపొందించాడు.

ఒక్కతులసమ్మత్తి తప్పితే ఈ పరిణామాన్ని నురించి చింతించే వాడులే లేకపోయాడు. శేసు జరుగుతున్నప్పుడు జామీను నిలిచి అతిడి విడిపించుకునే జైదార్యం మానవమాత్రుడి కవశికే లేకపోయింది! కడకతిని న్యాయవాదిగానీ, సాక్షులుగానీ లేకపోయాడు.

ఎలాగూ నీయలు కాలిపోయింది. రెండు సంవత్సరాలపాటు ప్రభుత్వం అతిథిగా వుండి నశ్చువున్నాడు న్యాయమూర్తి.

'రెండు సంవత్సరాలంతా ఎంత! కాల చక్రం రెండుపాడు చుట్టితేచాలు! నుండగానే రెండేళ్ళు గడిచిపోతాయిలే' మౌని తులసమ్మత్తిను ఓవార్చడం వాదికృత్యంలో ఒక పైపోయింది.

శైలోకి వెళ్ళి కూర్చున్న తిర్యాకీకూడా అదిశేషయ్య నన్ను పీడింకం మానలేదు. అప్పుడప్పుడు స్వయంగా పీడించాడు. ఇప్పుడు భార్యద్వారా పీడిస్తున్నాడు!

"ఏం చేయమంటావు నాయనా! నుండే అబ్బునాకొరపుమనిషి! ఏమైపోయాడో విమిట! ఒక పైఅరాలంకావుంది. అడవాన్ని. ప్రతి బట్ట గట్టిపట్టిననుంచీ పొగుగూరిముఖం చూచి ఎరుగనిదాన్ని. ఇప్పుడుగూడా పిల్లల బంటుబెట్టుకుని నేను యిల్లకదలేను. నవ్వయినా వెళ్ళి ఎలావున్నాడో చూచి రకపోతే వాకు బుర్రం కలుగను. బాబ్బాబూ, నీమేలు మరచిపోను. చచ్చి పడివున్న బుద్ధాను..."

చెలిలో యిల్లగట్టుకున్న తులసమ్మత్తి పొగుపడలేక జైలు అధికారులొక విన్నపం వ్రాసి సంప్రకున్నాడు. వాళ్ళూ ఖైదీని కలసుకోడానికి అనుమతించా సమయాన్ని నిర్దేశించి వాకు తెలియ జేశారు.

5

పాపానికి దండన తప్పదు. నేరానికి శిక్ష తప్పదు. పాపానికి దండన తమలోకంలో విధింపబడుతుంది. నేరానికి శిక్ష జైల్లో అమలుజరుగుతుంది. ఖైదీని కలసుకోవడానికి జైల్లో ప్రవేశిస్తూ కొంచెం ఆత్మ విమర్శ చేసుకోవలసివచ్చింది. అదిశేషయ్య నేగంలో వా ప్రాత్రగూడా విమూలమా లేకపోలేదు. అతడి నేరానికి శిక్ష రెండేళ్ళు వా నేరానికిశిక్ష పరిగ్రాపడిపోను నిజమే!

కమ్యూలకు అటువైపున అదిశేషయ్య. ఇటువైపున శేసు. దూరంగా వెట్టుక్రింద సాయుధుడైన పోలీసు.

అదిశేషయ్య ఎంతో బురుగ్గ పోయాడు. వా నెడుపాకును గడ్డంలో అతిట్టి గురు పట్టడమే దుస్సరమైపోయింది. ఈ వికార స్వరూపం చాలదన్నట్టు అతడికిక పొట్టి పరాయా, గళ్ళబనీనూ తగిలించారు. ఈ వేషంలో అతడు 'విధి' అన్న చిత్రకాంక్షను వేసిన కార్టూను బొమ్మలా కనిపించాడు.

నన్ను చూడగానే అదిశేషయ్య కళ్ళలో కన్నీరు పెలుబికింది. పెదవులు ఎండు టాకులా కంపించాయి. కంఠం గంధికమై పోయింది.

"ఊళ్లో అందరూ బాగున్నారా?" కోక రుదమెనగొంతుతో అతడు ప్రశ్నించాడు. జైలగానే వున్నారూ శేషయ్యమామా! కానీ నవ్వుచూత్రం ఎముకలగూడై పోయావు. జరిగిందేమా జరిగిపోయింది. అందుకు చింతించి లాభంలేదు. ధైర్యం

అ న్నే ష ణ

ఒక ప్రాఫెసర్ గారి భార్యను ఒక పక్కంటామె ఇలాఅడిగింది! 'ఏ మం డీ ప్రాఫెసరుగారు నిగంతరం చగువుతారు. ఆగా చిన్నారు. దేనికో అన్వేషణ?' మెటనే ప్రాఫెసర్ భార్య ఇలా జవాబిచ్చింది 'దేనికి లేదమ్మా. తెల్లారేది మొదలు కళ్ళజోడు కోసంసామం డచ్చికోసమూను,' అన్నది విసుగ్గా.

చిక్క బట్ట కోవాలి. తులసమ్మత్తి నిన్ను తామకోని తీణం లేదు. నువ్వామె కళ్ళలో మొలకలున్నావట! బిడ్డలు నీకోసం చెంగ పెట్టుకున్నారని చెప్పమంది..." అన్నాను.

అదిశేషయ్య కారాగారనివాసంలోని కేకాలను నురించి చెప్పక పోనా గాడు. ఆ తిండినిమానే డోహిస్తుందట! ఆపని చేయలేక ఎముకలు నుగునూడమే పోయా యట! రాత్తులో దోమలూ, పలులు నిద్ర పోనీయవట! ఆమధ్య ఒకసారి పోనోజు అ పాటు జ్వరం ముమ్మరంగా కాసింది! "నచ్చినా బాగుండేది. మంగులిచ్చి మళ్ళీ నన్ను బ్రతికించేశారు" అన్నాడు అది శేషయ్య

"అదేంమాట శేషయ్యమామా! నువ్వు పోతే నీబిడలేంగావాలి? తులసమ్మత్తి గతేం కావాలి?" అన్నాను.

"నిజమేరాబాబూ నిజమే! వాళ్ళను తలచుకుంటే వాగుండే చెరువె పోతుంది" కొంతగాలాంటి అతడి గంఠంలో కన్నీటి ధారలు కొండవారల్లా ప్రవహిస్తున్నాయి.

"తైమెపోతోంది. తిక్కగా ముగించండి" తిక్కగా అరిచిచెప్పాడు పోలీసు.

"నల్లొస్తాను శేషయ్య మామా!" అన్నాను.

"వెళ్ళొస్తావా? అప్పుడే! ఇదిగో బాబూ! ఉంకంకు...ఒకమాట..."

తలపటాయించుకుండా చెప్పుకున్నాను.

"వాకేదేనా కలవనే అదితిప్పకుండా పాటింపుకోచ్చేది. మరి ఈ శైలో పడి నప్పటినుంచీ ఒకేకల...ప్రతిరాత్రి అదే కల..."

"చెప్ప శేషయ్యమామా! అప్పుడే ఒక నిమిషం ఆలస్యమైపోయింది" అన్నాను.

"ఇల్లు కాలిపోయినట్లు! అసలే నాది పూరికోవ! అడవానికి బిడ్డలూ నిలువ నీడగూడా లేకపోయిందేమోనని వాదికలు"

శేసు అదిశేషయ్యను ఎగాదిగా చూచాను. ఇతడు పాత అదిశేషయ్యగాను. పాత అదిశేషయ్య తనలోని దానవునికి దాసుడై మానవుణ్ణి హతమాృదానికి సాయ శిక్షగా ప్రయత్నించాడు. కానీ మానవుడు మొండివాడు. భూమిలో దాగొన్న బీజం తడిసోక గానే మొలక తీసటుగా అతడు అగకాశం దొరకగానే గుమ్మరులుపుకుని పైకిలేచాడు అదిశేషయ్యలోని దానవుణ్ణి త్రోసిరాజని ఇలలో కాక పోతే నీమె కలలోనే నా అతడు తనరాజ్యాన్ని స్థాపించాలిగాను! ఇప్పుటి కీ పరిణామం చాలు! ఎప్పటికీ వా మానవుడిదే విజయమని భావించడంలోగల ఆనందం అనుపమానమైంది. అట్టి ఆనందం వాకు మా శేషయ్యమామ తీవ్రగాళి ద్వారా లభ్యమైంది!

★ పెళ్లి ప్రయాణం ★

(28వ పేజీ తగువాయి)

తెగించిపోతున్నారు." వేదాంతాలు కళ్ళు మూసుకున్నారు.

ఏదయినా శేఖరం కోరికలు పరించాయి. అతని నాయకత్వం విశ్రేణిని కార్య రంగంలోకి పురికింది. పెళ్లింతా తమచేతుల మీదే జరిగి పోతుందన్నట్లు గోల ప్రారంభించారు. పెళ్లికొచ్చిన బంధువులు వీళ్ళ సందడి చూడ ముచ్చటగా వుందని మెచ్చుకున్నారు. పెళ్లికి తగిలిన శ్రేణిగా వచ్చింది. పెళ్లి కొడుకు స్నేహితులు వరీ కాకిగోల చేసున్నారుని, ఈ గోల పెళ్లి కూతురుగారి పూర్వ గూడచేనే మనపరపు పోతుందని ఒక పెద్ద మనిషి నూర్యం తండ్రి దగ్గర గుసగుసలాడాడు. ఆయన నవ్వి- "పోనీండి, కుర్రాడు. వాళ్ళ సరదాకి మనం అడుగు కూడదు. అయినా మగపెళ్లివారిలో ఆ మాత్రం చలాకీ తనం లేకపోతే యెలా?" వచ్చిన పెద్దమనిషి మొహం పెనరట్టుమాడిపోయినట్లు మాడి పోయింది.

పెళ్లి కూతురిది బందగు అనేసరికి శేఖరం పొరపాటు చేశాడనుకున్నాడు. మంజులతని అడ్రస్ అడిగివుంచుకునింది. అయినా తనకేం తెలుసు? కుద్దలెల్లలో బందరని లేదుగా! ఇదే నూర్యాన్ని డిగిలే-అతను జవాబు యిలా ఇచ్చాడు.

"అది మరి పల్లెటూరురా! రాకపోకలకి పొఖర్లంలేదు. అంగుళాని నాన్నగారు బందరులో చేయమన్నాడు.

పెళ్లి లేపనగా ముంగురోగా రాల్లే అంతా బందరు చేరుకున్నారు. పెళ్లి కొడుక్కంటే, బంధువులకంటే, అసలు ఏయ్యాలి వారికంటే మధ్య ఈ పెళ్లికొడుకు స్నేహితులకి మర్యాదలు చాలించలేదు. 'వచ్చి పోతున్నాం పరుగులు పెట్టలేక' - విగ్గరగానే విసుక్కున్నారు. శేఖరం వాళ్ళు ఆ సమయం విన్నారు. వినాలనే వాళ్ళున్నారు. తాము వినాలని వాళ్ళు అన్నాడు కాబట్టి శేఖరం వాళ్ళు నవ్వివూగుతున్నారు. పెళ్లికొడుకు పక్క అబ్బాయిలెలా తిక్కున లేరో పెళ్లికూతురు పక్క అమ్మాయిలకి కూడా లోటులేదు. పెళ్లి పెద్దయిన ప్రవాగు నూర్యానికి ముఖ్యస్నేహితుడు. అటుకూడా చుట్టరికంభించినంగకు పెళ్లికొడుకు స్నేహితులు పొంగిపోతూ భజాలు యోగేశారు. వీళ్ళని చూస్తున్న అమ్మాయి బంగారం మూతులు ముక్కలు చూడు వంకర్లు తిప్పింది.

ఉదయం పది గంటలకి లగ్నం అయిపోయింది. పుళ్ళ హితుడు నూర్యాన్ని భార్యని కూర్చో పెట్టి ఇంకా యేమిటో చేస్తున్నాడు.

అగ్నిహోత్రం ముందు కూర్చున్న వధూవరులకి చెమటలు కారిపోతున్నాయి. ఇది గమనించిన ఒక స్నేహితురాలు ఒక విసనకత్తి తీసుకొచ్చి పెళ్లి కూతురికి మాత్రం తగిలేట్టుగా విసరపొగింది. నూర్యం విస్మయంగా తన స్నేహితులవపు చూచాడు. ప్రభాకరం చటుక్కునలేచి పక్కనున్న ఓ పెద్దమనిషి చేపొద పుట్టించుం లాక్కొచ్చి నూర్యానికి విసర బం మొదట పెట్టాడు. మొదట అంతా తెలబోయినా అసలు సంగతి గ్రహించి ప్రభాకరాన్ని ఆ అమ్మాయిని యిద్దర్నీ నెనక్కురమ్యమని మనోమనిషి చేతి యిద్దరికీ గాలి వచ్చేట్టు విసిరించాడు. పెళ్ళింతా నూర్యం కోరిక పెట్టిగా పూర్వ తీసున్నాడు శేఖరం. ఇంతలో 'పెళ్లి కొడుకు స్నేహితులకి ఆకలవుతోందట, అర్థం టుగా వున్న పళ్ళంగా కాఫీ టిఫెను గావాలట' అని విడిదినుంచి కబుర్లొచ్చింది. "యిప్పుడేం కాఫీలు! ఓ చెంపన భోజనాలకి లేవబోతుంటే" యేవరో బుగ్గన వేలుంచుకున్నాడు.

"మగ పెళ్లివాడు కదటమ్మా! కాడాతి వాలు." తటాకు విసనకత్తి గబగబా విసుగుకుంటున్న ఒక మాలకొయం చెమట తుడుచుకుంటూ అంది. అంతవరకూ వధూవరులదగ్గర కూర్చుని చూస్తున్న పెళ్లికూతురు తండ్రి లేచి ఓ గదివైపు గానల్లి- "అమ్మాయి మంజూ!" అని పిలుచుకు. ఒకపారి తీసిన ఫ్లోనోనే మనోకోణంనుంచి తీసున్న శేఖరం పులిక్కిపడి అటు తిరిగాడు. అప్పటికే ఆయన పంటనే కాఫీ వుప్పా పంపించమని చెప్పేసి తిరిగివచ్చి యథాస్థానంలో కూర్చున్నాడు. బహుశా ఆగదికి లోపల ద్వారం వుండేమో! ఆ మంగులతా నది యేవరోయిటు మటుకు రాలేదు. శేఖర్ మళ్ళా కమెరా సరి చూసుకునే గొడవలో పడిపోయాడు.

"అన్యాయం! యంతకంటే అకననం యింకోటిలేదు. యంతి పరాభివానికి ప్రతీకారం కోరుకుంటా యెలా వూగుకుడి." భోజనాలయంతిరాత్రి అందరూ గిడిడికి తిరిగివచ్చేసి పేకాటముందు కూర్చోబోతుండగా చంద్రం కుండెలు బాగుకున్నాడు.

ఇంతవరకూ బాగానే వుండి- ఇంతకు మునుపే నింపాదిగా లెక్కణంగా భోంచేసిన వీడికి ఇంతలోనే యేమయింది అన్నట్లు చూచాడు నూర్యం

"యేమిటో? యేమయింది సెవరయినా అమ్మాయి నవ్వుడిగింది వడించలేదా!" వేక ముక్కలు కలపుతూ అన్నాడు శేఖరం.

'అది గుర-ఇందాక నిజంగానే ఎంతవ మానం జరిగింది! మేనుంతా కాఫీలు టిఫెను

కావాలని కిబురెట్టా? అప్పుడు."

"అప్పుడు యేమయింది? పంపించాడుగా" అన్నాడు శేఖరం.

'పంపించాకే మహాలావే!" ప్రభాకరం చేతులు తిప్పాడు.

'యేమయింది! అసలు సంగతి చెప్పండి మరి' అన్నాడు శేఖరం తన బృందానికి నాయకుడుగా బట్టి నిజంగా అలాటి అశు మానం యేదయినా జరిగితే, తప్పకుండా ప్రతీకారం చేయాలింటే.

'యేమయిందిరా. అడిగిన అరంగంకే కాఫీ ఉప్పా పంపించాడు. కాని కాఫీలో పంచదారలేదు. పేగా యేమిటో శిప్పగా ఉంది. ఉప్పాలో ఉప్పులేదు. పేగా ఆ పట్టిండు కొచ్చినవాళ్ళలో ఒకమ్మాయి 'మర్రిపోయా రేమో! అయినా నిజంగా ఆకలుంటే అసలు రుచెనుకూ' అని చెప్పింది. ఒళ్ళు ముడి పోయిందంటే నమ్మకం. పేగా 'పోనండి. మర్రి మంచినీ చేయించుకోసాం" అంటూ వెళ్ళింది. మళ్ళా అయిపులేదు. ఈ లోగా భోంచేశాం.

"మర్రిపోయా రేమనిజంగానే" నవ్వుతూ అన్నాడు నూర్యం.

'చూడు, చూడు! అప్పుడే చూడు ముఖ్యపడి చూడుంటుంటూ కా లేదు. యెలా వనక వేసుకొస్తున్నాడో!! వెంకట్రావు కన్నుగీలాడు.

అయితే వాళ్ళు తెస్తే వెర్రి మొహలాగా మాకీ కాఫీ బాగాలేదు. మళ్ళా తెంగి అని వాళ్ళని బ్రతిమలాడుకున్నారన్నమాట. ఇంకా పేగా మర్రి కన్నించలేంటారేం. తెలిగలవాళ్ళు వాళ్ళు."

"మరేం చెయ్యనుంటావురా!" యేడు పు మొహం పెట్టాడు ప్రభాకరం. అసలు చెప్పకుండావుంటే బాగుండేదేమో అనుకుంటూ.

"యేడనంటాను. ఆ మాత్రం తలలేగుట్రా. కాఫీలో పంచదార వుప్పాలో వుల్పురం దూ ఒక్కసారి యెంగుకు ముచ్చి పోగా రని ఆ మాత్రం గ్రహించలేక పోయారన్నమాట వాళ్ళు కావాలని మర్రి పోయానని స్పష్టంగా కన్పిస్తుంటే, ఎప్పుడైతే పోకు అనుమానం తిరిగిందో వెంటనే "అబ్బే! యెందుకండీ! యిప్పుడే భోజనాలకి లేవబోతున్నాం అనే సంగతి మాకు తెలియక కబురుంపాం వదండి! మీ వాళ్ళు యేవరోయినా పెట్టిండి" అంటే బాగుండేదే" శేఖరం తెలివికి అంతా మెచ్చుకున్నారు. ఆ సమయంలో అతినే అక్కడుంటే యెంతి బాగుండేదే అనుకున్నారంతా-

[మిగతా వచ్చేవారం]

నక్షత్ర ఫలితాలు

[5-8-59 మొదలు 11-8-59 వరకు]

గ్రహ స్థితి.

1			
	కర్కాటక, సింహ, కన్యా కులలలో వండుడు.	ర	కు
2	గు		రా

* అశ్విని [చూ, చే, వో, లా]*

ఈ వారము ఎంత ప్రయత్నించినా ఆనేక ఆటంకములు కలుగుతవి. సాహసము పట్టుదల కలవారగుటచే నిరాశ చెందక ప్రయత్నించి కలిగిన చిక్కులను విప్లవోని మేలు పొందుతారు. సోదర సహాయమువలల ఒడుగుడుకులు సరుకొంటారు. జాగ్రత్తగా వుండెడివలల అవయవములకు దెబ్బలు తిగితే ప్రమాదము తప్పవచ్చును. గనుల యజమానులకు భూగర్భశాస్త్రజ్ఞులకు లాభం, ఖనిజ వ్యాపారస్తులకు, వాణిజ్యశాఖ ఉద్యోగులకు కష్టముతో కూడిన యోగము.

* భరణి [లీ, లూ, లే, లో]*

మీరు ధైర్యముతో వృత్తి ఉద్యోగాలలో ముందంజ వేసి, హోదా అధియము పెంచుకొంటారు, కొత్త అనుకూలతలు ఏర్పడుతవి. మీ బుద్ధి కుశలతలకు ఉపద్రవాలు సాధించుతారు. మీరు వేసుకున్న సభకము ప్రకారము అన్ని విధాలా డబ్బు చేతికి అందుతుంది. మనుష్య సహాయముకూడా కలుగుతుంది. మాట పలుకుబడితో పరిస్థితులలో అనుకూలమైన మార్పులు తెచ్చుకొన గలుగుతారు. ఈశాన్యదిక్కు నుండి బంధువుల డ్రేము వార్త తెలుస్తుంది గణితశాస్త్రజ్ఞులకు, కవులకు, శిల్పిలకు, చిత్రకారులకు, నటి నటులకు యోగ కాలము.

* కృత్తిక [ఆ, ఈ, ఊ, ఏ]*

ఈ వారము మీరు యోగప్రదము, అవకాశం నిలిచిపోయిన కార్యములు ఈ

వారము శుభమువుతాయి. అధికారము తోపాటు ధనాదాయముకుడా పెరుగుతుంది. విరుదులు పొందుట, పశ్చాత్తాపమువంటి శుభ యోగములు కలవు. పండితగోష్ఠి, నూతన గ్రంథములు వరువుటచే విజ్ఞానాభివృద్ధి కలుగుతవి. పిల్లల మేలుకొరకు మీరు కొన్ని యేర్పాట్లు చేస్తారు. వర్తకులకు లాభ యోగము, వ్యాయవాదులకు, వ్యాయస్థాన ఉద్యోగులకు, ఉపాధ్యాయులకు, పండితులకు మేలుకాలము.

* రోహిణి [ఓ, వా, వీ, వూ]*

ఈ వారము రౌకిక వ్యవహార రంగములో మీరు చాలా జయప్రదముగా వుంటుంది. ఆదాయము ఎక్కువ అవుతుంది. నీటిమీద ప్రయాణము చేయవలసి వుంటుంది. కవితా గోష్ఠి, గానసభలు మున్నగు వినోదములలో బంధుమిత్రులతో కలిసి శుభకార్యములలో పాల్గొని మృష్టాన్వభోజనము చేస్తారు. విద్యుత్తు, పెండ్లి, నూలు, బట్టలు, వ్యాపారస్తులకు లాభము, కవులకు, గాయకులకు,

బి. నరసింగరావు

కళాకారులకు, నటనటులకు యోగ కాలము. వారముతో శుభయోగములతో కూడివున్నా మనసిక ఆందోళన కలుగుతూ వుంటుంది.

* మృగశిర [వే, వో, కా, కీ]*

ఈ వారము మీరు ఇష్టకార్యనిధి, ధన ధాన్యవృద్ధి, వివాహాది శుభకార్యములలో పాల్గొనుట, యత్నం కావలసివచ్చును. పశోపకారమువలల కీర్తి, వాహనయోగములు కలుగతాయి. విలువగల వస్తువుల క్రయవిక్రయములలో వర్తకులకు లాభము కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటనటులకు యోగ కాలము. ఇంట్లోవారికి అలంకార ప్రాప్తి.

* ఆరుద్ర [కూ, ఖ, జ, ఛ]*

ఈ వారము మీరు కార్యభారము ఎక్కువ, రాబడి తక్కువ. గృహసంరక్షణ తీరక కలతలు, కలహభోజనమువలల ఆరోగ్యము నెమరుచున్న నూదెలుక న పడగానే జీవన చికిత్సపొందగ మే కాకుండా గ్రహరాశిన రవికి కాంతి చేయుచుంటుంటుంది. ఉద్యోగ

లకు కొంత సమస్యలు వర్తకులకు ఆందోళన రాజకీయవాగులకు అకాంతి తిప్పట. కిసన్ తీర్థవర్గ సహాయము ధనలాభము ప్రయాణము 7 న అనారోగ్య నూదెలు.

* పునర్వసు [కే, కో, హా, హీ]*

ఈ వారము మీరు మిత్రము యోగము. మొదట్లో మీరు నిరాశగావున్నా మిత్రసహాయమువలల కార్యలాభము పొందుతారు. సహా సహాయముల ఆందోళన. ఉద్యోగములకు ఏమంతగానొండగు. విద్యార్థులకు బద్ధకమువలల వరువు బాగా సాగును. ఆత్మల ఆరోగ్యము ఆందోళన కలిగిస్తుంది. వారములో అవయోగములున్నా మిత్రసహాయము కార్యనిధి విదేశీయుల పరిచయము, విచిత్రవస్తువుల సంపాదనవంటి మంచి యోగములు కూడా వుంటాయి.

* పుష్యమి [హూ, హే, హో, డా]*

ఈ వారము మీరు సహాయము పొందదలచుకున్న వ్యక్తిమాలముగా కార్యహాని పొందుతారు. ధనాభావముకూడా ఎక్కువ. ఇంట్లో వారి ఆరోగ్యము సరిగా వుండవలసివచ్చిందే కలుగుతుంది. అయినా ఆధ్యాత్మికభావము కలవారగుటచే దైవముపై భారమువేసి కార్యలాభము పొందుతారు. ఉద్యోగములకు ఒత్తిడి, వర్తకులకు నిరాశ. విద్యార్థులకు మంచినీళ్లొక్కటావు. పుణ్యక్షేత్ర సంచారము, శివతాదర్శనము, విచిత్రములను చూచుట, నవ్యద్రవ్యలాభము కలుగును. వారముతో అవయోగ శుభయోగము మిత్రముగా వుంటుంది.

* ఆశ్లేష [డి, డూ, డే, దో]*

ఈ వారము మీరు అనుకూలతకు ప్రతికూలత ఎక్కువ. ప్రయత్నించిన కార్యములు ఎక్కువ శ్రమతో ఫలిస్తాయి. కొన్ని దావాలు అనుకూలీ సవి. ఇతరులకు చేతు దలచుకున్న సహాయము చేయలేక పోవుట చేతను నిందలు పొందుతారు. ఉద్యోగములకు అధికారుల అనాదరణ. తోటివారి సహకారము కలుగుతాయి. వర్తకులకు వారముతో నిరాశగావున్నా వారాంతమున మేలుపొందుతారు. విద్యార్థులకు చదువు బాగా సాగును. 7 న భార్యకు అనారోగ్యం కలుగుటచే ఆందోళన.

* మఖ [మా, మీ, మూ, మే.]*

ఈ వారము ఎన్ని ఆటంకములు వచ్చినా పట్టువిడచకుండా ప్రయత్నించి కార్యలాభము పొందుతారు. అనుకున్న సామగ్రి సమయానికిరాక అప్పు చేస్తారు. దెబ్బలు తిగితే ప్రమాదము జాగ్రత్తవలల తప్పవచ్చును. రహస్యనిక శాస్త్రజ్ఞులకు లోపా, ఖనిజ వ్యాపారస్తులకు కష్టముతో కూడిన లాభము గనుల యజమానులకు, యంత్రములు వదువు నిపుణులకు, ఇంజనీరింగుశాఖ ఉద్యో

న క్ష త్త ఫ లి తా లు

గులకు మేలుకాలము. 7 న ప్రమాదనూచన.

* పూర్వఫల్లణి (పుబ్బ) *

[మో, టా, టీ, టూ,]

గత రెండు వారములనుండి కలుగుచుండిన కష్టములగడిచి అధికౌరవ సహాయము చేతను, మీ శరీర తనము చేతను కార్యసిద్ధి పొందు

తాగు. అధిక సితి బాగుపడుతుంది. వారములతో యోగ్య పదముగా వుంటుంది. ప్రయాణము, అధికౌరవ అదరణ, బంధు సహాయమా కలుగుతవి. విద్యార్థులకు మేలుగా వుంటుంది. డాక్టర్లు, గృహిణీ స్త్రీజ్వాలకు, కవులకు, చిత్రకారులకు, శిల్పులకు, నటి నటులకు యోగకాలము. 9 న అధిక ఖర్చులు.

* ఉత్తరఫల్లణి (ఉత్తర) *

(ఛే, టో, పా, పీ)

ఈ వారము అన్ని ఇబ్బందులు తీగతవి. అనుకున్న సామ్య చేతికి వస్తుంది కొద్ది దావాలు అనుకూలముగా తీర్పు అవుతవి. పిల్లల మేలుకొరకు కొన్ని యేర్పాట్లు చేస్తారు. నూతనకొంగ్రంభము చేస్తారు. ప్రభుత్వసన్మానము కలుగుతుంది. పండితులతో కాస్త్రోగోష్ఠి జరిపి జ్ఞానము వృద్ధి చేసుకుంటారు. విద్యార్థులు శ్రేష్ఠతో కొత్త విషయాలు నేర్చుకుంటారు. వారముతో యోగదాయకము. 7 న ఆందోళన కలుగుతుంది. ఇంట్లోవారి ఆరోగ్యము బాగు పడుతుంది. పండితులకు, ఉపాధ్యాయులకు, వ్యాయామదులకు, వ్యాయాసాన ఉద్యోగస్తులకు మేలుకాలము.

* మాస్త [పూ, ష, ణ, త] *

ఈ వారము మీకు యోగదాయక మైనను మానసికాందోళన కలుగుతుంది. నీటిమీద ప్రయాణముచేస్తారు. బంధుమిత్రులతో కలిసి కవితాగోష్ఠి, గానసభావంటి వినోదాలలో పాల్గొంటారు. దూరమునున్న ఆప్తుల డేమువార్ల తెలిసి సంతోషం పొందుతారు. నూలు, బట్టలు, బియ్యము, వెండి వ్యాపారస్తులకు వారముతో లాభదాయకముగా వుంటుంది. విద్యార్థులకు చదువు బాగా పొగుతుంది. కుభకార్యములలో పాల్గొంటారు.

* చిత్ర [వే, పో, రా, రీ] *

గత వారము పూర్తికాకుండా ఉండి పోయిన పనులు ఈ వారము లాభకరముగా చేయకలుగుతారు. ధనయోగము అనుకున్న దానికన్నా ఎక్కువగా కలుగుతుంది. పుణ్యకార్యాలచరణలో పాల్గొంటారు. విలువగల వస్తువుల క్రయ విక్రయములలో వర్తకులకు లాభము కలుగుతుంది. ఉద్యోగస్తులకు అధికారము పెరుగుతుంది. స్త్రీలలోనూ, బంధువులలోనూ కలిసి వింగు, వినోదములతో ఆనందిస్తారు. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటనటులకు మేలుకాలము.

ఈవారము ధరలు:

నూలు, బట్టలు:- నిలకడగా వుండును. నూనెదినసులు:- కొంచెము తగ్గును. హోరధాన్యములు:- స్వల్పముగా పెరుగును.

తెలుము, పంచదార, చింతపండు:- కొంచెము పెగును.

పప్పుదినసులు:- కొంచెము పెరుగును. వెండి, బంగారము:- స్వల్ప డేడాలా వుండును.

మద్యవృషి కలుగును.

జన్మనక్షత్రమును బట్టిగాని, జన్మనక్షత్రము నెగుగనివారు నామనక్షత్రము (వారివారి పేర ననుసరించి) పేగు మొదటియక్షరమును బట్టిగాని ఫలితాలు తెలుగుకొనునది. కృష్ణుడన పేగునకుమృగశిరసక్షత్రమును, హృష్ణుడన పేగునకు పౌర్తియు, శ్రీధరుడన పేగునకు గిత్తియును, క్షేత్రపాలకుడన పేగునకు హస్తయును, భీముగు, కృష్ణుగు అనే పేరకు పూర్వాషాడయునూ చూచుకొనునది.

* స్యాతి [రూ, రే, రో, తా] *

ఈవారము యత్న కార్యములకు ఆటంకములు. కార్యభాగము ఎక్కువ. తీగ బడిలేని కార్యక్రమమువల అకాలభాజనము చేయుటచే ఉష్ణాధిక్యము, కడుపునొప్పివంటి అనారోగ్య మాచనలు కనపడగానే బొవధ చికిత్స పొందుట మేలు. వర్తకులకు శ్రమ ఎక్కువ. ఉద్యోగస్తులకు అధికౌరవ ఒత్తిడిచే శిలపు పెట్టవలసి వస్తుంది. రాజకీయ వాదులకు మేలుగా వుంటుంది. పితృకుర్మను నుండి సహాయముచే ధనలోపము కొంత తీగ్గుతుంది.

* విశాఖ [తీ, తూ, తే, తో] *

ఈవారము నిరాశగా వుంటుంది గాని మిత్రసహాయవల క్రమేణా కార్యలాభము పొందుతారు. రహస్యములను కనిపెట్టటకు ప్రభుత్వముచే నియోగించబడుతారు. సనలోపమువల్ల ఆందోళన ఉద్యోగస్తులకు బదిలీఅయే యోగములున్నవి. వర్తకులకు మాంద్యము. విద్యార్థులకు శ్రద్ధతక్కువ. ప్రయాణము విశేషయులతో పరిచయము, వింతవస్తువుల సంపాదన, కార్యసిద్ధి కలుగుతాయి ఇంట్లోవున్న వృదుల ఆరోగ్యము చెడుటచే ఆందోళన కలుగుతుంది.

* అనూరాధ [నా, నీ, నూ, నే] *

ఈవారము మీరు అనుకున్న పనులు జరుగవు. ధనాభివముచే ఇబ్బంది ఎక్కువ. విద్యుక్తి సహాయమువల పనులు చేయదులచుకున్నానో అతిసే ఆటంకములను

త ర చు గ మూత్రవిసర్జన

తరచుగా మాత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైనదిహ్మము శరీరాన్ని గుర్తించేయ ప్రమాణండా యా వ్యాధి కనబడంట్లో దిక్కి వారిని ఆరోజారోజు మృత్యువుక అవస్థుని చేయును ఎథిమడకలో కారిక మానసిక ప్రమాదము యిచ్చగించుకుండుట, నడుములో నొప్పి చూపు మాంద్యము శోధర్మ తిమ్మరి నరములంపినంతలో యా వ్యాధి బాధచూపును. నైలక్షిణములతో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించుకున్నచో అధికదాహం ఆకలి గొలుపు నోగు యిండుడు దుందిడు కాళ్ళలో పగుల్లు తూకంతుండె శరీరమంతా పోట్లు, కీళ్ళ వొప్పలు. కంటిపొరలు, డియ గడలు రాని వుండు. యిట్టి రియంకరి వ్యాధికరమైన వ్యాధులు చేన్నో నంభివంపచున్ను

"సినసిథారమ్" మాత్రం వాడి, అనేక నేలమంది కనుబాదల నుండివివారణపొంది మృత్యుకరాళమునుండి రక్షింపబడిరి "సినసిథారమ్" గ్రామీయ వృద్ధులమీది, ప్రాచీన యౌవానివైద్య గ్రాహకంకారం అమూల్య టవధం కాకవదాముల, ప్యాదావి శరీరముల పొరముతో కయ్యనవి. "అమిరి దాహం తగ్గి... ఎథిమారు మాత్రవిసర్జనచేయు అవసరము 2 లేక 3 రోజులలోనే మీకు చాలాకాము నివారణగును కొద్ది రోజులలోనే మీకు భగావితైగా వ్యర్థం చేకూరినట్లువిపించును "సినసిథారమ్" కొద్ది వ్యయముతో సుఖముగా తేలికగా వేచిన వచ్చును దీనికి (వైద్యకవిద్యము లేదు నిరాశారముతో నుండే అవసరంలేదు రోగులు వృద్ధులమైన ఆహారము తినేందుకై రోగులు యిదివరి కటికః ఛే మెక్కువరకాల ఆహారవిద్యార్థముల తినికొనవచ్చును వివరములు 10 ఇంగ్లీషు కరి పత్రములు అడిగినచో ఉచితముగా పంపబడును

ధర 50 మాత్రం సినా డ 6-75

వ్యాక్సింగ్ పోస్టల్ ఉచితము
ల టి ం డు న్న ల ము

Venus Research Laboratory (A.P.W)
P O Box No 587. Calcutta

కలుగజేస్తాడు. ఆధ్యాత్మికచింత కలహారనుటచే ఈ కృతకృతకలకష్టములను గడిచి కార్యసిద్ధి పొందుతాడు. ఇంట్లోవారి ఆరోగ్యము ఆందోళన కలిగించుతుంది. ఉద్యోగస్థులకు ఓర్తిడి వ్యాపారములకు నిరాశ కలిగినా నష్టప్రదవ్యలాభము కలిగిస్తుంది. సాధుసజ్జన సాంగత్యముచే ఆత్మవికాసము కలుగుతుంది.

* జ్యేష్ఠ [నో, మా, యా, యా.] *

ఈ వారము మీకు అనుకూలతీకన్య ప్రతిఫలాలకు ఎక్కువ. రావలసినదన్ని చేతికందక అకాలిం బంధువుల రాకపోకలవల ఖర్చులు ఎక్కువ. కొద్ది వ్యవహారములు కొంతవరకూ అనుకూలీ సవి. పరులకు చేయదలచే సహాయము చేసేందుకు అవకాశము లేక మాట పడతారు. ఉద్యోగస్థులకు కొత్త సమస్యలవల కార్యభారము ఎక్కువ. వర్తకులకు వ్యవహారముపట్ల శేచీలు. 7 న భార్య అనారోగ్యమువల్ల మనోవ్యస విద్యార్థులకు బద్ధకముచే చదువుబాగా సాగదు.

* మూల [యే, యో, బా, దీ] *

మీ ఆలోచనలు కార్యకామమునకు వచ్చేందుకు కలిగే ఆటంకములకు నిరుత్సాహ పడకుండా పట్టుదతో ప్రయత్నించి తుదికి కార్యసిద్ధి పొందుతాను. సమయానికి సామ్యుఅందక అప్పుచేయవలసి వస్తుంది. కొని వారాంతమునకు తీరుస్తాడు. 7 న యంత్రములవల గాని, అగ్నిశల గాని ఎలయిన ఫలములనుండి పడుదల గాని కలిగే గాయాలు జాగ్రత్తవల తప్పవచ్చును. రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులకు లోహపు సామానులు, రంగుల వ్యాపారస్తులకు గనుల యజమానులకు కష్టమౌతూడన యోగము గొంజనీరింగుకాఖ ఉద్యోగులకు యంత్రములు పడుపుతూవులులకు యోగకాలము.

* పూర్వాషాఢ [బా, ధ, బా, ధా] *

ఈ వారము మీకు ధనయోగము. వ్యవహారాలలో జయము. కుభకార్యాలలో పాల్గొంటారు. బంధుదర్శనము. విద్యాప్రాప్తి, నూతన కార్యలాభము. ఈశాన్యదిక్కునుండి కుభ వార్తతో ఉత్తరములువచ్చుట, జ్ఞానమార్గ ప్రసంగములు, యుక్తిగా ప్రసంగించుట, గణితజ్యోతిషశాస్త్ర నిర్వహణ; సుఖభోజనము వంటి మంచి ఫలితాలే కలుగుతాయి. ప్రతి, దూది, నూలు, వస్త్రములు, ఇత్తడి, కంచు మొదలగు సగుకుల వ్యాపారస్తులకు లాభము. పురుగు, చిత్రకారులకు, కెల్లలకు, నటీనటులకు మేలుకాలము. విద్యార్థులకు చదువు సరిగాసాగుతుంది.

* ఉత్తరాషాఢ [బే, బో, జా, జీ] *

ఈ వారము కుభకార్యములలో పాల్గొనుట, పుత్రిప్రాప్తి నూతనలు, ధనలాభము.

భాగ్యవృద్ధి, విరుదులు పొందుట, ప్రభుత్వ సన్మానము, ఘనకార్యచరణ, పుణ్యకార్యములు చేయుట, పుణ్యక్షేత్ర సంచారము, వైద్యజ్యోతిషశాస్త్ర ప్రసంగములవంటి మంచియోగములు కలుగును. విద్యార్థులకు పండితులకు వ్యాయాసాదులకు, వ్యాయాస ఉద్యోగులకు మంచికాలము.

* శ్రవణము [జూ, జే, బో, మా] *

ఈ వారము మీరు వినోదాలలో పాల్గొంటారు. బంధుమిత్రులతో కలిసి వండిపాత్రలలోడి, మీర మధురపదార్థములకు సుఖభోజనముచేస్తారు. నీటిమీద ప్రయాణము, తలపెట్టిన కార్యములలో జయము, తెలివినసువులు కొనుటవంటి మంచియోగములు కలుగును. ప్రతి, దూది, నూలు, బట్టలు, వండి, ద్రవపదార్థజన్యముల క్రయవిక్రయములలో వర్తకులకు లాభము. ఈ వారము మానసికాందోళనపున్నా అలంకారప్రాప్తి, విందువిశేషములు కలుగును. కవులకు, గాయకులకు, నటీనటులకు మేలుకాలము. విద్యార్థులు బాగాచదువుకుంటారు.

* ధనిష్ఠ [గా, గీ, గూ, గే] *

ఈ వారము ధనధాన్యవృద్ధి, పశువృద్ధి కలుగును. కష్టమే ఫలించును. వివాహాది కుభ కార్యములలో పాల్గొనుట, ఇష్టనస్థలాభం, పశోపకారమువల కీర్తి మొదలకు రాజయోగములు కలుగును. విద్యార్థులు వినోదాల్లో పాల్గొన్నా చదువు బాగాసాగుతుంది. వర్తకులకు బంగారము, నవరత్నములవంటి విలువగల వస్తువుల క్రయవిక్రయములలో లాభము. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలం.

* శతభిషం [గో, సా, సి, సూ] *

ఈ వారము మీకు కార్యభారము ఎక్కువ. ఆరోగ్యము సరిగాలేని నూతనలు కనపడగానే గ్రహరాశిన రవికాంతి చేయుటవల మేలుకలిగించును. జ్ఞాపకచికిత్సకూడా పొందుట మంచిది. ఉద్యోగస్థులకు కొత్తసమస్యలు, వర్తకులకు ఆందోళన, విద్యార్థులకు పరిగా చదువు సాగదు. పితృగర్హమునుండి సహాయము, ప్రయాణము. కార్యభారము కలుగును. 7 న ఆరోగ్యభంగము. రాజకీయ వాదులకు ఆందోళన అధిక ఖర్చులు.

* పూర్వాభాద్ర [నే, పో, దా, దీ] *

ఈ వారము అనుకున్న సామ్యు కాలములో చేరికరాగు. కార్యచరణకు పాలుపోని అనిశ్చిత సితి లో వుంటారు. చేదా మనుకున్న పనులకు ఆటంకములు కలిగినా వారాంతమునకు మిత్రసహాయమువల కార్యలాభము కలుగుతుంది. ఉద్యోగస్థులకు వనపర్యత ప్రాంతములకు బదిలీ అయ్యే నూతన

లున్నవి. ప్రయాణము, విదేశీయుల దరితయము, విచిత్రవస్తు సంపాదన, మిత్ర సహాయము కలుగును. 6 న ఆత్మల ఆరోగ్యము గురించి చింత, విద్యార్థులకు చదువుబాగా సాగదు.

* ఉత్తరాభాద్ర [దూ, శం, ఛా, ఛా] *

ఈ వారము మీకు మిత్ర సహాయోగము. అనుకున్నట్లుగా పనులు జరుగవు. శారీరక సహాయ సకాలమునకు లభించదు. అవశరములు తీరక ఆందోళన కలుగుతుంది. దేశముపై భారము వేసి కార్య సాధనకు ప్రయత్నించి ఫలముపొందుతారు. వర్తకులకు చాలా కాలమునుండి నిలిచిపోయిన వాకీలు వనూలపుతరి. వృద్ధి ప్రసంగములవల ఉద్యోగస్థులు అధికాయల అగ్రహమునకు లోనౌతారు. పుణ్యపురుషుల సాంగత్యము, ఆత్మవికాసము, కాంతి, పుణ్యక్షేత్ర సంచారము, దేవతాదర్శనము, నష్టప్రదవ్యలాభము కలుగును. 9 న ఇంట్లోవారి ఆనారోగ్యముచే చింతి.

* రేవతి [దే, దో, ఛా, చీ] *

మీ ఆలోచన ప్రకారము కార్యక్రమాలు నెరవేరడానికి కొందరు అడ్డు వస్తుంటారు. కొన్ని సం దర్శములలో అకాలి, బంధువిరోధము వచ్చును. కొద్ది దావాలు అనుకూలముగా తీర్పు అయినా మరి కొన్ని కొత్త చిక్కులు కలుగుతవి. కొరలు, రాసులవంటి అపరదీనుకులు, మినుములు, ఉప్పు, నువ్వులు, నూనె, సంబంధముగ వస్తువులు వర్తకులకు లాభము. అన్యజాతి వారి వల గౌరవము కలుగుతుంది. 7 న భార్యకు ఆనారోగ్యము, అధిక ఖర్చులు.

గైపెండ్

విద్యుత్ అంశాన్ని క్రమవరచును

అన్ని ప్యానెల్లూ రికార్డింగు

వ్యాపార వివరములకు వ్రాయండి

విద్యుత్ పెరిమాట్రేవల్ రి.

మద్రాసు-7

కుమారి మాత్రలు (Regd)

ముఖకాలములో అనేక బాణసప్తకే

స్త్రీలకు అనుకూలమైన జ్యోతిషం సాదా

రు. రి. స్పెషల్ రు. రి. ఎక్స్ ప్రెస్

స్పెషల్ రు. రి. పెన్ష మంగుల పాపు

లన్నింటిలో దొరుకును.

P. Deves & Co. (AP) Calcutta 40

பி. அபிதாஷ்

తిథివారనకు త్రాటు చెప్పి, ఇంకా
 “నేటి కృతయుం బావకీ తిథి పది
 గంటలవరకే వుంది. కాబట్టి మీరు
 విష్ణుపూజ, బ్రహ్మణనంతర్యమి
 యుదలైనవన్నీ పదిగంటల లోపునే
 ముగించాలి.” అని చెప్పి, తన
 తాంబూలము పుచ్చుకొని వెళ్ళి
 పోయాడు. నీటివే రాజు విష్ణు
 పూజ చేశాడు. బ్రహ్మణులంతా
 భోజనాలకు సిద్ధులగా వున్నారు.
 ఇంతలో చూర్వాన మహాముని
 అక్కడికి వచ్చాడు. మునికి

కమన్సు-మిచి. "స్వమీ, కమన్సు
నరిమిమ కేళకు దయచేతారు. అది
నా తు స్వము. మీరు పెంటనే.
స్నానం చేసిరండి. ద్వాదశి ఘడి,
యలు కాటి పోయే సమయం
కావచ్చింది, ద్వాదశి కల్లి సతర్వాత
భజనలో చేస్తే మహానానం" అని
అన్నాడు. మార్వానుడు వరేనంటూ
స్నానానికి వెళ్ళాడు.

ద్వాదశి చాటిపోయే నమయ
మయింది. స్నానానికి వెళ్ళిన
మహాముని ఇక్కా రాలేదు. రాజు
కేమీ తోచలేదు. అతిథిని ఇంటికి
రమ్మని పిలిచి, తన ముందుగా
భోజనం చేస్తే పోయి, లేదా, ద్వా
దశి చాటిన తర్వాత భుజిస్తే విష్ణు
పుకు కోపం. ముందునుమ్మ, పెనుక
గొయ్యి, ఇటువంటి అన్నంలో పశిన
రాజుకు, తంలా అయోమయంగా
వుంది. తనకేమీ తోచక అక్కడికి
వచ్చిన బ్రాహ్మణులను వలహా అడి
గాడురాజు. వాళ్ళు కొంచెంసేపు అటో
చించి తమకేమీ ఉపాయం లేదు
లేదని చెప్పాడు. ఇంతలో రాజు
“బ్రాహ్మణోత్తముభూతా, నేను ఒక
పనిచేస్తాను. అది నీళ్ళు త్రాగడం.
నీటిని బ్రాహ్మణులవలన ద్వాదశి
వలన చెడదు, భోజనం చేసినట్టు
గాదు. దీనివలన మహావిష్ణువుకుగానీ,
మహామునికిగానీ కోపం రాదు.”
అని చెప్పాడు. బ్రాహ్మణులంతా
నరే నన్నారు.

రాజు, విష్ణు ప్రసాద పూజించి,
 సీతను తన చేతిలో వాడుకొని,
 చేతుని వ్రురించి, నోట్లూ పోయి
 కున్నాడు. ఆ సీతను మురిగిపో,

[illegible]

మా పాప నశ్చయే ములక
 మా యింటి దీపకళిక
 పోనినవృత్తి చాలు
 మా కదే వేన ...
 కమల పంట చలవ
 కట్టలేము...
 ఊననలేదు తోల
 పాడవలేను...
 చూర్చి చిట్టిముడు
 చేత లక్క...
 అవకాశము రోజు
 తొల దిగని...
 తొల కొరకు అలగు
 మాకంటి కరమ...
 దీక్షితి తెర తొలగు
 మా వాకకు సిరి...

‘రామం’

(జనానిలు 64 వేలలో)

లేదో, దూర్వాశ మహాముని
వచ్చాడు. అప్పుడే బ్రాహ్మణులంతా
భోజనాలు చేయడానికి ప్రారంభం
చారు. మునికి కోపం వచ్చింది.
అందులో దుర్వాసుని కోపం వంగతి
వేరే చెప్పాలా? రాజును ముని పరి
శరవిధాల తిట్టాడు. రాజు వినముడై
ముని తిట్టిన తిట్లన్నిటినీ నహించాడు.
ఆఖరుకు రాజు, మునిపాదాల మీద
పడి “మహాత్మా, నేను భోజనం
చేయలేదు. జలపానం చేశాను.
భోజనం చేస్తే మీకు కోపం, చేయ
కుంటే మహావిష్టువుకు కోపం, నన్నేమి
చేయమంటారు?” అని అడిగాడు.
దుర్వాసుడు రాజుమాటలు విని
పించుకోకుండా, తన కాలితో
తన్ని “నీవు ఈ జన్మ తర్వాత పది
జన్మలు ఎత్తెదవు గాక” అని శపించి
పెళ్ళిపోబోయాడు. రాజు “ఓ ముని
క్రేష్టా మీ రిచ్చిన శాపాలను అను
భవిస్తాను” అన్నాడు. అప్పుడు
రాజు కంఠము మారింది. ఇంతలోనే
విష్టుదక్రము దుర్వాసుని చంప
డానికి వచ్చింది. దుర్వాసుడు
దానిని చూచి భయపడి పారి
పోయాడు. అన్నిలోకాలు తిరిగాడు.
కాని ఏ దేవతగాని రక్షింపలేక
పోయింది. ఆఖరుకు శివుడు కూడ
రక్షింపలేకపోయాడు. తుదకు
దుర్వాసుడు విష్టులోకానికి వెళ్ళి,
మహావిష్టువు పాదాలమీద వ్రాలా
డు. విష్టువు, దుర్వాసుని లేవనెత్తి
చిరునవ్వు నవ్వుతూ “మహామునీ,
నీవుగొప్పవాడివే కాదని నేను చెప్ప
లేను. కానీ నీలో బ్రాహ్మణుల
కుండవలసిన ఓర్పు లేదు. నీవు,
అంబరీషుడు నాకు ప్రియులు. అంబ
రీషుడిలో తప్పులేదు. అతడు నీళ్ళను
మాత్రమే త్రాగాడు. నీటిని త్రాగి

నికెన్నో చెప్పనా?

[ఇది తమిళం అని తెలుసు,
తెలుసు నాకు నీ వయసు]

1	2	4	8	16	32
3	3	5	9	17	33
5	6	6	10	18	34
7	7	7	11	19	35
9	10	12	12	20	36
11	11	13	13	21	37
13	14	14	14	22	38
15	15	15	15	23	39
17	18	20	24	24	40
19	19	21	25	25	41
21	22	22	26	26	42
23	23	23	27	27	43
25	26	28	28	28	44
27	27	29	29	29	45
29	30	30	30	30	46
31	31	31	31	31	47
33	34	36	40	48	48
35	35	37	41	49	49
37	38	38	42	50	50
39	39	39	43	51	51
41	42	44	44	52	52
43	43	45	45	53	53
45	46	46	46	54	54
47	47	47	47	55	55
49	50	52	56	56	56
51	51	53	57	57	57
53	54	54	58	58	58
55	55	55	59	59	59
57	58	60	60	60	60
59	59	61	61	61	61
61	62	62	62	62	62
63	63	63	63	63	63

ఇక్కడ ఆరు వరుసల్లో అంకెలు ఉన్నాయి. మీ ఫ్రెండుని
పిలిచి “ఏమోయ్! నీ వయస్సు అంకె ఏ యే వరుసల్లో ఉందో చెప్పు.
రెండోవరుసలో ఉందా, మూడోదానిలో కూడా ఉందా, నాలుగో
దానిలో కూడా ఉందా?” అని ఇలా ఏ యే వరుసల్లో ఉందో
అడుగు. ఉదాహరణకి రెండు, మూడు, నాలుగు వరుసల్లో తన
వయస్సు ఉందన్నాడనుకోండి. అప్పుడు గుబుక్కున రెండు, మూడు,
నాలుగు వరుసలపైనున్న మొదటి అంకెలు-అంటే, 2, 4, 8 కలపండి.
14. అతని వయస్సు 14 అన్నమాట. 14 అనే అంకె రెండు మూడు
నాలుగు వరుసల్లో తప్ప ఇంకే వరుసలోనూ ఉండదు. అలాగే రికి ఏళ్ల
దాకా ఎవరి వయస్సయినా ఈ పద్ధతిలో చెప్పకోవచ్చు.

★ ద శా వ తా రా లు ★

నందువలన తప్పలేదు. అది నీవు గ్రహించక అతనిమీద కోపించావు. అంబరీషుడు తనది తప్పన్నట్లు నీ పాదాలమీద పడ్డాడు. నీవు ఓర్పు వహించక అతనిని శపించావు. నీ శాపాలను అతడు అనుభవించడము ఇచ్చలేక, నేను అనుభవిస్తానని అతనిలో ప్రవేశించి నేను చెప్పాను. అప్పుడు అంబరీషుడి కంఠము మారింది. అది గ్రహించావా?” అని అన్నాడు. దూర్యానుడు తను శపించిన శాపాలను విష్ణువు భరిస్తాడని విశేషానికి వణికిపోతున్నాడు. అప్పుడు విష్ణువు మునిని చూచి “దూర్యాసా, భయపడవద్దు, నీ శాపాలను నేను లోకశాస్త్రానికై అనుభవిస్తాను. వాటినిగురించి నీకు చెప్తాను. ఇప్పుడే స్నానము చేసి వస్తాను, పుంశు” అని చెప్పి, తనపై నున్న నగలను, వస్త్రాలను విస్తరింపజేసి, అప్పుడు విష్ణు గుండెపై దూర్యానునికి తనపాదం కనిపించింది. దానిని చూచి తాను తన్నినది అంబరీషుని కాదని, విష్ణునని గ్రహించి, మళ్ళీ విష్ణు పాదాల మీద పడ్డాడు. విష్ణువు అది గ్రహించి “మహా మునీ, తపస్సంపన్నులు దేవుని తన్నినా పర్యాలేదు. మహా మునులు కూడ దేవునితో సమానులు” అని అర్చి, స్నానానికి వెళ్ళాడు. ఎంత నేపయినా రాలేదు. దూర్యానునికి ఓపిక నశించింది. విష్ణువు మీద కోపం వచ్చింది. కాని కోపంవలన ఇంతవరకు జరిగిన సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చి, కోపాన్ని వైకి ప్రదర్శించలేకపోయాడు. కొంత సేపటికి విష్ణువు స్నానం చేసి వచ్చాడు. దూర్యానుడు “దేవా, మీరు స్నానం చేసి వచ్చేటంత లోపల మీరు ఆలస్యము చేస్తున్నారని నాకు కోపం వచ్చింది. వినుగు కూడ పుట్టింది. అదే విధంగా నేను స్నానం చేసి వచ్చేసరికి అంబరీషుడికి కూడ కోపం, వినుగు కలిగాయేమో నని అభీచిస్తున్నాను.” అన్నాడు. విష్ణువు, దూర్యానునితో “లేదు మహామునీ, అంబరీషుడుకోపం చెందలేదు. మన ఇద్దరి శృంగారం

జలపానం చేశాడు” అన్నాడు. మహా విష్ణువు, దూర్యాను మహాముని ఈ విధంగా మాట్లాడు కొంటుండగా, అంబరీషుడు అక్కడికి వచ్చాడు. దూర్యానుడు రాజుని చూచి తన తప్పయి తమించమని వేడుకున్నాడు. రాజు “నేనుకాదు తమించేది. అన్నిటికీ ఆ నర్మశ్యుగడే” అంటూ విష్ణు పాదాలకు నమస్కరించాడు. విష్ణువు జరిగిన దంతా అంబరీషుడికి చెప్పి, ఇద్దరినీ తనవంట తీసుకొనిపోయాడు. ముగ్గురూ ఒక ఏకాంత ప్రదేశంలోకి ప్రవేశించారు. ముని “స్వామీ, తమరి దశావతారాల సంగతి చెప్పండి” అన్నాడు.

★
గత వారం సంచిలో “పాదుపు” కథ ప్రాసినవారు “తాత నేనీ” అని గమనించ ప్రార్థన.

“నేను మొదట మన్వీయముగా రెండవ సారి కూర్మంగా, తర్వాత వరాహము, నరసింహము, వామనుడు, పరశురాముడు, శ్రీరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు, బుద్ధుడు ఈ విధంగా తొమ్మిది అవతారాలు ఎత్తి కలియుగాంతంలో కల్గి అనే పేరుతో నడవలవతారం ఎత్తుతాను. ఈ దశావతారాలలో ఒక్కొక్క అవతారంలో ఒక్కొక్క రాక్షసుడిని చంపి, లోకోద్ధరణ గావిస్తాను.” అని విష్ణువు చెప్పాడు. అంబరీషుడు, దూర్యానుడు విష్ణువుకు నమస్కరించి, తమ తమ ఇండ్లకు బయలుదేరారు. దూర్యానుడు మాత్రం తన శాపాలు ఈ విధంగా మారాయని సంతోషించి, నిట్టూరుస్తూ తన ఆక్రమానికి వెళ్లిపోయాడు.

చ ప్పు న చె ప్పు కౌం డి!

- (1) అమెరికాలో నేటి ముఖ్యనగరం పేరు నాటి మహాయోధుడు.
- (2) టెక్సాస్ కొనకపోతే రైల్వో అటువంటిదే తప్పదు.
- (3) మామిడిపండ్లలో ఒక మొగల్ చక్రవర్తి.
- (4) వారపత్రికలో కనిపించే ‘తేడా’.
- (5) సిటీలో ఇది ఎప్పుడుపడితే అప్పుడు, ఎక్కడపడితే అక్కడ.
- (6) పాతాళభైరవిలో ఒకలోకం, ఒకవృక్షం, ఒకరాగం, ఒక ముఖ్యగోళం ఉన్నాయి.

యాజులు తెలివి

పూర్వం ఓ ఊళ్లో గున్నయ్య అనే

ఓ వర్తకుడు ఉండేవాడు. అతడు అంతా ఇంతా ధనవంతుడుకాదు. ఎంతో ధనవంతుడు! ఇనప్పై బందిఖానాలోంచి విముక్తిలేని రూపాయలు చేనేదిలేక ఆ చికటికొట్టో మూలుగుతూండేవి! గున్నయ్యకి కానీ సంపాదించడంమీద ఊజీ ఆనక్తిలో కానీ దానం చేద్దాం అనే ఉదారబుద్ధి వెయ్యోవంతులేదు. కాని ఒక్కగుణం మంచి, చెవో ఉంది. ఎవరేనావచ్చినోరార కానీ ధర్మం అమగు తేమెడపట్టుకు బైటకు గొట్టెగున్నయ్య ఎవరేనావచ్చి అతడిని పొగడ్తలతో ఆకాశాని కెత్తేస్తే గాలిబుంగలా మనిషి పెరిగిపోయి గాలిలో తేలిపోయేవాడు. తేలిపోయి ఆ పొగడినవాడికి అడక్కుండా అద్దో పదో చేతులోపెట్టి పంపించేవాడు. కాని ఆపూరి యాచకులకి అతడంటే అనవ్యం! “ఫీ ఫీ అలాంటి తుచ్చపు పెధపని పొగడి డబ్బు రాబట్టుకోవడమా? ఫీ! అలాటి దుర్మార్గుణ్ణి పొరపాటు నేనా ఇంద్రుడూ, చంద్రుడూ అంటే మహాపాపం!” అని అసలు యాచనకి గున్నయ్య దగ్గటకే వెళ్ళేవాడుకాదు.

ఇలా ఉండగా యాయవారంలో ప్రసిద్ధి కెక్కిన యాజులు ఊరు చక్కావచ్చేడు చిన్న పనిమీద. పదో మాటల సందర్భంలో అతనికి గున్నయ్య సంగతి తెలిసింది. “ఓస్! ఇంతేనటయ్యా! అతగాణ్ణి పొగడి డబ్బు గుంజదాం!” అన్నాడు యాజులు అందులో

తప్పేం లేదన్నట్టు.

“ఫీ! ఫీ! వాణ్ణి పొగుడుతే పంచ మహా పాతకాలూ చుట్టబెట్టుకుంటాయ్!” అన్నాడు అంతా

“మరేం చుట్టబెట్టుకోవు! నే పొగుడుతాగా!” అని భరోసా యిచ్చాడు యాజులు.

అంతా ఆశ్చర్యపోయాడు. ఈ యాజులు గున్నయ్యకి గడ్డిపెట్టేటట్టున్నాడే, దేవాంతకుమ! అని సంతోషించాడు.

ఆ మర్నాడు సూర్యోదయా సంతరిం యాజులు మరో యిద్దఱు బ్రాహ్మణులని తనతో తీసుకుని మాపుకాగు గున్నయ్య ఇంటికి

‘భావత్రీ’

వెళ్ళేడు. ఆ సమయానికి గున్నయ్య తన బంతిలాంటి శరీరాన్ని గోడకి ఆన్చి హాయిగా విశాలంగా అరుగు మీద కూర్చుని ఉన్నాడు.

“న మ స్కారం మాపుకారు గారు!” అన్నాడు యాజులు గున్నయ్యకి కొద్ది దూరంలో కూర్చుంటూ.

“సమస్కారం. ఏం ఇలా దయ చేశారు?” కాస్త పెడసరంగా వాళ్ళు వచ్చినవని తా నప్పుడే ఊహించి నట్లు అడిగేడు.

“చిత్తం! చిత్తం! తమ దర్శనం చేసుకుందామని!” యాజులు చిన్నగా నవ్వుతూ అన్నాడు. మిగిలిన ఇద్దరు బ్రాహ్మణులూ అయోమయంగా చూస్తూ కూర్చున్నారు. “అలాగా! అయితే వచ్చిన పనే

మిటో చెప్పండి!” కాస్త విసుగ్గా అన్నాడు గున్నయ్య.

“అన్నన్న ఎంతమాట! మీగు విసుగుపడితే ఎట్లా? మీ గుణ గణాలూ గట్లా విని వచ్చేం! మీరెక్కడ?”

“పితృనమానులు! సహజ సౌందర్య వంతులు! నారాయణు డంటివాగు! రికమోడేనన్లు చేయని మహానుభావులు! విటగని మనస్సు కలవారు! అలాంటివారు మీరే అంటూ ఏకబిగిని పాతం వప్పజెప్పి నట్లు అప్పజెప్పేయగానే గాలిలో నింిపోయిన రబ్బరు బుడగలా తేలిపోతూ గబగబా లోలి కళ్ళి ఓ పదిరూపాయల నోటుతెచ్చి యాజులు చేతిలో పెట్టేశాడు గున్నయ్య. గున్నయ్యకి లేని గుణాలన్నీ కల్పించేడేవిటా అని ఆశ్చర్య పోతున్నాడు ఇద్దరు బ్రాహ్మణులూ.

“ఏది బాబూ! ఇందాక మీగు చెప్పిన వన్నీ మళ్లా ఒకసారి చెప్పండి!” పొగడ్తలంటే పెనెట్టు తిన్నంత సంబరపడే గున్నయ్య కోరికని కాదనలేక యాజులు మొదటి నింది మళ్లాక్రమంలో అన్నీ చెప్పి... ఉన్నట్టుండి చివరికి “నే చెప్పినవాటి మొదటి అక్షరాలు తీసుకుని వాక్యం చేయండి బాబూ...వస్సా...కెలవ్!” అంటూ ఇద్దఱు బ్రాహ్మణ్ణి తీసుకుని చక్కాపోయాడు.

గున్నయ్య ఉబికివచ్చే ఆనందంలో మొదటి అక్షరాల్ని పేర్ప సాగేడు. “పి...న...నా...రి.. సి!” కొయ్యబారిపోయాడు మాపుకారు గున్నయ్య!

యాజులు ఆపాటికి అరవై మైళ్ళ దూరంలోఉన్న తన ఊరి బస్సులో కూర్చుని కండక్టరుకి పదిరూపాయల నోటు అందిస్తున్నాడు టికెట్ కోసం!

బాలల సంఘం కొందరు సభ్యుల పేర్లు

అద్దింకి ఫణి సంజీవనసత్ (సంగం జూగర్ల మూడి, గుంటూరుజిల్లా) పరశురామ పురం శ్యామల (ఏలూరు, ప. గో. జిల్లా) డి. కృష్ణమూర్తి (కర్నూలు) చేవెండ్ల హేమావతిదేవి (పాటిమిడ, కృష్ణాజిల్లా) అడిదము విజయలక్ష్మి (కొటూరు, కృష్ణా జిల్లా) కొండోళ్ళ నరసింహారెడ్డి (మేలు మాయి, చిత్తూరుజిల్లా) చిలకమర్రి విజయ లక్ష్మి (విజయనగరం విశాఖజిల్లా) చిలక మర్రి అతివేలు మంగతాయారు (కలపగూడ, గో. జిల్లా) గవ్వూరి వెంకట సుబ్రహ్మణ్య గంగాధరశాస్త్రి (కాకినాడ తూ. గో. జిల్లా) చివుకుల సాయిరవేంద్ర ప్రసాద్ (గుంటూరు) బుద్ధకరపు కామేశ్వరి (చాలమూరు తూ. గో. జిల్లా) కన్నూరి శ్రీ రామమూర్తి (రాజమండ్రి, తూ. గో. జిల్లా) కన్నూరి శ్రీ విజయలక్ష్మి (రాజమండ్రి, తూ. గో. జిల్లా) చిలర రంగారావు (శికిండా బాదు) కమ్మల రామచంద్రరావు (ఏలూరు,

ప. గో. జిల్లా) నడిమింటి విశ్వనాథరావు (విశాఖపట్నం) యస్. శేష (శికిండాబాదు) గాజేపల్లి శోభారాణి (కొళిహస్తి, చిత్తూరుజిల్లా) సాధనాల మిన కుమారి (విశాఖపట్నం) చింతామణి భట్టలక్ష్మిబాయి (జంషెడ్ పూర్ గూడపూరి వెంకటరమణమూర్తి (శ్రీ కూర్మం, శ్రీ కామేశ్వరం జిల్లా) మలాది చిన్న వీరాస్వామి (పాత గుంటూరు) తట్టికోట ఈశ్వర వెంకట అప్పారావు (నాలూరు, శ్రీకామేశ్వరం జిల్లా) పాపులూరి ప్రభావతి (గోవాడ, గుంటూరుజిల్లా) వై. జానకి (వరంగల్) యం. శారద (జగత్పల్లె, కరీంనగరంజిల్లా) ఉజ్జూరి మధుసూదనంపు (విజయవాడ) నాడుగుల విజయలక్ష్మి (అల్లి నగరం, శ్రీకామేశ్వరం జిల్లా) పి. రవిబ్రహ్మ (తెలంపల్లి) కొరిటూల ప్రభాకరంపు (చామరపాడు, గుంటూరుజిల్లా) వరి నేడి రామసత్యనాథూమా వీరరాఘవరావు

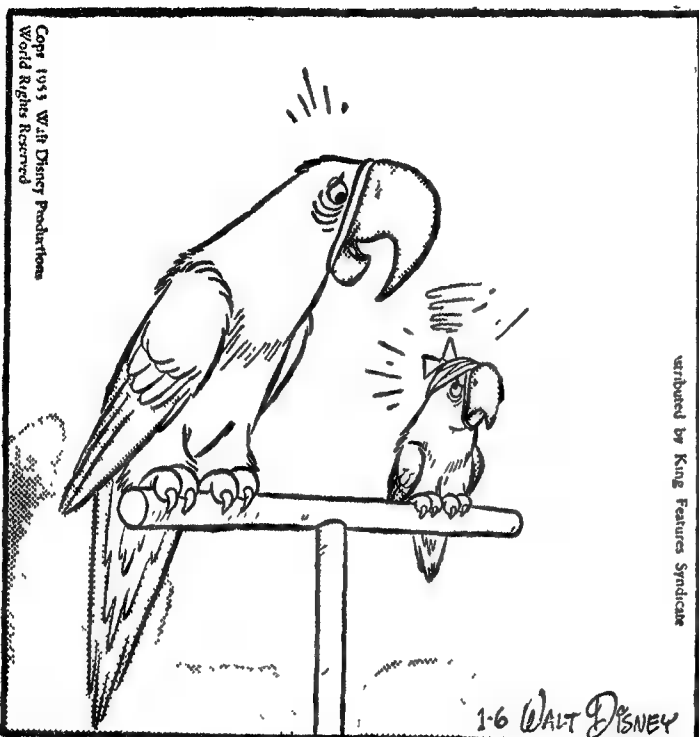
(నారాయణపురం, ప. గో. జిల్లా) తుంగుల పల్లి హేమలతాదేవి (గురజాడ, కృష్ణాజిల్లా) కంఠూరి రత్నమాల (రాజమండ్రి, తూ. గో. జిల్లా) గొల్లపూడి వెంకటసోజిని (జగ్గయ్యపేట, కృష్ణాజిల్లా) తిమ్మా లలితా కుమారి (విశాఖపట్నం.)

ఆకెళ్ళ సత్యవతి (విశాఖపట్నం) మేడేపల్లి వెంకటకృష్ణ వేణిసాయిమణి (విరసన్న పేట్ల, శ్రీకామేశ్వరంజిల్లా) కొసరాజు రాఘవేంద్ర ప్రసాద్ (తురుమెళ్ళ, గుంటూరు జిల్లా) బి. నరసింగరావు (పులివెందుల, కడపజిల్లా) నీలి నారాయణరావు (తెక్కలి, శ్రీకామేశ్వరంజిల్లా) ఉలిమిరి ఉమామహేశ్వరమ్మ (విశాఖపట్నం) కొత్తూరి రాజేశ్వరంగపు (అమలాపురం, తూ. గో. జిల్లా) నూడ భూషి విజయబాబు (తెనాలి, గుంటూరు జిల్లా) పి. ఆనందకుమార్ (రాజమండ్రి తూ. గో. జిల్లా) గోవిందరాజు రవిచంద్ర బాబు (విజయవాడ) పెమ్మరాజు వెంకట సత్యప్రసాద్ (బాడపాడ, రాయపూరి) పి. ప్రభాకర్ రావు (నాగర్ కర్నూల్, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా) తినిగంటి ముఖి గోవిందయ్య (కొళిహస్తి, చిత్తూరుజిల్లా) గారిపెద్ది దుర్గా మల్లేశ్వరశర్మ (జనగామ, వరంగల్ జిల్లా) చన్నావరపు పూర్ణచంద్ర ప్రసాగు (జనగామ, వరంగల్ జిల్లా) పిలింటి రామతీర్థ (రాజమండ్రి, తూ. గో. జిల్లా) కానకొల్లు శ్రీనారాయణరావు (పాత నెమ్మిపూర్, కృష్ణా జిల్లా) జి. రాధ (గుంటూరు) జి. పి. యస్. కృష్ణశర్మ (గుంటూరు) బి. అంజనాదేవి (హైదరాబాదు.)

ఎం. నరసింహాచారి (హైదరాబాదు) పెండ్యాల అన్నపూర్ణ (సికింద్రాబాద్) కంటాలక్ష్మి జనారన (కాకినాడ) రాళ్ళి (చోలు నాగ మల్లికార్జున శర్మ (గుంటూరు) చాలమడ చెన్నకేశవులు (తాడిపత్రి అనంత పురంజిల్లా) ఆచంట లక్ష్మీనరసింహారావు (పూనా) జనుంతి శాంతి స్వరూపవర సింహం (హైదరాబాదు) వీన్ను కేసి రాంబాబు (విజయవాడ) ఆకుల ఇందిరమ్మ (తాడిపత్రి అనంతపురంజిల్లా) జి. పార్థసారథి (కొళిహస్తి చిత్తూరుజిల్లా) కాళిమూరి శోభ (హనుమకొండ వరంగల్ జిల్లా) మద్దూరి రామచంద్రరావు (విజయవాడ) ఆ చంటి లలితా కుమారి (పాకొల్లు ప. గో. జిల్లా) రాయల హేమలత (ఉరీపాలెం గుంటూరు జిల్లా) చట్టి రమాదేవి (విజయనగరం) ఎల్. వెంకటేశ్వరరావు (విజయవాడ) అంబటి పూడి కామేశ్వరరావు (మద్రాసు) ఎమ్. జాన్సీ లక్ష్మిబాయి (గిద్దలూరు) మహం కాళి (శినివాసశాస్త్రి) (ఖమ్మం మెట్టు) ముద్దల శ్రీదేవి (టికాబలి బరిస్సా.)

రంగుల రాట్నం-18

వార్తడిన్నీ

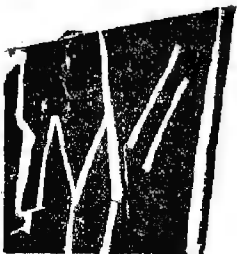

“నీతో నుండే చెప్పానీ. చిలకలు విన్న ప్రతివాన్నీ మళ్ళీ అనవు.”

హం సున నలులు

(గతవారం తరువాయి)

అల్లకల్లోలంగా కనిపించే ప్రపంచం నిజ స్వరూపం, అందులో వస్తువుల గమనవిధానం మనకి అర్థంకొనవుడు, అన్ని మనంతమేరకే మనకి కనిపించినంతవరకే "గోయి ఎగరగు త్తెను" అవహించును, గోళీకా నువూద శుక్రం నిలబడలేను, చెరిసి గిరిసహా నొప్పిపుట్టును అని సిద్ధాంతాలు తిరుగుచేసుకొని, రాయా నీనూ, శుక్రం, చెవి అవి చెప్పినట్లు వివర నవుడు నూత్రాలకు మినహాయింపులు రాకు మని సభకుంటాం అలా సభకొనకపోవడం, ఇదంతా దగాలా అబద్ధం తీర్మానంకాలేనది, అంటూ దేవతా వస్త్రాల కథకాని రాజాగారి పంచ కట్టుకొలేని అరచిన పసిపిల్లలలా గావుకేక పెట్టడం మార్క్స్ బ్రదర్స్ పద్ధతి సిద్ధాంతాలన్నీ చీలి చితిగిపోయాయి అని చెప్పి, కొందరు మాత్రం పంచంలా కథ కమామిషా ఇవ్వాలని చెప్పి చితిగి వచ్చినట్లు కాల రెవెన్యూలం వాళ్ళ జెండా మనకంటే గెలిచినామీద మనం మామేవాటి బొమ్మన్నీ తిగబడిపడతామని వాటిని మనం మళ్ళీ తిరుమా చేసుకుంటామని తాత్పర్యం ప్రకటింపగా మార్క్స్ బ్రదర్స్ నేనినూ ఒక ఈ సిద్ధాంతాన్ని చితిగ్గొడుతుంది. అది అప సవ్యంగా ఉంటుందని తెలిసే, వార్షింగ్ ఉండేమాడా దాన్ని మనం ఇక్కడ తిరుగు చేసుకోలేము మానున్న కొనేపూ అదేమనని

మింకేసి, గూనో, చిక్కో, హాగ్నోలుగా అనుచరించేసుంది గూనో మాటలవేగం, హాగ్నో చిక్కోల చేపలవేగం సుడిగాలిగా వచ్చి మనవి చుట్టుముట్టి విపరీతమైన వేగంతో ఎగరేసుకుపోతాయి అంగులో పాద్యా పాద్యాలులేవు హాగ్నో జేబులోంచి గూకు కన్నులా చేకికాసి దగ్గర్లోంచి విడిచినట్లే అది తీసేసాడు అక్కడ, అక్కడే వా పోవాలంటే జేబులోంచి నెకలుతీసి అంగుమీద ఎక్కి వెళ్ళిపోతాడు డెన్ వి మెన్ వో హాగ్నో అన్న ఇంగ్లీషు సామెతని అక్షరాలా నిజంచేసి, అసలొని అన్నోరికలనూ శుక్రాలవేసే సవారిచేసారు నాకు మనం అసహజం అనుకున్నదానికి, అతిసహజమైన గూపకల్పన చేసి అది సహజమే నట్లు నటి పాక నన్ను మంటాగు నుండి గూనో మోసం, కళ్ళజోం హాగ్నోవిగ్గా అనీ వచ్చి అబద్ధాలుఅని తిలకినా అంతోన్నా కళ్ళో పత్యంలు లేకుంటాను మనం వాళ్ళనిమానీ నవ్వనోలే నాన్ని మనవిమానీ తెల్లబోతాగు ఇంగులో నవ్విం గుకేముంది అని ఈ విషయంలో అధివా స వివాగులకన్న అతివా సవివాగులు వీళ్ళే నవ్వేస్తుంది గోళీకాయమీద నిలబడి గడి మేనున్న శుక్రం బొమ్మ మనకి ఆర్థంకాక పోలే ఆక్స్ ఫోర్డంతాకు సరే కులిస్సు సునని గూకాలింపతామనూడా వాళ్ళలా పడి లేచినా మనం హుంకలేము కారణం

వాళ్ళది పూర్తిగా వ్యక్తిగతమైన భావన 'వేపకానుతి వెలి' అనిపిస్తుంది అర్థం కానివాడికి ఆభావాన్ని వాళ్ళ మనలో కలిగించలేరు అంగుకి సరియలిస్టులు. అలా దీన్ని మనము వార్షింగ్ లిగితే అది మార్క్స్ బ్రదర్స్ మార్క్స్ అవుతుంది. * * * డక్ మాన్ అనే చిత్రంలో మార్క్స్ బ్రదర్స్ ఇద్దరు ఒక్కలాగే వేపంచేసుకుని ఒక ద్వారం దగ్గర ఎగుడుబాదులుగా తిలప పడితాగు ద్వారం దగ్గర నిలవుట్టడము ఎగు గుగాఉన్నది నా ప్రతినిధిమేనా? వాడె నకు నేనెవడు వాడునిజమా? నేనెవరునా. నేను వాడి ప్రతినిధివానా అని ఖంగుగానడ మనని ఖంగుగానెట్టేస్తారు ఆ యిద్దరు రజ్జా పర్వభాంతిక ఇంకోపాయిలో ఇంతిగోస్తే అనువాదించేసిన కళాకారులు అరుగు, ఇది హాస్యనటుడికి నాస్యం అవుతుంది వాళ్ళలో మార్క్స్ బ్రదర్స్ నాస్యం వుతుంది ఇంకోచిత్రంలో ఒకడుమడిచి, గోడి ఈకలపెద్ద (గుమ్మగులిపేడి)ను పిస్తూలూ మానించి ఆయనని గద్దెస్తాడు హాగ్నో క్లిటిటివాడు కంగాగలో అది పిస్తూలే అని ధిమపడి చెతులుపెకలేనాడు మనమంతా ఈ క్లిట్టు మానీ అర్థంలేకుండా పగలబడి వచ్చేసాంకూరి నవ్వు పూర్తి అయ్యేలోగా ఆవసరే పి నేలే చేలుతుంది. ఈసారి ఏం చేసేవట్టు, చేప్పి మానీ వచ్చేవట్టు? ఏది

(31-వ పేజీ తరువాయి)

తెలిసుజేసింది రాణి. రెడ్డిరావు మేముండగా నీకు ఉద్యోగాని కేమిలోటు...రేపే కనుక్కొని వెళుతా!" అన్నాడు కాలరరీవిగా ఊళ్ళూ. ఇటువంటి మనుష్యుల పరిచయాలూ ఊకచక్కగా ఉపయోగించుకోవాలనుకుంది రాణి. కనిపించినంతవరకు రెడ్డి, రావు రాణివైపు ఖులాసాగా మామూలు వెళ్ళిపోయారు.

మరియమృతం బ ప్రయత్నంలో వంటింట్లో ఉండిపోయింది.

ఇంట్లో తుడుపులు, కడుగులు పూర్తిచేసుకుని నడుంబరిగిన నరసవ్య తనయింటికి పోదామని బయటజేరింది. వీధి అరుగుపై ఒంటరిగా ఏమిటోదక నిలుచున్న రాణి నరసవ్యను అపకీబుర్లు పెంచింది. ఊరుకోని నిలసవ్య తన జీవితచరిత్ర, చుట్టుప్రక్కల నారి భోగటా, మాసిన సినిమాలు తాను జీవితంలో నేర్చిననీతులు, చివరకు జీవితం ఎప్పటికైనా కొటిలో భిష్టమౌవోయేదే కనుక అది కలలా కనిపిస్తుందనే తన భావం, తన అమృతమృదగ్గ నేర్చుకున్న వేదాంత జానకీలు వరుసగా ఏకరువుపెట్టింది నరసవ్య. సామాన్యసంసారస్త్రీలు చిన్నతనంలో తల్లితండ్రుల అగువులను తిర్యాక భిర్తరక్షణలోను, గౌరవంగా నాలుగోవలసవ్య బ్రతికే జీవితానికి వారికి దూరంగాఉండే బాహ్యవాతావరణంలో ఏర్పడినలేక సంఘం యొక్క కర్కశ కృత్రిమ ప్రవర్తనలకు బలియే పొట్ట పోషించుకునే అలల జీవి తోనీ ఉన్న వ్యత్యాసం ఆధునికయుగంలో సంశ్లిష్టమాతున్న నాగరికతతో నిమిష నిమిషం మారిపోతున్న కుటుంబ సంప్రదాయాలలో వ్యక్తిగత భావాలలో పదిరెట్లు ఇమిడుచి చివట్లు స్ఫురించింది రాణికి.

నరసింగం లేదర్ జేగ్ ఊపుకుంటూ రిక్తాలో దిగాడు ఇంటిముందు. రాణి ఆశ్చర్యపోయింది. విజయ యా సాయంత్రం కూడా తెటికి వెళ్ళిపోయినందుకు మళ్ళీ యారాత్రి ఎటువంటి రభస జరుగుతుందో అని భయంతో అలజడి చెందింది.

"ఎం రాణీ! వీధిలో కూర్చున్నావు!" నవ్వుతూ నరసింగం లోపలికి వెళ్ళి పోయాడు మేడ మీద, తనగదిలోకి. అతిశయవంతమైన స్వయం విన్న మరియమృతం గానగా వంటింట్లోంచి వచ్చి తోటపాటు సర్దుకుని, ముసేమునీ నవ్వులు నవ్వంది.

మేడమీదనుంచి 'విజయ' అని శబ్దం పట్టాడు నరసింగం.

'రాణీ! ఏం కావాలా నవ్వుమాడమారీ ఉ తోకాపిడి!"

రాణిని మేడమీదకు నెట్టింది. మరియమృతం ఆ పరిస్థితిలో మరోమార్గంలోకే, నాసింగం ప్రవర్తన భయంతో మెల్లిగా మెండుమెట్లు ఎక్కి నిలుచుంది.

"ఎం కావాలి?" లేని వ్యంగ్యం తెచ్చుకుని పలకరించింది రాణి.

'కొవలసినవన్నీ నవ్వు యివ్వగలవా?" ఒక్కసారి రాణివైపు తీక్షణంగా చూసి పక పక నవ్వుతూ నరసింగం "కాఫీ...ఉంటే లేకపోతే మంచినీళ్ళు తెచ్చి పెట్టు!" త పీగా నెమ్మదిగా తంబించుకున్నాడు నరసింగం. రాణి మంచినీళ్ళు తెచ్చి మేడమీద పెట్టి మేడమెట్లు దిగబోయింది.

నరసింగం పీచాడు ఆమెను.

"ఎలా కూర్చో!" కుప్పి చూపించాడు నరసింగం.

మానంగా, భయంతో, చెదురుతున్న తోళ్ళో కూర్చుంది రాణి.

'నీను చెయ్యొచ్చి కాదు...మనిషి వే!" నరసింగం నవ్వాడు. రాణికికూడా నవ్వు వచ్చింది.

"నీకేక ముఖ్యవిషయం చెప్పాలని పిలిచా. వీళ్ళిద్దరు తల్లి కూతుళ్ళుకాని నా అనుమానం. చుట్టూగులో విజయతో పరిచయం కలిగింది ఒకరింటోకే వెళ్ళి లో...భోం మేళంలో...పదివేల ఆస్తి దీనిపరం చేశాను. విశ్వాసపూరితురాలు...నవ్వు ఎలా ఈ యింట్లోకి గైవో తెలియదు—కానీ జ్యోగి తి. నిమ్మ చూస్తే అమాయకత్వం ఉట్టిపడుతున్నట్లుంది...మంచితనంగా యీ సంగతి నీకు చెప్పాను...తిర్యాక నీయడం!" నరసింగంలేచి లంగికట్టుకుని, తెల పొక్క తొలుక్కని, మేడకు నల్లర్ గట్టుకుని, అందంగా తిలగువుతుని లేచి నిలబడాడు.

"ఈ సోజాతో యీ యింట సంబంధాలు తెంచుకోల్పుకున్నాను...విజయమీద చూపిన క్రోధాసక్తులు నా భాగ్యపిల్లలమీద చూపించి ఉంటే. నేనెంతో హాయిగా ఉండేవాణ్ణి...భాగ్యమే కట్టుకొన్న, వ్యాపారం చేయటో యీ సారంలో ఉంటూ నాకే నమోదాగాను." నిటూర్చాడు నరసింగం. తిలవంచుకుని గబగబమెట్లు దిగి వెళ్ళిపోయాడు నరసింగం.

మనుష్యులను పూరిగా అరం చేసుకోవడం చాలా కష్టమనిపించింది. కూర త్వం బోహగ్యంగా ఆ కారంలో ఉట్టిపడే నరసింగంలో మంచితనం కూడా ఉండని ప్రమాదమైంది రాణి.

"రలు అందలేదా?" నల్లిపోతున్న నర

సింగాన్ని ప్రశ్నించింది మరియమృతం. అతను సమాధాన మివ్వలేదు. పెదిమలు విరుచుకుని, బుజాలెగచేసి, వక్రింగా నవ్వింది మరియమృతం.

చెడిరిన జాటుతో, చిక్కాకుగా కోపంగా ఒంటిమీద ముఘ్గర లేకుండా రివున ఇంటో అడుగుపెట్టాడు నరసింగం రాత్రి పన్నెండు గంటలకు. బయట ఈ దురుగాలి జోరుగా రివున విసురుతుంది. కీచురాళ్ళు అరుసున్నాయి. చీకటిలో, విద్యుద్దీపాల వెలుగు నీడలో నిలుచున్న పాత కొంపలు, స్మృతానంలోని పాతబడిన సిమెంటు సమాధుల్లా గోచరించాయి.

మరియమృతం ఆరాత్రి నిద్రపోలేదు. నరసింగం మళ్ళీ విజయరాగానే రభస చేస్తాడనుకుంటోంది. అతనురాగానే లేచి తలుపు తీసింది.

'విజయ ఏదీ?!" ఇంట్లో అడుగుపెడు తూన నిర్లక్ష్యంగా ప్రశ్నించాడు నరసింగం.

'మంగు భోజనం చెయ్యండి!" నమ్రతగా అల్లుడిని ఆహ్వానించినట్లు మర్యాదగా చేతులు నలుపుకుంటూ నిలుచుంది మరియమృతం!

'భోజనం!.....కడుపునిండా భోజనం అయిపోయింది. ఈవేళమాత్రం ప్రత్యేకంగా మనశ్శాంతికిలిగించే నిండు భోజనం దొరికింది!" వ్యంగ్యంగా హేళనగా పకపక నవ్వుతూ, ఒక్కసారి భయంకరంగా గరించి మేడమెట్లు ఎక్కిపోయాడు నరసింగం.

రాత్రి విజయ ఇంటికి రాలేదు.

గదిలో సామానాన్ని మూలకట్టి బయట పెట్టాడు నరసింగం. మర్నాడు ప్రాద్దన, వీధిలోకిపోయి టాంగా తీసుకువచ్చాడు. ఒక పెట్రె, బెడ్డింగు, రెండు గోనెసంచులు, సామాన, టాంగా ఎక్కాయి.

మరియమృతం ఆశ్చర్యంగా కళ్ళు లేలేసి నిలుచుంది నరసింగం వైపు చూస్తూ. "ఇదే ఇఖరి ననుసారం...మళ్ళీ మోముఖాలు చూడను!" నరసింగంనడిసం కోపంతో ఎర్రబడిపోయింది.

'బహుశా...!" ఏదో అనబోయి మళ్ళీ ఆలోచనతో ఊరుకున్నాడు.

రాణికి మానంగా ననుష్యురించి టాంగా ఎక్కి కూర్చున్నాడు నరసింగం. ఆ ఎగుడు దిగుడు గతుకుల కోడ్డు నరసింగం జీవితాన్ని జ్ఞప్తికి తెచ్చి టాంగాలో తీవ్రంగా కుదిపేసింది అతన్ని.

మరియమృతం నరసింగాన్ని ఆపదల్చుకోలేదు. నసంలేని నరసింగం ఇంక తమకు పనికిరాదని, నిర్ణయించుకుంది మరియమృతం. ఈ విషయం విజయ అంగీకరించి, మరో అండ కోసం ప్రయత్నంలో ఉంది. అందుకే గత రాత్రి యింటికి రాకపోయి ఉండవచ్చునని నిర్ధారణ చేసుకుంది మరియమృతం!

—ఇంకా వుంది)

కాలదోషంపట్టినప్రవచనాలు 2

“ఆడది ఉద్యోగాలు చేయనా, డిక్లేలనా?”

ప్రముఖ ముగ్గున ముదిరిలు కొందరు, నేటి విద్యార్థి అయిన గృహిణిని గురించి ముచ్చటించుకొనగా వినడం తలుసించింది. నేటి వాగరిక స్త్రీ, చక్కని గృహిణిగా కాణిందలేక పోతుందని, తన కుటుంబానికి గాని, భర్తకుగాని, సహజమయిన ఆనందాన్ని అందివ్వలేకపోతుందని, వారు వాపోయారు.

ఈలాటి భావన సాధారణంగా ప్రతి అమ్మమ్మకి వుంటుంది. అయితే ఏ విషయంపైనన్నా ఒక అభిప్రాయం యిచ్చే ముందు, అందుకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలు తేల్చుకుని అవగాహన చేసుకుని, ఒక అభిప్రాయానికి రావడం ధర్మం.

కాలంతోపాటు మాన్య ప్రకృతి సిద్ధం. 50 ఏళ్ళకంత వుంటే స్త్రీ జీవితానికి, నేటి స్త్రీ జీవితానికి చెప్పలేనంత తేడా వుంది. ఈనాడు ప్రజల జీవనంలోనే మార్పొంద మైన విప్లవం వచ్చింది. అందుకు సర్దుకుని పోయే క్రితం అనవసరం. ఈ మహాసరినామంలో జీవనసాయి చాల పెరిగిపోయింది. పాత వద్ద తిలగ, ఒక్కే పురుషుడు ఆర్పించడం, మిగతా కుటుంబం యావత్తో ఆతని ఆర్జనమీదనే

ఆధారపడడం ఈనాడు సరిపోదు. అటువంటి వారు, ఆనందం అంటే ఏమిటో మర్చి పోతారు అనందించాలనే కుఖులదాలని ప్రతి జీవి కోరుతుంది అదిపొందడానికి ప్రయత్నం చేయడం సహజం. కుఖుపడడం అందరి జన్మ మాకు.

కాలంతోపాటు వాగరికత, అంగుతో వాటు మానవుడి కోరికలు బాగా వృద్ధి పొందాయి. తమ తమ ఊళ్ళలో వుంటున్న కోరికలు తీర్చుకోవాలని అందరికీ వుంటుంది. సంపన్న గృహిణులు సౌఖ్యాలను డబ్బుతో కొనగలరు. మరీ క్రిందితరగతి స్త్రీ కష్టించి పనిచేసి, అందులోనే తృప్తిపడుతుంది. గాని ఎటువచ్చి, మధ్యతరగతి సంపార స్త్రీకి వచ్చింది చిక్కు. గాని ఈ సమస్యనికూడ చాలవరకు “విద్య” పరిష్కరించింది. కనీసం మెటిక్యులేషను సేసయిన సంపన్న గృహిణులు ఈనాడు ఉద్యోగలపై పు మొగు తున్నారు. అంతేకాదు. ఏమాత్రం చదువు కున్నా, కష్టించి ఉద్యోగంచేసి, భర్తకి చేదోడు పాదోడుగా వుండడానికి అనేకులు కృషిచేస్తున్నారు. కుటుంబ భారం అంత ఒక్కొక్క పుణ్యమనిపై వదిలేయడం అన్యాయం అని మనసారా భావిస్తున్నారు.

కీ క్రితన్న ప్రతిజీవి కష్టించి పనిచెయ్యాలి; లేకపోతే మానవకీ వృధాపోతుందని బాలుకున్నాడు. ఈనాడు స్త్రీల దృక్పథమే నేను. సమిష్టి కుటుంబంలో వుండడానికి నేటి స్త్రీ ఇష్టపడదు. తన మాడ కష్టపడి, భర్త రక్షకు తన ఆర్జన కలిపి తమ స్వతంత్రంగా వుంధానికి చూస్తుంది నేటి గృహిణి.

జీవన ప్రమాణం విపరీతంగా పెరిగివున్న నేడు, భార్య గొర్రవప్రదంగా భర్త ఆర్జనకు తోడుపడడం చాల అవసరం. నేడు-- స్త్రీ ఉద్యోగం చేసుందని హేళన చెయ్యడం వుద్ధ తిలపి తప్పుక. అలా హేళనగా చూసేవారు, వా ప్రవ పరిస్థితులను అర్థంచేసుకోలేని చెప్పాలి. వారు ఆదృశ పథం మార్చుకోవాలి. కారణం తమ తమ మాతుళి ముందు జీవనం నేటి కాలమున పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఆలోచించాలి. గాని సీత, వాని క్రతులను నేనే స్త్రీలతో సరిపాల్పడం ఎంత చేసబలు! ఆకాలం ఈకాలం కాదు; ఈకాలం ఆకాలం కాదు. మార్పుకు సర్దుకో లేకపోతే చెడన దెవకీ?

ఈనాడు సంపార స్త్రీ ఉద్యోగాల చెయ్యడం పట్టులలో పంపాటైంది. వాళ్ళు చిన్న చిన్న పూళ్ళలో హరించలేని వారు వుండవచ్చు. ఏనాటికైనా పారి అభిప్రాయం మారితీరుతుంది, అయితే సంకతుల తమ వరకు రావాలి. అంతే!

మధ్యతరగతి గృహిణి, పరిస్థితులు అనుకూలీ సే, ఏ గొర్రవప్రద మేనే ఉద్యోగాళ్ళేనా, నిరధ్యంతరంగా చేసి, తమ సంపారాన్ని ఆనందిప్రదం చేసుకోవాలి.

నేటి విప్లవయగంలో మన తెనుగునాటి మెత్త “స్త్రీలు ఉద్యోగాలు చెయ్యాలి, పూళ్ళలోలా” ఈనాడు నవ్వును. దాన్ని విచారించండి.

వి. ఎల్. ఎన్. స్వామి

జాగృతి కథానికల పోటీలు

1. సాంఘిక కథానికలకు 50, 80, 20 లు బహుమతులు.
  2. చరిత్ర లేదా పురాణాదిహాసాది ప్రాచీన భారత సాహిత్యంనుండి స్వీకరించబడే ఉత్తమ కథకు మరొక బహుమతి రు 20 లు.
  3. భాగ్యలక్ష్మీ దర్శనానికి సంబంధించిన ఉత్తమ వ్యాసానికి ఒక ప్రత్యేక బహుమతం.
- ఇవి అన్న విజయంకడు ప్రత్యేక సంచిలో ప్రచురిత మవుతాయి అఖరు తేదీ - 10-9-59 పూర్వ వివరాలకు సంపాదకులు: జాగృతి, పొట్టు బాక్సు నెం 894. బకింగ్ హాంపేట, విజయవాడ - 2 కు వ్రాయండి.

కాటుక

స్త్రీ: అందంతో పాటే అలంకారం గూడా అవసరం సహజ సౌందర్యానికి సగటునా నాడ్యాంకంలే రోజూమాత్రంగా తీర్చుకున్న అలంకారాలే వింతైన వస్త్రాలు సమకూర్చి పెడతాయి.

నుదిట్టమైన నోసటిని విక్కిరిస్తూ నిర్వికారంగా నిలబడిపోయిన కుంకుమ రేఖ, వ్యవస్థకల్పకు గిరిగింతలు పెట్టి విదుల్ల తలా వెలుగులు చింకేలా చేయగా కాటుక రేఖలు కుదురుగా దిద్దుకోవడం హైందవ శ్రీ అనుదిన కృత్యంలో తప్పనిసరి పని.

తాటిరెడ్డి రామలక్ష్మి

కాటుక కేవలం అలంకారం మాత్రమే అని తేల్చి పారయ్యటానికి వీలేదు. అది కొన్ని కళ్ళజబ్బుల్ని కూడా సమం చేయగలదు. కంటిలోపడేన నలుసుల్ని రెప్పల కిందకి చెరసేయదు. అంచేత పసిపాపలకు గూడా దీన్ని వాడతారు. కళ్ళని గడ్డించటంలో కనురెప్పలతో పాటు అడికక భాగాన్ని స్వీకరిస్తుంది. కళ్ళ ముండ్ని తగ్గిస్తుంది. కళ్ళని చీలగా వుంచుతుంది.

పోతే కాటుక చేయటంగూడా పెద్ద కష్టమేమీ కాదు అయితే బాగురగా చెయ్యాలి. ఆలస్యం అయినా మనకేంయిబ్బంది వుండదు లెండి. దానికి కొవలసిందలా ఆముదమూ ఓరెండో మూడో దూదివత్తులు (దిపారానన కత్తులు కాదండీ! ఆకారం ఆలాగే వున్నా సధిరు వ తికి యిరవ ముప్పైరెట్లు ఎక్కువ పనిచేయంలో వుండాలి సుమండు.) ఓ రాగి పళ్ళెం, పచ్చకర్పూరం కావాలి.

ఓ పాత్రలో ఆముదంపోసి మొదట వత్తుల్ని నానవెయ్యాలి. ఆలా నానవెయ్యక పోతే తిర్యాక వాటిని ముడించినప్పుడు చీటికివాటికి ఆరిపోతూ వుంటాయి అంచేత అనవసరంగా మనకు చీకా కూ అగ్గిపుల్లల దండక లేకుండా మొదటే ఆముదంలోనానీ నీచీయిబ్బంది వుండదు. వాటి నలా నానీసి రాగిపళ్ళెం తీసుకొని కుభంగా తోమి కడిగి తుడిచి పెట్టుకోవాలి. రాగి పళ్ళెం అందు బాటులో లేనివారు కత్తికి (గ్రానా వెగల్పూ మందంవుండి చిరుము లేని యినుపముక్కుయినాసరే వెలులి రసంపూసి రాగిపళ్ళెంపూసి వాడుకోవచ్చు రాగిపళ్ళెంమే అయితే సాదారణంగా వెలులి రసంపూయదు. ఆలాచేస్తే కాటుక కాస్తా మంటగా వుంటుందంటారు. నేను మాత్రం అలా ఎన్నడూ చేయలేదు లెండి. నా అభిప్రాయం అడిగితే కాటుకకు విగత వాటి

(వధమవుదుష: అది, వాడు, వాళ్ళు)

త్రుమధ్య బాబాయిమామకు లలిత వచ్చింది పాపని మాడానికంటూ. నాకన్నా పది పన్నెంజేళ్ళు పెద్దది, మంచి మాటకారి. స్నానం, పానం ముగించి ప్రసూనపు బడలిక కాస్త తగ్గింతరువాత, తాపీగా పళ్ళెల వరకు కురిపించింది.

మీ పాప బాగానే అలరి చేసుండే!! ఎవరిపోలి కంటావే? నాకేమీ నీపోలిక అనిపిస్తోంది. ఆ ముక్కు కాస్తమివారిది అయితే అయివుండొచ్చు కానీ, ఆ బూరి బుగ్గిలూ, ఆ తెలుపు, ఆ లిపిలనం అంతా నీనోటోంచి ఊడిపడ్డట్టేకంది. చిన్నప్పుడు ఇలానే శిశువేదానినీ నవ్వు!

నేను వ్యవస్థి ఊగుకున్నా! అది సరేకాని మీవారి జీతం ఎంతి? చెప్పేను.

అమ్మబాబోయ్! మాకన్నా చాలా ఎక్కువే! నాకి కనీసం వందరూపాయలన్నా దాస్తాంటా వసుకంటా. ఏం?

ఉత్తమ పురుష: నేను

దానిబోధన పూర్తయితేకవాత నేను అడగటం మొదలెట్టా. లల్లీ! అన్నయ్య (దానిఅన్నయ్య) ఎక్కడ ఉన్నాడు? వనమిటో కలిసికట్టగా ఉంటుందా? మురళి ఎక్కడ వదువుతున్నాడు?

ఆ...ఏం అన్నయ్యలే! పూరిగా మారి పోయాడు! ఆ మహాత్మి (వదిన) వచ్చి నవ్వుటినుండీ! అమ్మకి ఓముప్పైరూపాయలు పంపడానికి ప్రతినేలా ఇదై పోతున్నాడు. మురళి వాడిదగ్గరే వికాం. చదువుతున్నాడు

కన్నారాగిపళ్ళెం వాడటం ఉత్తమం అని చెబుతాను.

అట్టే గాలిరానిగదిలో ఓమూలగా ఓ పాత్రలో ఆముదం పోసి యింతకు మునుపు ఆముదంలో నానవేసిన వత్తుల్లో ఒకదాన్ని ఆ పాత్ర మధ్యని ని బెట్టాలి. ఆ పాత్రకు రెండు వేపులా వ తికిన్నా రెండుమూడంగు లాలు మాత్రం ఎక్కుగావుండేలా రెండు రాళ్ళని అమృత్తి ఆరాళ్ళపైని రాగిపళ్ళెం బోగించాలి. తిర్యాక వ తిని అంటించి ఆ వ తినుండి వచ్చే పొగంతో రాగిపళ్ళెం లోపలి భాగానికి అంటుకు నేలా పళ్ళెరాన్ని సగ్గారి. ఆపైని ఓ పెద్ద వెగుగుబు ఆ సామాగ్రిసంతో కింగివే చేనలా మూయాలి. అడుగున ఆముదం పోసి న పాత్ర లోని వత్తి పూరిగా కాలిపోయి యింకా

ఏంవాడటంలే! ఈ కళాపుకాంలలో రూపాయలసంఖ్య తెలుస్తోంది డాబుగా! అప్పుచెయ్యకుండా గడుపుతున్నాం.అంతే! మరీ కడుారం కాకపోతే ఇదరు మనుష్యులకి ఏం ఇర్పంటుండే మహాచెప్పాపు! అది సరేకాని, నెలనెలా మీ ఆత్మరికి 'ముడుపు' చెలించాలా?

ఆ.....పంపుతాం! లేకపోతే వాళ్ళకి అవసరకాదా?

ఊ.. ఇంతికి ఎంత పంపుతాగా? చెప్పేను.

హవ్య! ఇంత పిచ్చిరూలోకం అయినా తున్నా మేమిటే? నెలనెలా అంతంతపంపితే ఇక పిలలకే ఏ వుంటుందే? మీరం తింటారు?

దానితో భోరణి తెలిసినదాన్ని కాబట్టి నేనెం సమాధానం చెప్పలేదు. అది నూరి పోనే తెలివి లేదు మారు చెప్పటండా వింటూ ఉక్కొన్నా....

లే. వాడికి జీతంకట్టడానికి కూడా ఏడు సున్నాడు. మళ్ళీ రెండోదలపాతికవసుం దనుకొంటా జీతం! ఏంచెప్పను? చెప్పకుంటే సిగ్గుచేటు! ఆమయ్య నేనునల్లే నేత చీర పెట్టేగా, గతిలేనట్లు. నిల్కూచీర కొనడానికి చేతులా నేగా? వచ్చివా...అవిడగాను ఊగుకుంటుందా? అమ్మ...ఏమిటో పెళ్ళి అయ్యేవరకే ఈమగబిడ్డల ప్రేమలు! అంటూ చప్పరించేసింది లల్లీ.

నీ. ఉత్తర (పోబాపూర్)

ఆముదం పాత్రలో విగిలివుంటే ఆకాలి పోయినవ తిట్టేసేసి మనోవత్తి అంటించాలి. ఈలాగే శేరు ఆముదము అయిపోయేదాకా ఆముదమూ, కాలిపోయిన వత్తులుతీసి తాబా వత్తులా వేసుండలి మనం చూడకూసిన బాగ్యరంతా వత్తి పొగను రాగిపళ్ళెం లోపలి భాగానికి అంటుకు నేలా చేయటంలో కేంద్రీకరించాలి. నేనున్నర ఆముదం కాలి పోవటానికి అయిదారుగంటల కాలం పడుతుంది. తిర్యాక రాగిపళ్ళెరాన్ని కాస్తా చల్లారనిచ్చి బాగుతుకు తీసి దానికంటుకున్న మనీనంతటిని గోకి కుప్పచేస్తే ఒచిన్న చెంచాడు నల్లటిపాసుంతయారాతుంది. ఇది కాటుకపాడి. ఓ చెంచాడు పగులపాడికి అగ్గచెంచాడు పచ్చకర్పూరం మెత్తిగా కాటికలానూరి కలిపెయ్యాలి. అంతే

‘మ త త మ నె మ ల లు త ప్పి న...’

స్థలం—నూ ఇల్లు, కాలం—ఒకరోజు ఉదయం, రెండు నిమిషాలు తక్కువ ఎనిమిది. పాత్రలు—మేమే.

కంటింటిలో అమ్మ తమ్ముడూ—బాత్ రూమ్ లోపల పెద్దక్కయ్యా, తలుపు కిరతల చిన్నక్కయ్యా. ద్రాయింగ్ రూమ్ లో అన్నయ్యా, నేనూ—...నాన్న తల్లా లికింగా రంగంమీదనుండి చూక్కొట్టువైపు తప్పుకుని వున్నాను.

“ఏ మేవ—ఒసేయ—ఇదిగో....” అని నాన్న భారీ సంచితో ప్రవేశించారు.

“ఈ రెండుకు స్వామి! కాయగూర లేనీ?” అంటూ అమ్మ నాన్న నెడు దున్నది...

“ఇంకొక్కడి కూరలూ...తీరా బజారు వెలి చూసే మనీషర్లు లేదు మరి...”

“బావుంది...చాలా బావుంది...పోగొట్టు కోవడం మీ వంశానికి మారు చేరుగా, ఒక పచ్చ లేమిటి...ముకులే పోగొట్టుకుంటున్నాను...”

“హరిసి! నన్ను సొంతం చెప్పనీయవే...”

“ఇంకా సా...ం...త మేమిటి సాం...తం!..”

“అది కాదే నిన్న సాయం కాలం నేను ఆగళ్ళ చొక్కా విడిచానా?... ఆ చొక్కా జేబులో పడ్డంచాను.....

కాటుక

కాటుకపాడిలో సగ భాగమంత పచ్చ కర్పూరం కలపాలన్నమాట, తర్వాత ఆ పాడివంతా వెన్నతో తడి తడిగా కలపాలి మొత్తం పాడివంతా బాగా కలిసిపోయి తప్పలా మెత్తిగా మనువుగా జరుగుగా తయారయ్యేదాకా కలపాలి. వెన్నదొర్ల పోతే ఆముదంలోనె నా కలుపుకోవచ్చు, అయితే వెన్నతోకలిపిన కాటుకే శ్రేష్ఠం. అన్నట్లు ఈ తింతంగమంత రాగిపళ్ళెరం లోనే జరగాలి.

ఈ కాటుకను దాచిఉంచడానికి దంతపు బట్టె కానీ, పాసిక బరిజాకానీ, బరిజలా వుండేవచ్చు కొనీవాడవచ్చు ఇవేవి అందు బాటులో లేకుంటే ఏదైనా చిన్నపిచ్చి వుప్యోగించుకోవచ్చు. కానీచెక్క బరిజా చూత్రం వాడకండి ప్లాస్టిక్ బరిజాలు ఎక్కడై వా చక్కగా ఆటా అర్థాణా ముగ్గుదొరుకు తున్నాయి. కాబట్టి పాటిని వాడటమే మంచిది. కంటో పెట్టుకునేది కాబట్టి దీంట్లో గుమ్ము పడకుండా బాగ్రత్తగా ఉంచుకోవాలి.

కాని పొద్దున బజారుకలుకూ వేసుకున్న డేమా ఈ తెలచొక్కా ఆయనూ.....”

“అయితే...?”

“పచ్చ ఆ జేబులో వుందన్నమాట...”

“అమ్మాయి కమలా! నాన్న గళ్ళువద్ద జేబులో పచ్చ తీసియ్యవే...”

“పెద్దక్కయ్య ఇక్కడ లేదమ్మా” అని ద్రాయింగ్ రూమునుండే ఫలికాను నేను.

“ఏమయిందీ.....” అంటూ వచ్చారు నాన్న...

“బాత్ రూమ్ లో వుంది....”

“చిన్నక్కయ్య ఏమయిందీ....”

“అనికూడా బాత్ రూమ్ పొంతే... ద్వారాని కిటుచే...కలదే! అన్నా డన్నయ్య....

“మీ రిద్దరూ ఇక్కడ ఏం చేస్తున్నారా...?”

ధూర్జటి ప్రవీలాదేవి

“నేను నాబాటనీ రికార్డు వెతుక్కుంటున్నాను....” అన్నాను.

“నీ బాటనీ రికార్డు నీ వున్న కాల మెప్పులో వుండాలి. ఇక్కడి కలా వస్తుందీ....?”

“అక్కడ కనపడలేదు గనుకనే ఇక్కడ వెతుకుతున్నాను...”

“నీ వేమిటోయ్ ఇక్కడ అవతరించావ...?” అని అన్నయ్యలైపు తిరిగారు, నాన్న.

“నానెక్జిక్టోషం...విమిన్ పైకిలు వంపు కోషం చూస్తున్నా...!”

“ఇంకానయ్య! నెక్జి వంపుకోషం కంటింటోక వెళ్ళావు కావు...చూం...ఇది ఇల్లుకొద్దరా...ఇల్లుకొదు...”

“ఇంతలో చిన్నక్కయ్య పడుగెత్తుకొచ్చింది.

“ఏరా అన్నయ్యా...నాతర్వాత బాత్ రూమ్ లో స్నానంచేసింది నీవటా?”

“అవును...ఏం?”

“వాడంగరం తీసి అక్కడ సోఫు పెట్టెలో వుంచాను—సువ్యేయునా చూశావా?”

“నీ సోఫు పెట్టెలో చూసేంత “మీన్ ఫెలో”ని కాను నేను...హరి!

“ఏడిశావులేవోయ్! ఉంగరంపోయి నే నేడుసుంటేను...”

“హం...ఉంగరం తీసుకెళ్ళి బాత్ రూములో అందులోనూ సబ్బుతో బాటుంచుకుంటారా? హం ఇది ఇల్లుకొద్దరా ఇల్లు!”

అంటూ నాన్న నివ్వమించారు అక్కడ నుండి...

“ఏవిటండీ ఇంతకూ ఇవ్వారే? కూరలూ లేకనేనా?”

“నామొహాన పచ్చ పజేనేగా?”

“రాత్రి ఆపద్దు నెక్జి విడిచిచారు”

“ఆపద్దునా? కొటుస్థాంకుపై వుంచానూ?”

“ఏమిలేదు...రాత్రి పక్కంటి పిన్ని గారాగదిలో కూచున్నారని మీరిటు రాక నేపాతిరే?”

“అయితే ఎక్కడ విడిచానబ్బా...” అని తల గొక్కుంటున్న నాన్న గారికొలికి విదో తిగిలినట్లయితే క్రిందకు చూశాను...

“వేలమీద ఆవాలూ, ఆవాలమీద చిన్న డబ్బా పొరుతున్నాయి.

“ఎంత అరడుగు మనిషయి నా కోని క్రింద చూచుకోక్కలేదూ...?”

“అయినా ఆవాలడబ్బా సలా వట్టింటో పెట్టుకుని ఎవడు చెప్పాడూ, ఆమాటకోనే అజేవిడి...ఇంగువ పెట్టి...ఆపక్కన కండి పప్పుడబ్బా...ఇవతల మిరపకాయ పెట్టి—విదో కిరాణాకోట్టులా ఇవన్నీ పరుచుకు కూచున్నా వేం...”

“ఈ బాలికాజేదో వేళ కావాలంటే... మొన్న మీరిచ్చిన అర్థ రూ పొయి బిళ్ళ ఎక్కడో పెట్టానూ...అది తీద్దామనీ” అని పొగడిసింది అమ్మ.

“హం...డబ్బులుతీసుకెళ్ళి ఇంకొక్కడా స్థలం లేనట్లు ఆ వాలో, సనియాలో, మొత్తులో పెట్టుకుంది. హం...ఇంట్లో ఇది ఇల్లుకొద్దరా ఇల్లుకొదు...”

“కూరగాయలు లేకపోతే చూసే కాన ఇక్కడనుండి కదలండి బాబూ, నేను అన్నీ సరుకోవాలి—”

“ఇంతకూ నా చొక్కా...”

“కమల నడగమన్నానుగా” అంది అమ్మ.

“ఏవిటమ్మా నన్ను పిలిచారట?... అంటూ అప్పుడే స్నానం ముగించి పెద్దక్క కమలగాడు ప్రవేశించింది.

“మీ నాన్నగారి గళ్ళ చొక్కా ఏమయిందీ...”

“గళ్ళ చొక్కావా? ఇందాక చాకలా డికి వేశానుగా...”

“ఏటికి?!” అన్నారు నాన్న ఆరున్నటి శ్రుతిలో...

“చాకలాడికి నాన్నా!...బయట చోలో పెద్దపెక్కిలోని బట్టలన్నీ చూసినవేగా—వాటితో బాటు నీ గళ్ళ చొక్కా వుంటే దాన్నీ జేశాను...”

“నా గళ్ళచొక్కా ఇంతలో—చూసిన బట్టల పెట్టెలో కలా వచ్చిందా—” అని

సాగనైన రూపము

“హేజ్ లైన్ స్నో” ప్రతి రోజు వాడుచుంటున్నది
 ఈ కర్మము అతి మృదువుగాను, అతి మృదువుగాను అత్యంత
 పొగమీసలు తీసివేసి, కర్మరంజనములోకి వాడుకుంటున్నది
 40 శాతం తీసివేసి కర్మరంజనమును గలిగించుటకు దివ్యమైనట్లుగా
 పొగమీసలు తీసివేసివేసి తీసివేసి. రోజు-రోజునకే
 హేజ్ లైన్ స్నో అనేకమైన మృదువును నమకూర్చుచున్నది.

“HAZELINE SNOW”

“హేజ్ లైన్ స్నో”

(హేజ్ లైన్ స్నో)
 • హేజ్ లైన్ స్నో కర్మ

త మ త మ నె ల వ లు..

జనాంతికంగా సమన్వయము విసిరారు కాన్పు.
“లోపల కోటు స్తాండు మీద పెట్టలేను గనుక—” అని వివరించింది అమ్మ—

“ఇది ఇల్లుకొద్దరా ఇలే—” అనబోయిన కాన్పు గారు ఆగిపోయారు. ఈసారి తప్ప తిమిడే గనుక—”

* * *

నా బాటనీ రికార్డు ఏమయింది?
అన్నయ్యి నేకిలు పంపు ప్రాయంకు రూములో కందుకురావాలి...

పెద్దక్కయ్య సబ్బుతో బాటుంచిన ఉంగారం దొరికిందా?

అమ్మ ఆవాలు డబ్బాలో దాచుకున్న అర్థరూపాయి కాసు ఏ పులుసులోకో వెళ్ళి పోయిందా?

కాన్పు గారి మనీపర్సన్ వెనక్కు వచ్చిందా?

—ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం కావాలంటే

—నెండి తేరపై చూడక్కరలేదు. మన మన అలవాట్లనే మనం ఒక్కసారి చూసు

కోవాలి. మామూలుగా మన ఇళ్ళలో ఇలాటి రథన జరగని రోజు అరుదు. పుస్తకాల్లో యాపాయి నోట్లు, పరువుల క్రింద పుస్తకాలు, కోటు జేబులో పెక్కిలా తలగడలో మట్టునూది, దాబామీద చెప్పలు చూరులో పెన్సిళ్ళు, గోడమీద మజ్జిక లెక్కలు, కేలేండరు వెనకాల ముఖ్యమైన అప్రెసులు ఇలాటి అపశ్రుతులు మనకు అలవాటే.

ప్రతివస్తువుకు ఒకచోటు అని నిర్ణీతంగా తేకబావడం వల్లా— అనగా అలావున్నా, తీసిన చోట వుండక బావడంవల్లా నలుగురున్న ఇళ్ళలో ఎంతో అవస్థగా వుంటుంది. అందులోనూ కాస్త స్థలం తక్కువ వున్న వారయితే బాస మజాతీతం. కాబట్టి పిల్లల్నుండి పెదవారిదాకా దువ్వైన ఇక్కడ వుండాలి. చెప్పలు ఆమూల, కంచాలు పెల్లులో, బట్టలు దండెం మీద, పుస్తకాలు అలమారులో—అని నిర్ణయించుకోవాలి.

ఎంత చిన్న ఇల్లు అయినా (ఇంటిలో వాటా అయినా) ఇదేమంతి కష్టంకాదు. అలా నిర్ణయించుకున్న తర్వాత ఆ యా వస్తువులను తీసుకుని వాడుకున్న తర్వాత, ఏమాత్రం బద్ధకించక అవస్తువుని దానిచోటుకు చేర్చడం అందరికీ లాభదాహకం.

కొంత అలవాటుదాకా ఇది కష్టమనిపించినా ఇందుమూలంగా—కొవలసిన వస్తువు కొవలసిన సమయానికి కొరకై పోవడం, బోలెడు కాం వృధా అవడం, అనవసరంగా మాటలు పెగడం లాటి చిన్న చిన్న ఇబ్బందులన్నీ తొలగిపోతాయి. ఇటు చూడడానికి శుభ్రంగా వుంటుంది. ఇంటాని వారు ఏదా వివో ఆ స్వేచ్ఛలో వుంటేటం చూసేసి, కళ్ళకలలాడుతూ ఎవరిపనులు వారు చూచుకుంటూ వుంటారు.

“ఒక మనిషి 60 ఏళ్ళు జీవితం అంగులో 20 ఏళ్ళు నిద్రవృతాడు; 14 ఏళ్ళు పని చేస్తాడు; 5 ఏళ్ళు ప్రయాణం చేస్తాడు; 4 ఏళ్ళు చదువుతాడు; 3 ఏళ్ళు తింటుంటాడు; 2 ఏళ్ళు జబ్బుతో పడకమీద వుంటాడు; మిగతా 9 ఏళ్ళు బస్సుస్టాప్/లలో నిల్చావడం, బాతాఖానీ వేయడం లాటి పనులకు సరిపోతాయి—” అని పాశ్చాత్య డాక్టాయన లెక్క కట్టాడు.

వస్తువుల్నిలా తేరుమారుగా వుంచుకుని, వాటిని వెతికే దానికి జీవితంలో ఎంతకాలం వ్యయమవుతుందో?

కనీసం ఒక్కసంవత్సరం— అని నా అంచనా!!

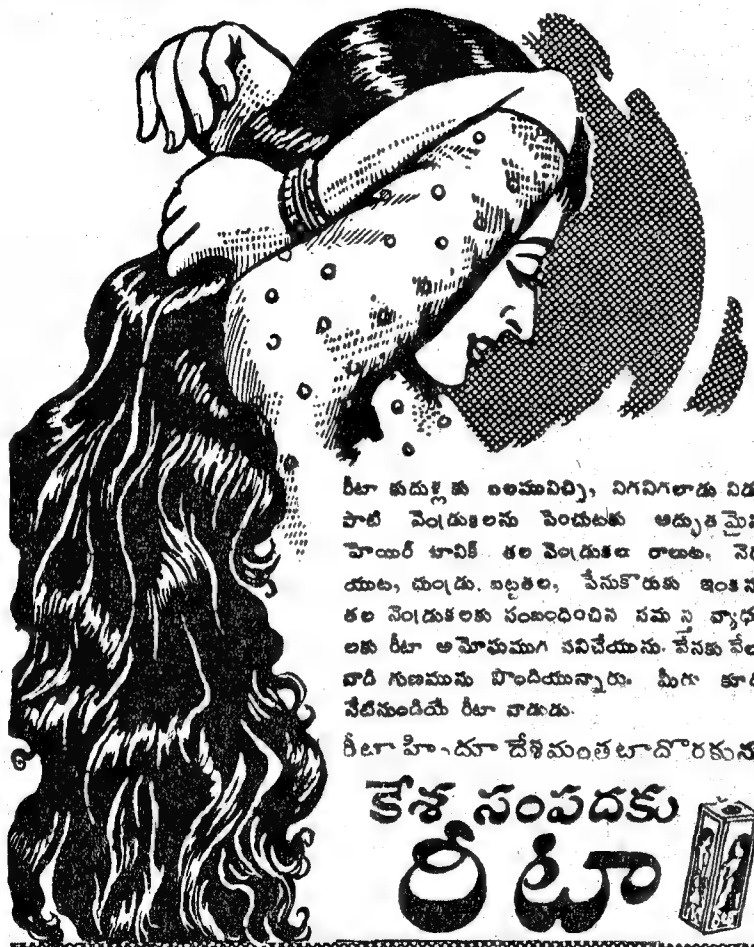

గోధుమరవ్వ పొంగలి

కొవలసిన పామానాలు : పెసరపప్పు 1/4 పడి, నెయ్యి 10 పలాలు, గోధుమరవ్వ 1/2 పడి, పసుపుపొడి 1/16 పలం, జీలకర్ర 1/4 పలం, మిరియాలు 1/2 పలం, ఉప్పు 1/2 పలం, తురిమిన కొబ్బరి 8 పలాలు (ఒకపడి అంటే మానికి ; లేక కేరు)

చెయ్యలిగము : పెసరపప్పు ఒక ఇర వై నిమిషాలు నానబెట్టాలి. తరువాత ఒక గుడ్డలో వడియట్టి అరగంట ఎండబెట్టాలి. సిమ్మట తిరగలిగే వేసి, సన్నని గవ్వలొక విడుగుకోవాలి. బాణలిలో నెయ్యి వేసి, కాగనిచ్చి, అందులో గోధుమరవ్వపొడిని ఎక్కిగా వేయించాలి. తరువాత ఎండబెట్టిన పెసరిరవ్వతోపాటు గోధుమరవ్వకూడ వేసి కలిపి, అరపడినీటిలో ఉప్పువేసి ఈ రవ్వలు కూడ పోసి వుడకబెట్టాలి. అన్నంకోగ అయినతర్వాత పసుప్పొడి, జీలకర్ర, మిరియాలపొడి వేసి కలిపాలి. పాత్రను క్రిందికి దించినతర్వాత తురిమినకొబ్బరి చెయ్యాలి. ఇవమున్నవారు కొబ్బరి వేయుటకుబగలు బగుసూలు జీడపప్పు నెతిలో వేయించి కలుపుకోవచ్చును.

చిత్తూరు టి. భూమాదేవి.

రీటా వదుల్లకు అమెరికా, విగవిగలాడు విడు పాటి వెండుకలను పెండుటకు అడుక్తమైన హాయిరీ బావికీ కల వెండుకల రాలుట, నెరి యుట, చుండు, బట్టతల, వేనుకొడుకు ఇంకను కల వెండుకలకు సంబంధించిన సమస్త వ్యాధు లకు రీటా అమెరికాముగ వనిచేయును వేసట వేయ వారి గుణమును పొందియున్నారు. మీరు కూడ వేటినుండియే రీటా వాడుడు.

రీటా హిందూ దేశమంతటాదొరకును

కేశ సంపదకు రీటా

పావురాల పెంపకం

పావురాలలో పండ్ల పావురాలు తప్ప మిగతావాటిని పెంచటం సులభంగా వుంటుంది. జంట పావురాలను తీసుకవచ్చి ఒక్కోదానికి రెండు ప్రక్కలా రక్కలు దారాలతో కట్టివేయాలి. వాటిని ఒకగూడు (లేక అర) లాంటి దానిలో వుంచాలి. గూడు కొంచెం విశాలంగా వుంటే బావుంటుంది. రెండుటి నీరోజు ప్రాధునా సాయంత్రము, గూడునుంచి బయటకు విడవాలి. రక్కలు కట్టివుంచినందున ఎగిరిపోలేవు. అన్ని రకాల గింజలను తింటాయి. పావురాలు అన్నిటికన్న "కుసుములు" ధన్యంతం చే చాలా ఇష్టంగా తింటాయి. నీళ్లు, దగ్గరలో నేడబ్బలాంటి దానితో వుంచాలి. వాటిని రోజు బయటకు తీసుకొనివచ్చి ఇంటి ప్రాంతాలన్నీ బాగా నురుపచేలా తిరగనివ్వాలి. తర్వాత కొన్ని దినాలకు బాగా అలవాటుపడతాయి. అప్పుడు రక్కలకు కట్టిన దారాలు విప్పివేయాలి. ఇంటి ప్రాంతాలు గూడు, బాగా జ్ఞాపకం వుంటాయి గాబట్టి ఎక్కడ తిరిగినా వచ్చి, గూడు చేరుకుంటాయి.

పావురాలు మూడు నెలలకు రెండు నుడు పెడతాయి. వాటికే గూడులో గడ్డి మొదలైన వాటితో మెల్లలా తగ్గుచెసుకొని వాటిమీద పొదగటం మొదలుపెట్టాయి. పంతులు ప్రకారము రెండు పావురాలు (మొగ పావురము, అడపావురము) పొగుగుతాయి.

ఇరవై రోజులలోపలే పిల్లలవుతాయి. వాటికి ప్రత్యేకంగా తిండిపెట్ట వలసరములేదు. పావురాలే తమ పిల్లలకి ముక్కుతో గింజను తినిపిస్తాయి.

పూర్వకాలాలలో పావురాల ద్వారా రాజులు మొదలైనవారు, వుత్తరాలు పంపుకొనేవారు. యుద్ధ సమయాల్లో ఇరి చాలా సహాయకారులుగా వుండేవి.

యం. రాగమణి (ఉరవకొండ)

* * *
బందగనుండి ఒకసోదరి పావురాలు పెంచే విధానం తెలియజేయ మన్నారు. నెమలి తరువాత చెప్పకోవాలంటే పావురాని జేసానం. పావురాలు చాలా మచ్చికగలపక్షులు. వీటిని చూస్తుంటే పెంచుతున్నవారికి యెంత ఆనందం కలుగుతుందో చెప్పలేం. ఇందులో చాలా రకాలుంటాయి. 1 మోజా (కాలికి నిండుగా పాదాల్ని కప్పివట్టు వెంట్రుకలుంటాయి) (2) తలపై జాట్లు వున్నవి వుంటాయి (3) ఈ రెండూకలవి అంటే జాటూ మోజావున్నవి వుంటాయి. అడవి పావురాలలో రెండు రకాలుంటాయి (1) నలుపువి (2) పచ్చని. వీటిని వేటాడి తింటారుకుడా.

నేను చాలా పావురాల్ని పెంచాను అన్నిరకాల్లో. వాటిని పెంచుటాడని యెందరో చెప్పినా వినలేదు. అవి బియ్యము, ధన్యము రాసులు, గంటలు తింటాయి. వాటికి జబ్బులరాకుండా వుండటానికి రెండునెలల కొకసారి ఒక చెమ్మ నువులనూనె ఒక్కొక్కదానికి పట్టాలి. ఇలా చేస్తే తెగులు (జబ్బు) రాదు. వీటి గూళ్ళను యెప్పటికప్పుడు శుభ్రపరుస్తుండాలి. ఒకసారి అకస్మాత్తుగా మా పావురాలులు రోజుకి కొన్ని చొప్పున చనిపోయి గూటిలో కనపడేవి. కారణమేంటా అని ఆలోచించి ఒకనాటిరాత్రి కాచుక్కుచుంటే తాచు పామువచ్చి వాటిగుడ్డను మింగి వాటిని పొడిచి పోయిగా పోతోంది. దాన్ని చంపే శామనుకోండి. ఇటువంటి ప్రమాదాలు రాకుండా వాటిగూళ్ళకు సాయంకాలం తలుపులు వెయ్యాలి. పావురాలు 108 వరుస పెరిగితే ఆయింటికి నష్టమంటే నేను నమ్మకుండా పెంచాను. కొని అవి పెరిగేకొలది యింట్లో కట్టాలకుడా పెరిగాయి. ఆ అనుమానంతో నా పిల్లల్ని పిడిచిపెట్టేశాను. అప్పటినుండి వులాసాగా యున్నాం. దానిపై వాడు చాలానమ్మకం. మాది కొండ ప్రాంతం కాబట్టి మాపిల్లల్ని చిదతిపులులు ఇతర జంతువులూ కూడా తినేవి.

వి. ఈశ్వరి (అలుదు శ్రీకాకుళంజిల్లా)

గృహరామాయణం

భౌతిక, రసజగత్తుల మధ్య ఊగే ఊయెల నిజానికి గృహసీమలో హాసహాసం. సంసారంలో హాసమాలికలు దీపకళికలై ఇంటికి వెలుగునిస్తాయి.

ఒక మరదలు, చాలాచదువు కున్నదాన్ననీ తెలివికలదాన్ననీ గర్వం. తనకన్నా చాలా తెలివితక్కువవాడుగా తాను భావించే బావగారికి అన్నం వడ్డిస్తూ 'ఏం బావా, కూర యేమైనా వాసయోగ్యంగా ఉన్నదా?' అని అడిగింది వేళాకోళంగా. ఇంటికి పెట్టాల్సిన విశేషణం కూరకు తగిలించిన మరదలు జాణతనానికి ఆయన ఉలిక్కిపడి, తక్షణం ఆమెకు తగ్గట్టు 'చాలా శ్రావ్యంగా ఉంది' అన్నాడు.

క్షణం ఆలోచించింది మరదలు. నేవ్యంగా ఉంది అనడానికి తెలిక శ్రావ్యంగా ఉంది అన్నట్లా, శ్రావ్యం యిచ్చి గ్రాంధికంగా అన్నట్లా, లేక వెటకారంగా తన ఋభావలోనే సంగీతానికి పెట్టే విశేషణం కూరకు తగిలించినట్లా-తన ప్రశ్న చాలా శ్రావ్యంగా ఉందని వెక్కిరించి నట్లా? అట్లా-ఇట్లా విచారించి, విశ్రీల్గించి, తికమకపడి, ఏమీ తేలక అన్నం అడిగి కే కూర, చారు అడిగితే మజ్జిగ కుమ్మరించి నాలిక చటుక్కున కొరుక్కుంది మరదలు పిల్ల.

చేసుకున్నవారికి చేసుకున్నంత మహాదేవా అని నలుకుంటూ ఆ 'చౌచౌ' తిని చేయకడుక్కున్నాట్ట ఆ బావగారు.

మన్నికగల
అశోకాడవివేక
కలములనే
వాడండి.

అశోకాడవివేక
పత్తెనాల్సి

జాక్కు
కవిత్వం నవీనం

హాస్యరసమాసపత్రిక
విషయం : పం. కం. 25 వ. ప్ర. కె. డి.
అన్నిచోట్ల డిపాజిట్స్
కల్పగలవిజయపుకావాలి
విజయపు : పేజీ 25. "జాక్కు" సంతానం-2

(2-వ పేజీ రెండువాయి)

విశేషించి వారి ప్రాధాన్యతను తోడ్పడిన, శ్రీ ఆమంచర్ల గోపాలరావుగారి నాథ్య వాదాలు.

జి. వెంకటేశ్వరరావు, నడివాడ.

* * *
“దొంగలు” వ్యాసకర్త గోపాలరావు గారు యంతటితో ఆగక యింకా యిటు వంటి పనికివచ్చే వ్యాసాలు వ్రాసారని ఆశిస్తున్నా, ఇప్పటికి “మధ్యభాగం”లో అటువంటి దొంగలు ఉన్నారని వింటున్నాం. ఇందులో అసహజం ఏమిలేదు.

ఎస్. నర్సింహాచార్యులు, నర్సాపురం.

* * *
శ్రీ గోపాలరావుగారు దొంగల్ని వెనుకేసు కొనున్నట్లు తోచింది. అంతేకాక ఆ “కళా” అంటే ఆయనకు అంతో యంతో “అభిమానం” కూడా వున్నట్లు తోస్తోంది. అసలు ఆ వ్యాసం ఏ పుస్తకంతో వ్రాసిందీ, విధంగా పాఠకులకు ఉపకరిస్తుందని వ్రాసిందీ శ్రీ గోపాలరావుగారు తెలియజేస్తే ఆనందిస్తాను.

విశాఖపట్టణం : యగ్గెళ్ళ రామకృష్ణ.

* * *
“దొంగలు” విషయ మేమంత ఉదాత్తమైనది కాకపోయినను చిత్రీకరణం సాఫీగానే సాగింది. కొన్ని వైవాహిక చదివిన మీదట, కొన్ని అంశములు ప్రస్తుత కళాకారుల పరిస్థితులపట్టి చగువ నేర్పిన దొంగలకు పకరింపగలిగేవోయి సంశయించుట కనకాశము లేకపోలేదు. వీనితోపాటు రంగయిత దొంగలబారినండి తప్పించుకొనే మార్గాల్ని కొన్ని ఉదాహరిస్తే కొంత ఉపయోగకరముగా ఉండేది.

* * *
“ఆకా” — విజయనగరం.

22-7-59 న లేదీ పంచితో యిద్దరి క్షతత్వం రావుగారు తమ పుత్రరములో వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు చదివాను. నేర పరిశోధనతోను, నేరస్తులతోను పరిచయము

అధైర్యపడవద్దు

కాప్టియమైన, నిజమైన SEX-ADVICE పొందవచ్చును. మీకు ఉండుకొన్న లక్షణములు వ్రాయుచూ, యింకా వివరాలకు కనకా పంపేడి. డాక్టర్ రిత్నంపెన్ (Estd 1904) లోను పేలవలింగం, ఆజంపూరామరెడ్డి వద్ద, హైదరాబాద్ (దక్కన్) 2.A.P.

లేనివాడు సహజముగా వెలిబుచ్చే అభిప్రాయాలే యివి : నా స్వానుభవములో చూసిన విషయమేమంటే నేరస్థ జాతులను నేరములో పట్టుకొన్నప్పుడు, తప్పించుకొనుటకే ఏ సాహసానికైనా వెనుదీయరు. ఒక కేసులో అరెస్టుఅయిన ఒక నేరస్థ జాతికి చెందిన వ్యక్తి తన ఏడాది మనుమని, కాళ్ళుపట్టుకొని నేలకు వేసికొట్టిన పునంతము నా స్వానుభవములో చూచిన సంగతి.

ప్రస్తుతం జనసమృద్ధి మౌన నగరములో, బజారులలో తిరుగు బీదబాలురను చేరదీసి జేబు దొంగతనములు చేయుటలో శిక్ష యివ్వడమనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. గోపాలరావుగారి వ్యాసాలలో వాస్తవం వున్నదనుటలో సందేహములేదు. నేరస్థులు తమ వృత్తిలో ఎప్పటికప్పుడు పెక్కికే అభివృద్ధి పరచుకుంటూనే ఉంటారు. వీరి పరిశోధకశాఖారు తన పరిశోధక టెక్నిక్ ను వృద్ధిపరచుకుంటూ పాటిలో ముందుకు పోయేందుకూ సతమతి మవుతూనే వున్నారు. మిక్కిలి నేని గోపాలరావు— హైదరాబాద్.

నదిచేసిన బిదిలి

ఈ మధ్య చీనాబ్ నది వరదవల గతి మారిందని, తిన్నాలోగా ఏడు భారతీయ గ్రామాలు గతి పోకొనానకు బదిలీఅయి నల్లి పోయిందని వార్త వాటిగురించి మన శాంతి ప్రయత్నభూత్వం ఎట్టి చీకాచింత లేకుండా వాటిని మనసోర అశాంతి ప్రేమ దేశానికి చెండటలు వదిలేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. ఎందుకంటే, వాళ్ళ మనకూ మధ్య నదివగలా సరిహద్దులేని తోట (వూహా మాత్రపు సరిహద్దుల వద్ద) మనపై కొల్లులు సాగిస్తోంటే, తిన్నా గవర్నరు గట్టిగా బుద్ధిచేప్పకుండా తీవ్ర అసమృత్తి పత్రాలే యిస్తోనే మనదేశం. మధ్యన నది వదిలి, ఆ వనశాస్త్రము యీ 7 గ్రామాలపై (ఇండియాకు చెందేవేషంలో) ఏ అరెస్టుతో, అపరాధో కొల్లులు సాగిస్తే, వాళ్ళకి దిక్కు దేవుడు కూడా వుండడు. (ఉండేట్లయితే ఆనది అట్లా దారి పీరాయిందే కొడు!) మద్దిపట్ల నాగేశ్వరరావు, నరసాపురం.

* * *
ద్వివేగుల కమల గారి “అనుమానాలు” విమంతు బాగులేవు. అసలు వారా వ్యాసం ఏ ఉద్దేశ్యం దృష్టిలో పెట్టుకుని వ్రాశారో అర్థం కాలేదు.

గో. జగన్నాథం (ఎలమంచిలి)

భక్త పూరికడ్డూ భార్యను తల గువ్వకొ వద్దు, మంచి చీర కట్టుకొవద్దు అని చెప్పే వాళ్ళింటారని నేను నమ్మును. ఏదో విధంగా వ్యాసం పూర్తి చేయటానికి ఆమె అలా వ్రాశారని అనిపించింది చగువుతూ వుంటే. నేలారి దుర్గ (హిరాకుడ్ కాలనీ, ఒరిస్సా)

* * *
కమల గారు వ్రాసిన వ్యాసం చదువుతుంటే నాకు నవ్వాగలా.

పుష్పవతి గారు వ్రాసిన ‘కొటి పేగులు’ వ్యాసం బాగుంది. కాకి వెళ్ళి కాకి విశ్వేశ్వరుణ్ణి దర్శించాలి, గామేశ్వరంవెలి రాముణ్ణి చూడాలి, కార్తిక మాసంలో గోవును దానంచేయాలి, అని అంటుంటారు. గుమ్మంలో కొచ్చిన బిక్షుగాడికి మాత్రం గుప్పెడు బియ్యం వేయరు.

ఆచంట కృష్ణవేణి (నేరవరం) అనుమానాలు చదువుతుంటే ఎంతో బావుంది. రచయిత ఎంతో వేగంగా ఎవరో తిలకుకునమ్మున్నట్లు చెప్తూవుంటే చదివే వాళ్ళకు బావుంటుంది. ఆరణ్యునికి నా అభినందనలు అందజేస్తున్నాను.

వెంగళర్ భూస్మి (కైకభాణ)

* * *
రచయిత ఒక చక్కటి వ్యాసమువాడా మని ప్రారంభించి, ఏవో కొన్ని ఉదాహరణలిచ్చి అనుమానాస్పదంగా ముగించాడు. దొంగకి దొరికి పోతానేమో అని ‘భయం’ వుంటుంది గాని అనుమానం వుండదు. రచయిత ‘అనుమానం’ ‘భయం’ లను పర్యావృత పదాలుగా వాడినాడు.

జి. వి. వి. యస్. రామచంద్రరావు (హైదరాబాద్)

* * *
వి. సత్యవతి గారు వ్రాసిన ‘అనుమానాలు’ అనే వ్యాసం చాలా బాగుండేది. నాకు బాగా నచ్చింది.

కె. మంతాజ్ వేగం (కొకనాడ)

* * *
ఈ మధ్య వనితాలోకంలో వంటలు ప్రచురించటము తగ్గించారు. వ్యాసాలతోపాటు వంటలకూడా ప్రచురించిన యెడల అప్పుడే గృహస్థాశ్రమం స్వీకరించిన నాబోటి గృహిణులకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. ‘మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?’ అని యిచ్చిన సంఘటనకు ‘కానీ’ అని వేరు పెట్టాలని నా అభిప్రాయం. కొందరు పెద వాక్కు రెలు ఎక్కిన దగ్గరనుంచి దిగేవరకూ ప్రశ్నలవేరం పురిపిస్తాను. పెళ్ళైందీ అంటే పెళ్ళిలో ఏం ఉద్యోగం, నెలకెంతిస్తారు? వన ఎంత దొంగకుతుంది (లంచం) అనే ప్రశ్నలు. ఈ ప్రశ్నలతో రెలు ప్రయాణ మంటే నే భయం వేస్తోంది.

పి. స్వరాజ్యలక్ష్మి (విశాఖపట్టణం)

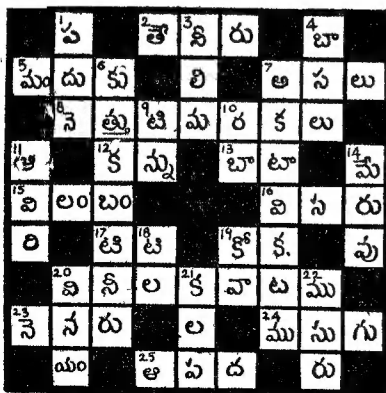
ఆరుద్ర గజ్జ నుడిగట్టు 12.

అధారాలు

అడ్డము

1. కొంత రాస్తాంగాని అంత రచించుచునే ఆటంకము.
2. పాపాకారి పునఃజన్మనందల్ల పాలేరాఅన్నప్రశ్ని జని నుంది.
3. పహరావాళ్ళం అనే సముద్రం.
4. తుచ్చుడు!
5. రివాల్యూరి మధ్య నెగరకొట్టి ఆహ్వానించు!

11-వ నుడిగట్టుకుజవాబులు

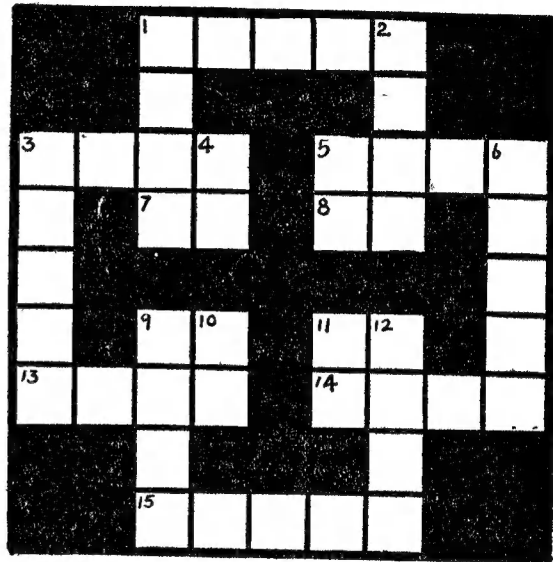

9. ప్రతిపాదనలో మొదటే వ్యతిరేకం!
11. ఆరామం చేసే కుంకుటలోపాలంలో కట్టేది.

12. సిల్క్ మోటారు శకటం మరమ్మత్తు సాధనం.
14. గోదావరి ఈదడానికి పనికిరాని సాధనం.
15. బిచ్చమెత్తిన బియ్యము పిడికెడు కాబోలు.

నిలువు

1. శరచరణము, వీడ్కోలు.
2. కబళం రాలుటవలన ముగ్గు!
3. పాపకలతనండి పురాతనమైన కర్రలు

పుట్టుకచ్చు!

4. స్వేచ్ఛాపాలనలో తలకెం దెవపాడువా!
5. తోక తెగిన పిపాసి తిరగబడితే పాపం చేసినవాడు!
6. ముగ్గు రంగానికి సంబంధించిన తీగ కాబోలు!
9. స్వగతము కాని ఆంధ్రకేశరి.
10. తిరుగుబాటులోని ద్రావిడశ్రీకారం!
11. నియమం కుదరనప్పుడు మధ్యలో మొండికెత్తివం.
- 12 చెక్కుట అణిశిల్పము!

వనితాలోకం అనే ప్రత్యేక శీరిక వనిత లకు ప్రత్యేకించబడు, అంతిగా బాగులేదు. ఆ ప్రత్యేక శీరికను తీసివేయడమే లేక నలు గురికి ఉపయోగపడేవో వ్రాయాలనే ఒక నిబంధన యేర్పరచబడగా చేస్తే కొంత వరకు బావుంటుందని నా అభిప్రాయము. లోక నాభాభ్యామి, ఎం. సింపూరా ఖర్గపూర్

* * *

ఆర్. వి. సుబ్బయ్య (విజయవాడ) ఆరుద్రగారి గజ్జనుడిగట్టు మాకు వారం వారం మంచి కాలక్షేపాన్ని కలిగిస్తోంది. అనుమానాలు వంటి వ్యాసములు తరచు వని తాలోకంలో ప్రచురించెదరని తలచెదను.

పెద్దిభొట్ల శకుంతలాదేవి (పెనుమత్త)

* * *

“అనుమానాలు” వరుసగా అనుమానాల ముద్రాప్రసాదముగావుంది. ఏదైన వ్యాసం కాస్త ఆందరికి ఉపయోగపడేదిగా వుండాలి కాని ఇలా చెత్తగావుంటే వరు వరులకు విసుగు కల్గిస్తుంది. ఈ అనుమానాలైతే సహజంగా లేవు.

జి. భాను (నిడుబ్రోలు)

గులాబి

అది వర్షాకాలం. నేను గులాబి కొమ్మలు కోసి పాతుతున్నాను. ఆ దృశ్యం చూచెల్లెలు ఆరేళ్ళ రమణి చూసింది. నేను నా పని పూర్తిచేసుకొని, ఇంట్లోకి వెళ్ళి ఆ పని ఈ పని చేసి, మళ్ళీ వెరల్లోకి వెళ్ళాను. వెంటనే ఆశ్చర్యపోయాను. మారమణి ఎవరేంపని చెప్పినా వినేది కాదు. అలాంటిది అవాళ చెట్లకి నీళ్ళు పోస్తోంది. దాని దగ్గరికి వెళ్ళి “ఏమిటే ఇవాళా పనిచేస్తున్నావు?” అని అడిగాను. అప్పుడది “అది కాదే అక్కా! ఆర్. నాగమణి-హైదరాబాదు.

మలేమో గులాబి ఆకులు పాతి వెత్తితే తాలా చెట్లు వచ్చి తాలా పూలు పూతాయి, అని పాతివెత్తాను. అందుకని వాటికి నీళ్ళు పోతున్నా” అంది. నాకు నవ్వువచ్చింది. దానితో నేను, “చెట్లకొమ్మలు పాతాలి కాని, ఆకులు పాతితే చెట్లు రావు” అన్నాను. మారమణి “మలే, కొమ్మ పాతితే ఒక్క చెత్తే వస్తుంది. చాలా ఆకులు పాతితే చాలా చెట్లువచ్చి చాలా పూలు పూతే నేను చెత్తుకుంటాను,” అంది.

పుస్తక సమీక్ష

విమర్శనాత్మక మజిలీ : రచన : బొతుకూచి పాంబజినరావు. ప్రచురణ : వాణిగంధమాల, సికిందరాబాదు. 184 పేజీలు. వెల : 3-0-0.

“వాస్తవానికి సాన్నిహిత్యం-వ్యక్తిత్వ నికే పరిపూర్ణత్యం - క్రితగా రూపొందిన భావానికి జ్ఞానీత్యం - బ్రతుకుమా ద్యాన్ని కరిగించిన సరళాలో ప్రసవించి ఉత్తేజిత పరిచే నవచైతన్యం - మనస్సితో మనీలే మూగజంతువు మాపే మనస్సికిమించిన నైతిక దృక్పథం - మానవత్వానికి విశిష్టతకొచ్చే ప్రేమతత్వం - కుక్కుడి ప్రభావంతో గురుడి సానందరూపా కదిలిన అనుభూతుల మనసం-స్థి ప్రదీపాల సోపానాలు అగోహించిన మునుతల హృదయం - శిలలె శిథిలమై బాట వీర్చింది యీ మజిలీకి” అని సాంబజినరావుగారు ఈ పుస్తకం మొదట్లో వారి మాటగా రాసుకున్నాడు.

శ్రీనివాసు అనేయవకుడు వారంగోజుల పాటు ఒకానొక పూరికి పోవడం అక్కడ తన అన్న ఆస్థిసరుగారి గండ్డి భార్యపై ముక్కు వపడటం-ఆ మేకూడా ఇతన్ని ప్రేమించటం-చివరికి “పరపురుషుని ప్రేమించినంతగా ఆత్మీయులను ప్రేమించివున్నట్లయితే జీవితంలో ఈ పాటికి ఎంతో సంతృప్తి, ఆనందం కలిగివుంది” అని ఆమె సమాధాన సరచుకోవటంతో “ఏడుగోజుల మజిలీ” పూర్తవుతుంది. “అసలు జీవితంలో నిజమైన ఆనందం కలగాలంటే మానసిక దృక్పథం

టెయిలరింగ్ కట్టెంగులు బొమ్మలతో రు. 5
వీసీస్టార్లు వాయువలరంగులబొమ్మలు 50.రు. 5
కోకోగ్లకం రు. 5.

Paradise Agency, Vepery, Madras-1.

ప్రధానంకాని, జీవితంలో జరిగే సంఘటనలుకాదు. ఇంద్రియతృప్తి ఆనందానికి ఒక మార్గమేగాని, అదే పరిపూర్ణమైన ఆనందానికి హేతువుఅని చెప్పలేము. జ్ఞానం ఎంత కాలం యావనంలో వుంటుంది? ఎంత కాలం ప్రపంచంలో ప్రాణిం తో వుంటుంది?—లాంటి ఘోషలను సాంబజినగారు మళ్ళీ లోకానికి గురు చేశారు.

ఒక నవలలోని కథ మంచిదయినంత మూతన ప్రయోజనంలేదు. కథ నడిపించే తీరు ముఖ్యంగా “మంచి”గా వుండాలి. ఈ నవలలోని సన్నివేశాలు దాదాపు ఒకేరీతిగా వుంటూవచ్చినందువల్లా, చెప్పవలసిన భావాన్ని దొంగితురుకుగా ఆంగ్లంలో ఆలోచించి “తెలుగు”లో రాసినవాక్యంలో చెప్పటంవల్లా-చదివేవాళ్ళకు నిద్రతప్పడాన్ని కలిగిస్తాయి. చిలే అంతిలోనే పుస్తకాన్ని పూర్తిచేదామనే ఉత్సాహమూ కలుగుతుంది! “సింబాలిక్ బుక్స్”, సన్నివేశాల వర్ణనలూకూడా ఈ పుస్తకంలో మనకు లభిస్తాయి —సుకుమార్.

షట్కథాప్రణాళిక

అనామిక కథలసంపుటి. రచన : ఇంగువ శ్రీనివాస. వెల ఒక రూపాయి. ప్రాసినానం : ముమై ప్రచురణలు, కొర్టువేణి, బెంగళూరు. మదిరా, మదనతీ పాశ్చాత్య కవిత్వా సామగ్రి. అలాగే పార్కులూ, పడకటిసొక న్నైకొటుకకగొప్ప, కట్టుకున్నదాని కన్నీళ్ళూ, పజ్జుగొప్పలూ మేనువాలూ, సిగరెట్ల పీల్చూ; కాఫీ అందింపు, కాగిత బంధింపు దాదాపు నేటి మన కథా రచనా సామగ్రి.

చప్పున చెప్పకోండి

[జవాబులు]

1. వాసింగ్టన్ 2. ఇక్కట్లు 3. జహం గీరు 4. వార 5. టీ 6. హతాశలోకం, తాళవృక్షం, ధైరవి, రవి.

ప్రాసక్రీడలు—జవాబులు

వేలు; విలున; జోల; పిడత; రాజ; వెలుగు; చెలగు.

కోకం వాడు కోక మైలే అప్రయత్నంగా వాల్మీకి కవి అయినాడు. కాని నేడు కథ చేరిల నాలుగుపేజీలు నిండితే రచయిత కథకుడై పోతున్నాడు. అయిపోతున్నదానికి అనుకుని లాభంలేదు. అనుకోకుండా వుంటుం మానవసహజమూకాదు. కృత్యాన్ని వసలు లేకుండా రచనలు సాగిపోతున్న ఈ కాలంలో కథ సాహితీ సరస్వతికి షాత్త మాంగం అయింది. నేటి ప్రథమ - కాక జోయినా ప్రధాన సాహిత్యంగాం కథ.

అనామిక అనే పేరుగల ఈ చిన్ని పుస్తకం ఆరుకథల సంపుటి. 100 పేజీలు. పాకెట్ సైజులో ముచ్చటగానే ఉంది. ఆరుకథలూ రసవిహసకు ప్రదానాలు అందినాయి. ముఖ్యంగా పరాజితి, మిస్ మేరీటెజ్, గులాబీ ముక్కు బాగున్నాయి. పరాజితి దాదాపు ఒకజీవితం. కథకొదనిపిస్తుంది.

పోతే అనామిక అనేపేరు ఈ మానకం అంటే చేసులో ఇమడదామే పుస్తకాని కలాతిసునే తెలిదు. రచయిత వివరించలేదు. చిటికెనవేలు ప్రక్కవేలు అనామిక. వేళ్ళూ డామూ చెరిగిపోయిన అభాగిని కూడా అనామిక కొనచ్చును. అయితే ఇందరి ఆరుకథలూ కనిపించే స్త్రీప్రాత్రలకు కొన్నిటికి ఇది వరిసుండేమా. “జయపజయాల” అనే కథలో “జయ” అనామిక—అలాగే పరాజితిలో కథావాయకి—

విడియేమేనా సమకాలీన సాహితీమహాతీ స్వరీతి వివాలంటే యాదృచ్ఛికంగా కథాతంత్రిని మీటి చూడాలి. అందుకయినా కనీసం ఇటువంటి కథానికలు ఓపిగ్గా చదవటం అవసరం.

సురుగులు కక్కుతూ పరుగులు వెల్చుకుండా, ప్రగతి పేరున ప్రమాద పడకుండా నవ్యత్వం అభిలషిస్తూనే, ఈ కథాసంపుటికి “అమృత్యు”కు అంకితం ఇవ్వడంద్వారా రచయిత ప్రాచీనతనై తమ భక్తిగోరవాలు వెలడించుకున్నారు. —వేటూరి.

PAKCO పాక్స్ స్టాండ్, కోల్డ్ డ్రాంగ్ మాడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు

—ప్రత్యేక లక్షణములు:—

- * పనిచేయు ప్రారంభించుట తేలిక
- * తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
- * క్రమమైన నడక
- * దిల్లమైన నిర్మాణం
- * ఎక్కువ మన్నిక
- * అగ్గుతంగా పనిచేయును
- * బాస్కెట్బాల్, ఇంజక్స్ వరికరములు

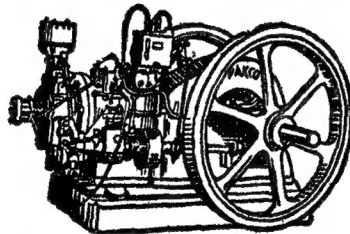
మద్రాసు ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు ఏకైకం:

Grams "LAMP"

K. S. SHIVJI & CO., (Estd. 1903)

Phone : 3617

బొంబే బాక్స్ నెం. 5, 178-79 బ్రాడ్వే, మద్రాసు-1.

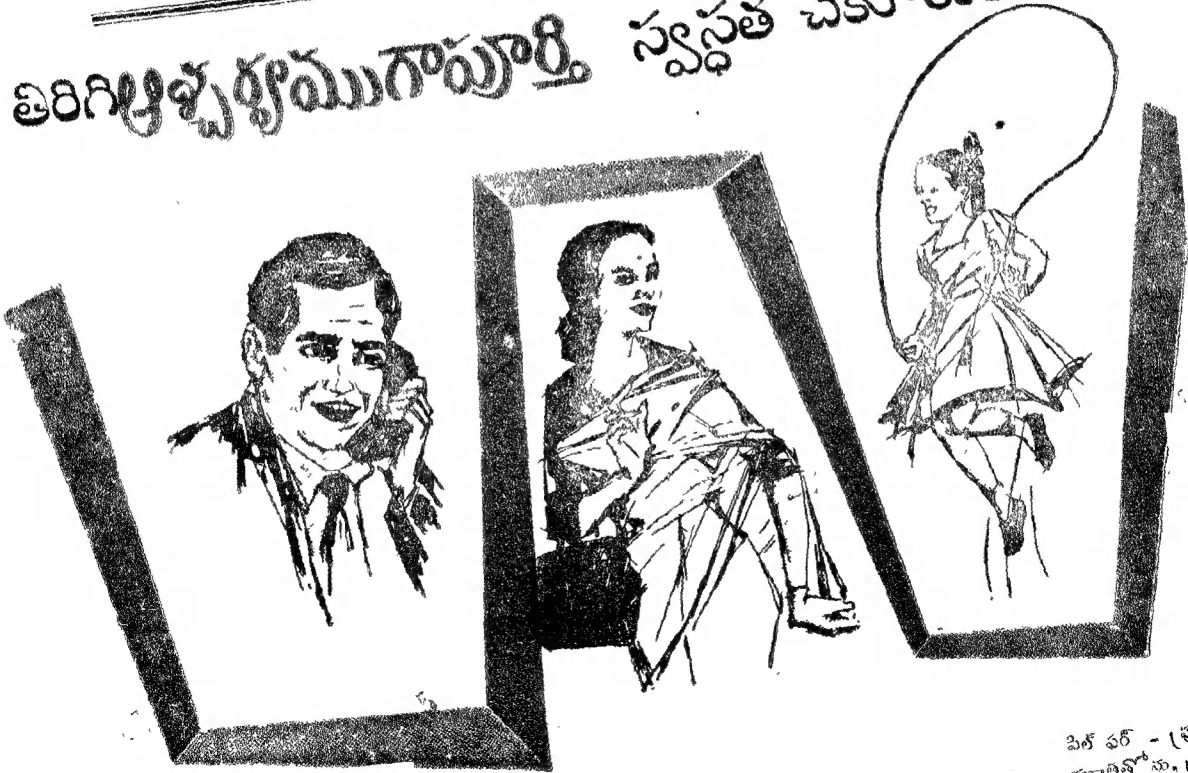

[క్రామికులు : బొమ్మల చిత్రం]

— పూటో : సామయూషలు.

తిరిగిజ్జగముగాపూర్తి స్వస్థత చేకూరుతుంది !

పిల్ల ఫర్ - ప్రా.ఫ్.
మూతితోను. ప్రా.ఫ్.
ఎల్లు గే బిల్ తోను.
యిస్కా - ఎర ఫరా
చేయబడుచున్నది.

వాటర్ బరీన్ కాంపౌండ్ దానిక్కును ప్రపంచ
ములో ఆరోగ్యమును వాంఛించు విన్నుల పెద్దలు
అందరూకూడా ఆరోగ్యము నిచ్చుటలో సాటిలేనిదని
పేరొందుటచే విడువక వాడుచున్నారు.
వాటర్ బరీన్ కాంపౌండ్ లో ముఖ్యమైన పోషక
పదార్థములు కలసియుండుటచే పౌఖ్యవదమగు
జీవితమును ప్రసాదించి మీ కుటుంబమునకు అవస
రమైన అదనపు శక్తిని చేకూరును.
వాటర్ బరీన్ కాంపౌండ్ ఎడతెగని దగ్గు. వడిక
ముయి, శ్వాసకోశపు దుగ్మతలను వివారించును
వ్యాధినుండి త్వరితముగా కోలుకొనుటకు దాక్టర్లు
దీనిని సిఫారసు చేయుచున్నారు.

ఇప్పుడు వాడుకలో
లేని ఎల్లరావో

ఆరోగ్యమునకు హితవైన
వాటర్ బరీన్ కాంపౌండ్